

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 64

17. listopadu 2021

Obsah

EVROPSKÝ PARLAMENT

ZASEDÁNÍ 2020–2021

Dílčí zasedání od 8. do 11. února 2021

PŘIJATÉ TEXTY

I *Usnesení, doporučení a stanoviska*

USNESENÍ

Evropský parlament

Úterý 9. února 2021

2021/C 465/01	Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku vůči návrhu nařízení Komise, kterým se mění nařízení (EU) 2019/424, (EU) 2019/1781, (EU) 2019/2019, (EU) 2019/2020, (EU) 2019/2021, (EU) 2019/2022, (EU) 2019/2023 a (EU) 2019/2024, pokud jde o požadavky na ekodesign serverů a datových úložišť, elektromotorů a pohonů s proměnnými otáčkami, chladicích spotřebičů, světelných zdrojů a samostatných předradných přístrojů, elektronických displejů, myček nádobí pro domácnost, praček pro domácnost a praček se sušičkou pro domácnost a chladicích spotřebičů s přímou prodejní funkcí (D069494/02 – 2020/2917(RPS))	2
---------------	--	---

Středa 10. února 2021

2021/C 465/02	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o výroční zprávě Evropské centrální banky za rok 2020 (2020/2123(INI))	4
2021/C 465/03	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o novém akčním plánu pro oběhové hospodářství (2020/2077(INI))	11
2021/C 465/04	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o provádění směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí (2020/2029(INI))	30

2021/C 465/05	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o provádění článku 43 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (2020/2047(INI))	47
2021/C 465/06	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o přístupu veřejnosti k dokumentům (čl. 122 odst. 7) – výroční zpráva za období 2016–2018 (2019/2198(INI))	54
2021/C 465/07	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o snižování nerovností se zvláštním zaměřením na chudobu pracujících (2019/2188(INI))	62
2021/C 465/08	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o dopadu onemocnění COVID-19 na mladé lidi a sport (2020/2864(RSP))	82
Čtvrtek 11. února 2021		
2021/C 465/09	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o provádění dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou (2019/2202(INI))	87
2021/C 465/10	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost (2020/2818(RSP))	110
2021/C 465/11	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o bezpečnosti jaderné elektrárny v běloruském Astravci (2021/2511(RSP))	123
2021/C 465/12	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o humanitární a politické situaci v Jemenu (2021/2539(RSP))	126
2021/C 465/13	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o situaci v Myanmaru (2021/2540(RSP))	135
2021/C 465/14	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o Rwandě – případ Paula Rusesabaginy (2021/2543(RSP))	143
2021/C 465/15	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o situaci v oblasti lidských práv v Kazachstánu (2021/2544(RSP))	147
2021/C 465/16	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o politické situaci v Ugandě (2021/2545(RSP))	154
2021/C 465/17	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o 25. výročí Pekingské deklarace a akční platformy: budoucí výzvy týkající se práv žen (2021/2509(RSP))	160

II Sdělení

SPOLEČNÁ PROHLÁŠENÍ

Evropský parlament

Úterý 9. února 2021

2021/C 465/18	Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 9. února 2021 o žádosti, aby byl Álvaro Amaro zbaven imunity (2019/2150(IMM))	170
---------------	---	-----

III Přípravné akty

Evropský parlament

Úterý 9. února 2021

2021/C 465/19	Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 9. února 2021 o návrhu Evropské centrální banky na jmenování místopředsedy Rady dohledu Evropské centrální banky (N9-0080/2020 – C9-0425/2020 – 2020/0910(NLE))	172
2021/C 465/20	P9_TA(2021)0032 Kontrola nabývání a držení zbraní ***I Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. února 2021 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění) (COM(2020)0048 – C9-0017/2020 – 2020/0029(COD)) P9_TC1-COD(2020)0029 Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 9. února 2021 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění)	174
2021/C 465/21	Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku vůči nařízení Komise v přenesené pravomoci ze dne 19. ledna 2021, kterým se mění příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, pokud jde o výši unijní podpory na rozvoj venkova v roce 2021 (C(2021)00188 – 2021/2517(DEA))	175
2021/C 465/22	Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku vůči nařízení Komise v přenesené pravomoci ze dne 27. ledna 2021, kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2020/884, kterým se s ohledem na rok 2020 v souvislosti s pandemií COVID-19 stanoví odchylky od nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/891, pokud jde o odvětví ovoce a zeleniny, a od nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149, pokud jde o odvětví vína, a kterým se mění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149 (C(2021)00371 – 2021/2530(DEA))	176
2021/C 465/23	Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku vůči nařízení Komise v přenesené pravomoci ze dne 21. prosince 2020, kterým se mění technické normy stanovené v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251, pokud jde o lhůtu, od kdy se začnou uplatňovat některé postupy řízení rizik za účelem výměny kolaterálu (C(2020)9147 – 2020/2942(DEA))	178
2021/C 465/24	Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku k nařízení Komise v přenesené pravomoci ze dne 21. prosince 2020, kterým se mění regulační technické normy stanovené v nařízeních v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, (EU) 2016/592 a (EU) 2016/1178, pokud jde o den, kdy u určitých druhů smluv nabývá účinnosti povinnost clearingů (C(2020)9148 – 2020/2943(DEA))	180

Středa 10. února 2021

2021/C 465/25	P9_TA(2021)0038 Zřízení Nástroje pro oživení a odolnost ***I Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti (COM(2020)0408 – C9-0150/2020 – 2020/0104(COD)) P9_TC1-COD(2020)0104 Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 10. února 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost	182
---------------	--	-----

Čtvrtek 11. února 2021

2021/C 465/26

P9_TA(2021)0046

Trhy finančních nástrojů ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/65/EU, pokud jde o požadavky na informace, řízení produktů a limity pozic s cílem napomoci oživení po pandemii COVID-19 (COM(2020)0280 – C9-0210/2020 – 2020/0152(COD))

P9_TC1-COD(2020)0152

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 11. února 2021 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterou se mění směrnice 2014/65/EU, pokud jde o požadavky na informace, řízení produktů a limity pozic, a směrnice 2013/36/EU a (EU) 2019/878, pokud jde o použití těchto směrnic v případě investičních podniků, s cílem napomoci oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19 185

2021/C 465/27

P9_TA(2021)0047

Prospekt EU pro oživení a cílené změny pro finanční zprostředkovatele s cílem napomoci oživení po pandemii COVID-19 ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1129, pokud jde o prospekt EU pro oživení a cílené změny pro finanční zprostředkovatele, s cílem napomoci oživení po pandemii COVID-19 (COM(2020)0281 – C9-0206/2020 – 2020/0155(COD))

P9_TC1-COD(2020)0155

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 11. února 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se mění nařízení (EU) 2017/1129, pokud jde o unijní prospekt pro oživení a cílené změny pro finanční zprostředkovatele, a směrnice 2004/109/ES, pokud jde o používání jednotného elektronického formátu pro podávání zpráv v souvislosti s výročními finančními zprávami, s cílem podpořit oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19 186

2021/C 465/28

P9_TA(2021)0048

Využívání letištních časů na letištích Unie: dočasná úleva ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 95/93 s ohledem na dočasnou úlevu od pravidel využívání letištních časů na letištích Společenství z důvodu pandemie COVID-19 (COM(2020)0818 – C9-0420/2020 – 2020/0358(COD))

P9_TC1-COD(2020)0358

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 11. února 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 95/93 s ohledem na dočasnou úlevu od pravidel využívání letištních časů na letištích Unie z důvodu krize způsobené onemocněním COVID-19 188

Dočasná opatření týkající se platnosti některých osvědčení a licencí (Omnibus II) ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví zvláštní a dočasná opatření s ohledem na rozšíření onemocnění COVID-19, jež se týkají obnovení či prodloužení některých osvědčení, licencí a povolení a odkladu některých pravidelných kontrol a pravidelného školení podle určitých částí právních předpisů v oblasti dopravy, a to na referenční období navazující na období uvedená v nařízení (EU) 2020/698 (COM(2021)0025 – C9-0004/2021 – 2021/0012(COD))

P9_TC1-COD(2021)0012

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 11. února 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se stanoví zvláštní a dočasná opatření s ohledem na přetrvávání krize způsobené onemocněním COVID-19, jež se týkají obnovení či prodloužení některých osvědčení, licencí a povolení, odkladu některých pravidelných kontrol a pravidelného školení podle určitých částí právních předpisů v oblasti dopravy a prodloužení některých období uvedených v nařízení (EU) 2020/698

Vysvětlivky k použitým symbolům

- * Postup konzultace
- *** Postup souhlasu
- ***I Řádný legislativní postup: první čtení
- ***II Řádný legislativní postup: druhé čtení
- ***III Řádný legislativní postup: třetí čtení

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu)

Pozměňovací návrhy Parlamentu:

Nové části textu jsou označeny **tučně kurzivou**. Vypuštěné části textu jsou označeny buď symbolem ■ nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí **tučně kurzivou** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtně.

EVROPSKÝ PARLAMENT

ZASEDÁNÍ 2020–2021

Dílčí zasedání od 8. do 11. února 2021

PŘIJATÉ TEXTY

Úterý 9. února 2021

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2021)0033

Nevyslovení námítky vůči prováděcímu opatření: požadavky na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie

Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku vůči návrhu nařízení Komise, kterým se mění nařízení (EU) 2019/424, (EU) 2019/1781, (EU) 2019/2019, (EU) 2019/2020, (EU) 2019/2021, (EU) 2019/2022, (EU) 2019/2023 a (EU) 2019/2024, pokud jde o požadavky na ekodesign serverů a datových úložišť, elektromotorů a pohonů s proměnnými otáčkami, chladicích spotřebičů, světelných zdrojů a samostatných předřadných přístrojů, elektronických displejů, myček nádobí pro domácnost, praček pro domácnost a praček se sušičkou pro domácnost a chladicích spotřebičů s přímou prodejní funkcí (D069494/02 – 2020/2917(RPS))

(2021/C 465/01)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh nařízení Komise, kterým se mění nařízení (EU) 2019/424, (EU) 2019/1781, (EU) 2019/2019, (EU) 2019/2020, (EU) 2019/2021, (EU) 2019/2022, (EU) 2019/2023 a (EU) 2019/2024, pokud jde o požadavky na ekodesign serverů a datových úložišť, elektromotorů a pohonů s proměnnými otáčkami, chladicích spotřebičů, světelných zdrojů a samostatných předřadných přístrojů, elektronických displejů, myček nádobí pro domácnost, praček pro domácnost a praček se sušičkou pro domácnost a chladicích spotřebičů s přímou prodejní funkcí (D069494/02,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie ⁽¹⁾, a zejména na článek 15 uvedené směrnice,
- s ohledem na stanovisko výboru uvedeného v čl. 19 odst. 1 směrnice 2009/125/ES ze dne 11. listopadu 2020,
- s ohledem na dopis Komise ze dne 14. prosince 2020, kterým žádá Evropský parlament, aby prohlásil, že nevyjádří svůj nesouhlas s návrhem nařízení Komise,
- s ohledem na dopis Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin předsedovi Konference předsedů výborů ze dne 28. ledna 2021,
- s ohledem na čl. 5a odst. 3 rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾,
- s ohledem na čl. 112 odst. 4 písm. d) a čl. 111 odst. 6 jednacího řádu,
- s ohledem na doporučení k rozhodnutí Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 285, 31.10.2009, s. 10.

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

Úterý 9. února 2021

- s ohledem na to, že nebyly vysloveny žádné námitky ve lhůtě stanovené v čl. 111 odst. 6 třetí a čtvrté odrážce jednacího řádu, která uplynula dne 9. února 2021,
- A. vzhledem k tomu, že Komise dne 5. prosince 2020 předložila Parlamentu návrh nařízení Komise, čímž začala běžet lhůta pro přezkum, během níž může Parlament vyslovit proti tomuto návrhu nařízení námitku;
- B. vzhledem k tomu, že Komise v roce 2019 přijala nařízení (EU) 2019/424 ⁽³⁾, (EU) 2019/1781 ⁽⁴⁾, (EU) 2019/2019 ⁽⁵⁾, (EU) 2019/2020 ⁽⁶⁾, (EU) 2019/2021 ⁽⁷⁾, (EU) 2019/2022 ⁽⁸⁾, (EU) 2019/2023 ⁽⁹⁾ a (EU) 2019/2024 ⁽¹⁰⁾ (dále jen „pozměněná nařízení“) týkající se požadavků na ekodesign serverů a datových úložišť, elektromotorů a pohonů s proměnnými otáčkami, chladicích spotřebičů, světelných zdrojů a samostatných předřadných přístrojů, elektronických displejů, myček nádobí pro domácnost, praček pro domácnost a praček se sušičkou pro domácnost a chladicích spotřebičů s přímou prodejní funkcí;
- C. vzhledem k tomu, že byly zjištěny technické problémy, které by ohrožily řádné provádění pozměněných nařízení, jakmile se začnou uplatňovat v roce 2021; vzhledem k tomu, že Komise tudíž vypracovala návrh nařízení, který má tyto technické problémy vyřešit a vyjasnit a sladit některá ustanovení v pozměněných nařízeních; vzhledem k tomu, že návrh nařízení Komise mimo jiné stanoví společnou definici „deklarované hodnoty“ s cílem vyjasnit hodnoty, které mají být poskytovány orgánům dozoru nad trhem za účelem ověřování souladu, a zejména fyzického zkoušení;
- D. vzhledem k tomu, že návrh nařízení Komise by měl vstoupit v platnost do 1. března 2021, aby se změny pozměněných nařízení začaly uplatňovat od stejného data jako většina pozměněných nařízení;
- E. vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí představuje výjimečné opatření s cílem zabránit období právní nejistoty pro zúčastněné strany, které musí splnit požadavky uvedené v pozměněných nařízeních;
1. prohlašuje, že nevyjádří svůj nesouhlas s návrhem nařízení Komise;
 2. pověřuje svého předsedu, aby předal toto rozhodnutí Komisi a pro informaci Radě.

⁽³⁾ Nařízení Komise (EU) 2019/424 ze dne 15. března 2019, kterým se stanoví požadavky na ekodesign serverů a datových úložišť podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES a kterým se mění nařízení Komise (EU) č. 617/2013 (Úř. věst. L 74, 18.3.2019, s. 46).

⁽⁴⁾ Nařízení Komise (EU) 2019/1781 ze dne 1. října 2019, kterým se stanoví požadavky na ekodesign elektromotorů a pohonů s proměnnými otáčkami podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES, mění nařízení (ES) č. 641/2009, pokud jde o požadavky na ekodesign samostatných bezucpávkových oběhových čerpadel a bezucpávkových oběhových čerpadel vestavěných ve výrobcích, a zrušuje nařízení Komise (ES) č. 640/2009 (Úř. věst. L 272, 25.10.2019, s. 74).

⁽⁵⁾ Nařízení Komise (EU) 2019/2019 ze dne 1. října 2019, kterým se stanoví požadavky na ekodesign chladicích spotřebičů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES a zrušuje nařízení Komise (ES) č. 643/2009 (Úř. věst. L 315, 5.12.2019, s. 187).

⁽⁶⁾ Nařízení Komise (EU) 2019/2020 ze dne 1. října 2019, kterým se stanoví požadavky na ekodesign světelných zdrojů a samostatných předřadných přístrojů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES a zrušují nařízení Komise (ES) č. 244/2009, (ES) č. 245/2009 a (EU) č. 1194/2012 (Úř. věst. L 315, 5.12.2019, s. 209).

⁽⁷⁾ Nařízení Komise (EU) 2019/2021 ze dne 1. října 2019, kterým se stanoví požadavky na ekodesign elektronických displejů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES, mění nařízení Komise (ES) č. 1275/2008 a zrušuje nařízení Komise (ES) č. 642/2009 (Úř. věst. L 315, 5.12.2019, s. 241).

⁽⁸⁾ Nařízení Komise (EU) 2019/2022 ze dne 1. října 2019, kterým se stanoví požadavky na ekodesign myček nádobí pro domácnost podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES, mění nařízení Komise (ES) č. 1275/2008 a zrušuje nařízení Komise (EU) č. 1016/2010 (Úř. věst. L 315, 5.12.2019, s. 267).

⁽⁹⁾ Nařízení Komise (EU) 2019/2023 ze dne 1. října 2019, kterým se stanoví požadavky na ekodesign praček pro domácnost a praček se sušičkou pro domácnost podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES, mění nařízení Komise (ES) č. 1275/2008 a zrušuje nařízení Komise (EU) č. 1015/2010 (Úř. věst. L 315, 5.12.2019, s. 285).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Komise (EU) 2019/2024 ze dne 1. října 2019, kterým se stanoví požadavky na ekodesign chladicích spotřebičů s přímou prodejní funkcí podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES (Úř. věst. L 315, 5.12.2019, s. 313).

Středa 10. února 2021

P9_TA(2021)0039

Evropská centrální banka – výroční zpráva za rok 2020

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o výroční zprávě Evropské centrální banky za rok 2020 (2020/2123(INI))

(2021/C 465/02)

Evropský parlament,

- s ohledem na výroční zprávu Evropské centrální banky (ECB) za rok 2019,
 - s ohledem na reakci ECB na podněty, které Evropský parlament vyjádřil ve svém usnesení o výroční zprávě ECB za rok 2018,
 - s ohledem na statut Evropského systému centrálních bank (ESCB) a ECB, zejména na články 15 a 21 tohoto statutu,
 - s ohledem na článek 123 a čl. 127 odst. 1, 2 a 5, na články 130, 132 a čl. 284 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
 - s ohledem na článek 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
 - s ohledem na makroekonomické prognózy pracovníků Eurosystému týkající se eurozóny a na opatření přijatá Radou guvernérů ECB dne 4. června 2020,
 - s ohledem na průzkum ECB o přístupu podniků k financování v eurozóně za říjen 2019 až březen 2020, zveřejněný dne 8. května 2020,
 - s ohledem na makroekonomické prognózy pracovníků ECB týkající se eurozóny zveřejněné dne 10. září 2020,
 - s ohledem na měnové dialogy s prezidentkou Evropské centrální banky Christine Lagardeovou, které proběhly ve dnech 6. února a 8. června 2020 a 28. září 2020,
 - s ohledem na svůj postoj ze dne 28. března 2019 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení rámce pro usnadnění udržitelného investování ⁽¹⁾,
 - s ohledem na dokument ECB č. 247 z řady Occasional Papers akčního výboru pro kryptoaktiva ze září 2020 nazvaný „Stabilní kryptoměny: Důsledky pro měnovou politiku, finanční stabilitu, tržní infrastrukturu a platby a bankovní dohled v eurozóně“,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o genderové vyváženosti při navrhování kandidátů v oblasti hospodářských a měnových záležitostí EU ⁽²⁾,
 - s ohledem na zprávu ECB z října 2020 o digitálním euru,
 - s ohledem na dokument ECB č. 201 z řady Occasional Papers z listopadu 2017 nazvaný „Use of cash by households in the euro area“ (Používání hotovosti domácnostmi v eurozóně),
 - s ohledem na aktualizaci prohlášení ECB o životním prostředí za rok 2020,
 - s ohledem na čl. 142 odst. 1 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A9-0002/2021),
- A. vzhledem k tomu, že hospodářská prognóza Komise z léta 2020, která již přihlíží k hospodářským otřesům způsobeným pandemií COVID-19, předpokládá pro rok 2020 pokles ekonomiky eurozóny o 8,7 % a pro rok 2021 růst o 6,1 %, přičemž ekonomika EU-27 má v roce 2020 klesnout o 8,3 % a v roce 2021 růst o 5,8 %;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0325.

⁽²⁾ Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 105.

Středa 10. února 2021

- B. vzhledem k tomu, že podle makroekonomické prognózy pracovníků ECB ze září 2020 bude roční míra inflace v eurozóně – měřená harmonizovaným indexem spotřebitelských cen (HISC) – v průměru dosahovat v roce 2020 hodnoty 0,3 %, v roce 2021 1,0 % a v roce 2022 1,3 %, přičemž inflační výhledy ukazují v eurozóně značné rozdíly;
- C. vzhledem k tomu, že podle Eurostatu činila míra nezaměstnanosti v srpnu 2020 v EU 7,4 % a v eurozóně 8,1 %; vzhledem k tomu, že se očekává nárůst míry nezaměstnanosti; vzhledem k tomu, že míra nezaměstnanosti je v rámci celé Unie nerovnoměrná; vzhledem k tomu, že v rámci členských států i mezi nimi stále panují mimořádně velké regionální rozdíly, pokud jde o nezaměstnanost; vzhledem k tomu, že vysoká nezaměstnanost mladých lidí představuje stále závažný problém, který je v EU třeba řešit;
- D. vzhledem k tomu, že údaje ECB o harmonizovaném indexu spotřebitelských cen za rok 2020 ukazují deflační dopad v důsledku krize způsobené onemocněním COVID-19 v několika členských státech;
- E. vzhledem k tomu, že zářijové prognózy ECB týkající se globálního reálného HDP (s výjimkou eurozóny) předpovídají v roce 2020 pokles o 3,7 %, následovaný v roce 2021 růstem o 6,2 % a v roce 2022 o 3,8 %;
- F. vzhledem k tomu, že navzdory opakovaným výzvám Evropského parlamentu k přijetí genderově vyváženého užšího seznamu s alespoň dvěma jmény na pozice ve Výkonné radě ECB sestával užší seznam pro jmenování nového člena Výkonné rady, který nahradí Yvese Mersche, pouze z mužů; vzhledem k tomu, že ženy jsou v Radě guvernérů ECB nadále velmi nedostatečně zastoupeny;
- G. vzhledem k tomu, že v roce 2019 činil čistý zisk ECB 2 366 miliard EUR v porovnání s 1 575 miliardami EUR v roce 2018; vzhledem k tomu, že toto navýšení lze přisoudit zejména nárůstu čistého úrokového výnosu z portfolia v USD a z portfolia programu nákupu aktiv;
- H. vzhledem k tomu, že na konci roku 2019 dosáhla velikost rozvahy Eurosystému 4 671 425 milionů EUR, což je druhá historicky nejvyšší hodnota v porovnání s maximem z roku 2018;
- I. vzhledem k tomu, že malé a střední podniky (MSP), které jsou i nadále páteří hospodářství a společnosti EU a posilují hospodářskou a sociální soudržnost, musí být i nadále podporovány;
- J. vzhledem k tomu, že malé a střední podniky byly vážně zasaženy krizí způsobené onemocněním COVID-19; vzhledem k tomu, že vývoj celkového hospodářského výhledu negativně ovlivnil jejich přístup k financování;
- K. vzhledem k tomu, že SFEU definuje mandát ECB jako udržování cenové stability a podporování obecných hospodářských politik v Unii s cílem přispět k dosažení cílů Unie;
- L. vzhledem k tomu, že EU se zavázala, že do roku 2050 dosáhne klimatické neutrality, a posláním ECB je jí v tom pomoci; vzhledem k tomu, že poslání ECB není omezeno pouze na zajištění cenové stability, ale jeho součástí je i bezpečnost a odolnost bankovního systému a stabilita finančního systému;
- M. vzhledem k tomu, že podle průzkumu Eurobarometru z listopadu 2019 dosahovala veřejná podpora pro evropskou hospodářskou a měnovou unii s jedinou měnou, eurem, v roce 2019 62 %;
- N. vzhledem k tomu, že dne 18. března 2020 ECB vyhlásila nouzový pandemický program nákupu aktiv jako nový dočasný program pro nákup aktiv ve veřejném a soukromém sektoru ve výši 750 miliard EUR, s cílem čelit rizikům pro transmissi měnové politiky v eurozóně způsobeným pandemií koronaviru;
- O. vzhledem k tomu, že dne 4. června 2020 Rada guvernérů ECB rozhodla navýšit prostředky na nouzový pandemický program nákupu aktiv (PEPP) na 1,35 bilionu EUR, prodloužit horizont čistých nákupů v rámci PEPP alespoň na konec června 2021 a také, že splatné části jistiny v rámci PEPP budou reinvestovány alespoň do konce roku 2022; dále konstatuje, že čisté nákupy v rámci programu nákupu aktiv budou pokračovat v tempu 20 miliard EUR za měsíc, spolu s nákupy v rámci dodatečného dočasného krytí 120 miliard EUR až do konce roku 2020;

Středa 10. února 2021

- P. vzhledem k tomu, že k zajištění likvidity byla přijata další politická opatření, jako jsou cílené dlouhodobější refinanční operace (TLTRO III) a PELTRO, likviditní nástroj specifický pro pandemii;
- Q. vzhledem k tomu, že evropský systém pojištění vkladů má značné zpoždění, a to navzdory návrhům Komise a ECB, že je naléhavě nutné chránit vklady na úrovni EU;

Celkový přehled

1. vítá roli, kterou ECB sehrává při ochraně stability eura; zdůrazňuje, že statutární nezávislost ECB zakotvená ve Smlouvách je předpokladem pro plnění mandátu banky i pro zachování její demokratické legitimacy; konstatuje, že nezávislost vyžaduje, aby ECB nevyžadovala ani nepřijímala pokyny od orgánů či institucí Unie, od žádné vlády členského státu ani od jakéhokoli jiného subjektu; zdůrazňuje, že tato nezávislost nesmí být porušována, a navíc upozorňuje, že nezávislost centrální banky by měla být vždy doplněna odpovídající úrovní odpovědnosti; zdůrazňuje, že SFEU uvádí, že kromě primárního mandátu udržování cenové stability musí ECB také podporovat obecné hospodářské politiky Unie s cílem přispět k dosažení cílů Unie, pokud nejsou v rozporu s jejím primárním mandátem; zdůrazňuje, že udržitelný rozvoj, konvergence, plná zaměstnanost a sociální pokrok jsou obecnými cíli Unie ve smyslu článku 3 SFEU;
2. vítá zřízení centra pro boj proti změně klimatu jakožto nového oddělení ECB;
3. zdůrazňuje nezvratitelnou povahu jednotné měny; zdůrazňuje, že euro není jen měnový projekt, ale také projekt politický;
4. je znepokojen bezprecedentní zdravotní, hospodářskou a sociální krizí způsobenou pandemií COVID-19, prudkým poklesem ekonomiky eurozóny a rychle se zhoršujícími podmínkami na trhu práce, včetně narůstající nezaměstnanosti; konstatuje, že se sice očekává oživení hospodářské činnosti eurozóny, avšak rychlost a rozsah tohoto oživení zůstávají velmi nejisté a liší se mezi členskými státy;
5. dále je znepokojen tím, že v situaci mimořádné nejistoty – kdy rozsah poklesu a oživení bude záviset na době trvání a účinnosti opatření k omezení šíření nákazy, na úspěšnosti fiskálních a monetárních politik ke zmírnění nepříznivého dopadu na příjmy a zaměstnanost a na tom, do jaké míry budou trvale ovlivněny kapacity nabídky, domácí poptávka a mezinárodní dodavatelské řetězce – převládá riziko, že růst bude spíše nižší, než se očekává;
6. vyzývá, aby bylo urychleně přehodnoceno systémové riziko ve finančním sektoru po pandemii; vítá v tomto ohledu, že byla v Evropském výboru pro systémová rizika zřízena v souvislosti s pandemií pracovní rada; doporučuje, aby bylo do budoucích záležitých testů zahrnuto kvalitativní posouzení idiosynkratického rizika;
7. vítá snahu ECB o udržení cenové stability; konstatuje, že inflační cíl nebyl systematicky dosahován a další obezřetnost je na místě; zdůrazňuje, že eurozóna zaznamenala v posledních měsících deflaci; zdůrazňuje, že deflace představuje pro ekonomiku eurozóny značná rizika, což by mohlo vyžadovat důraznou intervenci ECB;
8. vítá skutečnost, že ECB diskutuje o úpravě svých měření inflace; konstatuje, že HISC představuje velmi úzký koncept měření inflace, který podhodnocuje inflaci v eurozóně z důvodu nedostatečného podílu nákladů na bydlení v koši HISC ⁽³⁾; vyzývá k přizpůsobení tohoto koše tak, aby odrážel skutečnost, že evropské domácnosti vynakládají 24 % svých příjmů na výdaje související s bydlením; vybízí ECB, aby rovněž zohledňovala inflaci cen aktiv způsobenou mimo jiné nízkými úrokovými sazbami; je si vědom výzev spojených s transmisí měnové politiky;
9. bere na vědomí důraznou výzvu prezidentky Lagardeové k úplnému sladění fiskální a měnové politiky a také její závazek, že na podporu hospodářského oživení eurozóny „využije všechny nástroje, které povedou k co nejefektivnějšímu, nejúčinnějšímu a nejprůměrnějšímu výsledku“; zdůrazňuje, že fiskální a měnová politika se výrazně doplňují; vítá nouzový pandemický program nákupu aktiv ECB, jenž má podporovat hospodářské oživení eurozóny;

⁽³⁾ Viz „Trvale nízká inflace v eurozóně: Nesprávné měření spíše než důvod k obavám?“ ([https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/614214/IPOL_IDA\(2018\)614214_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/614214/IPOL_IDA(2018)614214_EN.pdf)).

Středa 10. února 2021

Měnová politika

10. vítá rychlou a masivní reakci v oblasti měnové politiky, kterou ECB přijala v kontextu nouzových opatření během krize způsobené onemocněním COVID-19; uznává pozitivní dopad této reakce na ekonomickou situaci eurozóny; očekává, že ECB svou podporu zachová tak dlouho, jak bude zapotřebí, bere na vědomí prohlášení člena Rady dohledu ECB Yvese Mersche, že tato flexibilita nebude rozšířena na další operace;

11. zdůrazňuje, že měnová politika sama o sobě k dosažení udržitelného hospodářského oživení nestačí; zdůrazňuje, že k obnově a posílení hospodářského růstu v celé Unii jsou nezbytné reformy, které posílí konkurenceschopnost a sociální soudržnost; je přesvědčen o tom, že potenciál samotné měnové politiky pro oživení je omezený, a vyzývá ECB – při respektování její nezávislosti –, aby v rámci svého mandátu zvažila možnost využití jiných opatření politik, která mají potenciál stimulovat ekonomiku; upozorňuje na vedlejší účinky velmi expanzivní měnové politiky, jako je dopad na střadatele nebo riziko inflace cen aktiv; varuje členské státy před tím, aby považovaly prostředí nízkých úrokových sazeb za samozřejmost, neboť zvýšení úrokových sazeb by mohlo mít negativní dopad na splácení státního dluhu;

12. varuje však před rizikem příliš vysokých cen na trzích dluhopisů, které by byly těžko zvladatelné, pokud by úrokové sazby začaly znovu růst, zejména v případě zemí, v nichž probíhá postup při nadměrném schodku nebo které mají vysokou míru zadlužení;

13. bere na vědomí význam, jaký má aktivní měnová politika při zmírňování tlaku finančních omezení na malé a střední podniky; uznává, že podíl malých a středních podniků, které čelí finančním omezením, klesl z 18 % v letech 2009–2012 na 8 % v letech 2016–2019; zdůrazňuje, že krize způsobená onemocněním COVID-19 má na malé a střední podniky silný dopad; uznává význam mikropodniků a malých a středních podniků v EU; v této souvislosti upozorňuje na nutnost stimulovat soukromé a veřejné investice a reformy, a vyzývá proto k vyvinutí dalšího úsilí k zajištění financování reálné ekonomiky;

14. žádá ECB, aby sledovala úměrnost kvantitativního uvolňování vůči rizikům ve svých rozvahách, inflaci cen aktiv a možnému suboptimálnímu přidělování zdrojů;

15. bere na vědomí dopad dlouhodobě nízkých úrokových sazeb; zdůrazňuje, že nízké úrokové sazby na jedné straně nabízí příležitosti spotřebitelům, společnostem, včetně malých a středních podniků, pracovníkům i dlužníkům, kteří mohou využít silnější hospodářskou dynamiku, nižší nezaměstnanost a nižší výpůjční náklady; uznává, že politiky ECB mají z hlediska přerozdělování různé dopady; vyzývá ECB, aby prozkoumala dopad svých politik na majetkovou nerovnost; na druhou stranu vyjadřuje politování nad růstem počtu podniků, které nejsou životaschopné a jsou vysoce zadlužené, nad menší motivací vlád k podporování růstu a k provádění reforem zvyšujících udržitelnost a také nad škodlivými dopady na pojistitele a penzijní fondy a upozorňuje na finanční břemeno, které to přináší pro řadu občanů v Unii;

16. bere na vědomí souvislost mezi měnovou politikou a rostoucími cenami bydlení v eurozóně; zdůrazňuje, že se očekává, že v důsledku pandemie dále vzroste již tak dlouhodobě vysoká míra příliš vysokých nákladů na bydlení, která v roce 2018 činila 9,6 %, a žádá ECB, aby vyhodnotila regionální a odvětvový dopad i vliv na mezigenerační spravedlnost svého programu kvantitativního uvolňování na životní náklady v celé Unii;

17. chápe, že závažnost krize donutila ECB věnovat menší pozornost přezkumu své rámcové strategie v oblasti měnové politiky; bere na vědomí závazek prezidentky Lagardeové během měnového dialogu, který se konal dne 28. září 2020, úzce v této věci spolupracovat s Parlamentem a zajistit pravidelné dialogy;

18. zdůrazňuje, že jakýkoli přezkum rámcové strategie v oblasti měnové politiky by měl naléhavě zohlednit povahu evropského hospodářství, které se ve stále větší míře zaměřuje na služby a digitalizuje, a měl by posoudit, do jaké míry to brání transmissi měnových politik do reálné ekonomiky;

Opatření proti změně klimatu

19. bere na vědomí – při respektování nezávislosti ECB – dopad změny klimatu na dynamiku inflace a transmisní rizika v měnové politice; připomíná vliv ECB při zachovávání cenové stability; připomíná, že ECB je coby evropský orgán vázána Pařížskou dohodou;

Středa 10. února 2021

20. bere na vědomí závazek prezidentky Lagardeové přezkoumat změny v operacích ECB, které jsou šetrné ke klimatu, a „prozkoumat všechny možnosti, jak bojovat proti změně klimatu“; vyzývá ECB, aby sladila svůj rámec pro zajištění s riziky souvisejícími se změnou klimatu a aby zveřejnila úroveň svého souladu s Pařížskou dohodou a také přezkoumala tento soulad v bankovním sektoru;
21. vyzývá k přístupu založenému na proaktivním a kvalitativním řízení rizika, který bude zohledňovat i systémová rizika spojená se změnou klimatu;
22. vítá skutečnost, že neustále rostou nákupy zelených dluhopisů a jejich podíl na portfoliu ECB;
23. podporuje úsilí o zvýšení výzkumných kapacit, pokud jde o dopad změny klimatu na finanční stabilitu a eurozónu;

Ostatní aspekty

24. vyzývá ECB, aby pokračovala ve svém úsilí o zajišťování stability finančních trhů pro případ veškerých nepředvídaných událostí souvisejících s odchodem Spojeného království z EU;
25. vyjadřuje znepokojení nad neustále se zvětšujícím rozdílem zůstatků systému TARGET2 v rámci ESCB; konstatuje, že výklad těchto rozdílů je předmětem debaty;
26. bere na vědomí závěry analýzy pracovní skupiny ECB pro kryptoaktiva; vyzývá ECB, aby řešila rizika praní peněz, financování terorismu a jiné trestné činnosti díky anonymitě kryptoaktiv; vyzývá ECB, aby posílila monitorování rozvoje kryptoaktiv, včetně stablecoinů, a zvýšených rizik v oblasti kybernetické bezpečnosti;
27. vítá analýzy a přípravné práce ECB směřující k zavedení digitálního eura; bere na vědomí, že digitální euro nepředstavuje kryptoaktivum; zdůrazňuje, že digitální euro by muselo splňovat řadu minimálních požadavků včetně robustnosti, bezpečnosti, účinnosti a ochrany soukromí; zdůrazňuje, že digitální euro nesmí ohrozit hotovost jako platební prostředek; podporuje doporučení ECB, aby bylo vydávání digitálního eura dostupné mimo eurozónu v souladu s cíli eurosystému, s cílem povzbudit poptávku po euru mezi zahraničními investory, a tím zajistit silnější pozici eura v mezinárodním měřítku; vyzývá ECB, aby zajistila náležitou rovnováhu mezi umožňováním regulační finanční inovace v oblasti finančních technologií a zajišťováním finanční stability;
28. sdílí obavy ECB z rychlého růstu nebankovního finančního sektoru, rovněž označovaného jako stínové bankovníctví; zdůrazňuje, že v této oblasti je zapotřebí odpovídající regulace; zdůrazňuje, že je nutné, aby ECB zmírňovala systémové riziko, které vyplývá ze stále většího počtu regulovaných nebankovních subjektů soustředěných okolo bank za účelem přístupu do platebního systému;
29. vítá skutečnost, že ECB nadále usiluje o posílení svých schopností reakce a obnovy v případě kybernetického útoku na vlastní organizaci; se znepokojením bere na vědomí nedávné technické problémy systému účtování plateb TARGET2, ke kterým došlo v říjnu a listopadu 2020; vítá následné vyšetřování těchto problémů, které ECB uskutečnila, a žádá o sdělení jeho výsledků Parlamentu;
30. uznává úspěch ECB v boji proti padělání, o němž svědčí soustavně nízký podíl padělaných bankovek v celkovém oběhu; vítá, že byly v roce 2019 zavedeny modernizované bankovky o hodnotě 100 a 200 EUR s posílenými bezpečnostními prvky; poukazuje na význam hotovosti jakožto platebního prostředku pro občany EU; vyzývá ECB, aby dále nesnižovala množství různých bankovek v oběhu;
31. vyzývá ECB, aby prozkoumala možnosti, jak dosáhnout posílení mezinárodní úlohy eura, neboť ta by zvýšila schopnost EU určovat své politiky nezávisle na jiných světových mocnostech a současně hraje klíčovou úlohu při ochraně evropské hospodářské suverenity; konstatuje, že zatraktivnění eura jako rezervní měny dále zvýší jeho mezinárodní užívání; zdůrazňuje, že posílení úlohy eura vyžaduje prohloubení evropské hospodářské a měnové unie; vítá opakované výzvy ECB k dokončení bankovní unie; zdůrazňuje, že vytvoření kvalitně koncipovaného evropského bezpečného aktiva by mohlo usnadnit finanční integraci a pomoci zmírnit negativní vazby mezi státy a domácími bankovními sektory;

Středa 10. února 2021

32. vítá vstup Bulharska a Chorvatska do ERM II v červenci 2020; podporuje rychlé stanovení cílového data přijetí eura v obou zemích; vítá komplexní prověření chorvatských a bulharských bank, které ECB provedla v červenci a srpnu 2019; upozorňuje na to, že podle Smluv jsou všechny členské státy s výjimkou Dánska povinny přijmout jednotnou měnu, jakmile splní maastrichtská konvergenční kritéria;

33. vyzývá ECB, aby i nadále pokračovala v plodné spolupráci také se státy, které nejsou členy eurozóny;

Odpovědnost

34. oceňuje, že je prezidentka Lagardeová otevřena k intenzivnějšímu dialogu, a zdůrazňuje, že je třeba dále zlepšit mechanismy ECB týkající se odpovědnosti a transparentnosti; zdůrazňuje, že je nutné se zamyslet nad tím, jak by bylo možné zlepšit kontrolu ECB ze strany Evropského parlamentu i prostřednictvím dialogu s vnitrostátními parlamenty; vyzývá k zahájení jednání o formální interinstitucionální dohodě, která formalizuje stávající postupy odpovědnosti v oblasti měnových funkcí a půjde nad jejich rámec;

35. vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že pouze 2 z 25 členů Rady guvernérů ECB jsou ženy, navzdory opakovaným výzvám Parlamentu a členů vedení ECB, včetně její prezidentky Christine Lagardeové, k vyváženějšímu zastoupení žen a mužů v nominacích v oblasti hospodářských a měnových záležitostí EU; zdůrazňuje, že nominace členů Výkonné rady by měly být připravovány pečlivě a zcela transparentně a – v souladu se Smlouvami – ve spolupráci s Parlamentem; vyzývá Radu, aby pro každé nadcházející uvolněné místo vypracovala genderově vyvážený užší seznam kandidátů a poskytla jej Parlamentu, a umožnila mu tak hrát v procesu jmenování smysluplnější poradenskou úlohu; vyjadřuje politování nad tím, že dosud nebylo dosaženo uspokojivého pokroku; připomíná, že rovné zacházení s muži a ženami je ústavní zásadou, která musí být důsledně dodržována;

36. připomíná, že mezi šesti členy Výkonné rady ECB jsou pouze dvě ženy; poukazuje na to, že i když Parlament Radu opakovaně žádal, aby vyřešila nevyvážené zastoupení žen a mužů ve Výkonné radě ECB, Rada tento požadavek nevzala vážně; znovu opakuje závazek Parlamentu, že nebude brát v potaz seznamy kandidátů, pokud v nich nebude dodržena zásada genderové vyváženosti; vyzývá vlády členských států, Evropskou radu, Radu, Euroskupinu a Komisi, aby aktivně pracovaly na zajištění genderové vyváženosti ve svých příštích návrzích užších seznamů a jmenování;

37. vítá podrobnou, přehledně rozčleněnou a věcnou reakci ECB na podněty, které Parlament vyjádřil ve svém usnesení o výroční zprávě ECB za rok 2018; žádá ECB, aby ve svém odpovědném přístupu pokračovala a aby své reakce na usnesení o výroční zprávě ECB, jež Parlament každoročně přijímá, v písemné podobě zveřejňovala i nadále;

38. bere na vědomí rozhodnutí německého Spolkového ústavního soudu ze dne 5. května 2020 o ECB a prohlášení Rady guvernérů ECB z téhož dne; sleduje průběžné posuzování proporcionality všech programů ze strany ECB; bere na vědomí následné rozhodnutí ECB zpřístupnit Evropskému parlamentu, německé spolkové vládě, Bundestagu a Bundesbank neveřejné dokumenty týkající se programu nákupu aktiv veřejného sektoru (PSPF);

39. oceňuje, že probíhá úsilí o zlepšení transparentnosti a komunikace s Parlamentem, a ECB a prezidentce Lagardeové k němu blahopřeje; souhlasí s prezidentkou Lagardeovou dále v tom, že ECB musí lépe informovat evropské občany o dopadu svých politik; na druhou stranu doporučuje pravidelný neveřejný dialog mezi členy Hospodářského a měnového výboru Parlamentu a příslušnými zástupci ECB v návaznosti na zveřejnění nejnovějšího zápisu z jednání Rady guvernérů s cílem posoudit rozhodnutí ECB před zahájením dialogů o měnových otázkách a souběžně s těmito dialogy;

40. vítá zveřejnění stanovisek etické komise ECB k případům střetu zájmů a výdělečné činnosti členů Výkonné rady, Rady guvernérů a Rady dohledu ECB po skončení jejich mandátu; vyzývá ECB, aby zajistila nezávislost členů svého interního auditního výboru i to, že etické komisi nebude předsedat bývalý prezident nebo jiní bývalí členové Rady guvernérů ECB, ani kdokoli jiný, jehož působení v této komisi by mohlo vést ke střetu zájmů, a aby podobnou transparentnost uplatňovala v oblasti možného střetu zájmů a výdělečné činnosti po skončení mandátu;

41. konstatuje, že ECB „přehodnocuje“ svou politiku, kdy je hlavnímu ekonomovi dovoleno, aby po schůzkách, na kterých se přijímala politická rozhodnutí, vedl soukromé telefonní hovory s významnými investory, je však toho názoru, že tato praxe musí skončit okamžitě, neboť je netransparentní;

Středa 10. února 2021

42. ještě důrazněji vyzývá, aby byla přijata kvalitnější politika pro whistleblowing a revidována pravidla pro zaměstnance ECB tak, aby byly v souladu minimálně se standardy a cíli uvedenými ve směrnici (EU) 2019/1937 o ochraně whistleblowerů ⁽⁴⁾, aby byla zajištěna jejich ochrana a aby mohli oznamovat svá podezření beze strachu z odvety a v případě potřeby anonymně;

43. žádá podrobnější zveřejňování sociálních a zaměstnaneckých záležitostí a záležitostí správy v souladu se směrnicí 2014/95/EU o podávání nefinančních zpráv ⁽⁵⁾;

o

o o

44. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a Evropské centrální bance.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17.

⁽⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU ze dne 22. října 2014, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami (Úř. věst. L 330, 15.11.2014, s. 1).

Středa 10. února 2021

P9_TA(2021)0040

Nový akční plán pro oběhové hospodářství**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o novém akčním plánu pro oběhové hospodářství (2020/2077(INI))**

(2021/C 465/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2020 nazvané „Nový akční plán pro oběhové hospodářství: Čistší a konkurenceschopnější Evropa“ (COM(2020)0098) a na pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Směrem k celosvětovému oběhovému hospodářství: situace a výhled“ (SWD(2020)0100),
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a na cíle udržitelného rozvoje, včetně cíle č. 12 „odpovědná spotřeba a výroba“ a cíle č. 15 „život na souši“,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. října 2020 nazvané „Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek: K životnímu prostředí bez toxických látek“ (COM(2020)0667) ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. července 2020 o strategii pro udržitelnost v oblasti chemických látek ⁽²⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 nazvané „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020)0102),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života“ (COM(2020)0380),
- s ohledem na zprávu platformy IPBES z května 2019 o globálním posouzení biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie ‚od zemědělce ke spotřebiteli‘ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“ (COM(2020)0381),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. října 2018 nazvané „Udržitelné biohospodářství pro Evropu: posílení vazby mezi hospodářstvím, společností a životním prostředím“ (COM(2018)0673),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. ledna 2018 nazvané „Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství“ (COM(2018)0028),
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o evropské dlouhodobé strategické vizi prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o stavu klimatické a environmentální nouze ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 4. července 2017 o delší životnosti výrobků: přínosy pro spotřebitele a společnosti ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. července 2015 o účinném využívání zdrojů: směrem k oběhovému hospodářství ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2018 o uplatňování balíčku opatření v oblasti oběhového hospodářství: možnosti, jak řešit otázky na pomezí právních předpisů týkajících se chemických látek, výrobků a odpadů ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/environment/pdf/chemicals/2020/10/Strategy.pdf>

⁽²⁾ Přijaté texty P9_TA(2020)0201.

⁽³⁾ Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 116.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0078.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 334, 19.9.2018, s. 60.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 265, 11.8.2017, s. 65.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 146.

Středa 10. února 2021

- s ohledem na své usnesení ze dne 10. července 2020 o komplexním evropském přístupu k ukládání energie ⁽⁸⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/741 ze dne 25. května 2020 o minimálních požadavcích na opětovné využívání vody ⁽⁹⁾,
- s ohledem na návrh 8. akčního programu pro životní prostředí představený Komisí dne 14. října 2020, zejména na prioritní cíl urychlení přechodu k oběhovému hospodářství uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. c) návrhu,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
- s ohledem na zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o změně klimatu, desertifikaci, degradaci půdy, udržitelném hospodaření s půdou, potravinovém zabezpečení a tocích skleníkových plynů v suchozemských ekosystémech, na zvláštní zprávu tohoto panelu o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu a na jeho zvláštní zprávu „Globální oteplení o 1,5 °C“, jakož i na jeho pátou hodnotící zprávu a souhrnnou zprávu ze září 2018;
- s ohledem na první akční plán pro oběhové hospodářství zahájený v roce 2015 (sdělení Komise ze dne 2. prosince 2015 s názvem „Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství“ (COM(2015)0614)) a na opatření přijatá na základě tohoto plánu,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. července 2020 o strategii pro udržitelnost v oblasti chemických látek ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2018 o evropské strategii pro plasty v oběhovém hospodářství ⁽¹²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2018 o uplatňování balíčku opatření v oblasti oběhového hospodářství: možnosti, jak řešit otázky na pomezí právních předpisů týkajících se chemických látek, výrobků a odpadů ⁽¹³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 31. května 2018 o provádění směrnice o ekodesignu ⁽¹⁴⁾
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí ⁽¹⁵⁾,
- s ohledem na revize právních předpisů EU o odpadu přijaté v roce 2018: směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech ⁽¹⁶⁾, směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech ⁽¹⁷⁾, směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů ⁽¹⁸⁾, a směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/849 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních ⁽¹⁹⁾,

⁽⁸⁾ Přijaté texty P9_TA(2020)0198.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 177, 5.6.2020, s. 32.

⁽¹⁰⁾ Přijaté texty P9_TA(2020)0201.

⁽¹¹⁾ Přijaté texty P9_TA(2020)0005.

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 136.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 146.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. C 76, 9.3.2020, s. 192.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. L 155, 12.6.2019, s. 1.

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. L 150, 14.6.2018, s. 109.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. L 150, 14.6.2018, s. 141.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. L 150, 14.6.2018, s. 100.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. L 150, 14.6.2018, s. 93.

Středa 10. února 2021

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí ⁽²⁰⁾(dále jen „nařízení CLP“),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. ledna 2017 o úloze výroby energie z odpadů v oběhovém hospodářství (COM(2017)0034),
 - s ohledem na zprávy Globální výhled v oblasti zdrojů na rok 2019 ⁽²¹⁾ a Účinné využívání zdrojů a změna klimatu ⁽²²⁾ vydané Mezinárodním panelem pro zdroje,
 - s ohledem na publikaci časopisu Science nazvanou „Hodnocení scénářů na cestě k nulovému znečištění plasty“ ⁽²³⁾,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, Výboru pro mezinárodní obchod, Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (A9-0008/2021),
- A. vzhledem k tomu, že Mezinárodní panel pro zdroje ve své zprávě nazvané „Globální výhled v oblasti zdrojů na rok 2019“ odhaduje, že polovina celkových emisí skleníkových plynů a více než 90 % ztráty biologické rozmanitosti a nedostatku vody pochází ze získávání a zpracování zdrojů; vzhledem k tomu, že globální ekonomika využívá zdroje odpovídající hodnotě 1,5 planety a že pokud by byla spotřeba každé osoby na úrovni průměrného obyvatele EU, bylo by již nyní zapotřebí ekvivalentu tří planet, a vzhledem k tomu, že snížení našeho celkového využívání přírodních zdrojů a produkce odpadu by mělo být zastřešujícím cílem oběhového hospodářství; vzhledem k tomu, že to bude vyžadovat oddělení hospodářského růstu od využívání zdrojů, přičemž je třeba mít na paměti rozdíl mezi absolutním a relativním oddělením;
- B. vzhledem k tomu, že tyto údaje dokládají ústřední úlohu udržitelného hospodaření se zdroji, zejména s primárními surovinami, a potřebu zintenzivnit opatření na všech úrovních i na celém světě; vzhledem k tomu, že koncepce oběhového hospodářství je svou povahou horizontální a významně přispěje k dosažení dalších cílů v oblasti životního prostředí, včetně cílů Pařížské dohody;
- C. vzhledem k tomu, že přechod na oběhové hospodářství hraje klíčovou úlohu při snižování emisí skleníkových plynů v EU a při naplňování cíle EU v oblasti klimatu pro rok 2030 a cíle dosáhnout nulových čistých emisí skleníkových plynů nejpozději do roku 2050 a vzhledem k tomu, že tento přechod vyžaduje hlubokou transformaci hodnotových řetězců v celém hospodářství;
- D. vzhledem k tomu, že přechod k oběhovému hospodářství má potenciál podporovat udržitelné podnikatelské postupy a že se očekává, že evropské společnosti a ekonomiky budou v čele jejich provádění, ale budou mít rovněž prospěch z celosvětové soutěže o dosažení oběhovosti, a to díky dobře rozvinutým obchodním modelům EU, našim zkušenostem v oblasti oběhového hospodářství a odborným znalostem v oblasti recyklace;
- E. vzhledem k tomu, že zásady oběhového hospodářství by měly být ústředním prvkem jakékoli evropské a vnitrostátní průmyslové politiky a plánů členských států na podporu oživení a odolnosti v rámci nástroje na podporu oživení a odolnosti;
- F. vzhledem k tomu, že celková spotřeba energie v EU je značná a opatření v rámci oběhového hospodářství by měla rovněž zahrnovat energetickou účinnost a udržitelné získávání zdrojů energie;
- G. vzhledem k tomu, že oběhové hospodářství je významné pro různé cíle udržitelného rozvoje, včetně cíle č. 12 „zajistit udržitelné vzorce spotřeby a výroby“ a cíle č. 13 „opatření v oblasti klimatu“;
- H. vzhledem k tomu, že navrhování výrobků s cílem minimalizovat vznik odpadu a znečištění je jednou ze zásad oběhového hospodářství;

⁽²⁰⁾ Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1.

⁽²¹⁾ <https://www.resourcepanel.org/reports/global-resources-outlook>

⁽²²⁾ <https://resourcepanel.org/reports/resource-efficiency-and-climate-change>

⁽²³⁾ <https://science.sciencemag.org/content/369/6510/1455>

Středa 10. února 2021

- I. vzhledem k tomu, že podle nedávných studií má oběhové hospodářství potenciál do roku 2030 zvýšit HDP EU o dalších 0,5 % a vytvořit více než 700 000 nových pracovních míst⁽²⁴⁾ a zároveň zvyšovat kvalitu pracovních míst; vzhledem k tomu, že v letech 2012 až 2018 se počet pracovních míst spojených s oběhovým hospodářstvím v EU zvýšil o 5 % a dosáhl úrovně téměř 4 milionů; vzhledem k tomu, že s ohledem na podpůrné politiky a investice do průmyslu se očekává, že do roku 2030 by repasování výrobků v EU mohlo dosáhnout roční hodnoty přibližně 70 až 100 miliard EUR a s tím související zaměstnanosti v podobě přibližně 450 000 až téměř 600 000 pracovních míst;
- J. vzhledem k tomu, že udržitelné a odpovědné zajišťování zdrojů primárních surovin má rozhodující význam pro dosažení účinného využívání zdrojů a naplnění cílů oběhového hospodářství; proto je třeba vypracovat normy pro udržitelné získávání prioritních materiálů a komodit;
- K. vzhledem k tomu, že až o 80 % dopadu výrobků na životní prostředí je rozhodnuto ve fázi jejich návrhu a že pouze 12 % materiálů, které průmysl EU využívá, pochází z recyklace;
- L. vzhledem k tomu, že rychlý rozmach elektronického obchodu výrazně zvýšil objem odpadu z obalů, například plasty na jedno použití a kartonový odpad, a vzhledem k tomu, že přeprava odpadů do třetích zemí stále vyvolává znepokojení;
- M. vzhledem k odhadům, podle nichž je v EU každoročně vyplýváno 88 milionů tun potravin, a vzhledem k tomu, že více než 50 % potravinového odpadu pochází podle odhadů z domácností a od spotřebitelů; vzhledem k tomu, že plýtvání potravinami má velký dopad na životní prostředí a je příčinou přibližně 6 % celkových emisí skleníkových plynů v EU;
- N. vzhledem k tomu, že plasty vzbuzují znepokojení z hlediska životního prostředí, například pokud jde o odhazování odpadků, obtížnost opětovného použití a recyklace, látky vzbuzující obavy, emise skleníkových plynů a využívání zdrojů;
- O. vzhledem k tomu, že agentura ECHA přijala vědecké stanovisko k omezení používání mikroplastů záměrně přidávaných do výrobků na trhu EU/EHP v koncentracích nad 0,01 % hmotnostního podílu;
- P. vzhledem k tomu, že podle odhadů Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) se v letech 1996 až 2012 zvýšilo množství oblečení zakoupeného na osobu v EU o 40 %, přičemž současně více než 30 % oblečení uloženého ve skříních v Evropě nebylo používáno po dobu nejméně jednoho roku. Navíc po vyřazení se více než polovina oděvů nerecykluje, ale končí ve směsném domácím odpadu a následně je odeslána do spaloven nebo na skládky⁽²⁵⁾;
- Q. vzhledem k tomu, že již uplynuly více než dva roky od zveřejnění zvláštní zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o globálním oteplování o 1,5 °C, v níž se uvádí, že omezení globálního oteplování na 1,5 °C by vyžadovalo rychlé, dalekosáhlé a bezprecedentní změny ve všech oblastech společnosti;
1. vítá nový akční plán Komise pro oběhové hospodářství; zdůrazňuje, že oběhové hospodářství ve spojení s cílem nulového znečištění pro prostředí bez toxických látek je klíčem ke snížení celkové environmentální stopy evropské výroby a spotřeby, přičemž je nutné respektovat limity naší planety a chránit lidské zdraví a zároveň zajistit konkurenceschopné a inovativní hospodářství; zdůrazňuje, že oběhové hospodářství může významně přispět k dosažení cílů Pařížské dohody a Úmluvy o biologické rozmanitosti, jakož i cílů udržitelného rozvoje vytyčených OSN;
2. vyzývá Komisi, aby předložila všechny iniciativy v rámci akčního plánu v souladu s daty stanovenými v příloze sdělení a aby každý legislativní návrh opřel o komplexní posouzení dopadů, a zdůrazňuje, že je důležité zohlednit rovněž náklady vzniklé v důsledku nečinnosti;
3. zdůrazňuje, že oběhové hospodářství může nabídnout řešení nových výzev způsobených a zdůrazněných krizí způsobenou onemocněním COVID-19, a to posílením hodnotových řetězců v EU i na celém světě, snížením jejich zranitelnosti a zajištěním větší odolnosti a udržitelnosti evropských průmyslových ekosystémů, jakož i jejich konkurenceschopnosti a ziskovosti; konstatuje, že se tím podpoří strategická autonomie EU a přispěje se k vytváření pracovních míst; zdůrazňuje, že pandemie COVID-19 ukázala, že je nutné vytvořit prostředí příznivé pro oběhové hospodářství; vyzývá v této souvislosti členské státy, aby začlenily oběhové hospodářství do svých plánů na podporu oživení a odolnosti;

⁽²⁴⁾ https://www.ellenmacarthurfoundation.org/assets/downloads/publications/EllenMacArthurFoundation_Growth-Within_July15.pdf

⁽²⁵⁾ Zpráva o ukazatelích kvality životního prostředí za rok 2014: Dopady systémů výroby a spotřeby na životní prostředí v Evropě. Evropská agentura pro životní prostředí, 2014.

Středa 10. února 2021

4. domnívá se, že oběhové hospodářství je nástrojem pro EU a evropské podniky, který jim umožní udržet si svou inovativnost a konkurenceschopnost na globálním trhu a zároveň snížit vlastní environmentální stopu; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby začly investice na podporu iniciativ v oblasti oběhového hospodářství a inovací; je přesvědčen, že plán pro hospodářské oživení EU (Next Generation EU), Fond pro spravedlivou transformaci a program Horizont by měly být využity k zavedení a podpoře iniciativ, postupů, infrastruktury a technologií oběhového hospodářství;

5. zdůrazňuje, že dokonalejší fungování vnitřního trhu je předpokladem pro dosažení oběhového hospodářství v EU; zejména zdůrazňuje význam řádného provádění a účinného prosazování stávajících pravidel pro funkční a udržitelný jednotný trh; připomíná, že EU je jak druhou největší světovou hospodářskou velmocí, tak největší obchodní velmocí na světě; upozorňuje na to, že jednotný trh je účinným nástrojem, který musí být využíván k vývoji udržitelných a oběhových produktů nebo technologií, které se stanou normami zítřka, což občanům umožní nakupovat cenově dostupné produkty, které budou bezpečné, zdravé a vůči planetě ohleduplné;

6. zdůrazňuje, že je zapotřebí zcela oddělit růst od využívání zdrojů; vyzývá Komisi, aby navrhla vědecky podložené závazné střednědobé a dlouhodobé cíle EU pro snížení využívání primárních surovin a dopadů na životní prostředí; vyzývá ke stanovení cílů EU prostřednictvím přístupu hodnocení současné situace z pohledu budoucnosti s cílem zajistit, aby politické cíle byly na věrohodné cestě k dosažení uhlíkové neutrality, environmentálně udržitelného a plně oběhového hospodářství bez toxických prvků v rámci limitů planety nejpozději do roku 2050;

7. vyzývá Komisi, aby navrhla závazné cíle EU pro rok 2030 za účelem výrazného snížení materiálové a spotřební stopy EU a sladila je s limity planety do roku 2050, a to s využitím ukazatelů, které mají být přijaty do konce roku 2021 jako součást aktualizovaného rámce pro monitorování; vyzývá Komisi, aby stavěla na příkladu nejambicióznějších členských států a zároveň plně zohlednila rozdíly v jejich výchozích pozicích a kapacitách;

8. naléhavě vyzývá Komisi, aby do roku 2021 zavedla harmonizované, srovnatelné a jednotné ukazatele oběhovosti, které se budou skládat z ukazatelů materiálové a spotřební stopy, stejně jako z řady dílčích ukazatelů týkajících se účinného využívání zdrojů a ekosystémových služeb; je toho názoru, že tyto ukazatele by měly měřit spotřebu a produktivitu zdrojů a zahrnovat dovoz a vývoz na úrovni EU, členských států a průmyslu a měly by být v souladu s harmonizovaným posuzováním životního cyklu a metodikami započítávání přírodního kapitálu; měly by být uplatňovány ve všech politikách, finančních nástrojích a regulačních iniciativách Unie;

9. vítá závazek Komise aktualizovat a přezkoumat rámec pro monitorování oběhového hospodářství; vyjadřuje politování nad tím, že stávající rámec pro monitorování nenabízí obsáhlý a komplexní soubor ukazatelů, díky němuž by bylo možné měřit oddělení hospodářského růstu od využívání zdrojů a dopadu na životní prostředí; zdůrazňuje, že rámec pro monitorování by měl pokrývat výše uvedené ukazatele oběhovosti a kromě toho i všechny cíle a konkrétní opatření akčního plánu pro oběhové hospodářství, aby byl k dispozici účinný nástroj pro měření oběhovosti a pokroku při plnění těchto cílů komplexní cestou;

10. zdůrazňuje také, že je nezbytné vědecky podložené měření, aby bylo možné zachytit synergie mezi oběhovým hospodářstvím a zmírňováním změny klimatu, mimo jiné i prostřednictvím měření uhlíkové stopy;

11. upozorňuje na příležitosti, které kromě opatření, která prodlužují životní cyklus a používání materiálů, spočívají v optimalizovaném využívání výrobků a služeb; v této souvislosti zdůrazňuje zejména příležitost ke kombinaci řešení oběhového hospodářství a digitalizace; vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly politiky na podporu nových udržitelných a oběhových obchodních modelů, jako jsou přístupy „výrobek jako služba“, které šetří zdroje a snižují dopady na životní prostředí a současně zajišťují ochranu spotřebitelů; vybízí Komisi, aby v nové iniciativě pro udržitelné produkty takové přístupy usnadnila, a vyzývá Komisi a členské státy, aby odstranily zbytečné regulační a daňové překážky, které těmto přístupům stojí v cestě, a aby podporovaly rozvoj infrastruktur, které poskytnou prostor pro oběhovost a udržitelné digitální hospodářství; připomíná, že digitalizace má rovněž značné dopady na klima a životní prostředí, jako je rostoucí poptávka po energii, těžba surovin a generování elektronického odpadu; vyzývá Komisi, aby tyto výzvy posoudila a řešila tím, že zavede metodiku pro monitorování a kvantifikaci dopadu digitálních technologií, struktur a služeb, včetně datových center, na životní prostředí, a že navrhne opatření – včetně případných legislativních opatření – s cílem zajistit environmentální udržitelnost digitálních řešení, přičemž energetická účinnost, snižování emisí skleníkových plynů, využívání zdrojů a zavedení oběhového hospodářství budou ústředním prvkem udržitelné digitální transformace;

Středa 10. února 2021

12. vyzývá Komisi, aby určila regulační opatření a další kroky potřebné k odstranění administrativních a právních překážek, které stojí v cestě oběhové ekonomice sdílení a služeb, a aby podnítila rozvoj takové ekonomiky; zejména žádá Komisi, aby prozkoumala řešení záležitostí, jako jsou otázky odpovědnosti a vlastnických práv související s ekonomikou sdílení a služeb, přičemž je třeba mít na paměti, že pro realizaci těchto koncepcí je zásadní větší právní jistota jak pro výrobce, tak pro spotřebitele; navrhuje, aby Komise zvážila vypracování evropské strategie pro ekonomiku sdílení a služeb, která by se těmito tématy zabývala a zároveň řešila sociální otázky;

13. zdůrazňuje, že je třeba lépe porozumět tomu, jak mohou technologie umělé inteligence podpořit oběhové hospodářství skrze motivaci k jejich uplatnění v oblasti navrhování, obchodních modelech a infrastruktuře; poukazuje na to, že je důležité považovat digitalizaci za faktor, který umožňuje zavedení oběhového hospodářství, zejména pokud jde o produktové pasy nebo informace o materiálu v rámci celoevropského datového prostoru; zdůrazňuje, že zlepšení dostupnosti a sdílení údajů bude klíčové při současném zajištění aktivní spolupráce mezi zúčastněnými stranami, aby bylo jisté, že nové přístupy zůstanou spravedlivé a inkluzivní, a aby byla zaručena ochrana soukromí a bezpečnosti údajů;

14. zdůrazňuje potřebu vytvořit ekonomické pobídky a vhodné regulační prostředí pro inovace v oblasti oběhových řešení, materiálů a obchodních modelů a zároveň odstranit dotace narušující trh a dotace, které škodí životnímu prostředí, a žádá, aby byl tento postup v nové průmyslové strategii pro Evropu a ve strategii pro malé a střední podniky podpořen; zdůrazňuje specifickou roli, kterou v přechodu k oběhovému hospodářství hrají progresivní subjekty, malé a střední podniky i začínající podniky; zdůrazňuje, že výzkum udržitelných materiálů, postupů, technologií a produktů a jejich průmyslového rozšíření může poskytnout evropským podnikům celosvětovou konkurenční výhodu; zdůrazňuje, že je zapotřebí politik na unijní i vnitrostátní úrovni na podporu průkopníků v oběhovém hospodářství a oběhových obchodních modelech;

15. zdůrazňuje, že je třeba zapojit evropský průmysl jakožto zúčastněnou stranu do přechodu k hospodářství, které bude více oběhové; připomíná klíčovou úlohu opatření v oblasti oběhového hospodářství pro dosažení průmyslové dekarbonizace; vyzývá k uplatňování zásad oběhovosti v průmyslu na všech úrovních navrhování výrobků, získávání materiálů, opětovného použití a recyklace výrobků a nakládání s odpady a zdůrazňuje, že je třeba stimulovat rozvoj rozhodujících trhů s udržitelnými průmyslovými materiály a výrobky;

16. vybízí podniky, aby v rámci svých výročních zpráv vypracovaly plány přechodu, v nichž popíší, jak a kdy hodlají dosáhnout klimatické neutrality, oběhového hospodářství a udržitelnosti;

17. vyzývá členské státy, aby upřednostňovaly varianty, které jsou spojeny s minimální administrativní zátěží, a aby podpořily rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje poskytujících systémová a komplexní řešení;

18. vyzývá Komisi, aby vytvořila regulační rámec pro certifikaci všech přírodních a technologických řešení pro odstraňování uhlíku, včetně zachycování a ukládání uhlíku a jeho využívání;

19. zdůrazňuje zásadní úlohu biomimetiky jako urychlovače oběhovosti při podpoře biomimetických řešení, která již od stádia návrhu minimalizují použití materiálů, energie a toxických sloučenin a poskytují udržitelná, regenerativní a inovativní řešení, která jsou inspirovaná přírodou a jsou použitelná v celé řadě odvětví;

20. žádá, aby útvarům Komise pověřeným zajištěním úspěšného provádění akčního plánu byly přiřazeny odpovídající počty zaměstnanců a rozpočtové prostředky; zdůrazňuje, že přidělování zdrojů musí odpovídat současným i dlouhodobým politickým prioritám, a proto v souvislosti se Zelenou dohodou pro Evropu očekává výrazné posílení lidských zdrojů, zejména na Generálním ředitelství Komise pro životní prostředí;

Rámec udržitelné výrobní politiky

21. zdůrazňuje, že je třeba přeměnit lineární hospodářství jednorázové spotřeby na skutečně oběhové hospodářství založené na zásadách: snížení spotřeby energie a zdrojů; zachování hodnoty v hospodářství; předcházení vzniku odpadů; navrhování výrobků s cílem minimalizovat vznik odpadu, škodlivé látky a znečištění; delšího používání výrobků a materiálů v uzavřených cyklech; ochrany lidského zdraví; prosazování výhod pro spotřebitele; a regenerace přírodních ekosystémů; tyto cíle by měly být vodítkem pro nový rámec udržitelné výrobní politiky a pro strategii pro oběhové

Středa 10. února 2021

hospodářství jako celek i pro průmyslovou strategii; zdůrazňuje, že je zapotřebí plně integrovat uvažování z hlediska udržitelných a oběhových systémů do všech činností, včetně politik, výrobků, výrobních procesů a obchodních modelů;

22. zdůrazňuje, že udržitelné, oběhové, bezpečné a netoxické výrobky a materiály by se měly stát normou na trhu EU, a nikoli výjimkou, a měly by být považovány za standardní volbu, která je atraktivní, cenově dostupná a přístupná všem spotřebitelům; vítá proto plán Komise předložit legislativní iniciativu týkající se udržitelných výrobků, která stanoví zásady pro výrobovou politiku a závazné požadavky na výrobky uváděné na trh EU;

23. jednoznačně podporuje rozšíření oblasti působnosti směrnice o ekodesignu⁽²⁶⁾ tak, aby zahrnovala výrobky, jež nejsou spojené se spotřebou energie, a stanovila pro výrobky uváděné na trh EU zásady horizontální udržitelnosti a zvláštní produktové normy pro výkonnost, odolnost, opakovatelnou použitelnost, opravitelnost, netoxicitu, modernizovatelnost, recyklovatelnost, recyklovaný obsah a účinnost z hlediska využití zdrojů a energie, a vyzývá Komisi, aby v roce 2021 předložila příslušný návrh v tomto směru; zároveň opakuje svou výzvu Komisi, aby si kladla ambiciózní cíle při uplatňování ekodesignu u všech výrobků spotřebovávajících energii na základě stávající směrnice o ekodesignu, a to i s ohledem na aspekty oběhového hospodářství;

24. zdůrazňuje význam zachování soudržného a srozumitelného legislativního rámce EU pro udržitelné produkty a zdůrazňuje, že je třeba posílit synergie s ostatními politikami, i pokud jde o ekoznačku EU; zdůrazňuje, že souběžně s minimálními právními normami pro design výrobků je důležité poskytovat tržní pobídky pro neudržitelnější společnosti a udržitelné výrobky a materiály;

25. vyzývá Komisi, aby navrhla závazné cíle v oblasti materiálové a environmentální stopy pro celý životní cyklus výrobků u každé kategorie výrobků uváděných na trh EU, včetně polotovarů s nejvyšší uhlíkovou náročností; vyzývá rovněž Komisi, aby navrhla závazné cíle pro jednotlivé výrobky a/nebo pro jednotlivá odvětví, pokud jde o recyklovaný obsah, aby současně zajistila výkonnost a bezpečnost dotčených výrobků a aby tyto výrobky byly navrženy tak, aby je bylo možné recyklovat; naléhavě vyzývá Komisi, aby nastavila podpůrné technologické, regulační a tržní podmínky pro dosažení těchto cílů a aby zohlednila nezbytné průmyslové změny a investiční cykly v každém odvětví; zároveň naléhavě vyzývá Komisi, aby zvažila zavedení závazných požadavků na zvýšení udržitelnosti služeb;

26. podporuje plán na zavedení digitálních produktových pasů s cílem pomoci společnostem, spotřebitelům a orgánům dozoru nad trhem sledovat klimatické, environmentální, sociální a jiné dopady výrobku v rámci celého hodnotového řetězce a poskytovat spolehlivé, transparentní a snadno dostupné informace o trvanlivosti výrobku a o možnostech jeho údržby, opětovného použití, opravy, demontáže a manipulace na konci životnosti, jakož i o jeho složení, pokud jde o použité materiály a chemické látky a o jejich dopady na životní prostředí, stejně jako o jiné dopady; vyzývá Komisi, aby v tomto směru zohlednila možnosti označení; domnívá se, že produktové pasy by měly být zavedeny tak, aby se zabránilo nepřiměřené regulační zátěži pro společnosti, zejména malé a střední podniky; je přesvědčen, že by tyto pasy měly být slučitelné s dalšími digitálními nástroji, jako je budoucí pas pro renovaci budov a databáze SCIP;

27. zdůrazňuje klíčový význam dosažení netoxických a obnovitelných materiálových cyklů pro úspěch oběhového hospodářství a pro vytvoření udržitelného jednotného trhu, a v konečném důsledku i pro vytvoření prostředí bez toxických látek pro evropské občany; opakuje proto postoje, které přijal ve svém usnesení o strategii pro udržitelnost chemických látek a ve svém usnesení o pomezí právních předpisů týkajících se chemických látek, výrobků a odpadů, a trvá na přijetí rychlých opatření k provedení strategie pro udržitelnost chemických látek na cestě k životnímu prostředí bez toxických látek;

28. zdůrazňuje právo spotřebitelů na přesnější, harmonizovanější a podrobnější informace o dopadech výrobků a služeb na životní prostředí a klima v průběhu jejich životního cyklu, a to i pokud jde o trvanlivost a opravitelnost, a vyzývá k přijetí opatření proti tzv. lakování nazeleno a nepravdivým environmentálním tvrzením týkajícím se výrobků nabízených on-line i off-line; rozhodně podporuje záměr Komise předložit návrhy na regulaci používání environmentálních tvrzení zavedením spolehlivých a harmonizovaných metod výpočtu pokrývajících celý hodnotový řetězec, a to na základě harmonizovaných ukazatelů a posouzení životního cyklu, jako jsou environmentální stopy, mimo jiné i pokud jde

⁽²⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie (Úř. věst. L 285, 31.10.2009, s. 10).

Středa 10. února 2021

o předcházení vzniku odpadů, spotřebu surovin, zamezení škodlivým látkám, trvanlivost a dlouhověkost výrobku, jakož i o to, aby byl výrobek navržen tak, aby byl opravitelný a recyklovatelný; dále zdůrazňuje, že je třeba prosazovat nedávno pozměněnou směrnici 2005/29/ES⁽²⁷⁾ prostřednictvím proaktivních opatření řešících environmentální tvrzení;

29. vyzývá Komisi, aby podporovala vývoj digitálních nástrojů k informování spotřebitele v zájmu posílení jeho postavení v digitálním věku; zdůrazňuje význam internetových platforem a tržišť pro podporu udržitelných výrobků a služeb a konstatuje, že by mohly spotřebitelům poskytovat jasnější a srozumitelnější informace o trvanlivosti a opravitelnosti výrobků, které nabízejí;

30. zdůrazňuje, že je třeba posílit ekoznačku EU jako referenční hodnotu environmentální udržitelnosti, a to zvyšováním povědomí o této značce a jejím uznáním na trhu i u spotřebitelů, stanovením ucelených norem, dalším rozšířením konceptu na relevantní výrobky a usnadněním jeho používání při zadávání veřejných zakázek;

31. podporuje plánované iniciativy na zlepšení odolnosti a opravitelnosti výrobků v souladu se zásadou předcházení vzniku odpadů v hierarchii způsobů nakládání s odpady, přičemž je zároveň zapotřebí posílit práva spotřebitelů ve vztazích mezi podnikem a spotřebitelem i ve vztazích mezi podniky; velmi proto vítá plánované iniciativy na zavedení nového „práva na opravu“, které by mělo zahrnovat alespoň prodloužený životní cyklus výrobků, přístup k náhradním dílům a komplexním informacím a k cenově dostupným opravárenským službám pro spotřebitele;

32. v této souvislosti vyzývá k přijetí opatření, která všem účastníkům trhu poskytnou bezplatný přístup k nezbytným informacím o opravách a údržbě, včetně informací o náhradních dílech a aktualizacích softwaru, a to s náležitým ohledem na požadavky bezpečnosti spotřebitelů a aniž je dotčena směrnice (EU) 2016/943⁽²⁸⁾, dále pak opatření, která zajistí přístup k náhradním dílům bez nespravedlivých překážek pro všechny subjekty v opravárenském odvětví, včetně nezávislých opravců a spotřebitelů, a opatření, která vymezí povinné minimální lhůty pro dostupnost náhradních dílů nebo aktualizace a maximální lhůty pro dodání široké škály kategorií výrobků, s přihlédnutím k jejich zvláštnostem, stejně jako opatření k posouzení otázky, jak je možné motivovat k opravám v rámci režimu právní záruky; zdůrazňuje, že prodejci by měli informovat všechny účastníky trhu o opravitelnosti svých produktů;

33. v zájmu usnadnění rozhodování spotřebitelů vyzývá k jasnému a dobře srozumitelnému harmonizovanému označování, které by mohlo mít podobu indexu a uvádělo by informace o trvanlivosti (tj. odhadované životnosti výrobku) a opravitelnosti výrobku, k vytvoření jednotného skóre oprav a k zavedení měřiců používání u kategorií určitých výrobků; požaduje minimální požadavky na informace podle směrnic 2005/29/ES a 2011/83/EU⁽²⁹⁾; žádá Komisi, aby při přípravě přezkumu směrnice (EU) 2019/771⁽³⁰⁾ zvažila u některých kategorií výrobků, které mají delší předpokládanou životnost, rozšíření jak právní záruky, tak obráceného důkazního břemene, a aby zvažila zavedení přímé odpovědnosti výrobce;

34. vyzývá k přijetí legislativních opatření, která by ukončila praktiky vedoucí k plánovanému zastarávání, a to i tím, že se zváží přidání těchto praktik na seznam v příloze I směrnice 2005/29/ES;

⁽²⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22).

⁽²⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním (Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1).

⁽²⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽³⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/771 ze dne 20. května 2019 o některých aspektech smluv o prodeji zboží, o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES a o zrušení směrnice 1999/44/ES (Úř. věst. L 136, 22.5.2019, s. 28.)

Středa 10. února 2021

35. vítá záměr Komise zavést právní předpisy zakazující ničení neprodaného zboží dlouhodobé trvanlivosti, pokud nepředstavuje hrozbu pro bezpečnost nebo zdraví; zdůrazňuje, že recyklace, opětovné použití a redistribuce nepotravinářských výrobků by měly být normou a měly by být prosazovány právními předpisy;

36. zdůrazňuje, že je třeba posílit vnitřní trh s udržitelnými výrobky, a je přesvědčen, že veřejný sektor by měl v tomto razit cestu vpřed; konstatuje, že veřejné orgány často při výběru nejlepší nabídky zboží, služeb nebo prací stále uplatňují jako jediné kritérium pro udělení zakázky nejnižší cenu; podporuje zavedení minimálních povinných kritérií a cílů pro zelené veřejné zakázky v rámci odvětvových právních předpisů;

37. zdůrazňuje úlohu zelených veřejných zakázek při urychlení přechodu na udržitelné a oběhové hospodářství a také význam uplatňování těchto zakázek při hospodářské obnově EU;

38. vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrh předpisu o zelených veřejných zakázkách; domnívá se, že ve všech veřejných zakázkách musí být standardní volbou opětovně použité, opravené, repasované a modernizované a jiné výrobky a řešení účinně využívající zdroje, které minimalizují dopady na životní prostředí během životního cyklu výrobku, a to v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu, a pokud upřednostněny nebudou, měla by platit zásada „dodržuj, nebo vysvětli“; rovněž žádá Komisi, aby poskytla pokyny na podporu udržitelného zadávání veřejných zakázek pro podniky; vyzývá v souvislosti s udržitelností rozhodování v rámci zadávání veřejných zakázek k zavedení oznamovací povinnosti, při respektování zásady subsidiarity, pro Komisi a členské státy.

39. zdůrazňuje, že je třeba podporovat sběr, opětovné použití a recyklaci vysoce kvalitních materiálů, zachovávat materiály v jejich nejvyšší hodnotě a udržovat čisté, netoxické a udržitelné uzavřené materiálové cykly; zdůrazňuje, že je zapotřebí zvýšit dostupnost a kvalitu recyklovaných materiálů s důrazem na schopnost materiálu uchovat si po recyklaci své specifické vlastnosti a na možnost nahradit při budoucím použití primární suroviny; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba stimulovat jak vyšší recyklovatelnost při navrhování výrobků, tak opatření, jako jsou účinné systémy odděleného sběru a zpětného odběru obalů; vyzývá k podpoře vytváření recyklačních zařízení a kapacit v souladu se zásadou blízkosti tam, kde dosud neexistují;

40. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly rozvoj vysoce kvalitních infrastruktur sběru, třídění, opětovného použití a recyklace materiálů a aby podporovaly výzkum v oblasti vývoje nových inovativních technologií, které minimalizují spotřebu zdrojů a vznik zbytkového odpadu, zvyšují výnos a kvalitu recyklovatelných a opětovně použitelných sekundárních materiálů, dekontaminují recyklované materiály a snižují celkovou environmentální stopu, včetně energetické a klimatické stopy, v porovnání s jinými technologiemi; je přesvědčen, že chemická recyklace, splňuje-li tato kritéria, může přispět k uzavření materiálového cyklu ve vybraných tocích odpadu;

41. vyzývá Komisi k zajištění toho, aby předtím, než budou stanoveny pobídky týkající se nových technologií recyklace a opětovného využití, došlo na úrovni průmyslu k důkladnému vyhodnocení zdravotních a environmentálních dopadů jejich procesů a výstupů, a aby zaručila transparentnost po celou dobu tohoto hodnocení;

42. domnívá se, že chemická recyklace musí splňovat definici recyklace podle rámcové směrnice o odpadech s cílem zajistit, aby opětovné zpracování na materiály a látky, které mají být použity jako palivo, nebylo považováno za chemickou recyklaci; naléhavě vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu poskytla právní potvrzení;

43. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby poskytly prostor digitálním technologiím, jako jsou blockchain a digitální vodoznaky, a učinily je interoperabilní tak, aby byly s to podporovat rozvoj oběhového hospodářství sledováním a mapováním spotřeby zdrojů a toků výrobků ve všech fázích životního cyklu;

44. zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby měly výzkumné a inovační projekty zabývající se oběhovým hospodářstvím lepší přístup k financování; vyzývá proto Komisi, aby nasměrovala činnosti programu Horizont Evropa k podpoře výzkumu a inovací v oblastech:

— procesů a technologií recyklace;

— účinného využívání zdrojů v průmyslových postupech;

— inovativních a udržitelných materiálů, výrobků, postupů, technologií a služeb a jejich průmyslového rozšíření;

Středa 10. února 2021

- bioekonomiky prostřednictvím inovací založených na biotechnologiích, které zahrnují vývoj biologických materiálů a výrobků;
- družic pro pozorování Země, neboť mohou hrát důležitou roli při monitorování rozvoje oběhového hospodářství tím, že budou hodnotit tlak vyvíjený na primární suroviny a objem emisí;

45. zdůrazňuje důležitou úlohu, kterou mohou na cestě k dekarbonizaci hrát udržitelné obnovitelné vstupy v oběhových postupech, jakož i skutečnost, že využívání energie z obnovitelných zdrojů může zlepšit oběhovost v rámci životních cyklů výrobků a současně pohánět energetickou transformaci;

46. zdůrazňuje, že právní předpisy tvořící „rámec politiky udržitelných výrobků“ by se měly opírat o odolný a transparentní systém uhlíkového a environmentálního účetnictví, který působí jako katalyzátor investic do produktů a procesů oběhového hospodářství;

47. zdůrazňuje, že při stanovování norem pro výrobky, pokud jde o dopad na klima a životní prostředí, je třeba zohledňovat celý životní cyklus výrobku od jeho vzniku až po jeho zánik i důsledky získávání zdrojů, polotovarů, náhradních dílů a vedlejších produktů v rámci hodnotového řetězce; je přesvědčen, že tyto normy musí být stanoveny na základě otevřeného a transparentního procesu založeného na vědeckých poznatcích a se zapojením příslušných zúčastněných stran; v této souvislosti podporuje zavedení společných metodik pro posouzení životního cyklu a dokonalejší shromažďování údajů;

48. zdůrazňuje, že klíčem k provádění udržitelné výrobní politiky je normalizace, neboť poskytuje spolehlivé definice, parametry a ověřování vlastností, jako je trvanlivost a opravitelnost;

49. trvá na tom, že normy EU musí být vypracovány včas a v souladu se skutečnými podmínkami používání a že je třeba zároveň zabránit tomu, aby v důsledku administrativních překážek pro zúčastněné strany docházelo k opožděnému zveřejňování norem;

50. připomíná sdělení Komise ze dne 1. června 2016 nazvané „Evropské normy pro 21. století“ a práci odvedenou na společné iniciativě v oblasti normalizace (JIS); vyzývá Komisi, aby iniciativu JIS ještě posílila a přijala další kroky a projekty zaměřené na účinnější fungování evropských normalizačních organizací;

51. zdůrazňuje, že účinné provádění a vymáhání právních předpisů EU týkajících se požadavků na bezpečnost a udržitelnost výrobků má zásadní význam pro zajištění toho, aby výrobky uváděné na trh splňovaly tato pravidla v souladu s nařízením (EU) 2019/1020⁽³¹⁾; dodává, že velmi vysoký počet výrobků zakoupených on-line a dovezených do EU nesplňuje minimální požadavky EU na bezpečnost; vyzývá Komisi a členské státy, aby vystupňovaly své úsilí o zajištění souladu výrobků, včetně výrobků prodávaných on-line, s příslušnými pravidly a aby řešily rizika, která představují pro bezpečnost spotřebitelů padělané výrobky, a to prostřednictvím zesíleného dohledu nad trhem, rovnocenných norem celních kontrol, posílené spolupráce v této oblasti a navýšením rozpočtů a lidských zdrojů; vyzývá proto k účinnějšímu dohledu EU, jenž bude spočívat ve stanovení harmonizovaných pravidel pro minimální počet a četnost kontrol a ve zmocnění Komise k monitorování a kontrole činnosti vnitrostátních orgánů dozoru nad trhem;

52. zdůrazňuje, že při hledání udržitelného společného nabíjecího řešení pro mobilní rádiová zařízení se dobrovolné dohody ukázaly jako neúčinné; znovu vyzývá Komisi, aby naléhavě provedla ustanovení směrnice 2014/53/EU⁽³²⁾ o rádiových zařízeních, a zejména aby zavedla jednotnou nabíječku pro chytré telefony a všechna malá a středně velká elektronická zařízení, s cílem co nejlépe zajistit normalizaci, kompatibilitu a interoperabilitu nabíjení, včetně bezdrátového nabíjení, jako součást globální strategie pro omezení elektronického odpadu; žádá Komisi, aby včas vypracovala oddělující strategii, která zajistí, aby spotřebitelé nebyli nuceni s každým novým zařízením kupovat novou nabíječku, což by vedlo k větším přínosům pro životní prostředí, úsporám nákladů a pohodlí pro spotřebitele; opakuje, že je důležité, aby spotřebitelé dostávali důvěryhodné a relevantní informace o příslušných vlastnostech nabíječek, jako je interoperabilita

⁽³¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o doзору nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011 (Úř. věst. L 169, 25.6.2019, s. 1).

⁽³²⁾ Směrnice 2014/53/EU Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. dubna 2014 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání rádiových zařízení na trh a zrušení směrnice 1999/5/ES (Úř. věst. L 153, 22.5.2014, s. 62).

Středa 10. února 2021

a výkonnost nabíjení, včetně souladu se standardem USB 3.1 nebo vyšším, prostřednictvím harmonizovaného označování ve snadno čitelném formátu, aby mohli činit co nejpraktičtější, nákladově nejefektivnější a nejudržitelnější rozhodnutí;

53. zdůrazňuje potřebu soudržnosti politik mezi stávajícími a budoucími opatřeními na úrovni EU a členských států s cílem zajistit splnění cílů akčního plánu a poskytnout hospodářskou a investiční jistotu, pokud jde o oběhové technologie, výrobky a služby, což rovněž podpoří konkurenceschopnost a inovace EU; vyzývá Komisi, aby se zabývala veškerými možnými nejednotnostmi ve stávajících právních předpisech nebo překážkami či právní nejistotou, které brání plnému zavedení oběhového hospodářství; požaduje ekonomické pobídky, jakými je stanovení cen CO₂, rozšířená odpovědnost výrobce s ekologickou úpravou poplatků a daňových pobídek, jakož i další finanční pobídky podporující udržitelné rozhodování spotřebitelů; domnívá se, že tato opatření by měla být případně v souladu s technickými screeningovými kritérii pro oběhové hospodářství, jež jsou definována v nařízení o taxonomii; vyzývá členské státy, aby ve všech příslušných vnitrostátních právních předpisech zvažily cíle oběhového hospodářství a zajistily, že budou plně v souladu s cíli a opatřeními strategie EU pro oběhové hospodářství; dále vyzývá Komisi, aby se zaměřila na provádění právních předpisů souvisejících s oběhovým hospodářstvím a zajistila tak rovné podmínky pro procesy a obchodní modely oběhového hospodářství;

Klíčové produktové hodnotové řetězce: elektronika a IKT

54. podporuje iniciativu pro elektroniku v oběhovém hospodářství, která by měla řešit nedostatky týkající se trvanlivosti, oběhového designu, přítomnosti nebezpečných a škodlivých látek, recyklovaného obsahu, opravitelnosti, přístupu k náhradním dílům, modernizovatelnosti, předcházení vzniku elektronického odpadu, sběru, opětovného použití a recyklace; vyzývá rovněž k začlenění otázek spojených s předčasným zastaráváním, včetně zastarávání výrobků v důsledku změn softwaru; vyzývá k harmonizaci a zlepšení infrastruktury pro recyklaci odpadních elektrických a elektronických zařízení v rámci EU;

55. domnívá se, že sběr elektronického odpadu musí být pro spotřebitele mnohem jednodušší; vítá závazek Komise prozkoumat možnosti celounijního systému zpětného odběru produktů IKT a domnívá se, že by takový systém měl pokrývat co nejširší škálu produktů; zdůrazňuje, že je důležité navrhnout takový systém zpětného odběru a jakýkoli jiný model sběru tak, aby byla zaručena opětovná použitelnost produktů IKT a aby provozovatelé zařízení pro opětovné použití měli přístup k opětovně použitelnému zboží;

56. zdůrazňuje potenciál opatření týkajících se ekodesignu a připomíná, že směrnice o ekodesignu a směrnice o energetických štítcích⁽³³⁾ společně zajistily téměř polovinu cíle úspor v oblasti energetické účinnosti, který EU stanovila pro rok 2020; zdůrazňuje, že je třeba zajistit rychlé dokončení stávajících prací na ekodesignu v oblasti elektroniky a IKT, zejména pokud jde o chytré telefony, tablety, počítače, tiskárny (včetně tiskových kazet), stanice mobilních sítí a podsystémy a síťová zařízení, s cílem navrhnout opatření nejpozději do roku 2021;

57. zdůrazňuje význam podpory udržitelnějších způsobů spotřeby a výroby elektronických zařízení a informačních a komunikačních technologií a vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnost poskytovat spotřebitelům informace o rozdílu mezi opravnými aktualizacemi a aktualizacemi zaměřenými na uživatele a dopadem spotřeby dat na uhlíkovou stopu;

58. vyzývá k zavedení povinného systému certifikace pro subjekty zabývající se recyklací elektronického odpadu s cílem zaručit účinné opětovné využívání materiálů a ochranu životního prostředí;

59. kromě iniciativy pro elektroniku v oběhovém hospodářství žádá Komisi, aby předložila iniciativu pro plán oběhové a udržitelné digitalizace, informačních a komunikačních technologií a umělé inteligence;

Klíčové produktové hodnotové řetězce: baterie a vozidla

60. zdůrazňuje význam strategického, environmentálně udržitelného a etického přístupu v novém legislativním rámci pro baterie a vozidla v kontextu přechodu na mobilitu s nulovými emisemi a elektrizační soustavu založenou na obnovitelných zdrojích energie a nezbytnost zajistit udržitelné a etické získávání surovin, včetně kritických surovin; vyzývá k vytvoření konkurenceschopných a odolných hodnotových řetězců pro výrobu, opětovné použití a recyklaci baterií v EU;

⁽³³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 1).

Středa 10. února 2021

61. vítá návrh nového nařízení o bateriích a odpadních bateriích předložený Komisí a domnívá se, že nový regulační rámec EU pro baterie by měl zahrnovat alespoň: udržitelné, etické a bezpečné získávání zdrojů, ekodesign včetně opatření pro řešení recyklovaného obsahu, nahrazování nebezpečných a škodlivých látek tam, kde je to možné, lepší tříděný sběr, opětovné použití, renovace, repasování, nové použití a recyklace – včetně vyšších cílů v oblasti recyklace, využití cenných materiálů, rozšířenou odpovědnost výrobce a informace pro spotřebitele; rámec by se měl zabývat environmentálními dopady celého životního cyklu a měl by obsahovat zvláštní ustanovení o bateriích souvisejících s mobilitou a skladováním energie;

62. je znepokojen silnou závislostí EU na dovozu surovin na výrobu baterií; je přesvědčen, že posílené systémy recyklace baterií by mohly poskytnout významný podíl surovin potřebných pro výrobu baterií v EU;

63. vyjadřuje znepokojení nad socioekonomickým dopadem odvětví těžby nerostných surovin, zejména v odvětví kobaltu; žádá Komisi, aby posoudila možnosti proveditelného legislativního rámce, který by zajistil etické získávání materiálů a zavedení závazných právních předpisů týkajících se náležité péče, které by řešily nepříznivé dopady na životní prostředí a lidská práva v mezinárodním kontextu;

64. vítá záměr Komise přezkoumat směrnici o vozidlech s ukončenou životností⁽³⁴⁾; vyzývá Komisi, aby aktualizovala směrnici o vozidlech s ukončenou životností tak, aby plně odrážela a dodržovala zásady oběhového hospodářství, včetně nalezení řešení k redukci odpadu, modernizace, modularity, opravitelnosti, opětovné použitelnosti a recyklovatelnosti materiálů na nejvyšší úrovni hodnoty, přičemž první prioritou je opětovné použití; vyzývá Komisi, aby usilovala o zajištění účinných řetězců opětovného použití s výrobcí automobilů a systémy rozšířené odpovědnosti výrobce; vyzývá Komisi, aby zlepšila podávání zpráv o vozidlech s ukončenou životností prostřednictvím evropské databáze; vyzývá Komisi, aby objasnila a posílila zásadu, že demontáž automobilu a opětovné použití součástí musí vždy předcházet sešrotování a drcení automobilů, a aby na ni dohlížela;

65. zdůrazňuje, že v rámci programu Horizont Evropa je třeba dále podporovat výzkum a inovace v oblasti procesů a technologií recyklace s cílem zvýšit potenciál oběhového hospodářství u baterií; uznává úlohu malých a středních podniků ve sběrných a recyklačních odvětvích;

Klíčové produktové hodnotové řetězce: obaly

66. zdůrazňuje cíl vyrábět do roku 2030 všechny obaly jako znovu použitelné nebo recyklovatelné, a to způsobem přijatelným z ekonomického hlediska, a vyzývá Komisi, aby neprodleně předložila legislativní návrh zahrnující opatření a cíle v oblasti snižování odpadu a ambiciózní základní požadavky směrnice o obalech a obalových odpadech s cílem snížit nadměrné množství obalů, a to i v elektronickém obchodování, zlepšit recyklovatelnost a minimalizovat složitost obalů, zvýšit recyklovaný obsah, postupně ukončit používání nebezpečných a škodlivých látek a podporovat opětovné použití; zdůrazňuje, že nesmí být ohrožena bezpečnost potravin ani hygienické normy; žádá, aby se tato opatření zaměřovala na nejlepší celkové výsledky v oblasti životního prostředí v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a na nízkou uhlíkovou stopu;

67. zdůrazňuje zásadní úlohu obalů pro bezpečnost výrobků, zejména pro bezpečnost potravin a hygienu, jakož i pro omezení plýtvání potravinami, a vyzývá průmyslová odvětví, aby doplnila regulační opatření o další dobrovolná opatření s cílem dále zabránit zbytečným obalům a podstatně snížit množství obalů, které uvádějí na trh, vyvinout oběhová řešení obalů, která budou účinně využívat zdroje a budou šetrná k životnímu prostředí, jako jsou harmonizované formáty obalů a opakovaně použitelné a opětovně plnitelné obaly, a usnadnit používání opakovaně použitelných přepravních obalů; podporuje iniciativy, jako je Aliance pro plasty v oběhovém hospodářství a Evropský pakt o plastech;

68. opakuje, že kvalitní recyklace vytváří skutečnou poptávku trhu po recyklovaném materiálu a patří mezi hlavní faktory, které zvyšují celkové množství sebraných, roztříděných a recyklovaných obalů, a vyzývá k používání moderních účinných třídících zařízení a separačních technologií, jež by se pojilo s lepším ekodesignem obalového materiálu, mj. potřebou najít nové možnosti obalů, které by se zakládaly na dokonalejších kritériích v rámci posuzování jejich životního cyklu;

69. vyzývá Komisi, aby provedla analýzu nejrůznějších druhů obalů, které se používají v rámci internetového obchodování, aby mohla zjistit, které postupy jsou z hlediska optimalizace obalů nejlepší, aby nedocházelo k nadměrnému používání obalů; vyzývá Komisi, aby při doručování několika výrobků současně podporovala jako alternativu k používání jednorázových obalových materiálů jejich opakované používání;

⁽³⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností (Úř. věst. L 269, 21.10.2000, s. 34).

Středa 10. února 2021

70. poukazuje na významnou úlohu, kterou může hrát při omezování obalů množstevní prodej, a vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly tento druh opatření a zároveň zajistily bezpečnost potravin a hygienické zacházení s nimi;

71. poukazuje na zásadní úlohu, kterou hrají inovační fondy a programy při omezování používání materiálů a inovací v oblasti recyklace;

72. je si vědom nárůstu internetového prodeje, který vede k většímu množství zasílaných balíků; naléhavě vyzývá Komisi, aby přijala opatření, která by zajistila, aby všichni internetoví prodejci, nehlédě na to, kde působí, plnili základní požadavky systému rozšířené odpovědnosti výrobce v členských státech EU, v nichž uvádějí výrobky na trh, aby zasílali příslušné informace a přispívali k tomuto systému finančně;

73. vyzývá Komisi, aby podpořila oddělený sběr obalového odpadu a jeho třídění, jak je uvedeno ve směrnici (EU) 2018/852, a zajistila její včasné provedení v právu členských států; vyzývá Komisi, aby s cílem usnadnit oddělený sběr obalů ze strany občanů podle možnosti jejich recyklace posoudila možnost přehodnotit identifikační systém pro obalové materiály (rozhodnutí 97/129/ES⁽³⁵⁾);

74. vyzývá Komisi, aby podpořila a prozkoumala možnosti kompatibilních vnitrostátních systémů zálohování a zpětného odběru, aby bylo dosaženo potřebné 90 % úrovně sběru plastových nápojových obalů, a jako krok směrem k vytvoření jednotného trhu pro obaly, zejména pro sousedící členské státy; kompatibilních systémů by bylo možné dosáhnout sériovou regulací a kodifikovanými a jednotnými označeními; pokud členský stát nemá zaveden systém nebo plán pro přepracování svého systému, měl by být vybízen k tomu, aby si prostřednictvím osvědčených postupů a relevantních vědeckých důkazů zvolil systém, který je podobný režimům jiných členských států nebo je s nimi slučitelný;

Klíčové produktové hodnotové řetězce: plasty

75. naléhavě vyzývá Komisi, aby pokračovala v provádění evropské strategie pro plasty v oběhovém hospodářství, zejména při prosazování lepšího designu, oběhových obchodních modelů a inovativních výrobků a modelů typu „produkt jako služba“, které nabízejí udržitelnější spotřební vzorce;

76. vyzývá Komisi, aby se komplexně zabývala plasty, včetně mikroplastů; naléhavě vyzývá Komisi, aby přijala obecný plán postupného ústupu od záměrného přidávání mikroplastů a omezila neúmyslné uvolňování všech mikroplastů přímo u zdroje, např. vznikajících z pneumatik, textilu, umělého trávníku a ve výrobě plastových pelet, a to prostřednictvím nových povinných regulačních opatření; zdůrazňuje, že je třeba odstranit mezery ve vědeckých poznatcích o mikroplastech a nanoplastech a podporovat rozvoj bezpečnějších alternativ a konkurenceschopných trhů s výrobky bez mikroplastů; zároveň trvá na tom, že je naléhavě nutné přijmout krátkodobá opatření; zdůrazňuje, že největší část znečištění mikroplasty vzniká při rozpadu makroplastů v životním prostředí, a podporuje myšlenku, aby pro všechny plastové produkty platila v průběhu výrobní fáze konkrétní opatření, jako např. požadavky na ekodesign, která by zabránila uvolňování druhotných mikroplastů do prostředí; vyzývá Komisi, aby se v souvislosti s čištěním odpadních vod a hospodařením s dešťovou vodou zabývala problematikou zdrojů a distribuce makroplastů i mikroplastů a jejich osudem a účinky; připomíná, že 80 % odpadu v mořích pochází z pevniny, a naléhavě vyzývá členské státy, aby řešily problém znečištění moří odpadky v řekách a ústích řek;

77. upozorňuje na to, že pokud výrobky na jedno použití představují významnou zátěž pro životní prostředí a zdroje, pak v případě, že existují opakovaně použitelné a/nebo trvanlivé alternativy, mělo by být jedno použití nahrazeno opakovaně použitelnými výrobky takovým způsobem, který je šetrný k životnímu prostředí, aniž by byla ohrožena hygiena nebo bezpečnost potravin; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby v souvislosti s přezkumem této směrnice zvažila legislativní opatření, včetně rozšíření směrnice o plastech na jedno použití; vyzývá Komisi, aby pracovala na vytvoření norem pro opakovaně použitelné obaly a náhražky obalů, stolního nádobí a příborů na jedno použití;

78. uznává potenciální úlohu biologických a biologicky rozložitelných a kompostovatelných plastů v oběhovém hospodářství, upozorňuje však na to, že biologické a/nebo biologicky rozložitelné plasty samy o sobě nenabídnou řešení environmentálních problémů souvisejících s plasty, zdůrazňuje význam zvyšování povědomí o správném používání bioplastů a biologicky rozložitelných plastů;

⁽³⁵⁾ Rozhodnutí Komise 97/129/ES ze dne 28. ledna 1997, kterým se zavádí identifikační systém pro obalové materiály podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (Úř. věst. L 50, 20.2.1997, s. 28).

Středa 10. února 2021

79. vybízí k navržení jasných celosvětových norem pro materiály, výrobky, design a recyklaci;

80. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily soudržný rámec transparentnosti a zavedly pro všechny aktéry hodnotového řetězce povinnost podávat zprávy, pokud jde o výrobu plastů, obchodování s nimi, jejich používání a nakládání s nimi na konci jejich životnosti;

81. naléhavě vyzývá Komisi, aby vytvořila režimy rozšířené odpovědnosti výrobce, které nutí výrobce k odpovědnosti za ukončení životnosti plastových výrobků;

Klíčové produktové hodnotové řetězce: textilní výrobky

82. zdůrazňuje význam nové komplexní strategie EU v oblasti textilních výrobků s cílem prosazovat v textilním a oděvním odvětví v EU udržitelnost a oběhovost, ale také sledovatelnost a transparentnost, a sice s přihlédnutím ke globální povaze hodnotových řetězců a k rozměru rychlé módy; žádá, aby tato strategie představila ucelený soubor politických nástrojů a podporovala nové obchodní modely s cílem řešit široké spektrum dopadů na životní prostředí a sociálních dopadů v hodnotovém řetězci a zlepšit design textilií s cílem zvýšit trvanlivost, opětovnou použitelnost a mechanickou recyklovatelnost a využívání vysoce kvalitních vláken, zejména prostřednictvím kombinace požadavků na ekodesign, režimů odpovědnosti výrobce a systémů označování;

83. vítá uplatňování nového rámce politiky v oblasti textilních výrobků a zdůrazňuje, že musí upřednostňovat předcházení vzniku odpadů a trvanlivost, opětovné použití a opravitelnost a musí se rovněž zabývat nebezpečnými a škodlivými chemickými látkami v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady; požaduje, aby byla ve fázi návrhu a výroby přijata opatření proti ztrátě syntetických mikrovláken a aby byla přijata další opatření, jako je vývoj preventivního a kontrolovaného neznečišťujícího průmyslového předmytí a vypracování norem pro vybavení nových praček mikrovláknitými filtry; vyzývá k tomu, aby byla v celé EU stanovena specifická kritéria pro ukončení plýtvání textiliemi;

84. žádá, aby bylo uplatňování nového rámce politiky v oblasti textilních výrobků v souladu s dalšími politickými nástroji, konkrétně s nadcházejícím návrhem právních předpisů EU v oblasti lidských práv a náležité péče v oblasti životního prostředí, a aby bylo zajištěno, aby byla ve všech fázích hodnotového řetězce textilního odvětví řešena práva pracovníků, lidská práva a rovnost žen a mužů;

Klíčové produktové hodnotové řetězce: stavebnictví a budovy

85. vyzývá Komisi, aby uplatňovala iniciativu „renovační vlna“ zcela v souladu se zásadami oběhového hospodářství a přihlížela při tom k rozmanitosti tohoto odvětví; vyzývá Komisi, aby stanovila horizontální požadavky a požadavky specifické pro jednotlivé výrobky; zdůrazňuje potenciál úspor skleníkových plynů a přínosů pro životní prostředí díky prodloužení životnosti budov na rozdíl od jejich demolice; žádá Komisi, aby zvažila stanovení cílů týkajících se snížení uhlíkové stopy a materiálové stopy budov EU a uplatňování rámce úrovní pro udržitelné budovy jako závazného rámce pro stavební výkonnost; domnívá se, že je nezbytné zahrnout minimální právní požadavky na environmentální výkonnost budov s cílem zlepšit účinnost využívání zdrojů a energetickou náročnost budov;

86. připomíná povinnost Komise podle rámcové směrnice o odpadech zvážit revizi cílů týkajících se materiálového využití stanovených v právních předpisech EU pro stavební a demoliční odpad a jeho jednotlivé materiálové složky, a domnívá se, že by měly zahrnovat cíl týkající se materiálového využití vytěžené zeminy; navrhuje, aby byly do oblasti stavebnictví zahrnuty cíle týkající se opětovného použití a recyklace a využívání druhotných surovin a aby zároveň byly snáze dohledatelné; vyzývá Komisi, aby přezkoumala nařízení o stavebních výrobcích, a vítá oznámení o strategii pro udržitelnost zastavěného prostředí v roce 2021; domnívá se, že přijetí digitálních řešení v zastavěném prostředí, jako je sledování odpadu, by umožnilo lepší energetickou výkonnost budov a větší oběhovost ve stavebnictví;

87. zdůrazňuje význam zavedení strategií pro plánování budov na vysoké úrovni, které se zaměří na rekonstrukce, přestavby a další využívání budov, pokud je to možné, spíše než na novou výstavbu;

88. zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že 90 % zastavěného území do roku 2050 již existuje, měly by být stanoveny zvláštní požadavky na odvětví renovací, tak aby byly budovy do roku 2050 plně modulární, adaptabilní pro různá využití a energeticky pozitivní; včetně hloubkových renovací, výroby na místě a opětovné využitelnosti;

Středa 10. února 2021

Klíčové produktové hodnotové řetězce: potraviny, voda a živiny

89. vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrh na provedení cíle snížit do roku 2030 plýtvání potravinami o polovinu v souladu se závazky v rámci strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ a na základě údajů oznámených členskými státy v souladu s rámcovou směrnicí o odpadech; vyzývá Komisi, aby začlenila předcházení potravinovým ztrátám a plýtvání potravinami napříč celého potravinového hodnotového řetězce do příslušných politik EU, jak je stanoveno ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“, a připomíná, že tato opatření by měla být v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady; vyzývá členské státy, aby přijaly komplexní opatření s cílem výrazně omezit plýtvání potravinami a podpořit darování potravin;

90. vyzývá Komisi, aby přijala opatření k uzavření cyklu zemědělských živin, snížení závislosti Evropy na dovozech rostlinných bílkovin pro krmení hospodářských zvířat a zvýšení využití recyklovaných živočišných hnojiv a jiných přírodních živin, jako je kompost a digestát, namísto chemických hnojiv a aby zároveň zajistila vysokou úroveň ochrany zdraví a životního prostředí a ekosystémů;

91. požaduje oběhové hospodářství založené na regulačním rámci šetrném k životnímu prostředí, aby se zabránilo možným negativním toxickým účinkům na vodní ekosystémy; vítá nově přijaté nařízení o minimálních požadavcích na opětovné využívání vody a revizi směrnice o pitné vodě⁽³⁶⁾ a vyzývá k jejich plnému provedení; vyzývá Komisi, aby plně začlenila vztah mezi vodou a energií do evropských politik, a připomíná, že kvalita vodních zdrojů a přístup k nim závisí na řádném provádění kontroly u zdroje a na zásadě „znečišťovatel platí“; podporuje oběhový přístup k čištění odpadních vod a hospodaření s nimi s cílem podpořit využívání městských odpadních vod; zdůrazňuje, že zdroje lze získávat z odpadních vod, od celulózy přes bioplasty až po živiny, energii a vodu, a prostřednictvím pokračující analýzy potenciálních možností opětovného využití při současném snižování spotřeby energie a vody; podporuje plánovaný přezkum směrnice o čištění městských odpadních vod⁽³⁷⁾; vyzývá Komisi, aby posoudila možnost přijmout legislativní opatření k řešení otázky účinného využívání vody v budovách;

92. zdůrazňuje, že zlepšení přístupu k vodě pro všechny v rámci Evropské unie může výrazně zlepšit oběhovost s menší závislostí na balené vodě; vyzývá k plnému provedení ustanovení o přístupu k vodě ve směrnici o pitné vodě;

93. zdůrazňuje význam role, kterou při přechodu na oběhové a uhlíkově neutrální hospodářství hrají udržitelné výrobky z biologického materiálu, zejména lepší využití biologického odpadu a využívání zbytků a vedlejších produktů;

94. vyzývá Komisi a členské státy k zajištění toho, aby se sběr tříděného biologického odpadu, jak jej zavádí rámcová směrnice o odpadech, zaměřoval na produkci vysoce kvalitního kompostu s cílem podpořit chemické látky zlepšující kvalitu půdy, které nejsou nebezpečné, a další výrobky a obnovitelnou energii, je-li to proveditelné a přínosné pro životní prostředí;

95. zdůrazňuje potenciál udržitelného biohospodářství a udržitelného odvětví založeného na lesnictví; zdůrazňuje význam provádění strategií EU v oblasti biohospodářství a biologické rozmanitosti s cílem zlepšit oběhovost nahrazením fosilních materiálů obnovitelnými biologickými materiály tam, kde je to z hlediska životního prostředí ale i biologické rozmanitosti přínosné a udržitelné, a to s ohledem na zvyšující se poptávku po biomateriálu;

Méně odpadu, více hodnoty

96. zdůrazňuje význam upřednostňování předcházení vzniku odpadů v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady EU a to jak v oblasti výrobní politiky, tak v oblasti odpadové politiky; vyzývá Komisi, aby v rámci přezkumu rámcové směrnice o odpadech a směrnice o skládkách odpadů, který je plánován na rok 2024, navrhla závazné cíle pro celkové snížení množství odpadu a snížení množství odpadu v konkrétních tocích odpadů a skupinách výrobků, jakož i cíle, které by stanovily maximální limity zbytkového odpadu; domnívá se, že cíle týkající se přípravy k opětovnému použití a recyklace by měly být odděleny, aby se upřednostnila příprava k opětovnému použití, jak tomu je v rámci hierarchie způsobů nakládání s odpady;

⁽³⁶⁾ Směrnice Rady 98/83/ES ze dne 3. listopadu 1998 o jakosti vody určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L 330, 5.12.1998, s. 32).

⁽³⁷⁾ Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod (Úř. věst. L 135, 30.5.1991, s. 40).

Středa 10. února 2021

97. vyjadřuje znepokojení nad nerovným prováděním cílů EU v oblasti odpadů v členských státech; vyzývá Komisi, aby zajistila, že všechny členské státy účinně a plně provedou jak stávající cíle v oblasti odpadů, tak balíček předpisů o odpadech z roku 2018, a naléhavě vyzývá všechny členské státy, aby neprodleně v plném rozsahu provedly právní předpisy z roku 2018 ve vnitrostátním právu;

98. domnívá se, že k překážkám oběhového hospodářství patří ceny, které neobstojí v konkurenci, a nedostatek vysoce kvalitních druhotných surovin a trhů pro ně; žádá Komisi, aby posoudila opatření, jejichž cílem je zvýšit konkurenceschopnost druhotných surovin a zároveň přispět k životnímu prostředí bez toxických látek;

99. domnívá se, že soukromý sektor je silným partnerem, pokud jde o zvyšování poptávky a zájmu zákazníků o oběhová řešení a výrobky, a naléhavě vyzývá členské státy, aby podporovaly podniky, které mají obchodní modely, služby nebo výrobky s nižším množstvím odpadu a využívání zdrojů, a využívaly jejich služeb;

100. důrazně podporuje cíl vytvořit v EU dobře fungující trh s vysoce kvalitními netoxickými druhotnými surovinami, aniž by byla dotčena ustanovení rámcové směrnice o odpadech a nařízení o přepravě odpadů, a zdůrazňuje, že tento cíl bude vyžadovat společné normy kvality; připomíná, že členské státy mají možnost definovat vnitrostátní kritéria pro vedlejší produkty a kritéria vymezující, kdy odpad přestává být odpadem a vyzývá Komisi, aby u hlavních odpadových toků navrhla harmonizovaná evropská kritéria vymezující, kdy odpad přestává být odpadem, v souladu s rámcovou směrnicí o odpadech s cílem odstranit překážky na trhu a zajistit vysoce kvalitní využití materiálu; vyjadřuje politování nad tím, že Komise nedefinovala specifická kritéria EU pro papír, pneumatiky a textil, jak požadovala rámcová směrnice o odpadech;

101. vyzývá Komisi, aby věnovala pozornost pravidlům přeshraničního pohybu odpadů za účelem využití mezi členskými zeměmi EU a zvážila jejich úpravu za účelem zvýšení jejich přehlednosti a srozumitelnosti, odstranění administrativních překážek při zachování účinnosti právní úpravy z hlediska ochrany lidského zdraví a životního prostředí a sjednocení jejich provádění napříč členskými státy EU, včetně zřízení jednotného unijního elektronického systému pro evidenci přepravy odpadů;

102. podporuje probíhající práci Komise na zajištění náležitého zpracování odpadních olejů; vyzývá Komisi, aby, jak je stanoveno ve směrnici 2008/98/ES⁽³⁸⁾, do roku 2022 předložila legislativní návrh s dalšími opatřeními na podporu regenerace odpadních olejů, včetně zavedení kvantitativních cílů;

103. připomíná, že všechny členské státy jsou povinny zajistit, aby do 31. prosince 2023 byl biologický odpad buď tříděn a recyklován u zdroje, nebo podléhal tříděnému sběru a nebyl směřován s ostatními druhy odpadů; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby směřovaly investice do posílení sběru a kompostování organického odpadu;

104. připomíná cíle EU v oblasti odpadů a zdůrazňuje, že v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady musí EU a členské státy posílit prevenci a přípravu na opětovné použití, zvýšit vysoce kvalitní recyklaci a upustit od ukládání odpadu na skládky při současné minimalizaci jeho spalování; vyzývá Komisi, aby definovala společný celoevropský přístup k nakládání se zbytkovým komunálním odpadem, který je nerecyklovatelný, s cílem zajistit jeho optimální zpracování a vyhnout se vytváření nadměrné kapacity v oblasti spalování odpadu na úrovni EU, která by mohla mít blokační účinky („lock-in effects“) a bránit rozvoji oběhového hospodářství; domnívá se, že v případě využívání spalování by toto spalování mělo v EU probíhat v takových zařízeních na výrobu energie z odpadů, která jsou nejmodernější, mají vysokou energetickou účinnost a vytvářejí nízké emise;

105. zdůrazňuje, že oddělený sběr odpadu je nezbytným předpokladem kvalitního provedení recyklace a uchování hodnotných materiálů a výrobků v recyklačním cyklu; podporuje záměr Komise navrhnout opatření ke zlepšení a harmonizaci stávajících systémů tříděného sběru, které by měly zohledňovat osvědčené postupy v členských státech a zohledňovat rozdílné regionální a místní podmínky a neměly by mít negativní dopad na dobře fungující stávající systémy; vyzývá Komisi, aby zajistila řádné provádění ustanovení rámcové směrnice o odpadech;

106. zdůrazňuje, že je třeba vytvářet strategie a politiky v oblasti odpadů na základě spolehlivých vědeckých údajů a metodik, čímž se zlepší spolehlivost a srovnatelnost statistik EU; vyzývá proto Komisi, aby více harmonizovala statistiky odpadů a shromažďovala informace o recyklovaných materiálech a odpadech ve třech bodech: při sběru, ve vstupním bodě recyklačního zařízení a ohledně podílu skutečného opětovného použití recyklovaných materiálů;

⁽³⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

Středa 10. února 2021

107. vyjadřuje politování nad tím, že se směrnice o skládkách odpadů nezaměřuje na prevenci, a vyzývá proto k jejímu sladění s obecnými zásadami akčního plánu pro oběhové hospodářství a k tomu, aby byl cíl ukládat na skládkách maximálně 10 % odpadu stanoven na výchozí rok a v kg odpadu na osobu a rok, aby se zabránilo odklonu od skládkování ke spalování odpadu;

108. připomíná, že průmyslová symbióza je klíčovým prvkem pro dosažení oběhového hospodářství propojením sítí, v nichž se odpad jednoho průmyslového odvětví stává surovinou druhého odvětví, a energie a materiál mohou trvale obíhat, přičemž zdroje jsou co nejdéle produktivní; vyzývá proto k většímu úsilí o rozšíření průmyslové symbiózy na úrovni EU a o zvýšení účinnosti a konkurenceschopnosti průmyslového hodnotového řetězce;

109. zdůrazňuje, že rozvoj průmyslové symbiózy by vyžadoval, aby území lépe pochopila a řídila místní tok zdrojů, a vedl by je k uplatňování nových strategií územního plánování ve spolupráci s průmyslovými odvětvími, zúčastněnými stranami, místní správou a občany; naléhavě vyzývá členské státy, aby od místních a regionálních orgánů vyžadovaly, aby prostřednictvím důkladného zmapování hospodářských činností a povinné analýzy toků zdrojů identifikovaly možnou symbiózu průmyslových odvětví;

110. zdůrazňuje význam provádění čl. 8a odst. 1 v rámcové směrnici o odpadu, kde je jasně uvedeno, že členské státy jsou povinny přesně vymezit odpovědnosti a role organizací odpovědnosti výrobců;

111. doporučuje, aby byl podporován rozvoj místních hodnotových řetězců založených na recyklaci biologického odpadu pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jako je biometan, s cílem vytvořit užší vazby mezi venkovskými a městskými komunitami při plném uplatňování zásady hierarchie způsobů nakládání s odpady;

112. zdůrazňuje potřebu začlenit oběhovost výrobků a náročnost na zdroje do mechanismů přeshraničních úprav;

Zajištění fungování oběhového hospodářství pro lidi, regiony a města

113. uznává důležitou roli, kterou v oběhovém hospodářství, v nakládání s odpady a v provádění opatření zahrnutých v akčním plánu pro oběhové hospodářství hrají regionální vlády, místní orgány a komunity a malé a střední podniky; vybízí Komisi a členské státy, aby podpořily zřízení center oběhového hospodářství a spolupráci mezi nimi ve všech evropských regionech, průmyslových klastrech a místních komunitách v duchu navrhovaného „nového evropského Bauhausu“, které budou poskytovat podporu v oblasti rozvoje modelů oběhového hospodářství pro projektování, zadávání veřejných zakázek a nakládání s odpady;

114. podporuje myšlenku aktualizace agendy dovedností, aby vyhovovala oběhovému hospodářství, a vyzývá Komisi, aby tuto agendu přizpůsobila konkrétním potřebám trhu práce, včetně požadavků na vzdělávání a odbornou přípravu, jakož i na nová pracovní místa, která budou při přechodu na oběhové hospodářství potřebná; vyzývá Komisi, aby zajistila propojení akčního plánu pro oběhové hospodářství s prováděním evropského pilíře sociálních práv a strategie pro rovnost žen a mužů a aby zajistila spravedlivý přechod; podtrhuje také klíčovou roli sociálních partnerů v pracovních a sociálních aspektech přechodu na oběhové hospodářství;

115. zdůrazňuje klíčovou úlohu spotřebitelů při předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi a potřebu usnadnit zapojení občanů do tříděného sběru odpadu; připomíná, že je důležité, aby členské státy a regionální a místní orgány zvyšovaly povědomí veřejnosti o udržitelné spotřebě, včetně modelů spotřeby založených na opětovném použití, pronájmu nebo sdílení, a o předcházení vzniku odpadů a o účinném třídění a likvidaci odpadu;

116. vyzývá Komisi, aby zajistila, že zásady oběhového hospodářství budou začleněny do všech postupů, a vyzývá Komisi, aby podporovala členské státy při sdílení znalostí a osvědčených postupů v souvislosti s různými snahami oběhového hospodářství na regionální a místní úrovni v EU;

117. zdůrazňuje význam spolupráce mezi vládami, místními orgány, akademickou obcí a podniky, včetně výrobců i kupujících, s cílem stimulovat a rozšiřovat opatření v oblasti oběhového hospodářství; zdůrazňuje význam rozšíření této spolupráce na další zúčastněné strany, jako jsou sociální podniky, začínající podniky a nevládní organizace;

Středa 10. února 2021

118. poznamenává, že odvětví služeb spojených s opravami a údržbou má značný potenciál vytvářet pracovní příležitosti a že je potřeba podporovat a prosazovat jeho rozvoj, zejména pak místní, základní a komunitní iniciativy zabývající se opravami, družstva a sociální podniky;

119. zdůrazňuje úlohu, kterou může sehrávat environmentálně bezpečné zachycování, využívání a ukládání CO₂ (CCSU) při dosahování cílů Zelené dohody pro Evropu; podporuje integrovaný politický rámec s cílem stimulovat zavádění aplikací CCSU bezpečných z hlediska životního prostředí, které povedou k čistému snížení emisí skleníkových plynů, aby byl těžký průmysl klimaticky neutrální tam, kde nejsou k dispozici žádné možnosti přímého snížení emisí⁽³⁹⁾; nicméně znovu potvrzuje, že EU strategie nulových čistých emisí by měla prioritně usilovat o přímé snižování emisí a upřednostňovat akce směřující k zachování a rozšiřování přirozených propadů a rezervoárů uhlíku v EU⁽⁴⁰⁾;

Úsilí na globální úrovni

120. podporuje záměr Komise revidovat nařízení o přepravě odpadů s cílem zajistit transparentnost a sledovatelnost obchodu s odpady uvnitř EU, zastavit vývoz odpadů, které způsobují škody na životním prostředí nebo lidském zdraví, do třetích zemí a účinněji bojovat proti nezákonnému chování s cílem zajistit, aby se se všemi odpady nakládalo v souladu se zásadami oběhového hospodářství; dále podporuje Komisi při provádění nedávných změn Basilejské úmluvy o plastovém odpadu a v tom, aby jednala plně v souladu s povinnostmi EU vyplývajícími z této úmluvy; žádá Komisi, aby se rovněž zaměřila na:

- finanční pobídky k vytvoření skutečného jednotného trhu a rovných podmínek pro vysoce kvalitní druhotné suroviny;
- usnadnění postupů na podporu recyklačních kapacit a infrastruktur pro zpracování odpadu v EU;
- zavedení systému elektronické výměny dat (EDI) s cílem zlepšit monitorování toku odpadu;
- provedení revize směrnice o přepravě odpadů⁽⁴¹⁾ a rámcové směrnice o odpadech;

121. vítá Globální alianci pro oběhové hospodářství a účinné využívání zdrojů, která by měla urychlit globální přechod na klimaticky neutrální oběhové hospodářství, které účinněji využívá zdroje, a vyzývá Komisi, aby se postavila do čela snahy o uzavření mezinárodní dohody o řízení a využívání přírodních zdrojů, která by respektovala možnosti naší planety;

122. podporuje úsilí Komise vynakládané na mezinárodní úrovni a zaměřené na dosažení celosvětové dohody o plastech a celosvětové prosazení přístupu EU k plastům, který splňuje podmínky oběhového hospodářství; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby bylo možné integrovaným a transparentním způsobem sledovat různé závazky přijaté na úrovni EU i na celosvětové úrovni; vyzývá Komisi a členské státy, aby se aktivně postavily do čela mezinárodního boje proti znečištění moří plastovými odpady a mikroplasty, a zajistily tak pokračování mezinárodního úsilí v této oblasti;

123. zdůrazňuje, že je důležité požadovat, aby primární a druhotné suroviny dovážené do EU byly v souladu s normami v oblasti lidských práv, lidského zdraví a životního prostředí, které jsou rovnocenné s normami EU, včetně připravovaného legislativního návrhu Komise o udržitelné správě a řízení společností a náležitě péči, a zajistit rovné podmínky v klíčových dodavatelských řetězcích EU; zdůrazňuje, že je důležité zajistit soudržnost mezi vnitřními a vnějšími politikami Unie, pokud jde o cíle Zelené dohody pro Evropu a akčního plánu pro oběhové hospodářství, a to i ve vnějších vztazích Unie a v dohodách o zahraničním obchodu;

124. vyzývá evropské výrobce, aby při prodeji výrobků do třetích zemí přijali odpovědnost, a navrhuje, aby se zúčastněné strany z oblasti průmyslu zavázaly k tomu, že svoji odpovědnost výrobce rozšíří na organizování nebo financování tříděného sběru svých výrobků v případech, kdy se ve třetích zemích stanou odpadem; vyzývá rovněž výrobce, aby řešili nesrovnalosti, pokud jde o kvalitu vyvážených výrobků a výrobků prodávaných na trhu EU;

125. podporuje Komisi v prosazování mnohostranných diskusí o udržitelné míře využívání zdrojů a o omezených možnostech naší planety, včetně zkoumání vědecky podložených cílů v oblasti využívání zdrojů;

⁽³⁹⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu, bod 33.

⁽⁴⁰⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2019 o změně klimatu – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky v souladu s Pařížskou dohodou, bod 13.

⁽⁴¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (Úř. věst. L 190, 12.7.2006, s. 1).

Středa 10. února 2021

126. zdůrazňuje, že je naléhavě třeba provádět Agendu 2030 v záležitostech týkajících se posílení mezinárodního řízení a ochrany před škodami na zdraví a životním prostředí způsobenými chemickými látkami; zvláště zdůrazňuje význam probíhajícího procesu v rámci strategického přístupu k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami (SAICM) pro rozhodnutí o silném rámci pro řádné nakládání s chemickými látkami a odpady po roce 2020 na 5. konferenci ICCM 5 v Bonnu v červenci 2021;

127. naléhavě vyzývá Komisi, aby podpořila využívání ukazatelů účinného využívání zdrojů prostřednictvím mezinárodních úmluv s cílem umožnit porovnávání průmyslových odvětví a ekonomik a zajistit rovné podmínky a podpořit dialog a spolupráci se třetími zeměmi;

128. s ohledem na premisu omezených zdrojů Země by měl být ustaven mezinárodní kongres o soběstačnosti, pokud jde o zdroje, na němž by probíhaly diskuse o přístupu ke zdrojům a důsledcích jejich využívání, přičemž základem by měly být zásady udržitelnosti a spravedlnosti;

129. připomíná, že kromě přijetí opatření k dosažení cíle EU – klimatické neutrality do roku 2050 – je nezbytné řešit uhlíkovou stopu v poptávce EU po dovážených výrobcích; vyzývá Komisi, aby určila a odstranila překážky bránící zelenému růstu a ekologickým inovacím a překážky, které brání přístupu na trh pro oběhové výrobky a služby ze zemí mimo EU nebo jej omezují; vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti a přínosy snížení cel a necelních překážek pro některé výrobky a služby s cílem podpořit rozvoj oběhového hospodářství, a to i v souvislosti s probíhajícím přezkumem všeobecného systému preferencí EU; vybízí v tomto ohledu Komisi, aby do oblasti působnosti jednání o dohodě o environmentálních produktech, která by měla být zintenzivněna, přidala rozměr oběhového hospodářství; vyzývá Komisi, aby zohlednila zvláštní potřeby malých a středních podniků v EU, pomáhala malým a středním podnikům při začleňování oběhového hospodářství do jejich obchodního modelu, a to i prostřednictvím pobídek, a aby je podporovala při provádění obchodních strategií pro vývoz produktů oběhového hospodářství, zejména prostřednictvím zavedení nástroje pro posuzování rizik týkajících se pravidel původu, jež Komise v současné době zvažuje; vyzývá Komisi, aby se v rámci WTO postavila do čela s cílem prosadit rozlišování výrobků na základě jejich obsahu uhlíku jakožto způsob, jak zajistit rovné podmínky v oblasti regulace;

130. domnívá se, že v obchodních dohodách jsou zapotřebí právně spolehlivá ustanovení s cílem ochránit příslušné právní předpisy EU týkající se oběhového hospodářství před tím, aby byly chápány jako obchodní překážky;

131. zdůrazňuje, že strategická obchodní politika je zásadním nástrojem pro pokrok v přechodu na oběhové hospodářství a globálně pro agendu EU a OSN pro udržitelný rozvoj do roku 2030, a zdůrazňuje proto, že je důležité zajistit, aby obchodní a investiční dohody byly v souladu s politikami oběhového hospodářství;

132. vybízí Komisi, aby navázala otevřený a transparentní dialog a spolupráci s obchodními partnery EU v zájmu větší podpory cíle oběhového hospodářství; vyzývá Komisi a členské státy, aby dále vyvíjely úsilí na mezinárodních fórech (UNCTAD, WTO, G20, G7) s cílem prosazovat agendu EU v oblasti oběhového hospodářství a zajistit s mezinárodními partnery rovné podmínky na celosvětové úrovni, a to prostřednictvím možnosti prozkoumat koncept digitálních pasů s cílem podpořit dostupnost údajů týkajících se obsahu, uhlíkové stopy a recyklovatelnosti výrobků, umožnit lepší oběhovost a podporovat rozšířenou odpovědnost výrobců a udržitelné volby spotřebitelů; také v tomto ohledu navrhuje, aby se Komise zapojila do příslušných mnohostranných organizací za účelem dosažení dohody na mezinárodním označení, které bude pro spotřebitele snadno srozumitelné a bude uvádět, zda lze výrobek recyklovat; zdůrazňuje dále, že zvláštní pozornost je třeba věnovat tomu, jak se mohou méně rozvinuté partnerské země zapojit do oběhového hospodářství a těžit z něj; vyzývá Komisi, aby zásady oběhového hospodářství začlenila zejména do své strategie „Směrem ke komplexní strategii s Afrikou“; vyzývá Komisi, aby využívala pomoc na podporu obchodu a systém GSP+ s cílem pomoci rozvojovým zemím při přejímání postupů oběhového hospodářství, včetně norem pro výrobky;

o

o o

133. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

Středa 10. února 2021

P9_TA(2021)0041

Provádění směrnice o boji proti obchodování s lidmi

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o provádění směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí (2020/2029(INI))

(2021/C 465/04)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 2 a čl. 3 odst. 3 druhý pododstavec Smlouvy o Evropské unii (SEU) a na články 8, 79 a 83 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na články 3, 5 a 23 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV ⁽¹⁾ (dále jen „směrnice o boji proti obchodování s lidmi“),
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi a na doporučení Rady Evropy v této oblasti,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
- s ohledem na Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu („Palermská úmluva“) a protokoly k této úmluvě, zejména Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi („protokol OSN proti obchodování s lidmi“) a na protokol proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte a na Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie a na usnesení Evropského parlamentu ze dne 26. listopadu 2019 o právech dětí u příležitosti 30. výročí Úmluvy OSN o právech dítěte ⁽²⁾,
- s ohledem na Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
- s ohledem na práci zvláštního zpravodaje OSN pro obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) a zejména na článek 6, jehož cílem je bojovat proti všem formám obchodování se ženami a využívání ženské prostituce,
- s ohledem na Úmluvu OSN o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob,
- s ohledem na Pekingskou deklaraci a akční platformu přijaté na čtvrté světové konferenci o ženách dne 15. září 1995 a na následující výsledné dokumenty přijaté na zvláštních zasedáních OSN Peking + 5 (2000), Peking + 10 (2005) a Peking + 15 (2010) a na hodnotící konferenci Peking + 20,
- s ohledem na společný komentář OSN ke směrnici EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, který žádá poskytnutí mezinárodní ochranu obětem obchodování s lidmi způsobem citlivým z hlediska pohlaví,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 101, 15.4.2011, s. 1.

⁽²⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0066.

Středa 10. února 2021

- s ohledem na Úmluvu Mezinárodní organizace práce (MOP) o nucené práci z roku 1930 (č. 29), Protokol z roku 2014 k úmluvě o nucené práci z roku 1930, Úmluvu o odstranění nucené práce z roku 1957 (č. 105) a na doporučení o nucené práci (doplňková opatření) z roku 2014 (č. 203), Úmluvu o nejhorších formách dětské práce z roku 1999 (č. 182) a Úmluvu o pracovnících v cizí domácnosti z roku 2011 (č. 189),
- s ohledem na obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv,
- s ohledem na obecné doporučení Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen č. 33 ohledně přístupu žen ke spravedlnosti ze dne 23. července 2015,
- s ohledem na rezoluci OSN nazvanou „Přeměna našeho světa: agenda pro udržitelný rozvoj 2030“, kterou přijalo Valné shromáždění dne 25. září 2015, zejména na cíl udržitelného rozvoje č. 5.2 týkající se odstranění všech forem násilí páchaného na ženách a dívkách ve veřejné i soukromé sféře, včetně obchodování s lidmi a sexuálního a jiného vykořisťování,
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ⁽³⁾ („směrnice o právech obětí“),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV ⁽⁴⁾ („směrnice o boji proti pohlavnímu zneužívání a dětské pornografii“),
- s ohledem na směrnici 2009/52/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí ⁽⁵⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí ⁽⁶⁾,
- s ohledem na směrnici Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou obětmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví, a kteří spolupracují s příslušnými orgány ⁽⁷⁾ („směrnice o povolení k pobytu“),
- s ohledem na směrnici Rady 2002/90/ES ze dne 28. listopadu 2002, kterou se definuje napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu ⁽⁸⁾, a rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV ze dne 28. listopadu 2002 o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu ⁽⁹⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. června 2020 o strategii EU v oblasti práv obětí(2020–2025) (COM(2020)0258),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. června 2012 nazvané „Strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016“ (COM(2012)0286),

⁽³⁾ Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 18, 21.1.2012, s. 7.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 168, 30.6.2009, s. 24.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 9.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s. 19.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 328, 5.12.2002, s. 17.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 328, 5.12.2002, s. 1.

Středa 10. února 2021

- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 17. října 2014 nazvaný „Zpráva v polovině období o provádění strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi“ (SWD(2014)0318) a na první (COM(2016)0267), druhou (COM(2018)0777) a třetí (COM(2020)0661) zprávu o pokroku v této oblasti,
- s ohledem na zprávu Komise posuzující, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná k dosažení souladu se směrnicí 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí v souladu s čl. 23 odst. 1 (COM(2016)0722),
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. října 2020 o rovnosti žen a mužů v zahraniční a bezpečnostní politice EU ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o přistoupení EU k Istanbulské úmluvě a dalších opatřeních pro boj proti násilí na základě pohlaví ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2016 o boji proti obchodování s lidmi ve vnějších vztazích EU ⁽¹²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. května 2016 o provádění směrnice 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí z hlediska rovnosti žen a mužů ⁽¹³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 26. února 2014 o pohlavním vykořisťování a prostituci a jejich dopadu na rovnost žen a mužů ⁽¹⁴⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. prosince 2017 nazvané „Zpráva o opatřeních navazujících na strategii EU pro vymýcení obchodu s lidmi a stanovení dalších konkrétních opatření“ (COM(2017)0728),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2020 o „Unii rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů 2020–2025“ (COM(2020)0152),
- s ohledem na studii Komise z roku 2020 o hospodářských a sociálních nákladech a lidských dopadech obchodování s lidmi v rámci EU, s ohledem na její studii z roku 2020 o přezkumu fungování národních a nadnárodních referenčních mechanismů v členských státech, na studii z roku 2020 o sběru údajů o obchodování s lidmi v EU a na studii z roku 2016 o genderovém rozměru obchodování s lidmi,
- s ohledem na společné prohlášení o závazku spolupracovat proti obchodování s lidmi z roku 2018 podepsané Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu (EASO), Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA), Agenturou EU pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol), Agenturou EU pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust), Evropskou nadací pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound), Agenturou EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL), Evropským monitorovacím centrem pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA), Agenturou Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA), Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) a Evropským institutem pro rovnost žen a mužů (EIGE),
- s ohledem na situační zprávu Europolu ze dne 18. února 2016 nazvanou „Obchodování s lidmi v EU“,
- s ohledem na zprávu Europolu nazvanou Výzvy v oblasti boje proti obchodování s lidmi v digitální éře z 18. října 2020,
- s ohledem na posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti v EU (SOCTA) vypracované Europolem v roce 2017,

⁽¹⁰⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0286.

⁽¹¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0080.

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 101, 16.3.2018, s. 47.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 76, 28.2.2018, s. 61.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. C 285, 29.8.2017, s. 78.

Středa 10. února 2021

- s ohledem na čtvrtou výroční zprávu Evropského střediska pro boj proti převaděčství při Europolu ze dne 15. května 2020,
 - s ohledem na zprávu Agentury EU pro základní práva s názvem „Závažné pracovní vykořisťování: pracovníci pohybující se v rámci EU nebo směrem do Evropské unie“ ze dne 29. května 2015,
 - s ohledem na zprávu Eurostatu „Obchodování s lidmi“ ze dne 17. října 2014,
 - s ohledem na rezoluci konference smluvních stran Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (UNTOC) č. 9/1 o zřízení mechanismu pro provádění UNTOC a jejích protokolů,
 - s ohledem na pokyny Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze dne 7. dubna 2006 o mezinárodní ochraně s názvem „Použití čl. 1A odst. 2 úmluvy z roku 1951 nebo protokolu z roku 1967 o právním postavení uprchlíků na oběti obchodování s lidmi a osoby, jimž hrozí obchodování s lidmi“,
 - s ohledem na globální zprávu Úřadu OSN pro problematiku drog a trestné činnosti o obchodování s lidmi za rok 2018,
 - s ohledem na obecné doporučení Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen č. 38 ohledně obchodování s ženami a dívkami v souvislosti s celosvětovou migrací ze dne 6. listopadu 2020,
 - s ohledem na posouzení provádění směrnice 2011/36/EU na evropské úrovni: migrace a genderové otázky, které zveřejnilo generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby dne 15. září 2020 ⁽¹⁵⁾,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu, jakož i na čl. 1 odst. 1 písm. e) a na přílohu 3 rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu,
 - s ohledem na společná jednání Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví podle článku 58 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A9-0011/2021),
- A. vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi představuje porušování lidské důstojnosti i tělesné a duševní integrity lidských bytostí, které probíhá v našem okolí každý den a představuje závažné porušení základních práv, jak se uvádí v čl. 5 odst. 3 Listiny základních práv Evropské unie;
- B. vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi je silně genderovým jevem a téměř tři čtvrtiny ⁽¹⁶⁾ všech hlášených obětí tvořily v EU v letech 2017 a 2018 ženy a dívky, které byly převážně předmětem obchodování za účelem sexuálního vykořisťování; vzhledem k tomu, že sexuální vykořisťování je nejčastěji uváděným důvodem obchodování s lidmi v EU od roku 2008;
- C. vzhledem k tomu, že počet registrovaných obětí obchodování s lidmi v posledním období šetření Komise (2017 a 2018) ve srovnání s předchozím obdobím vzrostl, a nadále stoupá ⁽¹⁷⁾; vzhledem k tomu, že skutečný počet obětí je s největší pravděpodobností mnohem vyšší než nahlášená data, neboť mnoho obětí zůstává neodhaleno;

⁽¹⁵⁾ Posouzení provádění na evropské úrovni – „Provádění směrnice 2011/36/EU: Migrace a genderové otázky“, generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby, oddělení pro následné posuzování, 15. září 2020.

⁽¹⁶⁾ Třetí zpráva Komise o pokroku dosaženém v oblasti boje proti obchodování s lidmi (2020) podle článku 20 směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi a boji proti němu (COM(2020)0661).

⁽¹⁷⁾ COM(2020)0661.

Středa 10. února 2021

- D. vzhledem k tomu, že děti představují značný počet obětí obchodování s lidmi; vzhledem k tomu, že 78 % všech dětí, s nimiž se obchoduje, jsou dívky a 68 % dospělých, s nimiž se obchoduje, jsou ženy ⁽¹⁸⁾;
- E. vzhledem k tomu, že nerovnosti mezi ženami a muži, chudoba, nucené vysídlení, nezaměstnanost, nedostatek sociálně-ekonomických příležitostí, nedostatečný přístup ke vzdělání, násilí na základě pohlaví, diskriminace, marginalizace a korupce jsou mj. faktory, které přispívají k tomu, že osoby, zejména ženy a děti, jsou zranitelné vůči obchodování s lidmi; vzhledem k tomu, že hlavní příčiny obchodování s lidmi stále nejsou dostatečně řešeny;
- F. vzhledem k tomu, že oběti obchodování s lidmi jsou často vystaveny vícenásobným a průřezovým formám diskriminace a násilí, včetně diskriminace na základě pohlaví, věku, rasy, zdravotního postižení, etnického původu, kultury a náboženského vyznání, národního nebo sociálního původu nebo jiného postavení, a že tyto formy diskriminace mohou samy o sobě podněcovat obchodování s lidmi ⁽¹⁹⁾;
- G. vzhledem k tomu, že existuje mnoho forem obchodování s lidmi, ale všechny jsou založeny na zneužívání přirozené zranitelnosti obětí a jsou zaměřeny na vykořisťování lidských bytostí, a vzhledem k tomu, že oběti obchodování s lidmi jsou zapojeny v různých právních a nezákonných činnostech, mimo jiné v odvětví zemědělství, zpracování potravin, v sexuálním průmyslu, domácí práci, výrobě, péči, úklidu a jiných odvětvích (zejména odvětví služeb), žebrání, trestné činnosti, v oblasti nucených sňatků, sexuálního vykořisťování na internetu i mimo něj, v oblasti nezákonných adopcí a obchodování s lidskými orgány; vzhledem k tomu, že existují jiné formy obchodování s lidmi, které jsou stále nedostatečně zaznamenány a nedostatečně oznamovány, včetně těch, které jsou vysoce genderově podmíněné, jako jsou nucené sňatky či domácí nevolnictví;
- H. vzhledem k tomu, že se v několika posledních letech ukázalo, že migranti a žadatelé o azyl jsou obzvláště ohroženi obchodováním s lidmi; vzhledem k tomu, že nezletilé osoby bez doprovodu a ženy jsou mimo jiné pro síť obchodníků s lidmi zvláštní cílovou skupinou;
- I. vzhledem k varování Europolu, že dopad pandemie COVID-19 by mohl dále zvýšit počet obětí ⁽²⁰⁾ a snížit pravděpodobnost odhalení obchodníků s lidmi donucovacími orgány a že hospodářská recese v důsledku krize COVID-19 by mohla rovněž vést k nebezpečným důsledkům v oblasti obchodování s lidmi ⁽²¹⁾; vzhledem k tomu, že od počátku krize se situace obětí obchodování s lidmi zhoršila a že podpůrné služby se při poskytování pomoci obětem potýkají s obtížemi;
- J. vzhledem k tomu, že podle Europolu ⁽²²⁾ rozšířilo využívání digitálních technologií možnosti pachatelů trestné činnosti obchodovat s lidmi za účelem různých druhů vykořisťování; vzhledem k tomu, že obchodníci s lidmi využívají nové technologie ve všech fázích sexuálního vykořisťování, nábořem a inzercí obětí počínaje a vydíráním obětí a kontrolou jejich pohybu konče; vzhledem k tomu, že tyto nové nástroje nabízejí obchodníkům s lidmi větší anonymitu a donucovacím orgánům komplikují jejich odhalování; vzhledem k tomu, že on-line interakce vytváří jak rizika, tak příležitosti pro pachatele trestné činnosti, její oběti i pro prosazování práva;
- K. vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi je i nadále složitým a závažným trestným činem, který ovlivňuje možnost dosáhnout všech cílů udržitelného rozvoje, zejména cíle č. 5 (rovnost žen a mužů), 8 (důstojná práce a hospodářský růst), 16 (mír, spravedlnost a silné instituce) a 17 (partnerství pro dosažení cílů);
- L. vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi je v první řadě závažnou trestnou činností proti jednotlivým osobám a rovněž způsobuje náklady společnosti, jako je např. mimořádné využívání veřejných služeb, včetně prosazování práva, specializovaných služeb, zdravotnických služeb a sociální ochrany, ušlý hospodářský zisk, hodnota ztracené kvality života a koordinace preventivních činností proti obchodování s lidmi; vzhledem k tomu, že tyto náklady se v EU-28 ⁽²³⁾ odhadují na 3 700 524 433 EUR;
- M. vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi je složitým nadnárodním jevem, který lze účinně řešit pouze tehdy, pokud orgány EU, členské státy, třetí země, EU a mezinárodní organizace budou koordinovaně spolupracovat; vzhledem k tomu, že mezinárodní spolupráce má zásadní význam pro vymýcení obchodu s lidmi prostřednictvím součinnosti

⁽¹⁸⁾ Sběr údajů o obchodování s lidmi v EU (2020).

⁽¹⁹⁾ COM(2020)0661, s. 1.

⁽²⁰⁾ COM(2020)0661, s. 1.

⁽²¹⁾ <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/challenges-of-countering-human-trafficking-in-digital-era>

⁽²²⁾ <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/challenges-of-countering-human-trafficking-in-digital-era>

⁽²³⁾ Studie o hospodářských a sociálních nákladech a lidských dopadech obchodování s lidmi v rámci EU (2020).

Středa 10. února 2021

různých stávajících vnitřních a vnějších politik, jako je globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie a akční plán pro lidská práva a demokracii na období 2020-2024, jakož i prostřednictvím příslušných informačních kampaní v dotčených zemích; vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi by mělo být zohledněno v legislativní práci na akčním plánu pro rovnost žen a mužů III;

- N. vzhledem k tomu, že účinné odhalování obětí obchodování s lidmi je ve většině členských států i nadále výzvou z různých důvodů, jako jsou nedostatečné jazykové schopnosti obětí a jejich neochota uvědomit policii nebo omezené kapacity donucovacích orgánů; vzhledem k tomu, že identifikace dětských obětí je často obtížnější, protože děti nechápou, že jsou oběťmi; vzhledem k tomu, že členské státy mají povinnost postupovat s náležitou péčí s cílem předcházet obchodování s lidmi, vyšetřovat případy obchodování s lidmi a trestat pachatele, podporovat a posilovat oběti a respektovat jejich důstojnost a zajistit jejich ochranu a přístup k oprávněným prostředkům, a že nečiní-li tak, porušují a oslabují nebo znemožňují požívání lidských práv a základních svobod obětí;
- O. vzhledem k tomu, že směrnice o boji proti obchodování s lidmi stanoví minimální normy, které se mají uplatňovat v celé Evropské unii při prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a ochraně obětí, a stanoví definici obchodování s lidmi; vzhledem k tomu, že úplné a správné provedení směrnice o boji proti obchodování s lidmi do vnitrostátního práva, po němž následuje její plné provedení, je nejen povinné, ale také nezbytné pro dosažení pokroku v boji proti obchodování s lidmi;
- P. vzhledem k tomu, že ze všech monitorovacích zpráv vyplývá, že téměř deset let po přijetí směrnice o boji proti obchodování s lidmi přetrvávají na úrovni členských států překážky, které brání jejímu úplnému provedení, přičemž většina obětí zůstává nezjištěná a míra stíhání a odsouzení pachatelů zůstává na nízké úrovni; vzhledem k tomu, že významných nedostatků v oblasti působnosti a provádění vnitrostátních právních předpisů a politik týkajících se obchodování s lidmi mohou aktivně využívat skupiny organizované trestné činnosti a docílit tak toho, aby velké skupiny osob byly vůči vykořisťování zranitelnější;
- Q. vzhledem k tomu, že provádění směrnice o právech obětí není uspokojivé, mj. z důvodu neúplného nebo nesprávného převedení do vnitrostátních předpisů;
- R. vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi je jednou z forem velmi lukrativní organizované trestné činnosti, a je tudíž motivováno poptávkou a ziskem; vzhledem k tomu, že v boji proti obchodování s lidmi je třeba se zaměřit na snížení poptávky, a to i pokud jde o sexuální vykořisťování žen a dívek; vzhledem k tomu, že fyzické, psychické a sexuální násilí je nedílnou součástí obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování a násilí páchaného na ženách;
- S. vzhledem k tomu, že ratifikace Istanbulské úmluvy ze strany EU by mohla doplnit úsilí EU a členských států v boji proti obchodování s lidmi;
- T. vzhledem k tomu, že v mnoha hospodářských odvětvích v EU dochází k závažnému vykořisťování pracovní síly, které postihuje různé skupiny přeshraničních pracovníků, občany EU i občany zemí, které nejsou členy EU; vzhledem k tomu podle doporučení Agentury pro základní práva⁽²⁴⁾ by se tyto praktiky měly řešit mimo jiné prostřednictvím komplexního systému cílených inspekcí pracovních podmínek;
1. zdůrazňuje potřebu koordinovaného, harmonizovaného a soudržného rámce na úrovni EU založeného na účinnějších mechanismech hodnocení a následných opatřeních, který zaručí, že bude posíleno předcházení obchodování s lidmi, spolu s podporou, pomocí a ochranou obětí, a jehož cílem bude úplné vymýcení obchodu s lidmi, a to i prostřednictvím koordinovaného provádění s právy přiznanými směrnicí o právech obětí, směrnicí o povolení k pobytu, směrnicí o boji proti pohlavnímu zneužívání a dětské pornografii a směrnicí o odškodnění⁽²⁵⁾, neboť obchodování s lidmi je trestnou činností, jež má přeshraniční rozměr, a nelze ji tedy řešit pouze na vnitrostátní úrovni;

⁽²⁴⁾ Závažné pracovní vykořisťování: pracovníci pohybující se v rámci EU nebo směrem do Evropské unie <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/severe-labour-exploitation-workers-moving-within-or-european-union>.

⁽²⁵⁾ Směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů (Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s. 15).

Středa 10. února 2021

2. oceňuje dobře odvedenou práci Komise při koordinaci reakce EU na obchodování s lidmi a rozvíjení znalostí a poznatků o jednotlivých aspektech obchodování s lidmi, včetně výzkumu genderového rozměru a tématu zvláštní zranitelnosti dětí; vyzývá Komisi, aby zajistila kontinuitu této činnosti tím, že jmenuje koordinátora EU pro boj proti obchodování s lidmi na plný úvazek s jasným mandátem a příslušnými odbornými znalostmi, který bude spolupracovat se sítí zástupců členských států a občanské společnosti s cílem zajistit důslednou spolupráci;

3. zdůrazňuje, že je důležité na projekty zaměřené na boj proti obchodování s lidmi nadále využívat financování programů Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF), programu Daphne, Evropského sociálního fondu+ a Fondu pro vnitřní bezpečnost (ISF) a využívat i ostatní dostupné nástroje, včetně programů EU, jako je program Občané, rovnost, práva a hodnoty, a finanční nástroje, jako nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) a nouzový svěrenský fond EU pro Afriku, a iniciativy jako akce EMPACT, iniciativa EU-UN Spotlight a iniciativa Glo.Act; připomíná, že jsou zapotřebí iniciativy a projekty týkající se genderového rozměru obchodování s lidmi, a vyzývá ke komplexnímu přezkumu politik projektů financovaných EU; vyzývá členské státy, aby zajistily stabilní financování a odpovídající personál pro identifikaci a ochranu obětí, a vyjadřuje znepokojení nad nedostatkem odpovídajících finančních prostředků pro organizace obětí, zejména ty, které poskytují podporu ženám a které kvůli značným finančním škrtům čelí obtížím při poskytování služeb obětem;

4. zdůrazňuje, že nedostatek ucelených, srovnatelných a podrobných údajů nadále znemožňuje náležité a na důkazech založené posouzení rozsahu a vývojových tendencí v oblasti obchodování s lidmi; vyzývá členské státy, aby zvýšily své úsilí a financování v oblasti výzkumu, analýzy a shromažďování údajů o všech formách obchodování s lidmi a aby zlepšily koordinaci mezi zdroji údajů na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, jakož i shromažďování aktuálnějších, centralizovaných a komplexnějších údajů rozčleněných podle druhu obchodování, věku a pohlaví, rasového a etnického původu, včetně interně obchodovaných osob, tím, že budou sestavovat statistické informace s náležitým ohledem na právo na soukromí a ochranu osobních údajů, a to ve spolupráci se všemi zúčastněnými institucionálními subjekty, občanskou společností, s Evropským institutem pro rovnost žen a mužů a s příslušnými mezinárodními organizacemi; vyzývá Komisi, aby tyto údaje pravidelně shromažďovala a zveřejňovala pro EU;

5. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily rozlišení mezi obchodováním s lidmi a převaděčstvím, neboť tyto dvě oblasti vyžadují podrobnější analýzu a rozdílné reakce v politické a právní oblasti; zdůrazňuje, že jejich záměna často vede k selháním, pokud jde o správnou identifikaci obětí, zajištění přístupu obětí k ochranným opatřením a předcházení sekundární viktimizaci;

6. vyzývá Komisi a členské státy, aby posoudily a vyhodnotily využívání digitálních technologií, sociálních médií a internetových služeb jakožto hlavních nástrojů používaných k náboru obětí obchodování s lidmi a aby donucovací orgány a organizace občanské společnosti v boji proti obchodování s lidmi posílily tím, že jim poskytnou nezbytné technické znalosti a vyčleněné zdroje, aby mohly reagovat na výzvy, které nové technologie představují; dále je vyzývá, aby přijaly pravidla odpovědnosti třetích stran pro technologické společnosti, které poskytují hostitelské prostředí pro vykořisťující materiál, aby zlepšily legislativní nástroje používané při soudních řízeních a stíhání obchodníků s lidmi, aby prosazovaly výměnu informací a spolupráci mezi příslušnými orgány, poskytovateli internetových služeb a společnostmi provozujícími sociální média, podporovaly veřejné informační kampaně o obchodování s lidmi v celé EU při současném respektování práva obětí na soukromí a bezpečnost, a aby rovněž zajistily jejich základní práva a ochranu údajů, a aby zvýšily podporu při vytváření nadnárodních odborných znalostí a řešení založených na technologiích, například pro zamezení náboru obětí;

7. vyzývá Komisi a členské státy, aby v kampaních zaměřených na školy, univerzity, společnosti a výzkumné subjekty učinily informovanost o kybernetické bezpečnosti prioritou a aby vycházely ze stávajících odborných znalostí, jako je portál Lepší internet pro děti; zdůrazňuje, že zvyšování povědomí o obchodování s lidmi na internetu prostřednictvím sociálních médií je nezbytné k tomu, aby se novým obětem zabránilo ve vstupu do sítí pro obchodování s lidmi; vyzývá Komisi, aby aktivně spolupracovala s platformami na vytváření společných pokynů a akčních plánů, které by předcházely obchodování s lidmi na internetu a bojovaly proti němu;

Identifikace obětí a poskytování ochrany a pomoci obětem

8. zdůrazňuje, že včasná identifikace obětí zůstává jednou z hlavních výzev při provádění a má klíčový význam pro uplatňování práv obětí; vyzývá členské státy, aby chránily oběti a aby svěřily odpovědnost za identifikaci obětí obchodování s lidmi ve všech fázích tohoto procesu a příležitosti pro zvyšování povědomí více zúčastněným stranám, včetně zástupců organizací občanské společnosti, úředních osob v oblasti prosazování práva, imigračních a azylových úředníků, inspektorů práce a sociálních pracovníků nebo zdravotnického personálu a také dalších dotčených profesionálů a subjektů; zdůrazňuje potřebu přístupu založeného na čtyřech klíčových strategiích prevence, trestního stíhání, ochrany obětí a víceúrovňového

Středa 10. února 2021

partnerství; vyzývá všechny členské státy, aby vyčlenily odpovídající finanční prostředky na identifikaci, ochranu, pomoc a podporu obětí obchodování s lidmi ve všech fázích; zdůrazňuje, že včasná identifikace by měla zohledňovat specifika vysoce rizikových odvětví a skupin, jako jsou oběti z řad žen a dívek;

9. vyzývá všechny členské státy, aby účinně zajistily práva obětí tím, že jim bude co nejdříve poskytnuta včasná právní intervence a poradenství, včetně dostupných informací o jejich zákonných právech, a aby je chránily a podporovaly genderově citlivým přístupem a současně zajistily doplňkovost se směrnicí o právech obětí; připomíná, že směrnice o boji proti obchodování s lidmi ukládá členským státům povinnost přijmout nezbytná opatření k zajištění toho, aby příslušné orgány byly oprávněny upustit od trestního stíhání nebo trestání obětí obchodování s lidmi za jejich účast na trestné činnosti, k jejímuž spáchání byly nuceny;

10. vyjadřuje politování nad tím, že v mnoha členských státech chybí programy cílené ochrany zranitelných obětí; zdůrazňuje, že je důležité stanovit opatření pro zvláštní potřeby obětí ve zranitelné situaci a zvláštní poradenství obětem obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování; zdůrazňuje, že je třeba zajistit bezpodmínečnou a individualizovanou ochranu, pomoc a podporu obětem, s ohledem na osoby, které jsou na nich přímo závislé, a to i v souvislosti se soudním řízením v rámci trestních, občanskoprávních nebo jiných žalob proti obchodníkům s lidmi nebo vykořisťovatelům; vyzývá k účinnému provádění směrnice o právech obětí a veškerých souvisejících právních předpisů ve všech členských státech, a to při uplatnění přístupu, jenž bere v úvahu gender i případy obětí; připomíná, že lidé, kteří pracují na ochraně a pomoci obětem obchodování s lidmi, by neměli být trestně stíháni za práci, která s tím souvisí;

11. konstatuje, že oběti obchodování s lidmi vyžadují specializované služby, k nimž patří poskytnutí bezpečného krátkodobého i dlouhodobého ubytování, programy na ochranu svědků, zdravotní péče a poradenství, překladatelské a tlumočnické služby, právní náprava, kompenzace, přístup ke vzdělávání a odborné přípravě, včetně výuky jazyka země bydliště, přístup na trh práce a umístění do zaměstnání, pomoc s (opětovným) začleněním, pomoc s přesídlením, a že tyto služby by měly být poskytovány individuálně a zvláštní pozornost by se měla věnovat otázce rovnosti žen a mužů; naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily odpovídající a cílené poskytování služeb obětem obchodování s lidmi při zohlednění genderu;

12. vyjadřuje politování nad skutečností, že zvláštní potřeby obětí ve zranitelných situacích, jako jsou ženy, děti, osoby LGBTI, osoby se zdravotním postižením a osoby z rasově zařazovaných skupin, jsou často přehlíženy, a naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily genderově specifické služby a podporu obětem odpovídající jejich potřebám; vyzývá členské státy, aby se zabývaly především potřebami LGBTI osob, neboť jsou obchodováním s lidmi vysoce ohroženy kvůli kumulativnímu účinku různých druhů diskriminace na základě sexuální orientace a genderové identity;

13. zdůrazňuje vysokou zranitelnost romských komunit vůči všem formám obchodování a vykořisťování, zejména žen a dětí, podle tří zpráv Komise o pokroku; vyzývá Komisi a členské státy, aby navrhly konkrétní opatření pro potírání obchodování s lidmi prostřednictvím vnitrostátních strategií integrace Romů na období 2020–2030; vyzývá Komisi a členské státy, aby shromažďovaly statistické údaje o obětech obchodování s lidmi na základě etnického původu;

14. je znepokojen tím, že oběti obchodování s lidmi často nejsou dostatečně informovány o svých právech a podpůrných opatřeních, která mají k dispozici; zdůrazňuje, že je důležité mít k dispozici jasné a konzistentní informace pro oběti i pracovníky v první linii, kteří mohou přijít do styku s oběťmi;

15. zdůrazňuje, že ačkoli celkový dopad pandemie COVID-19 zatím není měřitelný, je nicméně zřejmé, že krize neúměrně postihuje nejzranitelnější oběti obchodování s lidmi, zejména ženy, děti a osoby v nejistých situacích, a že donutila mnoho dočasných útulků uzavřít nebo pozastavit své služby v důsledku ohlášených infekcí, přičemž oběti obchodování s lidmi zůstávají bez bydlení, zdravotní péče a právní pomoci; v této souvislosti zdůrazňuje, že přístup k péči a sociálním službám by měl být zaručen bez diskriminace; připomíná, že hlavní příčiny obchodování s lidmi ještě zhoršila pandemie, která vystavila zranitelné skupiny obyvatel většímu riziku obchodování s lidmi, v jejím důsledku se zvýšil počet inzerátů nabízejících oběti obchodování s lidmi on-line, počet sexuálních predátorů zaměřujících se na děti, případů pohlavního vykořisťování na internetu i poptávka po dětské pornografii; vyzývá členské státy, aby přijaly účinná opatření za podpory organizací občanské společnosti a agentur EU, jako je Europol, který v březnu 2020 vydal zprávu s názvem „Zisky v důsledku pandemie: jak pachatelé trestné činnosti využívají krizi COVID-19“; vyzývá Komisi k hlubší analýze dopadů pandemie COVID-19 na potenciální oběti obchodování s lidmi a struktury a fungování obchodování s lidmi obecně s cílem vytvořit konkrétní opatření k odstranění obchodování s lidmi;

Středa 10. února 2021

16. zdůrazňuje potřebu plně fungujících a soudržných vnitrostátních mechanismů předávání údajů koordinovaných s nadnárodními mechanismy předávání údajů a financovaných prostřednictvím zvláštních vyhrazených finančních přidělů, aby bylo možné čelit výzvám při koordinaci různých aktérů a nedostatkům, které vedou k omezené důvěře mezi oběťmi, což může mít negativní dopad na účinné předávání; zdůrazňuje, že dobrá spolupráce mezi policií a nevládními organizacemi by měla doplňovat plnohodnotný národní referenční mechanismus, který vymezuje úlohy a povinnosti všech příslušných zúčastněných stran⁽²⁶⁾ takovým způsobem, aby byla zajištěna ochrana a podpora základních práv obětí obchodování s lidmi; vybízí členské státy, aby zřídily národní střediska specializovaná na podporu a přijímání obětí obchodování s lidmi a aby usnadnily přímou a účinnou přeshraniční spolupráci mezi těmito středisky a mezi donucovacími orgány a příslušnými agenturami EU;

17. vyzývá Komisi, aby sledovala a posuzovala situaci v oblasti odškodňování obětí v členských státech i v přeshraničním měřítku, pokud jde o přístup k odškodnění, jeho vymáhání a skutečné vyplácení, a aby předložila konkrétní opatření k zajištění lepšího, rychlejšího a bezplatného přístupu k právní pomoci a odškodnění ve všech členských státech, aniž by to ohrozilo jiné formy kompenzace;

18. vítá přijetí mechanismu pro přezkum provádění Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a jejích protokolů z roku 2018 a zahájení postupu jeho přezkumu v roce 2020; vyzývá Komisi, aby se stala vzorovým modelem v rámci postupu přezkumu; zdůrazňuje, že je důležité lépe chápat obchodování s lidmi jako komplexní a rozvíjející se trestnou činnost; vyzývá členské státy a orgány EU k zajištění toho, aby základem analýzy obchodování s lidmi a reakcí na ně byla i nadále reakce založená na lidských právech, a připomíná, že je třeba spolupracovat s občany a organizacemi občanské společnosti; zdůrazňuje významnou úlohu, kterou hraje Evropský parlament a vnitrostátní parlamenty; vyzývá Komisi a členské státy, aby se zapojily do mezinárodní kampaně OSN proti obchodování s lidmi; naléhavě vyzývá členské státy, aby ratifikovaly všechny příslušné mezinárodní nástroje proti obchodování s lidmi, včetně Úmluvy Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi;

Obchodování s lidmi jako trestná činnost související s pohlavím a boj proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování

19. zdůrazňuje, že sexuální vykořisťování je od roku 2008 nejrozšířenější hlášenou formou obchodování s lidmi v EU, neboť s 60 % obětí je obchodováno za účelem sexuálního vykořisťování; konstatuje, že 92 % těchto obětí tvoří ženy a dívky a že více než 70 % obchodníků s lidmi tvoří muži⁽²⁷⁾, což odráží, jak je obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování zakotveno v nerovnosti mezi muži a ženami;

20. proto naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly konkrétní opatření k řešení genderově podmíněného násilí, násilí páchaného na ženách a nezletilých, společenské tolerance násilí a kultury beztrestnosti a strukturálních genderových nerovností a stereotypů jako základních příčin obchodování s lidmi, zejména prostřednictvím vzdělávacích, informačních a osvětových kampaní doplněných výměnou osvědčených postupů, včetně programů a kurzů odborné přípravy zaměřených na zapojení mužů a chlapců; doporučuje, aby Komise při sledování provádění právních předpisů EU zaměřených proti obchodování s lidmi posílila a rozvinula hledisko pohlaví, a naléhavě vyzývá Komisi, aby tuto záležitost dále sledovala ve svém hodnocení dodržování a provádění směrnice o boji proti obchodování s lidmi ze strany členských států;

21. žádá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy prozkoumala, jak poptávka po sexuálních službách motivuje obchodování s lidmi, neboť podle Europolu „v členských státech, kde je prostituce legálně praktikována, se obchodníkům značně usnadňuje využívání právního prostředí k vykořisťování jejich obětí“⁽²⁸⁾; připomíná zjištění Europolu, že v některých členských státech EU, kde je prostituce legální, podezřelí vykořisťovali vedle dospělých obětí i děti⁽²⁹⁾; zdůrazňuje, že k obchodování s lidmi motivují vysoké zisky obchodníků s lidmi a poptávka, která podporuje všechny formy vykořisťování; zdůrazňuje, že využívání legálního podnikání k pokrytí vykořisťujících činností je pro obchodníky s lidmi poměrně obvyklé; připomíná, že členské státy mají právní povinnost odrazovat od všech forem vykořisťování a snižovat poptávku po nich, což by mělo být klíčovým cílem pro prevenci a stíhání;

⁽²⁶⁾ Mezi doporučeními Skupiny odborníků Rady Evropy pro opatření proti obchodování s lidmi je i zajištění uplatňování národního referenčního mechanismu na žadatele o azyl a osoby, které jsou v zajišťovacích zařízeních pro migranty.

⁽²⁷⁾ Sběr údajů o obchodování s lidmi v EU (2020).

⁽²⁸⁾ Europol, situační zpráva „Obchodování s lidmi v EU“, 18. února 2016.

⁽²⁹⁾ COM(2018)0777, s. 6.

Středa 10. února 2021

22. vyzývá Komisi, aby se přednostně zaměřila na prevenci trestné činnosti obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování, a to i prostřednictvím informačních, osvětových a vzdělávacích kampaní, přijetím opatření a programů zaměřených na odrazování a snižování poptávky, aby případně upravily budoucí právní předpisy věnované této tematice, a vyzývá členské státy, aby zahrnuly vědomé využívání služeb obětí obchodování s lidmi do svých vnitrostátních právních systémů jako trestný čin, jak doporučuje článek 18 směrnice o boji proti obchodování s lidmi a jak Komise opětovně zdůraznila v roce 2018⁽³⁰⁾, a aby stanovily účinné, přiměřené a odrazující sankce; apeluje na členské státy, aby úzce spolupracovaly s organizacemi občanské společnosti, které pracují s osobami, které se staly obětí obchodování s lidmi;

23. naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby se zaměřily na opakující se a vznikající vzorce obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování, jako je nárůst případů vykořisťování dětí a žen, také prostřednictvím groomingu a sexuálního vydírání, a používání mimo jiné metody „lover boy“ jako nejčastějšího způsobu přilákání a podmanění obětí za použití on-line technologií, a to rozvíjením digitálních dovedností, včetně bezpečnosti on-line, ve spolupráci se všemi příslušnými aktéry; konstatuje, že zvýšené využívání technologií zločineckými sítěmi, které se zabývají obchodováním s lidmi, výrazně změnilo jejich tradiční způsob fungování, zejména v některých fázích obchodování s lidmi;

24. zdůrazňuje význam a požaduje více vzdělávacích programů zaměřených na rovnost pohlaví a děti pro všechny úředníky, soudce, zúčastněné strany a subjekty zabývající se případy a vyšetřováním obchodování s lidmi a potenciálními oběťmi, aby se zlepšila včasná identifikace osob, které mohou být oběťmi obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování, a vybízí členské státy, aby přijaly opatření na podporu obětí, jako jsou programy zaměřené na vymanění se z vykořisťování, opatření psychologické podpory, důstojné příležitosti pro sociální a profesní opětovné začlenění, vzdělávání a přístup ke komplexním službám v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, přístup ke spravedlnosti a související práva, a to se zapojením občanské společnosti, sociálních partnerů a soukromého sektoru; v této souvislosti dále zdůrazňuje význam osvětových programů pro širokou veřejnost s cílem identifikovat a chránit potenciální oběti; zdůrazňuje, že je třeba vyčlenit odpovídající finanční prostředky na účely odborné přípravy, a vyzývá proto členské státy, aby poskytl odpovídající zdroje;

25. naléhavě vyzývá členské státy, aby zavedly komplexní věkově a vývojově přiměřenou sexuální výchovu jako klíčovou formu prevence všech forem násilí páchaného na ženách a dívkách, včetně obchodování s lidmi a sexuálního vykořisťování, která by zahrnovala výchovu týkající se souhlasu a vztahů podporující zdravé postoje respektu a rovnosti ve všech interakcích;

Obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování

26. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že několik členských států a organizací občanské společnosti hlásí nárůst obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování⁽³¹⁾; vyjadřuje politování nad tím, že se děti stále častěji stávají oběťmi obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, a požaduje, aby vnitrostátní inspektoráty práce v členských státech tyto praktiky odhalovaly a odstraňovaly; vyzývá dále Evropský orgán pro pracovní záležitosti, aby se přednostně zabýval problémem závažného vykořisťování pracovní síly a aby podpořil členské státy při budování kapacit v této oblasti s cílem lépe identifikovat a postihovat závažné praktiky vykořisťování pracovní síly prostřednictvím cílených inspekcí; zdůrazňuje, že je důležité zvážit začlenění pracovního vykořisťování do programů odborné přípravy pro úředníky, kteří pracují s oběťmi, aby se zlepšila včasná identifikace osob, které jsou oběťmi obchodování s lidmi za účelem nucené práce; vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy prozkoumala, jak poptávka po službách levné pracovní síly podporuje obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování; naléhavě vyzývá orgány členských států, aby zvýšily své úsilí o odstranění všech forem neformální a neregulované práce, a zajistily tak pracovní práva pro všechny pracovníky; zdůrazňuje, že nejisté pracovní postavení dotčených pracovníků je činí závislými na jejich zaměstnavatelích a umožňuje pachatelům obchodování s lidmi vykořisťovat jejich oběti;

Jiné formy vykořisťování

27. naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby se zaměřily na opakující se a vznikající vzorce všech forem obchodování s lidmi, mimo jiné pro účely pracovního vykořisťování, nuceného žebření, nucených a fiktivních sňatků a nucené trestné činnosti; zdůrazňuje, že k obchodování s lidmi motivují vysoké zisky obchodníků s lidmi a poptávka, která podporuje všechny formy vykořisťování; se znepokojením konstatuje, že mnoho členských států EU nemá odpovídající právní předpisy pro oběti všech forem vykořisťování; vyzývá členské státy, aby při poskytování ochrany, pomoci a podpory

⁽³⁰⁾ COM(2018)0777, s. 6.

⁽³¹⁾ Třetí zpráva Komise o pokroku dosaženém v oblasti boje proti obchodování s lidmi (2020) podle článku 20 směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi a boji proti němu (COM(2020)0661).

Středa 10. února 2021

obětím zohledňovaly všechny formy obchodování s lidmi; konstatuje, že navzdory nedávným zprávám o zločineckých sítích, které obchodují s lidmi v celé EU za účelem pracovního vykořisťování a jiných forem vykořisťování, neexistují dostatečné údaje, právní předpisy a přístup k podpůrným službám pro oběti těchto forem vykořisťování;

28. konstatuje, že obchodování s lidmi za účelem jiných forem vykořisťování se týkalo 18 % obětí⁽³²⁾ a zahrnovalo případy nuceného žebření, nucené trestné činnosti, prodeje malých dětí, odebrání orgánů, nezákonné adopce, finančního zneužívání pomocí podvodů a obchodování s lidmi prostřednictvím náhradního mateřství; poukazuje na to, že mnoho obětí nuceného žebření a nucené trestné činnosti často pochází z marginalizovaných romských komunit a často se jedná o děti;

29. zdůrazňuje, že v právním a politickém rámci EU o obchodování s lidmi se prolíná vnitřní a vnější rozměr, a uznává, že činnost zaměřená na boj proti obchodování, které je závažným trestným činem a porušováním lidských práv, představuje jasný cíl vnější činnosti EU; vyzývá Komisi a členské státy, aby rozšířily spolupráci se třetími zeměmi s cílem bojovat proti všem formám obchodování s lidmi a posílit příležitosti pro společné vyšetřování a specializované stíhání;

Obchodování s lidmi v kontextu azylu a migrace

30. zdůrazňuje, že ačkoli většinu obětí tvoří občané EU, zločinecké organizace zneužívají migrační trasy pro oběti obchodování s lidmi do EU, přičemž humanitární krize zhoršují vystavení migrantů, uprchlíků a žadatelů o azyl obchodníkům s lidmi; poukazuje na to, že v posledních letech je zaznamenán strmý nárůst u počtu žen a dívek, s nimiž se obchoduje přes centrální Středomoří za účelem sexuálního vykořisťování v EU⁽³³⁾; vyzývá členské státy a EU, aby tyto ženy a dívky identifikovaly a zamezily podobným případům v budoucnosti uplatněním soudržného a koordinovaného přístupu založeného na právech a zohledňujícího rovnost žen a mužů a ochranu dětí s cílem předcházet obchodování s lidmi a řešit jej; připomíná, že ženy a děti se často stávají oběťmi sexuálního zneužívání na migrační trase výměnou za ochranu a základní obživu; zdůrazňuje, že kritéria pro to, aby tyto ženy a děti získaly oficiální status obětí obchodování s lidmi, jsou často příliš přísná na to, aby mohla být splněna, a proto nemohou získat potřebnou pomoc k řešení újmy, které čelí;

31. opakuje, že žadatelé o azyl, uprchlíci a migranti, a zejména nezletilí bez doprovodu, jsou obzvláště vystaveni riziku obchodování s lidmi a že by se měla věnovat zvláštní pozornost obchodování se ženami, dětmi a jinými zranitelnými skupinami; zdůrazňuje, že v různých fázích migračního procesu existují slabá místa a rizika, a to před samotnou migrací, na cestě do EU, v místě určení i po návratu pro osoby, které by mohly být vráceny; konstatuje, že k riziku, že se stanou oběťmi obchodování s lidmi, rovněž přispívá omezená znalost místního jazyka a nedostatečné pochopení jejich práv, omezený přístup k realizovatelným možnostem obživy nebo ke kvalitnímu vzdělání a omezení jejich svobody pohybu;

32. zdůrazňuje velmi nízký počet registrovaných obětí obchodování s lidmi v rámci postupů mezinárodní ochrany; vyzývá členské státy, aby posílily poskytování informací přicházejícím osobám, a to i pomocí překladů a tlumočení, o jejich právech a použitelných postupech v souladu s právními předpisy EU, včetně informací o možnostech získání podpory právníků a interkulturních mediátorů pracujících s cílem předcházet obchodování s lidmi a jejich vykořisťování;

33. poukazuje na to, že v některých členských státech se žadatelé o mezinárodní ochranu, kteří jsou identifikováni jako oběti obchodování s lidmi, mohli rozhodnout nebo byli povinni změnit postup a požádat o povolení k pobytu podle směrnice o povolení k pobytu⁽³⁴⁾; vyzývá členské státy, aby zajistily vzájemné propojení a doplňování postupů v oblasti boje proti obchodování s lidmi a azylových řízení;

34. vyzývá členské státy, aby zajistily jednotné uplatňování ustanovení nařízení Dublin III, směrnice o boji proti obchodování s lidmi a směrnice o povolení k pobytu s cílem zabránit postupům používaným v některých členských státech, kdy jsou oběti obchodování s lidmi přesunuty zpět do země, kde byly zneužívány při prvním vstupu, čímž jsou vystaveny většímu riziku opětovného obchodování s lidmi a opakovaného traumatu;

⁽³²⁾ COM(2020)0661.

⁽³³⁾ Druhá zpráva o pokroku, COM(2018)0777, s. 3.

⁽³⁴⁾ Posouzení provádění na evropské úrovni – „Provádění směrnice 2011/36/EU: Migrace a genderové otázky“, generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby, oddělení pro následné posuzování, 15. září 2020, s. 49.

Středa 10. února 2021

35. vyzývá členské státy, aby zintenzívnily své úsilí o včasnou identifikaci potenciálních obětí, zejména v rámci migračních toků a hotspotů, a aby přijaly ochranná a preventivní opatření; zdůrazňuje, že by potenciální identifikované oběti měly získat ochranu a přístup na bezpečné místo, kde jim lze poskytnout informace a právní pomoc; vyzývá členské státy, aby přijaly opatření s cílem zajistit, aby všechny oběti, včetně obětí z řad migrantů, měly přístup ke spravedlnosti bez ohledu na svůj status pobytu;

36. vyzývá členské státy, aby poskytly dostatečné zdroje a specializovaná zařízení pro současné a předpokládané oběti obchodování s lidmi, včetně žen, nezletilých osob bez doprovodu a nezletilých osob odloučených od rodiny, a aby zajistily dostatek míst v útlucích; vyzývá členské státy, aby zajistily přítomnost pracovníků vyškolených v genderové problematice v přijímacích zařízeních a aby poskytovaly odpovídající podporu a financování organizacím občanské společnosti, které s nimi pracují;

37. vyzývá členské státy, aby zajistily právo obětí obchodování s lidmi na rodinný život a posoudily možné rozšíření mezinárodní ochrany poskytované obětem na jejich rodinné příslušníky; vyzývá členské státy, aby urychlily postupy slučování rodin těch rodinných příslušníků obětí, kteří jsou v ohrožení v zemi původu;

38. poukazuje na to, že je třeba zavést vnitrostátní mechanismy pro shromažďování údajů o obětech obchodování s lidmi v rámci řízení o mezinárodní ochraně, aby bylo možné zajistit následná opatření v návaznosti na zjištěné případy;

39. je znepokojen tím, že lhůta na zotavenou a na rozmyšlenou závisí na spolupráci oběti během vyšetřování a je poskytována donucovacími orgány; vyjadřuje politování nad tím, že v některých členských státech⁽³⁵⁾ není tato lhůta poskytována ani obětem obchodování s lidmi, které jsou státními příslušníky EU nebo EHP, ani žadatelům o azyl; vyzývá Komisi, aby monitorovala provádění dostupných právních řešení na úrovni členských států, zejména stanovení lhůty na zotavenou a na rozmyšlenou;

40. poukazuje na to, že podle Europolu jsou převaděčství migrantů a obchodování s lidmi někdy prováděny týmiž zločineckými organizacemi⁽³⁶⁾ a že z vyšetřování vyplývá, že obchodníci s lidmi se stále častěji zaměřují na migranty a žadatele o azyl v EU za účelem vykořisťování⁽³⁷⁾; zdůrazňuje význam prevence a boje proti obchodování s lidmi při spolupráci v boji proti převaděčství se třetími zeměmi původu nebo tranzitu a také význam ochrany obětí, přičemž je třeba zajistit komplexní programy podpory, opětovného začlenění a rehabilitace;

41. připomíná členským státům, že nedostatek bezpečných a legálních cest migrace pro žadatele o azyl zvyšuje jejich zranitelnost vůči obchodování s lidmi, neboť mohou být vykořisťováni během tranzitu i po příjezdu; vyzývá členské státy, aby zajistily bezpečnější a legální cesty pro migraci, jako například humanitární víza, s cílem předejít vykořisťování zranitelných osob;

42. konstatuje, že skutečnost, že jsou bez dokladů nebo mají závislé postavení, zvyšuje pravděpodobnost viktimizace a snižuje pravděpodobnost, že oběti vyhledají pomoc nebo ohlásí zneužití kvůli strachu z důsledků pro jejich imigrační postavení, čímž jim hrozí riziko vykořisťování a zneužívání; konstatuje, že značné nedostatky v oblasti působnosti a provádění vnitrostátních právních předpisů a politik týkajících se obchodování s lidmi poskytují pachatelům další možnosti k vykořisťování obětí s neoprávněným pobytem, což může vést k větší zranitelnosti velkých skupin osob vůči vykořisťování; vyzývá členské státy, aby oddělily donucovací opatření v oblasti migrace od činností v oblasti prosazování práva; zdůrazňuje, že pro zranitelné osoby by měly být zavedeny mechanismy bezpečného oznamování a účinného podávání stížností;

Obchodování s dětmi

43. konstatuje, že děti představují téměř čtvrtinu všech obětí v EU, přičemž převážnou většinou dětských obětí v EU jsou dívky (78 %); poukazuje na to, že téměř 75 % všech dětských obětí v EU představují občané EU; vyjadřuje zejména obavy o dětské oběti, s nimiž se v EU obchoduje za účelem sexuálního vykořisťování a které čelí násilí, zneužívání a vykořisťování⁽³⁸⁾;

⁽³⁵⁾ 9. souhrnná zpráva o činnosti GRETA, s. 57.

⁽³⁶⁾ 4. výroční zpráva Evropského střediska pro boj proti převaděčství migrantů při Europolu (2020).

⁽³⁷⁾ Europol 2017: Posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti (SOCTA).

⁽³⁸⁾ Europol, Evropské středisko pro boj proti převaděčství, 4. výroční zpráva o činnosti, 2020.

Středa 10. února 2021

44. připomíná povinnost členských států věnovat zvláštní pozornost dětským obětem obchodování s lidmi, přičemž nejlepší zájem dítěte je vždy považován za prvořadý; zdůrazňuje fyzickou a psychologickou újmu, již utrpěly děti, které se staly obětí obchodování s lidmi, a jejich zvýšenou zranitelnost vůči vykořisťování; vyzývá členské státy, aby zajistily přísná opatření na ochranu dětí, zohlednění dětství a posouzení věku dítěte, ochranu před trestním řízením a v jeho průběhu, přístup k bezpodmínečné pomoci, odškodnění, zákaz trestání, pomoc a podporu rodinnému příslušníkovi dětské oběti, jakož i prevenci;

45. vyzývá členské státy, aby se zaměřily na identifikaci dětských obětí a pomáhaly jim využívat svých práv; zdůrazňuje, že je třeba okamžitě pro dětské oběti, včetně dětských obětí bez doprovodu, jmenovat dobře školené a náležitě podporované opatrovníky, včetně dočasných opatrovníků jako mimořádné opatření, a zdůrazňuje význam justice zohledňující potřeby dětí a služeb odborníků; dále vyzývá členské státy, aby přijaly opatření s cílem zajistit odpovídající a náležitou odbornou přípravu, zejména právní a psychologickou odbornou přípravu, pro osoby pracující s dětskými oběťmi obchodování s lidmi a aby zvýšily počet opatrovníků pořádáním osvětových kampaní;

46. vyzývá členské státy, aby zajistily, aby pracovníci konzulátů věnovali zvláštní pozornost správnému ověřování totožnosti nezletilých osob a propojení s osobou nebo osobami vykonávajícími práva a povinnosti rodičů nebo zákonné poručnictví při pořizování biometrických údajů nezletilé osoby v rámci postupu pro podávání žádostí o vízum; vyzývá Komisi, v úzké spolupráci s Europolem a organizacemi občanské společnosti, a členské státy, aby poskytovaly vnitrostátním, místním a regionálním orgánům cílené a účinné vzdělávání a odbornou přípravu a také informace o metodách používaných obchodníky s lidmi s cílem předcházet obchodování s dětmi;

47. vyzývá členské státy, aby plně uplatňovaly směrnici o boji proti pohlavnímu zneužívání a dětské pornografii a aby posílily svou policejní a soudní spolupráci s cílem předcházet pohlavnímu vykořisťování a bojovat proti němu na úrovni EU; naléhavě vyzývá členské státy, aby spolupracovaly s organizacemi občanské společnosti a agenturami EU, zejména s Europolem a Eurojustem, s cílem posílit výměnu informací a podpořit přeshraniční vyšetřování;

48. s velkým znepokojením bere na vědomí rozšíření pohlavního zneužívání dětí a strukturu a normalizaci obchodování s dětmi a sexuálního vykořisťování dětí, a vyzývá k odpovídající reakci on-line platform, aby se zabránilo dostupnosti materiálu zobrazujícího pohlavní zneužívání dětí;

49. bere na vědomí využívání prostředků, jako je internet a sociální média, k verbování a přilákání potenciálních obětí; požaduje, aby internetové platformy věnovaly zvláštní pozornost vývoji odpovídajících nástrojů; požaduje, aby se nový akt o digitálních službách zabýval tímto využíváním technologií ke kybernetickému násilí; vyzývá členské státy, aby vypracovaly model identifikace, včasné podpory a pomoci dětem, které se staly oběťmi sexuálního vykořisťování a zneužívání na internetu, jakož i osvětové programy a mechanismy oznamování přízpusobené dětem; vybízí Komisi a členské státy, aby přijaly další opatření v boji proti těmto trestným činům na internetu a aby posílily preventivní opatření; opakuje proto, že je třeba zlepšit přeshraniční spolupráci a výměnu informací mezi donucovacími orgány a orgány na ochranu dětí, jakož i rozvíjet rychlá opatření pro vyhledávání rodin a alternativní péči o nezletilé osoby bez doprovodu;

50. poukazuje na to, že dětské oběti potřebují zvláštní podporu s přihlédnutím k jejich nejlepším zájmům a zvláštní zranitelnosti; vybízí členské státy, aby zajistily, aby odborníci, kteří přicházejí do kontaktu s dětskými oběťmi, jako jsou pracovníci donucovacích orgánů, příslušníci pohraniční stráže, státní úředníci, pracovníci justice a sociální a zdravotní pracovníci (včetně zařízení péče o mládež), byli dostatečně vyškoleni, pokud jde o identifikaci dětských obětí obchodování s lidmi, jejich podporu a předávání; konstatuje, že specializované týmy donucovacích orgánů, které byly vyškoleny v audiovizuálním záznamu dětských svědectví, nejsou důsledně zapojovány do výsledku všech dětských obětí obchodování s lidmi; naléhavě vyzývá členské státy, aby tento postup zavedly jako standardní praxi a aby vyškolily pracovníky donucovacích orgánů v tomto typu výsledku přízpusobeného dětem; doporučuje členským státům, aby vypracovaly důrazný „řetězový přístup“ s úzkým propojením mezi konkrétní podporou v oblasti obchodování s lidmi, jako jsou specializovaná střediska pro podporu a přijímání obětí obchodování s lidmi, a začleněním modulů péče o mladé lidi a aby současně reagovaly na specifické potřeby každé dětské oběti obchodování s lidmi;

51. konstatuje, že romské děti jsou obzvláště ohrožené, pokud jde o vykořisťování a obchodování s lidmi, a existuje u nich vysoké riziko sexuálního vykořisťování, pracovního vykořisťování a nuceného žebrání;

52. vítá rozhodnutí Komise začlenit do strategie EU pro účinnější boj proti sexuálnímu zneužívání dětí ze dne 24. července 2020 možnost vytvoření evropského střediska pro prevenci pohlavního zneužívání dětí a boj proti němu, jak

Středa 10. února 2021

požaduje Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 26. listopadu 2019 o právech dítěte, jako základního kamene koordinovaného evropského přístupu mnoha zúčastněných stran, který zahrnuje prevenci a boj proti zneužívání dětí a pomoc obětem;

53. konstatuje, že migrujícím dětem, a zejména těm bez doprovodu a odděleným od rodin, nadále hrozí vysoké riziko, že se na migračních trasách do EU i v rámci EU stanou oběťmi násilí, obchodování s lidmi a vykořisťování; konstatuje, že dívky jsou ohroženy sexuálními vykořisťováními a genderově podmíněným násilím na všech migračních trasách; žádá členské státy, aby dětem bez doprovodu, které jsou oběťmi obchodování s lidmi, poskytly pomoc, podporu a ochranná opatření odpovídající jejich specifickým potřebám, aby jim po příjezdu přidělily opatrovníka a zajistily jim řádné a přizpůsobené životní podmínky; připomíná, že tato opatření by měla zohledňovat nejlepší zájmy dětí bez doprovodu jak z krátkodobého, tak z dlouhodobého hlediska; odsuzuje skutečnost, že některé členské státy využívají zajištění jako prostředek „ochrany“ nezletilých osob bez doprovodu, a to i v policejních celách; připomíná, že by členské státy měly přezkoumat alternativy k zajištění, zejména v případě dětí; připomíná, že zajištění není nikdy v nejlepším zájmu dítěte a že by členské státy měly zabezpečit nezávislé ubytování uzpůsobené dětem;

54. konstatuje, že obchodníci s lidmi často využívají přijímací střediska k identifikaci potenciálních obětí a k zajištění jejich přepravy do míst, kde dochází k vykořisťování, a proto musí být příslušné orgány veřejné moci a další příslušné subjekty v členských státech obzvláště ostražitě a monitorovat a chránit tato centra, věnovat zvláštní pozornost nejzranitelnějším skupinám, jako jsou děti, a současně posilovat jejich ochranu pomocí informování a posilování jejich postavení prostřednictvím zvyšování povědomí ve školách, mládežnických centrech a hnutích mládeže; zdůrazňuje, že k nalezení a ochraně migrujících dětí bez doprovodu, pokud jsou pohřešovány, je nezbytný koordinovaný evropský přístup;

Účinnost systémů trestního soudnictví a kriminalizace využívání služeb obětí

55. bere na vědomí nízký počet trestních stíhání a odsouzení za trestný čin obchodování s lidmi; naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly opatření ke zlepšení a urychlení vyšetřování případů obchodování s lidmi prostřednictvím posíleného policejního úsilí na vnitrostátní i mezinárodní úrovni a zavedly přísné trestní sankce za trestný čin obchodování s lidmi; zdůrazňuje, že stávající vnitrostátní sankce a prostředky jejich provádění se v jednotlivých členských státech stále značně liší; zdůrazňuje, že by zvláštní pozornost měla být věnována nedostatečně hlášeným a nedostatečně prošetřovaným oblastem, zejména sezónním a dočasným zaměstnáním v odvětvích s nízkou kvalitací a s nízkými mzdami, jako je vykořisťování pracovní síly v zemědělství; vyzývá členské státy, aby bojovaly proti beztrestnosti prostřednictvím koordinovaného přístupu mezi příslušnými agenturami EU v partnerství s členskými státy, orgány EU, organizacemi občanské společnosti a dalšími partnery, a zvýšily tak účinnost vyšetřování a stíhání, a to i účinným využíváním stávajících platforem provozovaných agenturami, jako je Europol a Eurojust; vyzývá proto příslušné orgány odpovědné za prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání závažných trestných činů, včetně případů obchodování s lidmi, aby na jejich podporu využívaly rozsáhlé informační systémy, včetně Schengenského informačního systému (SIS II), v souladu s ustanoveními příslušných právních předpisů;

56. poukazuje na to, že ne všechny členské státy zavedly právní předpisy v souvislosti s článkem 18 směrnice o boji proti obchodování s lidmi⁽³⁹⁾; konstatuje, že rozdílné právní prostředí, pokud jde o kriminalizaci využívání služeb vyžadovaných od obětí, maří úsilí o snížení poptávky; vyjadřuje politování nad tím, že míra stíhání a odsouzení za vědomé využívání služeb obětí a za sexuální vykořisťování je v EU nízká; znovu naléhavě vyzývá členské státy, aby stanovily, že vědomé využívání služeb obětí obchodování s lidmi je trestný čin;

57. zdůrazňuje, že pro donucovací orgány EU má zásadní význam, aby rozvíjely účinné a rozšířené analytické kapacity v reakci na stále rostoucí zločinecké formy obchodování s lidmi, které se šíří na internetu; vyzývá Komisi, aby poskytla finanční podporu agenturám EU, jako je Europol, a prostřednictvím specializovaných odvětvových fondů EU, jako je ISF, členským státům s cílem zajistit nejvyšší analytické standardy a odpovídající nástroje pro zpracování stále komplexnějšího množství informací;

58. konstatuje, že ženy jsou z důvodu své sociálně-ekonomické situace nebo migračního statusu nepřiměřeně kriminalizovány a v důsledku genderových stereotypů, diskriminačních zákonů, prolínajících se nebo kombinované diskriminace, procesních a důkazních požadavků a postupů je jim znemožněn rovný přístup ke spravedlnosti; vyzývá Komisi a členské státy k zajištění toho, aby byl přístup ke spravedlnosti fyzicky, ekonomicky, sociálně a kulturně dostupný všem ženám; vyzývá Komisi a členské státy, aby odstranily překážky bránící přístupu žen ke spravedlnosti;

⁽³⁹⁾ Druhá zpráva o pokroku, COM(2018)0777, s. 29.

Středa 10. února 2021

59. vyjadřuje politování nad skutečností, že podmínky pro získání oficiálního statusu oběti obchodování s lidmi jsou často příliš přísné na to, aby mohly být splněny, zejména v případě nezletilých osob a dalších zranitelných obětí, které jsou finančně a emocionálně závislé na obchodnících s lidmi; vyjadřuje politování nad tím, že oběti jsou stále často vystaveny trestnímu stíhání a odsouzení za trestné činy, které byly nuceny spáchat, často v souvislosti s neoprávněným vstupem na území členského státu, který je často nedomyslitelný od obchodování s lidmi; vyzývá členské státy, aby přijaly jasná ustanovení o nestíhání nebo netrestání obětí obchodování s lidmi a o oddělení ochrany obětí od spolupráce s donucovacími orgány, které v současné době svalují celé důkazné břemeno na oběť; požaduje, aby členské státy místo toho plnily potřeby obětí, pokud jde o psychologickou podporu; vyzývá dále členské státy, aby přijaly opatření nezbytná k zajištění toho, aby pomoc a podpora oběti nebyla podmíněna její ochotou spolupracovat při vyšetřování trestného činu, trestním stíháním nebo soudním řízením v souladu s článkem 11 směrnice o boji proti obchodování s lidmi;

60. vyjadřuje politování nad tím, že údaje o totožnosti obětí obchodování s lidmi se objevují v policejních zprávách a v průběhu celého řízení, což obětem brání promluvit nebo ztěžuje jejich ochranu před odvetnými opatřeními; vybízí členské státy, aby uchovávaly jména obětí a další údaje o totožnosti v samostatných spisech, které jsou přístupné policii a státnímu zastupitelství, ale nejsou sděleny osobám podezřelým z obchodování s lidmi nebo jejich právníkům, při respektování práva na spravedlivý proces;

61. zdůrazňuje význam finančního vyšetřování a „sledování toku peněz“ jako klíčové strategie pro vyšetřování a soudní stíhání sítí organizované trestné činnosti, které těží z obchodování s lidmi; vyzývá členské státy, aby při zahájení nového vyšetřování obchodování s lidmi zahájily finanční vyšetřování a spolupracovaly s odborníky na praní peněz; vyzývá členské státy, aby posílily spolupráci při zmrazování a konfiskaci majetku osob zapojených do obchodování s lidmi a při poskytování odškodnění obětem, a to i využitím zabavených výnosů na podporu pomoci a ochrany obětí, jak je doporučeno v bodě odůvodnění 13 směrnice o obchodování s lidmi; vyzývá Komisi, aby posoudila a podporovala využívání stávající justiční a policejní spolupráce a dostupných nástrojů, jako je vzájemné uznávání soudních rozsudků, společné vyšetřovací týmy a evropský vyšetřovací příkaz; v této souvislosti požaduje posílený holistický přístup zaměřený na podporu společného myšlení ve všech oblastech, jako je migrace, zaměstnanost, zdraví a bezpečnost na pracovišti a mnoho dalších;

Spolupráce mezi členskými státy a s agenturami EU

62. připomíná úlohu agentur EU při včasné identifikaci obětí a boji proti obchodování s lidmi; požaduje, aby bylo přiděleno více zdrojů agenturám působícím v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí na výškolení jejich zaměstnanců a vytvoření nástrojů pro budování kapacit v oblasti odhalování obětí, včetně jmenování úředníků odpovídajícím způsobem zaškolených v přístupech citlivých vůči ženám a dětem, a to zejména v členských státech, které čelí zvýšeným smíšeným migračním tokům; vyzývá Komisi, aby vypracovala pokyny pro začleňování odborných znalostí v genderové oblasti a v oblasti lidských práv do činností donucovacích orgánů v celé EU, mimo jiné vytvořením trvalých programů na zlepšení genderové vyváženosti v rozhodovacích procesech a mezi zaměstnanci agentur v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, zejména v těch, které se zabývají problematikou obchodování s lidmi;

63. vítá, že agentury působící v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí uzavřely společné prohlášení o závazku ke spolupráci v boji proti obchodování s lidmi; požaduje v této souvislosti, aby členské státy posílily přeshraniční spolupráci a sdílení poznatků s příslušnými agenturami EU, jako jsou Eurojust, Europol, FRA, Frontex, CEPOL, EIGE a EASO, v boji proti obchodování s lidmi;

64. poukazuje na zásadní úlohu agentury Eurojust při spolupráci a koordinaci složitých vyšetřování a stíhání mezi justičními orgány v členských státech, mimo jiné prostřednictvím evropského zatýkacího rozkazu a evropského vyšetřovacího příkazu, jakož i prostřednictvím společných vyšetřovacích týmů; vyzývá členské státy, aby zajistily širší a včasné předávání případů obchodování s lidmi agentuře Eurojust s cílem posílit koordinaci soudních vyšetřování a stíhání mezi členskými státy a se třetími zeměmi; vybízí k většímu využívání společných vyšetřovacích týmů s podporou agentury Eurojust a agentury Europol, neboť tento nástroj justiční spolupráce se ukázal jako obzvláště účinný v boji proti obchodování s lidmi;

65. vybízí členské státy, aby zvýšily výměnu údajů a informací za účelem boje proti obchodování s lidmi s využitím příslušných zdrojů a databází Europolu;

66. vyzývá agenturu CEPOL, aby poskytla odbornou přípravu příslušným donucovacím orgánům s cílem zajistit standardizované přístupy k vyšetřování a ochraně obětí;

Středa 10. února 2021

Doporučení

67. vyzývá Komisi, aby po důkladném posouzení dopadů přezkoumala směrnici o boji proti obchodování s lidmi s cílem zlepšit opatření pro prevenci, potírání a stíhání všech forem obchodování s lidmi, zejména za účelem sexuálního vykořisťování, které je nejzávažnější oblastí obchodování s lidmi, aby se zabývala využíváním on-line technologií při šíření i prevenci obchodování s lidmi, zlepšila opatření pro prevenci a včasnou identifikaci obětí, zajistila snadný a bezpodmínečný přístup k pomoci a ochraně a současně posílila horizontální hledisko rovnosti žen a mužů a hledisko dětí ve všech formách obchodování s lidmi;

68. vyzývá Komisi, aby pozměnila směrnici o boji proti obchodování s lidmi s cílem zajistit, aby členské státy výslovně kriminalizovaly vědomé využívání všech služeb poskytovaných oběťmi obchodování s lidmi, které zahrnují vykořisťování, jak je navrženo v článku 18 směrnice o boji proti obchodování s lidmi, vzhledem k závažné a rozsáhlé povaze této trestné činnosti v celé EU a nízkému počtu trestních stíhání; vyjadřuje politování nad skutečností, že prokázání vědomého využívání služeb oběťmi obchodování s lidmi je pro orgány činné v trestním řízení obtížné; zdůrazňuje, že potíže s nalezením důkazu ale nepředstavují nutně přesvědčivý argument, aby se s daným typem chování nezacházelo jako s trestným činem; konstatuje, že omezení trestní odpovědnosti pouze na situace, kdy uživatel přímo a skutečně ví, že dotčená osoba je obětí obchodování s lidmi, nastavuje latku pro úspěšné ukončení trestního stíhání značně vysoko; domnívá se, že zvážení míry znalosti, kterou je nutno požadovat u tohoto trestného činu, by mělo být předmětem pozorného přezkumu; domnívá se, že by uživatel měl prokázat, že byly podniknuty veškeré přiměřené kroky k tomu, aby se zabránilo využívání služeb poskytovaných oběťmi; je znepokojen skutečností, že donucovací orgány nemají dostatečné znalosti o vědomém využívání služeb poskytovaných oběťmi obchodování s lidmi, nedostatečné soudní praxi ve smyslu příslušných právních předpisů a nedostatečných a nesprávně nasazených lidských zdrojích; zdůrazňuje, že je důležité, aby členské státy zintenzivnily své úsilí s cílem zvýšit počet vyšetřování a trestních stíhání a snížit zátěž, které jsou vystaveny oběti a jejich svědecké výpovědi během shromažďování důkazů; požaduje zajištění pravidelného a cíleného vzdělávání pro vyšetřovatele, státní zástupce a soudce a systematické využívání finančních šetření a jiných účinných prostředků vyšetřování založených na zpravodajských informacích, které mohou vedle svědeckých výpovědí obětí přinést celou řadu užitečných důkazů; vyzývá členské státy, aby k náležitému řešení této trestné činnosti vyčlenily dostatečné finanční a lidské zdroje;

69. vyzývá Komisi, aby neprodleně zveřejnila zvláštní a cílenou strategii EU pro vymýcení obchodování s lidmi, řešila obchodování s lidmi v EU jako prioritní oblast prostřednictvím komplexního právního a politického rámce zaměřeného na rovnost žen a mužů, děti a oběti;

70. připomíná, že směrnice o obchodování s lidmi musí být plně provedena a důsledně a pečlivě uplatňována všemi subjekty působícími v této oblasti, včetně zákonodárců, soudců, státních zástupců, policie a veřejné správy; zdůrazňuje, že zásadní význam má náležitá odborná příprava všech těchto subjektů, stejně jako preventivní informační kampaně a spolupráce mezi veřejnou správou a organizacemi občanské společnosti; vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily své úsilí v tomto směru;

71. vyzývá Komisi, aby pravidelně posuzovala a přezkoumávala provádění směrnice o boji proti obchodování s lidmi členskými státy a aby v souladu s čl. 23 odst. 1 předložila zprávu, v níž posoudí, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná k dosažení souladu s touto směrnicí, a dopad stávajících vnitrostátních právních předpisů, a aby bezodkladně zahájila řízení o nesplnění povinnosti v případě nedostatečného účinného provádění, podala zprávu Evropskému parlamentu a předložila návrhy na její přepracování;

72. vyzývá Komisi, aby posoudila přezkum směrnice o povolení k pobytu, s cílem zajistit, aby oběti nebyly po uplynutí lhůty na rozmyšlenou vráceny a aby povolení k pobytu pro osoby, které jsou oběťmi obchodování s lidmi, nebylo podmíněno účastí nebo ochotou oběti obchodování s lidmi účastnit se vyšetřování nebo trestního řízení v dané věci; vyzývá členské státy, aby zajistily, že bezpodmínečný přístup k pomoci a podpoře nařízené směrnicí o obchodování s lidmi bude uveden do souladu se směrnicí o udělování pobytu a jejím uplatňováním;

73. vyzývá členské státy a Komisi, aby vymezily, přidělily a vyčlenily přiměřené finanční prostředky na boj proti obchodování s lidmi, ať už na vnitrostátní nebo evropské úrovni, prostřednictvím možností financování z evropských fondů a projektů, jako je Azylový, migrační a integrační fond (AMIF), ISF a složka Daphne programu Občané, rovnost, práva a hodnoty v novém víceletém finančním rámci;

74. vyzývá Komisi a členské státy, aby uspořádaly osvětové kampaně zaměřené na potenciální oběti a informovaly je o pomoci, ochraně a jejich právech ve všech zemích EU;

Středa 10. února 2021

75. vyzývá Komisi, aby provedla výzkum založený na důkazech týkající se rizikových faktorů pro potenciální oběti a o tom, jak se různé oblasti politiky prolínají s obchodováním s lidmi v rizikových odvětvích;

76. vyzývá Komisi a členské státy, aby k prevenci obchodování s lidmi uplatňovaly přístup založený na lidských právech se zaměřením na práva obětí, aby spolupracovaly s občanskou společností při poskytování nezbytných služeb a pomoci obětem a zajistily jim přístup ke spravedlnosti, odškodnění a nápravě;

77. zdůrazňuje, že je důležité zaujmout jednotný přístup s cílem zlepšit identifikaci potenciálních obětí v souvislosti s migračními toky a v hotspotech, zlepšit přístup k azylovým řízením a zajistit jejich doplňkovost s postupy týkajícími se obchodování s lidmi; vyzývá Komisi, aby posoudila provádění směrnice o boji proti obchodování s lidmi a předložila návrhy na její přepracování;

78. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly naléhavá opatření proti zločineckým skupinám, které jsou aktivní v oblasti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi, protože je pravděpodobné, že se převáděné osoby stanou oběťmi obchodování s lidmi, a aby posoudily riziko, kterému čelí migranti a nejzranitelnější osoby, zejména nezletilé osoby bez doprovodu, děti odloučené od rodin a ženy; v této souvislosti zdůrazňuje, že je zapotřebí většího počtu legálních a bezpečných migračních tras, aby se zabránilo vykořisťování zranitelných osob s neoprávněným pobytem;

79. vyzývá členské státy, aby v reakci na pandemii COVID-19 vypracovaly pohotovostní plán s cílem zajistit minimální funkčnost systémů pro boj proti obchodování s lidmi za mimořádných podmínek; konstatuje, že pohotovostní plán by měl zajistit minimální soubor služeb, které mají oběti k dispozici pro uspokojení svých bezprostředních potřeb v době, kdy jsou omezeny možnosti předávání, ochrany, vyšetřování případu a soudního řízení;

80. vyzývá Komisi, aby zajistila kontinuitu činnosti koordinátora EU pro boj proti obchodování s lidmi tím, že jmenuje koordinátora EU pro boj proti obchodování s lidmi na plný úvazek, a aby jej začlenila do nové strategie obchodování s lidmi;

o

o o

81. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Středa 10. února 2021

P9_TA(2021)0042

Provádění článku 43 směrnice o azylovém řízení**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o provádění článku 43 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (2020/2047(INI))**

(2021/C 465/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv přijatou Valným shromážděním OSN v roce 1948 a na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech (EÚLP),
- s ohledem na Úmluvu o právním postavení uprchlíků z roku 1951, na protokol k této úmluvě z roku 1967, a zejména na právo na nenavracení,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), zejména na její články 1, 3, 4, 6, 7, 18, 19, 20 a 47,
- s ohledem na globální pakt o bezpečné, řízené a legální migraci přijatý Valným shromážděním OSN dne 19. prosince 2018,
- s ohledem na článek 78 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany ⁽¹⁾ (směrnice o azylovém řízení),
- s ohledem na příslušnou judikaturu Soudního dvora Evropské unie (SDEU) a Evropského soudu pro lidská práva (ESLP),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (směrnice o podmínkách přijímání) ⁽²⁾,
- s ohledem na předběžnou dohodu mezi Parlamentem a Radou ze dne 14. června 2018 o přepracování směrnice o podmínkách přijímání,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) ⁽³⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Dublin III) ⁽⁴⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. dubna 2020 nazvané „Nákaza COVID-19: Pokyny k provádění příslušných předpisů EU v oblasti azylových řízení, postupů navrácení a přesídlování“ (C(2020)2516),

⁽¹⁾ Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 60.⁽²⁾ Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 96.⁽³⁾ Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 31.

Středa 10. února 2021

- s ohledem na posouzení provádění na evropské úrovni, které vypracovala v listopadu 2020 výzkumná služba Evropského parlamentu (EPRS) ohledně azylových řízení na hranicích ⁽⁵⁾,
 - s ohledem na studii Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) ze září 2020 nazvanou „Border Procedures for Asylum Applications in EU+ Countries“ (Řízení na hranicích o žádostech o azyl v zemích EU+) a na jeho publikaci ze září 2019 „Pokyny týkající se azylového řízení: operativní normy a ukazatele“,
 - s ohledem na zprávu Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) o základních právech za rok 2020,
 - s ohledem na stanovisko agentury FRA č. 3/2019 ze dne 4. března 2019 „Update of the 2016 Opinion of the European Union Agency for Fundamental Rights on fundamental rights in the ‚hotspots‘ set up in Greece and Italy“ (Aktualizace stanoviska Agentury Evropské unie pro základní práva z roku 2016 k základním právům v tzv. hotspotech zřízených v Řecku a Itálii),
 - s ohledem na zprávu Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) ze dne 8. prosince 2020 nazvanou „Migration: Fundamental rights challenges at borders“ (Migrace: problémy na hranicích v oblasti základních práv);
 - s ohledem na doporučené zásady a pokyny Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva týkající se lidských práv na mezinárodních hranicích,
 - s ohledem na interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů, kterou v roce 2016 uzavřely Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 30. května 2018 o výkladu a provádění interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽⁶⁾,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci ze dne 22. května 2018 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu, jakož i na čl. 1 odst. 1 písm. e) a na přílohu 3 rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A9-0005/2021),
- A. vzhledem k tomu, že cílem tohoto usnesení je poskytnout spolunormotvůrcům fakty podložené informace o současném uplatňování řízení na hranicích prostřednictvím posouzení, jak členské státy provádějí článek 43 směrnice o azylovém řízení a související ustanovení; vzhledem k tomu, že toto usnesení nemá nahradit ani opožděnou plnohodnotnou zprávu Komise o provádění směrnice o azylovém řízení, ani legislativní jednání o novém pozměněném návrhu nařízení o azylovém řízení;
- B. vzhledem k tomu, že rozčleněné a srovnatelné údaje týkající se provádění článku 43 směrnice o azylovém řízení nejsou často vůbec shromažďovány nebo nejsou veřejně dostupné; vzhledem k tomu, že finanční náklady na řízení na hranicích nejsou k dispozici; vzhledem k tomu, že v důsledku zbavení osobní svobody mohou jednotlivcům vzniknout značné lidské náklady, zejména pokud jsou zajišťovací zařízení na hranici nedostatečná nebo pokud nejsou uplatňovány procesní záruky či jsou uplatňovány nedostatečně;
- C. vzhledem k tomu, že směrnice o azylovém řízení neposkytuje jasnou definici řízení na hranicích ani neuvádí jejich cíle; vzhledem k tomu, že čl. 43 odst. 1 směrnice členským státům ponechává možnost, aby rozhodly o použití řízení na hranicích; vzhledem k tomu, že 14 členských států má řízení na hranicích a z toho tři členské státy, jichž se týká posouzení provádění na evropské úrovni vypracované EPRS, uvádějí o důvody, které jdou nad rámec směrnice o azylovém řízení; vzhledem k tomu, že členské státy mají možnost stanovit řízení o přípustnosti žádosti nebo řízení o posouzení věcné stránky žádosti na hranicích nebo v tranzitním prostoru, a to za jasně stanovených podmínek; vzhledem k tomu, že většina členských států posuzuje rovněž použitelnost dublinského řízení na hranici nebo v tranzitním prostoru; vzhledem k tomu, že řízení na hranicích představují pouze malý procentní podíl všech případů, jež řeší rozhodující orgány, s výjimkou Řecka, kde se více než 50 % žádostí zpracovává ve zrychleném řízení zřízeném v návaznosti na prohlášení EU a Turecka;

⁽⁵⁾ W. van Ballegooij, K. Eisele, „Asylum procedures at the border, European Implementation Assessment“ (Azylová řízení na hranicích, posouzení provádění na evropské úrovni), výzkumná služba Evropského parlamentu, 2020.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 76, 9.3.2020, s. 86.

Středa 10. února 2021

- D. vzhledem k tomu, že článek 43 směrnice o azylovém řízení výslovně neupřesňuje, na kterých hranicích mohou členské státy používat řízení na hranicích; vzhledem k tomu, že v posouzení provádění na evropské úrovni vypracovaném EPRS se uvádí, že pojem „hranice“ ve výše uvedeném článku by měl být chápán ve smyslu vnějších hranic EU; vzhledem k tomu, že dva členské státy uplatňují řízení na hranicích rovněž na vnitřních hranicích a zajišťují žadatele v policejních zařízeních;
- E. vzhledem k tomu, že některé členské státy zajišťují žadatele o azyl v řízení na hranicích, aniž by k tomu ve vnitrostátním právu existoval právní základ; vzhledem k tomu, že kromě nedostatečných záruk pro žadatele to může vést rovněž k odepření práva poslanců Parlamentu na návštěvu;
- F. vzhledem k tomu, že zajištění v rámci řízení na hranicích podléhá stejným pravidlům jako zajištění žadatelů jinde na území členského státu; vzhledem k tomu, že směrnice o podmínkách přijímání stanoví, že zajištění žadatelů lze použít pouze jako krajní řešení poté, co byla řádně posouzena veškerá alternativní opatření, a že zajištění musí být v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti; vzhledem k tomu, že zajištění nařizují správní orgány, musí členské státy zajistit, aby mohl být proveden rychlý soudní přezkum zákonnosti zajištění z moci úřední nebo na žádost žadatele; vzhledem k tomu, že v případě nezletilých osob musí členské státy podle stávajícího právního rámce rovněž vynaložit veškeré úsilí na jejich propuštění ze zajištění a umístit je do ubytovacího zařízení vhodného pro nezletilé osoby;
- G. vzhledem k tomu, že navzdory značnému nárůstu případů údajného porušování základních práv na vnějších hranicích EU nemají členské státy povinnost zřídit nezávislý monitorovací mechanismus, který by zajišťoval ochranu základních práv na vnějších hranicích;
- H. vzhledem k tomu, že státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti by měli mít v řízeních na hranicích jasné informace a odpovídající pomoc, včetně právní pomoci a tlumočení, zejména o možnosti podat žádost o mezinárodní ochranu;
- I. vzhledem k tomu, že podle posouzení provádění na evropské úrovni vypracovaného EPRS členské státy hodnocené v posouzení procesní záruky stanovené ve směrnici o azylovém řízení, zejména právo na informace, právní pomoc a tlumočení, v praxi neuplatňují, nebo je uplatňují jen restriktivně;
- J. vzhledem k tomu, že posouzení provádění na evropské úrovni vypracované EPRS odhaluje několik případů nedodržování směrnice o azylovém řízení; vzhledem k tomu, že Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti pouze proti dvěma členským státům;

Obecné poznámky

1. konstatuje, že Komise při přípravě nového paktu o azylu a migraci uskutečnila konzultace se zúčastněnými stranami, jakož i výměny názorů s Parlamentem a členskými státy; zdůrazňuje však, že navzdory své právní povinnosti podávat zprávy a navzdory požadavkům vyplývajícím z interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů Komise nikdy nepředložila zprávu o provádění směrnice o azylovém řízení a že v roce 2016 a 2020 předložila návrhy nařízení o azylovém řízení, aniž by zajistila posouzení dopadu; očekává, že Komise předloží tuto zprávu, která je v prodlení od roku 2017;
2. opakuje, že fakty podložený přístup je důležitý pro ucelenou tvorbu politiky;
3. konstatuje, že monitorování a statistické údaje mají zásadní význam pro zajištění souladu s právními předpisy EU; vyzývá členské státy, aby shromažďovaly statistické údaje: i) o počtu žádostí posuzovaných v rámci řízení na hranicích a o kategoriích dotčených žadatelů; ii) o důvodech použití řízení na hranicích a o jejich četnosti; iii) o výsledcích řízení na hranicích, a to jak v prvním stupni, tak v odvolacím řízení, a iv) o počtu a kategoriích osob nesměřovaných do řízení na hranicích;

Oblast působnosti

4. zdůrazňuje, že řízení na hranicích v současnosti představují výjimky z právně definovaného pravidla, podle kterého žadatelé o azyl mají právo vstoupit na území členského státu; konstatuje, že mnoho žádostí o mezinárodní ochranu je předkládáno na hranici nebo v tranzitním prostoru členského státu ještě před rozhodnutím o vstupu žadatele; konstatuje, že v těchto případech mohou členské státy zajistit řízení na hranicích pouze v případech výslovně stanovených v čl. 31 odst. 8 a v článku 33 směrnice o azylovém řízení a v souladu se základními zásadami a zárukami uvedenými v kapitole II směrnice o azylovém řízení; konstatuje, že provádění a uplatňování řízení na hranicích podle směrnice o azylovém řízení se v jednotlivých členských státech liší, což vede k nedostatečné jednotnosti v celé EU; bere na vědomí, že většina členských států uplatňuje řízení na hranicích pouze v malém počtu případů a že několik členských států obecně řízení na hranicích nepoužívá; zdůrazňuje však, že tři ze sedmi členských států zkoumaných v posouzení provádění na evropské úrovni vypracovaném EPRS uplatňují řízení na hranicích nad rámec důvodů stanovených v článku 43 směrnice o azylovém řízení, a vyzývá tyto státy, aby tuto praxi ukončily; vyzývá dále členské státy, aby upustily od uplatňování řízení na hranicích na vnitřních hranicích;

Středa 10. února 2021

5. konstatuje, že všechny osoby žádající o mezinárodní ochranu mají zájem na tom, aby jejich žádosti byly řešeny co nejrychleji a nejefektivněji za předpokladu, že jsou všechny žádosti předmětem individuálního posouzení a že se uplatňují a mohou být účinně vykonávány procesní záruky a práva udělená žadatelům podle práva Unie;

Právní fikce nevstoupení na státní území a zajištění

6. připomíná, že řízení na hranicích zahrnuje posouzení žádosti o azyl na hranici nebo v tranzitním prostoru před rozhodnutím o vstupu na území členského státu; opakuje, že odepřením vstupu podle Schengenského hraničního kodexu nesmí být dotčeno uplatňování specifických ustanovení o právu na azyl a mezinárodní ochranu; konstatuje, že členské státy mají proto povinnost posoudit, zda žadatel o azyl potřebuje ochranu;

7. dále konstatuje, že podle čl. 9 odst. 1 směrnice o azylovém řízení musí být možné, aby žadatelé setrvali na území členských států, a to i na hranici nebo v tranzitním prostoru, kde byla podána žádost o mezinárodní ochranu;

8. poukazuje na to, že skutečnost, že žadatel vstoupil na území členského státu protiprávně, zatímco se na tomto území ve skutečnosti nachází, je právní fikce; zdůrazňuje, že tato právní fikce má dopad pouze na právo na vstup a pobyt, neznamená však, že žadatel nespadá do jurisdikce dotčeného členského státu;

9. zdůrazňuje, že žadatelé, na které se vztahuje řízení na hranicích, budou po dobu posuzování jejich žádosti o azyl pravděpodobně zajištěni; poukazuje dále na to, že všechny členské státy zkoumané v rámci posouzení provádění na evropské úrovni vypracovaného EPRS zajišťují žadatele o azyl v rámci řízení na hranicích;

10. znovu opakuje, že podle směrnice o podmínkách přijímání členské státy nesmí určitou osobu zajistit pouze z toho důvodu, že je žadatelem, a připomíná, že žadatelé mohou být zajištěni pouze za naprosto jasně definovaných výjimečných okolností; připomíná svou společnou dohodu s Radou o přepracování směrnice o podmínkách přijímání, která stanoví, že členské státy nezajistí žadatele na základě jeho státní příslušnosti; zdůrazňuje, že směrnice o podmínkách přijímání stanoví, že zajištění musí zůstat krajním opatřením, trvat co nejkratší dobu, a to pouze tak dlouho, dokud platí důvody uvedené v čl. 8 odst. 3 směrnice o podmínkách přijímání, a dále že zajištěné osoby musí mít možnost se proti zbavení osobní svobody odvolat; opakuje, že právo na svobodu stanovené v článku 6 Listiny a článku 5 EÚLP platí rovněž na hranicích EU; vyjadřuje politování nad tím, že v rámci řízení na hranicích nebyly vypracovány a uplatňovány téměř žádné alternativy k zajištění, a vybízí členské státy, aby přijaly nezbytná opatření k zajištění toho, aby byly k dispozici alternativy k zajištění;

11. obává se, že některé členské státy zajišťují žadatele o azyl v řízeních na hranicích, aniž by jim vnitrostátní právo poskytovalo příslušný právní základ pro zajištění v rámci těchto řízení, což může znamenat nedostatečné záruky; zdůrazňuje, že jestliže se členské státy rozhodnou pro zajištění, měly by k němu poskytnout právní základ ve svém vnitrostátním právu;

12. připomíná, že SDEU v rozhodnutí ve spojených věcech C-924/19 PPU a C-925/19 PPU konstatoval, že i situace, kdy žadatel může opustit tranzitní prostor směrem do třetí země, může být interpretována jako zajištění;

13. je hluboce znepokojen zprávami o závažném porušování lidských práv a žalostných podmínkách zajišťování v tranzitních prostorách nebo zajišťovacích zařízeních v pohraničních oblastech; vyzývá členské státy, aby zabezpečily důstojné podmínky přijímání v zařízeních na hranicích v souladu s normami směrnice o podmínkách přijímání; v této souvislosti připomíná, že při zacházení se zajištěnými žadatelí by měla být zcela respektována jejich lidská důstojnost;

14. připomíná, že při provádění směrnice o azylovém řízení by se členské státy měly v souladu s Listinou a s Úmluvou OSN o právech dítěte z roku 1989 řídit především zásadou nejlepšího zájmu dítěte; poznamenává, že Výbor OSN pro práva dítěte vyjasnil, že děti by nikdy neměly být zajištěny z důvodu imigrace; opakuje svůj postoj k nařízení o azylovém řízení, a to že nezletilé osoby by v rámci řízení na hranicích neměly být nikdy zajištěny a že v případě nezletilých lze vést řízení na hranicích pouze tehdy, existuje-li pro ně jiná alternativa než zajištění; vyzývá členské státy, které v současné době používají řízení na hranicích u nezletilých osob, aby v souladu s nejlepším zájmem dítěte zavedly alternativy k zajištění; vyzývá členské státy, aby uplatňovaly řízení na hranicích pouze v případech, kdy takové alternativy k zajištění existují;

Středa 10. února 2021

Odepření vstupu a sledování

15. poukazuje na nedávná zjištění agentury FRA, zejména na ta, podle nichž v posledních letech značně vzrostl počet případů údajného porušení základních práv; konstatuje, že k těmto porušením patří četné případy odepření vstupu, aniž by byly zaevidovány žádosti těchto osob o azyl, a to i v rámci řízení na hranicích; opakuje, že členské státy jsou povinny bránit nepovolenému překračování hranic, a připomíná, že touto povinností nejsou dotčena práva osob žádajících o mezinárodní ochranu; souhlasí s agenturou FRA v tom, že pravidelný výskyt a závažnost těchto údajných incidentů představují závažný problém v oblasti základních práv; znovu opakuje, že automatické odepření vstupu, navrácení a hromadné vyhoštění jsou podle práva EU a mezinárodního práva zakázány; dále zdůrazňuje, že na základě článku 8 směrnice o azylovém řízení mají členské státy povinnost informovat o možnosti požádat o azyl, existují-li nějaké náznaky, že dotčené osoby potřebují ochranu, a že osobám, jimž byl odepřen vstup, musí být v souladu s právem EU a EÚLP zajištěn přístup k účinné právní ochraně; lituje všech případů, kdy členské státy neplní své povinnosti v tomto ohledu a vyzývá je, aby tyto povinnosti plně dodržovaly; vyzývá Komisi, aby účinně zajišťovala plnění těchto povinností ze strany členských států, a to i tak, že v případech závažných nedostatků pozastaví platby EU;

16. domnívá se, že je důležité zřídit nezávislý monitorovací mechanismus, a vyzývá členské státy, aby monitorovacím orgánům v souladu s doporučeními agentury FRA uvedenými v její zprávě o problémech na hranicích v oblasti základních práv umožnily volný přístup do zařízení na hranicích s cílem zajistit účinnou ochranu základních práv a systematické oznamování případů jejich porušení; domnívá se, že nezávislé kontroly by měly rovněž ověřovat kvalitu rozhodovacího procesu a jeho výsledek, jakož i podmínky zajištění a dodržování procesních záruk; domnívá se, že v monitorovacích orgánech by měly působit i nezávislé a příslušné vnitrostátní lidskoprávní instituce a nevládní organizace, agentury EU, jako je agentura FRA, a mezinárodní organizace, jako je Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR);

Potřeba zvláštních procesních záruk v řízeních na hranicích pro nezletilé osoby bez doprovodu a zranitelné žadatele

17. konstatuje, že článek 24 směrnice o azylovém řízení stanoví, že členské státy v přiměřené lhůtě po podání žádosti o mezinárodní ochranu posoudí, zda se jedná o žadatele, který potřebuje zvláštní procesní záruky, a že členské státy nesmí vést řízení na hranicích, jestliže v jeho rámci nelze takové záruky poskytnout;

18. zdůrazňuje, že ačkoliv členské státy zřídily mechanismy k určování žadatelů, kteří potřebují zvláštní procesní záruky, tyto mechanismy často nejsou účinné při odhalování takových potřeb a pokud je odhalí, často posoudí pouze viditelné potřeby; konstatuje, že účinné a rychlé určení žadatelů, kteří potřebují zvláštní procesní záruky, je stále problematické; zdůrazňuje, že zranitelné osoby mají nárok na to, aby jejich potřeby zvláštních procesních záruk byly posouzeny, a mají nárok na odpovídající podporu na základě právních předpisů EU, jestliže se v jejich případě vede řízení na hranicích; vyzývá členské státy, aby zajistily účinné určování všech žadatelů, kteří potřebují zvláštní procesní záruky, a zabezpečení neomezeného přístupu takových žadatelů k těmto zárukám a k podpoře, jak je stanoveno ve směrnici o podmínkách přijímání; zdůrazňuje, že v případech, kdy v rámci řízení na hranicích nelze přiměřenou podporu poskytnout, nebo kdy se rozhodující orgán domnívá, že žadatel potřebuje zvláštní procesní záruky, a to jedná-li se o oběti mučení, znásilnění nebo jiných vážných forem psychického, fyzického, sexuálního nebo genderově motivovaného násilí, rozhodující orgán nesmí tato řízení u takového žadatele uplatňovat nebo musí jejich uplatňování zastavit;

19. připomíná, že čl. 25 odst. 6 písm. b) směrnice o azylovém řízení stanoví omezený soubor okolností, které členským státům umožňují zpracovávat žádosti nezletilých osob bez doprovodu v řízení na hranicích; zdůrazňuje, že zkoumané členské státy nezavedly adekvátní metody pro určování věku; vyzývá členské státy, aby zajistily respektování nejlepších zájmů dítěte a aby děti, včetně obětí obchodování s lidmi, chránily; zdůrazňuje, že směrnice o azylovém řízení poskytuje členským státům možnost vyjmout nezletilé osoby bez doprovodu z řízení na hranicích a odpovídajícím způsobem zpracovávat jejich žádosti v rámci řádného azylového řízení; vyzývá členské státy, aby nezletilé osoby bez doprovodu z řízení na hranicích vyjímaly;

Procesní záruky

20. konstatuje, že řízení na hranicích jsou zrychlená řízení, a připomíná, že podle článku 43 směrnice o azylovém řízení mají žadatelé v řízeních na hranicích stejná práva a záruky jako žadatelé v běžných řízeních;

21. poukazuje na to, že ve všech zkoumaných členských státech byly hlášeny závažné problémy týkající se přístupu k právní pomoci a její kvality; zdůrazňuje, že právní pomoc je klíčovým předpokladem k zajištění spravedlivých azylových řízení; doporučuje, aby bezplatná právní pomoc byla zaručena již v prvním stupni, ihned po zaevidování žádosti o azyl; vyzývá členské státy, aby i v praxi poskytovaly účinné přístup k právní pomoci a zajišťovaly dostupnost dostatečného počtu kvalifikovaných právních poradců;

Středa 10. února 2021

22. konstatuje, že podle směrnice o azylovém řízení mohou členské státy umožnit nevládním organizacím přístup k řízení na hranicích, aby poskytly podporu žadatelům; vyjadřuje politování nad tím, že mnoho členských států nemá stanovenou regulaci pro takový přístup specializovaných nevládních organizací do zařízení na hranicích, na hraničních přechodech a v tranzitních prostorech v rámci řízení na hranicích, přitom tyto organizace mohou hrát klíčovou úlohu při zajišťování zákonných a procesních práv žadatele a mohou zvýšit kvalitu rozhodnutí v prvním stupni;

23. zdůrazňuje, že pro řízení na hranicích je charakteristická kombinace krátkých procesních lhůt a zajištění; domnívá se, že účinné procesní lhůty jsou nezbytné k tomu, aby se v případě zajištění osob snížilo dočasné omezení volného pohybu na minimum; připomíná, že členské státy mohou zavést kratší, ovšem přiměřené, procesní lhůty, aniž by se to dotklo provedení přiměřeného a úplného posouzení a účinného přístupu žadatele k základním zásadám a zárukám stanoveným směrnicí o azylovém řízení; poznamenává, že lhůta pro vynešení rozhodnutí v řízení na hranicích se mezi členskými státy liší a pohybuje se od dvou do 28 dnů a lhůta pro podání odvolání od dvou do sedmi dnů; poukazuje na to, že krátké procesní lhůty mohou být problémem pro důkladnou přípravu pohovoru nebo odvolání, tj. pro spravedlivé provedení řízení, a to samozřejmě v případech, kdy procesní záruky zakotvené ve směrnici o azylovém řízení nejsou účinně uplatňovány;

24. znovu opakuje, že povinností členských států je poskytovat žadatelům přístup k pomoci, zastupování a procesním informacím, jak je stanoveno ve směrnici o azylovém řízení; zdůrazňuje, že je třeba, aby žadatelé měli včasný přístup k odpovídajícím a srozumitelným informacím o řízeních na hranicích a o svých právech a povinnostech; poukazuje na to, že tlumočení by mělo být poskytováno osobně a ve všech fázích řízení na hranicích; připomíná, že osobní pohovory vyplývají z povinnosti členských států poskytnout žadatelům účinnou příležitost předložit důvody svých žádostí, jsou klíčovými prvky přezkumného řízení a musí je vést náležitě vyškolený personál; zdůrazňuje, že žadatelé by měli mít dostatek času na přípravu pohovoru; se znepokojením konstatuje, že členské státy, které služba EPRS zkoumala v posouzení provádění na evropské úrovni, neplní v kontextu řízení na hranicích své povinnosti týkající se procesních záruk, jež jsou stanoveny ve směrnici o azylovém řízení, a zdůrazňuje, že potíže žadatelů s přístupem k procesním zárukám mohou mít závažné dopady na jejich práva zaručená Listinou; vyzývá členské státy, aby v plném rozsahu zaváděly a uplatňovaly záruky zakotvené ve směrnici o azylovém řízení;

25. je si vědom toho, že tato směrnice ponechává na rozhodnutí členských států, zda má odvolání automatický odkladný účinek; připomíná však, že SDEU uznal, že odvolání proti rozhodnutí o navrácení, jehož výkon může dotčeného státního příslušníka třetí země vystavit vážnému riziku navrácení, musí mít odkladný účinek;

Řízení na hranicích a velký počet příchozích

26. konstatuje, že v souladu s čl. 43 odst. 3 směrnice o azylovém řízení lze v případě příjezdu velkého počtu státních příslušníků třetí země nebo osob bez státní příslušnosti, které podávají žádost o mezinárodní ochranu na hranici nebo v tranzitním prostoru, toto řízení uplatnit také tehdy a po tu dobu, kdy jsou tyto státní příslušníci třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti běžně ubytovány v blízkosti hranice nebo tranzitního prostoru;

27. připomíná, že záruky stanovené v kapitole II směrnice o azylovém řízení se použijí rovněž v případě velkého počtu příchozích; domnívá se, že v tomto ohledu má zásadní význam dostatek zaměstnanců a zdrojů; se znepokojením konstatuje, že v těchto případech může být správné uplatňování řízení na hranicích náročné, může při něm hrozit porušování základních práv a může vést k obavám o to, zda je efektivní;

28. sdílí znepokojení agentury FRA, vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a zvláštního zpravodaje OSN pro lidská práva migrantů ohledně dodržování procesních záruk a základních práv v rámci zrychlených řízení na hranicích, která byla uplatňována v řeckých hotspotech; vyjadřuje politování nad závažnými nedostatky v oblasti základních práv, které se vyskytly v těchto evropských hotspotech a byly zjištěny agenturou FRA;

29. zdůrazňuje, že agentury EU mohou podporovat členské státy v případě velkého počtu příchozích žadatelů o azyl na hraničních přechodech, aby bylo pro všechny žadatele zajištěno rychlé a spravedlivé řízení; konstatuje zejména, že úřad EASO může operativně podporovat různé kroky azylového řízení a agentura Frontex může pomoci při prověřování, zjišťování totožnosti a odebrání otisků prstů; poznamenává, že úřad EASO zatím pomáhal pouze v Řecku v rámci takzvaných zrychlených řízení na ostrovech; dále konstatuje, že situace se zlepšila, ale že stále existují závažné nedostatky, například průměrná několikaměsíční délka řízení na hranicích; doufá, že plánovaná Agentura EU pro azyl pomůže řešit tyto nedostatky;

Středa 10. února 2021

Uplatňování řízení na hranicích

30. připomíná, že je na uvážení členských států, zda řízení na hranicích uplatní či nikoli; znovu opakuje, že jestliže členské státy uplatňují řízení na hranicích, měly by poskytnout podmínky k tomu, aby zajistily spravedlivá a přiměřená řízení, jakož i rychlé vysvětlení jejich výsledku žadatelům, kteří žádají o mezinárodní ochranu; konstatuje, že zejména ve složitějších případech může být účinnost procesních záruk, jako je nárok na právní pomoc, oslabena; zdůrazňuje, že účinná řízení musí být doprovázena procesními zárukami; zdůrazňuje, že pokud rozhodnutí nelze přijmout nejpozději do čtyř týdnů, je nutné zpracovat žádost v souladu s ostatními ustanoveními směrnice o azylovém řízení; vyzývá členské státy, aby po právní i praktické stránce zcela dodržovaly procesní záruky stanovené ve směrnici o azylovém řízení;

31. vyzývá členské státy, aby si nadále vyměňovaly osvědčené postupy týkající se správného uplatňování stávajících řízení na hranicích a aby tyto postupy sdílely i s Komisí;

32. vyzývá členské státy, aby kriticky posoudily, zda je jejich současná provozní kapacita dostatečná k zajištění jejich povinností v řízeních na hranicích; vyzývá členské státy, aby v případě potřeby posílily operativní spolupráci a pomoc;

33. vyzývá Komisi, aby účinně monitorovala provádění článku 43 a souvisejících ustanovení směrnice o azylovém řízení a aby v případě jejich nedodržování podnikla kroky, včetně zahájení řízení o nesplnění povinnosti, pokud to bude na místě;

o

o o

34. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

Středa 10. února 2021

P9_TA(2021)0043

Přístup veřejnosti k dokumentům za období 2016–2018

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o přístupu veřejnosti k dokumentům (čl. 122 odst. 7) – výroční zpráva za období 2016–2018 (2019/2198(INI))

(2021/C 465/06)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (SEU) a Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), zejména na články 1, 9, 10, 11 a 16 SEU a článek 15 SFEU,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), zejména na články 41 a 42 této listiny,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2014 o přístupu veřejnosti k dokumentům (čl. 104 odst. 7) v letech 2011–2013 ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. dubna 2016 o přístupu veřejnosti k dokumentům (čl. 116 odst. 7) v letech 2014–2015 ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2017 o odpovědnosti, transparentnosti a integritě v orgánech EU ⁽⁴⁾,
- s ohledem na výroční zprávy evropské veřejné ochránkyně práv a na její zvláštní zprávu, která navazuje na strategické šetření OI/2/2017 týkající se transparentnosti legislativního procesu v Radě,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. ledna 2019 o strategickém šetření veřejné ochránkyně práv OI/2/2017 týkajícím se transparentnosti legislativních jednání v přípravných orgánech Rady EU ⁽⁵⁾,
- s ohledem na judikaturu Soudního dvora Evropské unie (SDEU) a Evropského soudu pro lidská práva (ESLP),
- s ohledem na zprávy Komise, Rady a Parlamentu z let 2016, 2017 a 2018 o uplatňování nařízení (ES) č. 1049/2001,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ze dne 6. září 2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na orgány a subjekty Společenství ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. listopadu 2017 o výroční zprávě týkající se činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2016 ⁽⁷⁾,
- s ohledem na politické směry pro Komisi na období 2019–2024 představené předsedkyní Ursulou von der Leyenovou,
- s ohledem na článek 54 a na čl. 122 odst. 7 svého jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a rovněž na stanovisko Výboru pro ústavní záležitosti (A9-0004/2021),

⁽¹⁾ Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽²⁾ Úř. věst. C 378, 9.11.2017, s. 27.

⁽³⁾ Úř. věst. C 66, 21.2.2018, s. 23.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 120.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 411, 27.11.2020, s. 149.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 264, 25.9.2006, s. 13.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 356, 4.10.2018, s. 77.

Středa 10. února 2021

- A. vzhledem k tomu, že Unie podle Smluv „dodržuje zásadu rovnosti svých občanů, kterým se dostává od jejích orgánů stejné pozornosti“ (článek 9 SEU); vzhledem k tomu, že „každý občan má právo podílet se na demokratickém životě Unie“ a „rozhodnutí jsou přijímána co nejotevřeněji a co nejbližše občanům“ (čl. 10 odst. 3 SEU vykládaný ve smyslu 13. bodu odůvodnění preambule, čl. 1 odst. 2 a článku 9 této smlouvy);
- B. vzhledem k tomu, že článek 15 SFEU stanoví, že „s cílem podpořit řádnou správu věcí veřejných a zajistit účast občanské společnosti jednají orgány, instituce a jiné subjekty Unie co nejotevřeněji“ a že „každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů Unie“;
- C. vzhledem k tomu, že právo na přístup k dokumentům i to, že má charakter základního práva, dále vyzdvihuje článek 42 Listiny, která má nyní „stejnou právní sílu jako Smlouvy“ (čl. 6 odst. 1 SEU); vzhledem k tomu, že právo na přístup k dokumentům umožňuje občanům účinně využívat své právo na kontrolu práce a činností orgánů, institucí a jiných subjektů EU, zejména legislativního procesu;
- D. vzhledem k tomu, že fungování orgánů EU by mělo být v souladu se zásadou právního státu; vzhledem k tomu, že orgány EU musí usilovat o co nejvyšší standardy transparentnosti, odpovědnosti a integrity; vzhledem k tomu, že tyto hlavní zásady jsou klíčovými prvky při prosazování řádné správy věcí veřejných v orgánech EU a při zajišťování větší otevřenosti, pokud jde o fungování EU a její rozhodovací proces; vzhledem k tomu, že důvěra občanů v orgány EU má zásadní význam pro demokracii, řádnou správu a účinnou tvorbu politik; vzhledem k tomu, že je třeba rovněž zaručit transparentnost a přístup k dokumentům v souvislosti se způsobem provádění politik EU na všech úrovních a využíváním finančních prostředků EU; vzhledem k tomu, že otevřenost a účast občanské společnosti jsou nezbytné pro podporu řádné správy věcí veřejných v orgánech EU; vzhledem k tomu, že podle základních zásad demokracie mají občané právo znát a sledovat rozhodovací proces; vzhledem k tomu, že Evropský parlament pracuje v rámci svého legislativního procesu s vysokou mírou transparentnosti, a to i ve fázi projednávání ve výborech, což umožňuje občanům, sdělovacím prostředkům a zúčastněným stranám porozumět tomu, jak a proč jsou rozhodnutí přijímána a jasně rozeznat odlišné postoje uvnitř Parlamentu a původ konkrétních návrhů, stejně jako sledovat přijetí konečných rozhodnutí;
- E. vzhledem k tomu, že podle čl. 16 odst. 8 SEU musí Rada zasedat veřejně, pokud projednává návrh legislativního aktu a hlasuje o něm; vzhledem k tomu, že stávající praxe spočívající v označování většiny přípravných dokumentů v probíhajících legislativních postupech jako „LIMITE“ představuje podle veřejné ochránkyně práv nepřiměřené omezení práva občanů na co nejširší přístup k legislativním dokumentům⁽⁸⁾; vzhledem k tomu, že skutečnost, že Rada nepřijala závazek, jenž by zajišťoval její transparentnost, ukazuje na její nedostatečnou odpovědnost, pokud jde o její úlohu spolunormotvůrce EU;
- F. vzhledem k tomu, že k hlavním problémům vyplývajícím z šetření veřejné ochránkyně práv z roku 2018 patřila transparentnost, odpovědnost a přístup veřejnosti k informacím a dokumentům (24,6 %), po nichž následovala kultura služby (19,8 %) a přiměřenost využívání vlastního uvážení (16,1 %); vzhledem k tomu, že mezi další problémy patřilo dodržování procesních práv, jako je právo být vyslechnut, dodržování základních práv, etické otázky, účast veřejnosti na rozhodování na úrovni EU, mimo jiné při řízeních o nesplnění povinnosti, řádné finanční řízení nabídkových řízení, grantů a smluv EU, nábor a dobré řízení personálních otázek v EU;
- G. vzhledem k tomu, že veřejná ochránkyně práv zprovoznila v roce 2018 nové internetové stránky, které obsahují revidované, uživatelsky vstřícné rozhraní pro občany, kteří uvažují o podání stížnosti; vzhledem k tomu, že „zrychlený postup“ pro vyřizování stížností týkajících se přístupu veřejnosti k dokumentům, který úřad veřejné ochránkyně práv používá, odráží její závazek poskytovat pomoc těm, kdo se na ni obrátí, a urychleně v jejich zájmu přijímat rozhodnutí;
- H. vzhledem k tomu, že strategické šetření veřejné ochránkyně práv OI/2/2017/TE odhalilo, že nedostatečná transparentnost Rady, pokud jde o přístup veřejnosti k jejím legislativním dokumentům a o její současnou praxi uplatňovanou při rozhodovacích procesech, konkrétně v přípravné fázi v rámci přípravných orgánů Rady, včetně jejich

⁽⁸⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/89518>

Středa 10. února 2021

výborů, pracovních skupin a Výboru stálých zástupců (COREPER), představuje nesprávný úřední postup; vzhledem k tomu, že kvůli neochotě Rady provést její doporučení předložila veřejná ochránkyně práv dne 16. května 2018 Parlamentu zvláštní zprávu č. OI/2/2017/TE o transparentnosti legislativního procesu Rady; vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém usnesení o strategickém šetření veřejné ochránkyně práv ze dne 17. ledna 2019 podpořil její doporučení;

1. vzhledem k tomu, že veřejná ochránkyně práv dospěla ve věci 1302/2017/MH zabývající se způsobem, jakým Komise vyřizuje žádosti o přístup veřejnosti ke stanoviskům své právní služby týkajícím se rejstříku transparentnosti, k závěru, že opakované zamítnutí poskytnutí širšího přístupu k těmto dokumentům ze strany Komise představovalo nesprávný úřední postup, neboť Komise nebyla maximálně otevřená a nápomocná v souvislosti s přesně tím opatřením, jehož cílem je podporovat transparentnost coby způsob dosažení větší legitimacy a odpovědnosti EU;

Transparentnost v širším slova smyslu

1. je pevně odhodlán usilovat o to, aby se občané přiblížili jeho rozhodovacím procesům; zdůrazňuje, že transparentnost a odpovědnost jsou zásadní pro zachování důvěry občanů v politickou, legislativní a administrativní činnost EU; zdůrazňuje, že čl. 10 odst. 3 SEU uznává participativní demokracii jako jednu z hlavních zásad EU, čímž zdůrazňuje, že rozhodnutí musí být přijímána na úrovni co nejbližší občanům; připomíná, že pro zvýšení důvěry občanů v orgány EU je nezbytné plně demokratické a vysoce transparentní přijímání rozhodnutí na evropské úrovni; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby všechny orgány EU šly kupředu s podobnou mírou transparentnosti;

2. s uspokojením bere na vědomí jmenování komisaře odpovědného za transparentnost, jehož posláním je vnést do legislativního procesu v evropských orgánech více transparentnosti;

3. připomíná, že Parlament zastupuje zájmy evropských občanů otevřeným a transparentním způsobem tak, aby mohli být plně informováni, jak potvrdila veřejná ochránkyně práv, a bere na vědomí pokrok, kterého dosáhla Komise při zkvalitňování svých standardů transparentnosti; je hluboce znepokojen skutečností, že navzdory výzvám a doporučením Parlamentu a veřejné ochránkyně práv Rada dosud nezavedla srovnatelné standardy a rozhodovací proces v Radě není zdaleka transparentní; vyzývá Radu, aby provedla příslušné rozsudky SDEU v praxi a neobcházela je; vítá dobrou praxi některých předsednictví Rady a rovněž některých členských států, pokud jde o zveřejňování dokumentů Rady, včetně návrhů, které předkládají předsednictví Rady;

4. vítá rozhodnutí Rady EU přijaté v návaznosti na zahájení věci 1011/2015/TN evropskou veřejnou ochránkyní práv, a sice uplatňovat nařízení (ES) č. 1049/2001 na dokumenty v držení generálního sekretariátu, které se týkají úkolů na podporu různých mezivládních orgánů a subjektů, jako jsou stanoviska dotčeného soudního senátu, pokud jde o vhodnost kandidátů pro výkon funkcí soudce a generálního advokáta u Soudního dvora a Tribunálu Evropské unie; vítá stanovisko evropské veřejné ochránkyně práv, že je třeba usilovat o větší otevřenost, pokud jde o to, jak dosáhnout správné rovnováhy mezi potřebou chránit osobní údaje osob zvažovaných pro vysoké veřejné funkce a potřebou zajistit maximální transparentnost v souvislosti s postupem jmenování do vysokých veřejných funkcí;

5. vyjadřuje politování nad opakující se praxí Komise, která o provádění právních předpisů EU poskytuje Parlamentu často jen velmi omezené informace; vyzývá orgány, aby dodržovaly zásadu loajální spolupráce a aktivně tyto informace zveřejňovaly; vyjadřuje politování nad tím, že Komise odmítá zveřejňovat statistiky vypovídající o účinnosti politik EU, což brání veřejné kontrole politik a má výrazné dopady na základní práva; vyzývá Komisi, aby takovéto statistiky aktivněji zveřejňovala s cílem dokázat, že dané politiky jsou nutné a přiměřené, pokud jde o dosažení jejich cílů; vyzývá Komisi, aby byla transparentní, pokud jde o smlouvy se třetími stranami; vyzývá Komisi, aby ve srovnání se současnou praxí aktivněji zveřejňovala co nejvíce informací o nabídkových řízeních;

6. zdůrazňuje význam opatření ke zvýšení transparentnosti rozhodnutí přijatých v rámci řízení o nesplnění povinnosti; žádá zejména, aby dokumenty zasílané Komisí členským státům v rámci těchto řízení a příslušné odpovědi byly přístupné veřejnosti;

7. zdůrazňuje, že mezinárodní dohody jsou právně závazné a mají dopad na právní předpisy EU, a zdůrazňuje, že je třeba zajistit transparentnost během celého procesu vyjednávání; připomíná, že podle článku 218 SFEU musí být Parlament okamžitě a plně informován ve všech etapách jednání; vyzývá Komisi, aby vyvinula větší úsilí o zajištění plného souladu s článkem 218 SFEU;

Středa 10. února 2021

8. hluboce lituje toho, že Komise a Rada trvají na neveřejných jednáních bez řádného odůvodnění; domnívá se, že žádosti o neveřejné schůze by měly být řádně posuzovány; požaduje jasnější kritéria a pravidla týkající se žádostí o neveřejná jednání v orgánech EU;

9. zdůrazňuje, že transparentnost legislativního procesu je pro občany provořadá a představuje důležitý způsob, jak zajistit, aby se na něm aktivně podíleli; vítá interinstitucionální dohodu mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské Unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2016 a z ní vyplývající závazek těchto tří orgánů zajistit transparentnost legislativních procesů na základě příslušných právních předpisů a judikatury, včetně odpovídajícího přístupu k trojstranným jednáním;

10. naléhavě vyzývá uvedené orgány k tomu, aby pokračovaly v jednáních o zřízení specializované a uživatelsky vstřícné společné databáze týkající se aktuálního stavu legislativních návrhů (společná databáze legislativních návrhů), jak bylo dohodnuto v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů, s cílem zvýšit transparentnost;

11. vítá již zahájené iniciativy reagující na poptávku veřejnosti po větší transparentnosti, jako je interinstitucionální rejstřík aktů v přenesené pravomoci, který byl coby společný nástroj Parlamentu, Komise a Rady uveden do provozu v prosinci 2017 a který umožňuje přístup k celému životnímu cyklu aktů v přenesené pravomoci;

12. zdůrazňuje, že transparentnost postupů projednávání ve výborech a přístupnost rejstříku zachycujícího tyto postupy by měly být dále posíleny a zlepšeny a že by měly být provedeny změny obsahu uvedeného rejstříku, aby se zajistila větší transparentnost rozhodovacího procesu; při tomto postupu lze za nezbytný prvek považovat zdokonalení vyhledávacích funkcí rejstříku tak, aby umožňovaly vyhledávání podle oblastí politiky;

13. vítá nový kodex chování pro členy Komise, který vstoupil v platnost v únoru 2018 a přispívá zejména k transparentnosti setkání komisařů a zástupců zájmových skupin a rovněž nákladů na služební cesty jednotlivých komisařů; lituje toho, že Rada dosud nepřijala kodex chování pro své členy, a naléhavě Radu vyzývá, aby jej bez dalšího prodlení přijala; trvá na tom, že Rada musí být odpovědná a transparentní stejně jako ostatní orgány;

14. připomíná svůj revidovaný jednací řád, podle nějž jsou poslanci vyzýváni k tomu, aby se v praxi systematicky setkávali pouze s těmi zástupci zájmových skupin, kteří jsou zaregistrováni v rejstříku transparentnosti; dále připomíná, že poslanci jsou vyzýváni k tomu, aby na internetu zveřejňovali všechna plánovaná setkání se zástupci zájmových skupin spadajících do působnosti rejstříku transparentnosti, zatímco zpravodajové, stínoví zpravodajové a předsedové výborů mají u každé zprávy povinnost na internetu zveřejňovat všechny plánované schůzky se zástupci zájmových skupin spadajících do působnosti rejstříku transparentnosti; v tomto ohledu poukazuje nicméně na to, že volení zástupci se mohou setkávat s kýmkoli, koho považují za relevantní a důležité pro svou politickou práci, a to bez omezení;

15. domnívá se, že současný způsob zjišťování informací o tom, jak poslanci Evropského parlamentu hlasují, prostřednictvím souborů PDF zveřejněných na parlamentních internetových stránkách, které zahrnují stovky hlasování, není uživatelsky vstřícny a nepřispívá k transparentnosti EU; vyzývá k vytvoření uživatelsky vstřícného systému, kde by u každého jmenovitě hlasování mohlo být vyhledáno znění, o němž se hlasovalo, a výsledky hlasování za každou skupinu a poslance;

16. vítá skutečnost, že jednání o návrhu Komise týkajícím se interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti (COM(2016)0627) byla konečně uzavřena, a naléhavě vyzývá trojici příslušných orgánů, aby dohodu neprodleně provedla; zdůrazňuje, že k tomu, aby si občané zachovali vysokou míru důvěry v evropské orgány, je zapotřebí transparentněji informovat o schůzích, které jsou v orgánech pořádány;

17. rovněž nabádá členy národních vlád a parlamentů, aby usilovali o větší transparentnost svých schůzí se zástupci zájmových skupin, neboť jsou při přijímání rozhodnutí v záležitostech EU v širším smyslu součástí legislativy EU;

Přístup k dokumentům

18. připomíná, že právo na přístup veřejnosti k dokumentům orgánů Unie je základním právem zakotveným ve Smlouvách a v Listině a je neoddělitelně spjato s demokratickou povahou těchto orgánů; zdůrazňuje, že je nezbytné co nejširší uplatnění tohoto práva v nejrannější fázi, neboť zajišťuje demokratickou kontrolu práce a činnosti orgánů EU; připomíná, že důvěra občanů v politické instituce je klíčovým základním prvkem zastupitelských demokracií;

Středa 10. února 2021

19. připomíná své výzvy uvedené v předchozích usneseních o přístupu veřejnosti k dokumentům; vyjadřuje politování nad tím, že Komise a Rada řádně nereagovaly na několik návrhů předložených Parlamentem;
20. připomíná, že pravidlem musí být transparentnost a úplný přístup k dokumentům v držení orgánů v souladu s nařízením (ES) č. 1049/2001 a že, jak již stanovila ustálená judikatura Soudního dvora Evropské unie, výjimky z tohoto pravidla musí být vykládány striktně s přihlédnutím k převažujícímu veřejnému zájmu na zveřejnění;
21. připomíná, že je důležité, aby dokumenty nebyly nepřiměřeně utajovány, protože by to mohlo být na úkor veřejné kontroly; vyjadřuje politování nad tím, že úřední dokumenty často podléhají příliš vysokému stupni utajení; znovu opakuje svůj postoj, že by měla být zavedena jasná a jednotná pravidla pro utajování a odtajňování dokumentů;
22. bere na vědomí, že nejvyšší počet původních žádostí týkajících se konkrétních dokumentů dostává Komise (6 912 v roce 2018), po ní následují Rada (2 474 v roce 2018) a Parlament (498 v roce 2018); je si vědom celkově vysokého podílu kladných odpovědí (v roce 2018 se jednalo o 80 % v případě Komise, 72,2 % v případě Rady a 96 % v případě Parlamentu);
23. se zájmem si všímá toho, že hlavní důvody pro zamítnutí vyplývají z nutnosti ochrany rozhodovacího procesu orgánů, soukromí a integrity osob a obchodních zájmů konkrétních fyzických či právnických osob; dále konstatuje, že pro Parlament byla ochrana právního poradenství také relevantním důvodem v případech, kdy byly vyžadovány především dokumenty předsednictva, zatímco pro Komisi mezi relevantní argumenty pro zamítnutí patřilo také provádění inspekcí, šetření a auditů a rovněž veřejná bezpečnost;
24. vítá rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-213/15 P (*Komise v. Patrick Breyer*), kdy Soudní dvůr potvrdil rozsudek Tribunálu a dospěl k závěru, že Komise nemůže zamítnout přístup k žádnému písemnému podání členského státu, které je v jeho držení, pouze proto, že se jedná o dokument, který se týká soudního řízení; konstatuje, že Soudní dvůr má za to, že jakékoli rozhodnutí o takové žádosti o přístup musí být učiněno na základě nařízení (ES) č. 1049/2001 a že dokumenty související se soudní činností Soudního dvora nespádají v zásadě mimo oblast působnosti dotyčného nařízení, pokud jsou v držení orgánů EU uvedených v tomto nařízení, jako je v tomto konkrétním případě Komise;
25. podporuje výzvu občanské společnosti⁽⁹⁾ k tomu, aby byla veřejná slyšení Soudního dvora Evropské unie přenášena živě, jak je tomu již v případě některých vnitrostátních a mezinárodních soudů, například francouzského ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva;
26. připomíná své výzvy Komisi a Radě uvedené v usnesení ze dne 28. dubna 2016 o přístupu veřejnosti k dokumentům v letech 2014–2015;
27. připomíná, že revize nařízení (ES) č. 1049/2001 je od roku 2012 blokována, a s politováním bere na vědomí záměr Komise tento návrh stáhnout; naléhavě vyzývá všechny zúčastněné strany, aby se znovu zapojily do procesu a pokračovaly v práci na přezkumu s cílem přizpůsobit ustanovení nařízení Lisabonské smlouvě a zajistit, aby oblast působnosti byla rozšířena na všechny orgány, instituce a jiné subjekty EU s konečným cílem poskytnout občanům EU širší a lepší přístup k dokumentům EU;
28. poukazuje na to, že v návaznosti na vstup SEU a SFEU v platnost se právo na přístup k dokumentům týká všech orgánů, institucí a agentur EU, jak je uvedeno v čl. 15 odst. 3 SFEU; je přesvědčen, že by nařízení (ES) č. 1049/2001 mělo být pozměněno a modernizováno s cílem uvést je do souladu se Smlouvami a reagovat na vývoj v této oblasti a také se zřetelem na příslušnou judikaturu Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva; naléhavě proto vyzývá všechny tři orgány, aby konstruktivně usilovaly o přijetí revidovaného nařízení;
29. zdůrazňuje, že zajištění toho, aby občané mohli porozumět postupu vypracovávání právních předpisů, podrobně jej sledovat a zapojit se do něj, je právně závazným požadavkem stanoveným Smlouvami a základním předpokladem demokratické kontroly a demokracie jako celku; domnívá se, že pokud se v rámci třístranných jednání vypracovávají dokumenty, jako jsou pořady jednání, shrnutí výsledků, zápisy a obecné přístupy v Radě, jsou-li k dispozici a ve formátu, v němž jsou k dispozici, souvisejí tyto dokumenty s legislativními postupy a nelze s nimi ze zásady zacházet odlišně od ostatních legislativních dokumentů;

⁽⁹⁾ <https://thegoodlobby.eu/campaigns/open-letter-to-the-president-of-the-court-of-justice-of-the-european-union-asking-for-eu-courts-to-live-stream-their-public-hearings>

Středa 10. února 2021

30. zdůrazňuje význam transparentnosti a přístupu veřejnosti k dokumentům; zdůrazňuje, že vysoká míra transparentnosti legislativního procesu je zásadní pro o to, aby občané, média, občanská společnost a další zúčastněné strany mohli volat své volené zástupce a vlády k odpovědnosti; uznává významnou úlohu, kterou zastává veřejná ochránkyně práv při zprostředkovávání vztahů mezi orgány EU a občany a zajišťování spolupráce mezi nimi, a vyzdvihuje úsilí veřejné ochránkyně práv při zvyšování odpovědnosti legislativního procesu EU vůči veřejnosti;

31. připomíná, že podle veřejné ochránkyně práv by omezení přístupu k dokumentům, zejména k legislativním dokumentům, měla být uplatňována jen výjimečně a pouze v rozsahu, který je naprosto nutný; vítá zrychlený postup pro přístup k dokumentům uplatňovaný veřejnou ochránkyní práv, lituje však skutečnosti, že její doporučení nejsou právně závazná;

32. poukazuje na to, že každé rozhodnutí o odepření přístupu veřejnosti k dokumentům se musí zakládat na jasné a striktně vymezených zákonných výjimkách, doložených racionálním a konkrétním odůvodněním, tak aby občané mohli zamítnutí přístupu pochopit a účinně využít dostupné opravné právní prostředky; se znepokojením konstatuje, že jediným právním prostředkem, jak mohou občané v současnosti napadnout zamítnutí žádosti o přístup k dokumentům, je podat žalobu u Soudního dvora Evropské unie, což znamená zdlouhavý proces, riziko vysokých nákladů a nejistý výsledek, což klade nepřiměřenou a odrazující zátěž na občany, kteří chtějí rozhodnutí o odepření přístupu napadnout;

33. vyzývá v této souvislosti orgány, instituce a jiné subjekty EU, aby přijaly rychlejší, jednodušší a dostupnější postupy pro vyřizování stížností na odepření přístupu; je toho názoru, že by proaktivnější přístup pomohl zajistit skutečnou transparentnost a předcházet zbytečným soudním sporům, které by mohly vést ke zbytečným nákladům a zatěžovat jak občany, tak i dotčené orgány; domnívá se, že by občanům neměl nedostatek prostředků bránit v napadnutí rozhodnutí; připomíná možnost požádat o právní pomoc zakotvenou v Listině; vyzývá orgány EU, aby nepožadovaly úhradu nákladů na soudní řízení od protistrany;

34. v této souvislosti připomíná rozhodnutí veřejné ochránkyně práv ze dne 19. prosince 2017 ve věci 682/2014/JF, podle nějž požadavek Komise, aby všechny osoby žádající o veřejný přístup k dokumentům uváděly svou poštovní adresu pro účely písemných poštovních zásilek, představuje nesprávný úřední postup, přičemž zdůrazňuje, že požadavek na obnovené žádosti a procesní formality, pokud jsou zbytečné a neslouží žádnému zjevně užitečnému účelu, je projevem nerespektování základních práv občanů;

35. vyjadřuje hluboké politování nad skutečností, že Rada aktivně nezveřejňuje většinu dokumentů týkajících se legislativních návrhů, čímž brání občanům, aby se dozvěděli, jaké dokumenty skutečně existují, což omezuje jejich právo vyžádat si zpřístupnění dokumentů; lituje skutečnosti, že dostupné informace o legislativních dokumentech jsou Radou poskytovány v rejstříku, který je neúplný a není uživatelsky vstřícný; vyzývá Radu, aby dokumenty související s legislativními návrhy zařadila do uživatelsky vstřícného veřejného rejstříku, čímž plně zohlední veřejný zájem na transparentnosti a umožní legitimní kontrolu nejen ze strany občanů, ale i ze strany vnitrostátních parlamentů;

36. vyzývá Radu, aby sladila své pracovní metody se standardy parlamentní a participativní demokracie, jak požadují Smlouvy, a opětovně zdůrazňuje, že Rada musí být stejně odpovědná a transparentní jako ostatní orgány;

37. plně podporuje doporučení evropské veřejné ochránkyně práv určená Radě v návaznosti na strategická šetření, zejména: a) systematicky zaznamenávat postoje vyjádřené členskými státy v diskusích s přípravnými orgány, b) vypracovat jasná a veřejně přístupná kritéria týkající se označování dokumentů jako „LIMITE“ a c) systematicky přezkoumávat status dokumentů „LIMITE“ před konečným přijetím konkrétního právního předpisu a že tento přezkum by měl být proveden před neformálními jednáními v rámci třístranných jednání, kdy Rada již dospěje k výchozímu stanovisku; naléhavě vyzývá Radu, aby přijala veškerá nezbytná opatření k co nejrychlejšímu provedení doporučení veřejné ochránkyně práv s cílem zaručit transparentnost legislativních jednání ve svých přípravných orgánech;

38. považuje současnou rozšířenou a svévolnou praxi Rady označovat většinu přípravných dokumentů v probíhajících legislativních postupech jako „LIMITE“ za omezení práva občanů na co nejširší přístup veřejnosti k legislativním dokumentům;

Středa 10. února 2021

39. bere na vědomí skutečnost, že Parlament zaznamenal výrazný nárůst žádostí týkajících se přístupu veřejnosti k vícesloupcovým dokumentům projednávaným na třístranných jednáních následujících po rozsudku Tribunálu v případě *De Capitani* ⁽¹⁰⁾, a s uspokojením konstatuje, že po tomto rozsudku Parlament zveřejnil všechny vícesloupcové dokumenty, ke kterým byl požadován přístup podle nařízení (ES) č. 1049/2001; vítá tuto skutečnost, neboť otevřenost legislativního procesu přispívá k větší legitimitě orgánů v očích občanů EU; zdůrazňuje, že obecný požadavek na přístup k dokumentům je nejvhodnějším nástrojem pro všechny orgány EU, aby mohly reagovat na obrovský nárůst počtu žádostí o dokumenty;

40. zdůrazňuje, že rozhodnutí Soudního dvora ve věci *De Capitani* z března 2018 uvádí, že na postoje orgánů vyjádřené v tzv. „čtyřsloupcových“ dokumentech se nevztahuje obecná domněnka o nepřístupnosti; konstatuje, že citlivá povaha obsahu dokumentů z třístranných jednání nebyla sama o sobě označena za dostatečný důvod k odepření přístupu veřejnosti;

41. připomíná, že závěry Soudního dvora se vztahují na všechny orgány EU a že Soudní dvůr jasně uvádí, že pokud se na dokument pocházející od orgánu EU vztahuje výjimka z práva přístupu veřejnosti k dokumentům, musí daný orgán jasně vyhodnotit a vysvětlit, proč by přístup k tomuto dokumentu mohl konkrétně a skutečně ohrozit zájem chráněný touto výjimkou, zejména proč by úplný přístup k dotčeným dokumentům mohl konkrétně a skutečně ohrozit rozhodovací proces; takové riziko proto musí být důvodně předvídatelné a ne čistě hypotetické; zdůrazňuje, že jakékoli odepření přístupu k dokumentům musí být v každém konkrétním případě plně odůvodněno;

42. vítá skutečnost, že ve věci *ClientEarth v. Komise* byl výrazně objasněn rozsah pojmu „legislativní dokumenty“ a že SDEU shledal, že dokumenty vypracované v rámci posouzení dopadů lze považovat za legislativní dokumenty, a proto nemohou být chráněny na základě obecné domněnky nepřístupnosti zveřejnění;

43. vyslovuje politování nad tím, že přístup ke stanoviskům příslušných právních služeb Rady, Komise a Parlamentu je omezený a že doporučení právní služby Parlamentu často nejsou k dispozici ani členům jiných výborů; požaduje, aby orgány zajistily transparentnost;

44. bere na vědomí prošetřování postupů agentury FRONTEX, které v roce 2020 zahájila evropská veřejná ochránkyně práv, pokud jde o povinnosti agentury vyplývající z pravidel EU, která upravují přístup veřejnosti k dokumentům; naléhavě tuto agenturu vyzývá, aby přijala opatření navazující na zjištění evropské veřejné ochránkyně práv a provedla její doporučení týkající se aktualizace rejstříku dokumentů a zveřejnění počtu citlivých dokumentů, které vlastní a které nejsou zaznamenány v rejstříku dokumentů ⁽¹¹⁾;

45. zdůrazňuje důležitou úlohu oznamovatelů při odhalování případů nesprávného úředního postupu a podporuje opatření na zlepšení ochrany oznamovatelů před odplatou; vyzývá orgány, aby vyhodnotily a v případě potřeby přezkoumaly své interní režimy oznamování případů porušení právních předpisů;

46. vyzývá Komisi, aby zajistila přístup veřejnosti ke všem předběžným kupním smlouvám v oblasti zdraví v jejich úplné podobě, jež uzavře EU a soukromé společnosti, a to zejména při objednávání očkovacích látek;

Závěry

47. zdůrazňuje, že by potřeba transparentnosti měla být v pečlivé rovnováze s potřebou ochrany osobních údajů, přičemž by mělo být možné, aby byla rozhodnutí v nutných případech přijímána s určitou mírou důvěrnosti;

48. zvláště zdůrazňuje, že udělení jakékoli výjimky z přístupu veřejnosti k dokumentům či informacím EU musí být posouzeno případ od případu a musí se zohlednit skutečnost, že přístup k takovým dokumentům je pravidlem, přičemž výjimky z tohoto pravidla podléhají striktnímu výkladu;

49. vyzývá všechny orgány, instituce a jiné subjekty, aby vypracovaly společný postoj k přístupu k dokumentům, včetně postupu týkajícího se materiálů z třístranných jednání, a aby neustále zkoumaly a rozvíjely nové metody a opatření k dosažení maximální transparentnosti;

⁽¹⁰⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 22. března 2018, *Emilio de Capitani v. Evropský parlament*, T-540/15, ECLI:EU:C:2018:167.

⁽¹¹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/137293>

Středa 10. února 2021

50. požaduje, aby orgány zajistily transparentnost legislativních procesů na základě příslušných právních předpisů a judikatury a doporučení veřejné ochránkyně práv;

51. požaduje, aby všechny orgány zlepšily komunikaci během celého legislativního cyklu a iniciativně šířily více svých dokumentů týkajících se legislativního postupu tím nejjednodušším, uživatelsky vstřícným a přístupným způsobem prostřednictvím zveřejnění na svých veřejných internetových stránkách a prostřednictvím všech dalších prostředků komunikace; zdůrazňuje, že je zapotřebí větší transparentnosti, pokud jde o rozhodování v řízeních o nesplnění povinnosti; požaduje, aby orgány vystupňovaly své úsilí při vytváření specializované a uživatelsky vstřícné společné databáze, v níž bude zachycen aktuální stav legislativních návrhů a jejíž příprava pokračuje, jak bylo dohodnuto v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů, což umožní transparentnost různých kroků legislativního procesu a poskytne občanům jasnější pochopení legislativních postupů EU;

52. připomíná, že v souladu s článkem 3 SEU a s Listinou je třeba respektovat bohatou jazykovou rozmanitost Unie; vyzývá orgány EU, aby vynaložily veškeré úsilí k zajištění přístupu k dokumentům ve všech úředních jazycích Evropské unie;

53. zdůrazňuje, že otevřená demokratická společnost závisí na možnosti občanů získat přístup k různým ověřitelným informačním zdrojům, aby si mohli vytvořit stanovisko k různým problémům; poukazuje na to, že přístup k informacím zvyšuje odpovědnost při rozhodování a je zásadní pro fungování demokratických společností;

o

o o

54. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, evropské veřejné ochránkyni práv, dalším institucím a subjektům Unie a Radě Evropy.

Středa 10. února 2021

P9_TA(2021)0044

Snižování nerovností se zvláštním zaměřením na chudobu pracujících

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o snižování nerovností se zvláštním zaměřením na chudobu pracujících (2019/2188(INI))

(2021/C 465/07)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na cíl soudržnosti stanovený v článku 3 SEU, a zvláště na vzestupnou sociální konvergenci,
- s ohledem na horizontální sociální doložku obsaženou v článku 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na sociální politiku podle článku 151 a následujících článků SFEU,
- s ohledem na revidovanou Evropskou sociální chartu,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie a na Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, na které odkazuje článek 6 SEU,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, zejména na zásady 5 a 6,
- s ohledem na cíle udržitelného rozvoje OSN,
- s ohledem na úmluvy a doporučení Mezinárodní organizace práce (MOP),
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením a její vstup v platnost v Evropské unii dne 21. ledna 2011 v souladu s rozhodnutím Rady 2010/48/ES ze dne 26. listopadu 2009 o uzavření této úmluvy Evropským společenstvím ⁽¹⁾,
- s ohledem na směrnici Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání ⁽²⁾,
- s ohledem na směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ ⁽³⁾,
- s ohledem na politické pokyny Ursuly von der Leyenové,
- s ohledem na upravený pracovní program Komise na rok 2020,
- s ohledem na cíl týkající se chudoby a sociálního vyloučení, který je stanoven ve strategii Evropa 2020,
- s ohledem na rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. října 2008 o podpoře sociálního začlenění a boji proti chudobě v EU, včetně dětské chudoby ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 23, 27.1.2010, s. 35.

⁽²⁾ Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁽³⁾ Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 9 E, 15.1.2010, s. 11.

Středa 10. února 2021

- s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2010 o úloze minimálního příjmu v boji proti chudobě a o prosazování společnosti sociálního začleňování v Evropě ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. června 2020 o evropské ochraně přeshraničních a sezónních pracovníků v souvislosti s krizí způsobenou onemocněním COVID-19 ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2015 o snižování nerovností se zvláštním zaměřením na dětskou chudobu ⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. ledna 2014 o účinných inspekcích práce jako strategii na zlepšení pracovních podmínek v Evropě ⁽⁸⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 26. května 2016 nazvané „Chudoba z hlediska rovnosti žen a mužů“ ⁽⁹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 29. listopadu 2018 o situaci žen se zdravotním postižením ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na ukazatele rovnosti žen a mužů Evropského institutu pro rovnost žen a mužů,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů 2020–2025“ (COM(2020)0152),
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. října 2017 o politikách zaměřených na zaručení minimálního příjmu jako nástroji boje proti chudobě ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ⁽¹²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 4. července 2017 o pracovních podmínkách a nejistém zaměstnání ⁽¹³⁾,
- s ohledem na Globální index práv Mezinárodní konfederace odborových svazů (ITUC) ⁽¹⁴⁾,
- s ohledem na zprávy Evropské sítě proti chudobě a příslušné zprávy Evropského fóra zdravotně postižených a Evropské sítě romských místních organizací (ERGO),
- s ohledem na cíle stanovené Zelenou dohodou pro Evropu, pokud jde o provedení řádné a spravedlivé transformace prostřednictvím přístupu k programům rekvalifikace a pracovním příležitostem v nových hospodářských odvětvích,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. ledna 2020 nazvané „Silná sociální Evropa pro spravedlivou transformaci“ (COM(2020)0014),
- s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
- s ohledem na stanoviska Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví a Petičního výboru,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A9-0006/2021),

Nárůst nerovnosti a chudoby

- A. vzhledem k tomu, že jednou ze silných stránek EU je její sociální model; vzhledem k tomu, že technologický vývoj a celosvětový trend rostoucích nerovností vyžadují, aby byl sociální model přehodnocen a přizpůsoben našemu modernímu, rychlému, složitému a nepředvídatelnému globálnímu prostředí;

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 70 E, 8.3.2012, s. 8.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0176.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 366, 27.10.2017, s. 19.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 482, 23.12.2016, s. 31.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 76, 28.2.2018, s. 93.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 363, 28.10.2020, s. 164.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 346, 27.9.2018, s. 156.

⁽¹²⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0054.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 334, 19.9.2018, s. 88.

⁽¹⁴⁾ <https://www.ituc-csi.org/ituc-global-rights-index-2019>

Středa 10. února 2021

- B. vzhledem k tomu, že podle definice Eurostatu jsou jednotlivci vystaveni riziku chudoby pracujících, když pracují více než polovinu roku a ekvivalent jejich ročního disponibilního příjmu je nižší než 60 % národního mediánového příjmu domácností (po odečtení sociálních transferů); vzhledem k tomu, že z nejnovějších údajů Eurostatu vyplývá, že v roce 2018 hrozila chudoba 9,4 % evropských pracovníků ⁽¹⁵⁾;
- C. vzhledem k tomu, že nerovnosti existují jak v členských státech, tak i mezi nimi a že tyto nerovnosti se mezi sebou značně liší; vzhledem k tomu, že se stále více rozevírají nůžky mezi procentem nejbohatších a zbylou populací, pokud jde o čistý majetek; vzhledem k tomu, že zatímco čistý majetek na jednu domácnost se v zemích euroskupiny v roce 2017 u dolních 20 % snížil, u horních 20 % relativně výrazně vzrostl ⁽¹⁶⁾, a dolních 20 % domácností mělo čistý dluh, který činil průměrně 4 500 EUR, zatímco 10 % nejbohatších domácností disponovalo čistým majetkem v průměrné výši 1 189 700 EUR ⁽¹⁷⁾;
- D. vzhledem k tomu, že faktory, které přispívají ke zvyšování rozdílů v čistém majetku, jsou velmi složité a vzájemně propojené a patří mezi ně především mzdová a genderová nerovnost, nedostatek dostupného bydlení, diskriminace, nízké úrovně vzdělání, technologické změny ve světě práce a strukturální změny na pracovním trhu; vzhledem k tomu, že zvýšení produktivity bez odpovídajícího zvýšení mezd prohlubuje také ekonomické rozdíly v členských státech i mezi nimi;
- E. vzhledem k tomu, že riziko urychlení jevu příjmového vyloučení mezi pracovníky má obzvlášť velký dopad nejen na osoby s nízkou kvalifikací, ale také na absolventy (a to i vysokých škol), kteří vstupují na trh práce; vzhledem k tomu, že rozdíly v příjmech mezi osobami s nejvyššími a nejnižšími příjmy pravděpodobně porostou;
- F. vzhledem k tomu, že každý šestý pracovník v EU pobírá nízkou mzdu, totiž mzdu, která je nižší než dvě třetiny vnitrostátní mediánové mzdy, a podíl takových pracovníků neustále roste; vzhledem k tomu, že nízké mzdy v mnoha členských státech nedrží tempo růstu s ostatními mzdami, čímž se zvyšují příjmové nerovnosti a chudoba pracujících a snižuje se schopnost osob s nízkými mzdami čelit hospodářským problémům;
- G. vzhledem k tomu, že pokles na trhu práce během předchozí krize vedl k dramatickému nárůstu počtu osob, které nedobrovolně pracují na částečný úvazek, s největší pravděpodobností vykonávají práce základní či nižší úrovně v odvětvích souvisejících se službami a čelí velmi vysokému riziku chudoby pracujících;
- H. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace jsou základními hodnotami Evropské unie, které jsou zakotveny v SEU a v Listině základních práv Evropské unie;
- I. vzhledem k tomu, že ženy ve 27 členských státech EU vydělávají v průměru o 15 % méně než muži ⁽¹⁸⁾, přičemž po úpravě o různé faktory činí tento rozdíl 9,38 % ⁽¹⁹⁾; vzhledem k tomu, že desetiletí trvající rozdíly v odměňování žen a mužů vyústily v 37 % rozdíl ve výši jejich důchodů, což vede k rozdílům v hospodářské nezávislosti mezi staršími ženami a staršími muži;

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_01_41/default/table?lang=en

⁽¹⁶⁾ Program pro výzkum financí a spotřeby domácností, „The Household Finance and Consumption Survey: Results from the 2017 wave“ (Průzkum týkající se financí a spotřeby domácností: výsledky z vlny roku 2017), dokument Evropské centrální banky z řady Statistika, č. 36, březen 2020, s. 25. <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpsps/ecb.sps36~0245ed80c7.en.pdf?bd73411fbeb0a33928ce4c5ef2c5e872>

⁽¹⁷⁾ Program pro výzkum financí a spotřeby domácností, „The Household Finance and Consumption Survey: Wave 2017 – Statistical tables“ (Průzkum týkající se financí a spotřeby domácností: vlna z roku 2017 – statistické tabulky), červen 2020, s. 5. https://www.ecb.europa.eu/home/pdf/research/hfcn/HFCS_Statistical_Tables_Wave_2017.pdf?656f4e10de45c91c3-c882840e9174eac

⁽¹⁸⁾ <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20200227STO73519/rozdily-v-odmenovani-zen-a-muzu-fakta-a-cisla-infografika>

⁽¹⁹⁾ Úprava je statistická metoda, jejíž pomocí lze srovnávat obyvatele s ohledem na rozdíly v rozložení různých faktorů (oblast činnosti, věk, zaměstnání atd.) mezi srovnávaným obyvateli. Neupravený rozdíl v odměňování žen a mužů se vypočítá jako relativní rozdíl mezi průměrnou hodinovou mzdou žen a mužů. Výsledkem je jednoduchý ukazatel rozdílů ve mzdách, což vysvětluje, proč je často používán politiky. Nicméně do neupraveného rozdílu v odměňování žen a mužů se promítá také možná diskriminace mužů a žen, pokud jde o „odlišnou odměnu za stejnou práci“ a dopad rozdílů v průměrných charakteristikách mužů a žen na pracovním trhu. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/report-gender-pay-gap-eu-countries-october2018_en_0.pdf.

Středa 10. února 2021

- J. vzhledem k tomu, že nerovnoměrné rozdělení pečovatelských povinností v EU, kdy jsou ženy v rodinách nerovnoměrnou vytíženými primárními pečovatelkami, a omezený přístup k zařízením péče o děti a seniory v některých členských státech vede k tomu, že ženy nejsou po určitou dobu zapojeny na trhu práce, a tedy k rozdílům v odměňování a v důchodech žen a mužů; vzhledem k tomu, že toto nerovnoměrné rozdělení pečovatelských povinností, nerovnost v odměnách za práci typicky vykonávanou ženami a dopady přerušování kariéry na povýšení a posun v důchodových nárocích jsou faktory ovlivňující chudobu žen;
- K. vzhledem k tomu, že v roce 2017 činilo riziko chudoby a sociálního vyloučení u žen 23,3 %, což bylo více než u mužů (21,6 %) ⁽²⁰⁾;
- L. vzhledem k tomu, že rozdíly v odměňování žen a mužů jsou u nových účastníků na trhu práce obecně nižší ⁽²¹⁾; vzhledem k tomu, že v zájmu dalšího snižování nerovností mezi ženami a muži je třeba nadále podporovat rovné příležitosti;
- M. vzhledem k tomu, že mnohem více žen je zaměstnáno ve službách než v průmyslu, neboť ženy většinou pracují ve zdravotnictví, v sociálních sektorech, maloobchodu, ve zpracovatelských odvětvích, vzdělávání a v podnikatelských aktivitách s tím, že stále více žen pracuje v těchto odvětvích na částečný pracovní úvazek a v příležitostných zaměstnáních;
- N. vzhledem k tomu, že začleňování hlediska rovnosti žen a mužů je důležitým nástrojem pro integraci genderové rovnosti do všech politik, opatření a kroků EU, včetně politik týkajících se trhu práce a sociálních politik, a že účelem je prosazovat rovné příležitosti a bojovat proti všem formám diskriminace žen;
- O. vzhledem k tomu, že součástí evropského pilíře sociálních práv jsou doporučení týkající se rovnosti žen a mužů, rovných příležitostí a aktivní podpory zaměstnanosti;
- P. vzhledem k tomu, že zásada 6 evropského pilíře sociálních práv stanoví, že je třeba předcházet chudobě pracujících a zajistit přiměřené minimální mzdy tak, aby byly uspokojeny potřeby pracovníků a jejich rodin s ohledem na vnitrostátní hospodářské a sociální podmínky a aby byl zároveň zajištěn přístup k zaměstnání a pobídka k hledání práce; vzhledem k tomu, že podle tohoto pilíře platí, že odkazuje-li zásada na pracovníky, týká se všech osob v zaměstnání bez ohledu na jejich zaměstnanecký status a druh či délku trvání pracovního poměru;
- Q. vzhledem k tomu, že mladí lidé mají problém najít kvalitní a stabilní pracovní místo se smlouvami na dobu neurčitou a často se potýkají s dlouhodobou nezaměstnaností; vzhledem k tomu, že mnoho členských států umožňuje zaměstnavatelům, aby mladým zaměstnancům platili nižší mzdu, což mladé pracovníky diskriminuje; vzhledem k tomu, že mladí lidé často přijímají neplacené stáže, kde nemají žádné pracovní vyhlídky;
- R. vzhledem k tomu, že nejisté zaměstnání postihuje některé skupiny podstatně více než jiné, přičemž někteří občané, například Romové, jsou nadměrně zastoupeni v atypických, nestabilních a špatně placených zaměstnáních; vzhledem k tomu, že 80 % Romů a jejich dětí žije s příjmem pod příslušnou vnitrostátní hranicí ohrožení chudobou ⁽²²⁾ bez ohledu na to, zda jsou zaměstnaní, či nikoli; vzhledem k tomu, že Romy těžce zasáhla pandemie a opatření k zamezení šíření nákazy ⁽²³⁾;
- S. vzhledem k tomu, že 95 milionů lidí (21,7 %) je v EU ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením, což znamená ohrožení ekonomického přežití, účasti na životě společnosti a kvality života pro každého pátého obyvatele třetího největšího hospodářského prostoru na světě ⁽²⁴⁾; vzhledem k tomu, že 85,3 milionu osob (16,9 %) v EU trpí po sociálních transferech chudobou nebo sociálním vyloučením;
- T. vzhledem k tomu, že statistiky EU týkající se chudoby ukazují velké rozdíly ve výsledcích členských států při plnění cíle spočívajícího ve snižování chudoby a sociálního vyloučení;

⁽²⁰⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20181017-1?inheritRedirect=true>

⁽²¹⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_pay_gap_statistics#Gender_pay_gap_much_lower_for_young_employees

⁽²²⁾ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_cs.pdf

⁽²³⁾ <http://ergonetwork.org/2020/04/eu-recovery-plan-the-case-of-roma/>

⁽²⁴⁾ Kvalita života je pojetí lidského blahobytu (životní pohody) měřeného spíše sociálními ukazateli než kvantitativními měřítky příjmů a produkce (zdroj: Eurostat).

Středa 10. února 2021

- U. vzhledem k tomu, že oproti výchozímu stavu z roku 2008 pominulo u 8,2 milionu osob riziko chudoby nebo sociálního vyloučení, a to zejména díky tomu, že v některých členských státech se zlepšily podmínky na trhu práce, snížila se silná materiální deprivace ⁽²⁵⁾ a klesl podíl osob žijících v domácnostech s velmi nízkou intenzitou práce ⁽²⁶⁾;
- V. vzhledem k tomu, že navzdory výraznému zlepšení situace v některých členských státech nesplnila EU svůj cíl stanovený ve strategii EU 2020, tj. snížit do roku 2020 ve srovnání s rokem 2018 absolutní počet osob ohrožených chudobou o 20 milionů;
- W. vzhledem k tomu, že některé kategorie pracovníků, například sezónní nebo někteří přeshraniční pracovníci, jsou vystaveni obzvláště vysokému riziku chudoby pracujících a sociálního vyloučení a jsou často zaměstnáváni na základě krátkodobých pracovních smluv s malou nebo žádnou jistotou zaměstnání a sociální ochrany a malými nebo žádnými pracovními právy;
- X. vzhledem k tomu, že nejisté životní a pracovní podmínky a chudoba pracujících mají různé ekonomické a sociální důsledky, včetně nižší míry subjektivního duševního blahobytu, problémů s bydlením a prostředím pro vlastní život, špatných vztahů a pocitů sociálního vyloučení ⁽²⁷⁾;
- Y. vzhledem k tomu, že pracovníci, kteří jsou postiženi chudobou pracujících, často pracují na místech s nepříjemnými pracovními podmínkami, jako je zaměstnání bez kolektivní smlouvy, nedodržování pracovní doby ⁽²⁸⁾ a rizika v oblasti zdraví a bezpečnosti při práci;
- Z. vzhledem k tomu, že v době hospodářské recese se takoví pracovníci ocitají v ještě slabší pozici na trhu práce;
- AA. vzhledem k tomu, že celkově jsou osoby pracující na částečný úvazek, zejména osoby pracující na tento úvazek nedobrovolně, ohroženy vyšším rizikem chudoby, pokud dojde ke kombinaci různých rizikových faktorů, včetně nízké mzdy, nestabilních pracovních míst, samoživitelství a závislosti ze strany členů domácnosti ⁽²⁹⁾;
- AB. vzhledem k tomu, že 5,8 % obyvatelstva EU-27 žilo v roce 2019 v extrémní materiální chudobě a že extrémní chudoba je skutečností v mnoha regionech a komunitách; vzhledem k tomu, že v souvislosti s pandemií COVID-19 se toto procento pravděpodobně značně zvýší, což ještě zvyšuje naléhavost celého problému;
- AC. vzhledem k tomu, že energetická chudoba je v celé Evropě obzvláště rozšířeným problémem, neboť 50 až 125 milionů lidí si nemůže ve svém domově dovolit náležité tepelné pohodlí ⁽³⁰⁾; vzhledem k tomu, že 11 % domácností v EU nemá přístup k internetu ⁽³¹⁾;

⁽²⁵⁾ Materiální deprivace je stav ekonomického napětí, který je definován jako nucená neschopnost (oproti svobodnému rozhodnutí) pokrýt očekávané výdaje nebo dovolit si týden dovolené ročně, každý druhý den jídlo obsahující červené maso, drůbež nebo ryby, odpovídající vytápění obydlí nebo zboží dlouhodobé spotřeby, jako je pračka nebo barevný televizor. Zatímco za silnou materiální deprivaci se označuje stav, kdy si člověk nemůže dovolit minimálně čtyři z těchto jedenácti položek: splátky hypotéky nebo úhrada nájemného, úhrada veřejných služeb, splácení zboží koupeného na splátky nebo jiných půjček, týden dovolené ročně, každý druhý den jídlo obsahující červené maso, drůbež nebo ryby, nepředvídané finanční výdaje, telefon (včetně mobilního), barevný televizor, pračka, automobil nebo vytápění. (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators_-_material_living_conditions#General_overview).

⁽²⁶⁾ Ukazatel „osoby žijící v domácnostech s velmi nízkou intenzitou práce“ je definován jako počet osob žijících v domácnosti, kde členové domácnosti v produktivním věku během posledních dvanácti měsíců pracovali méně než na 20 % svého celkového potenciálu. Intenzita práce domácnosti je poměr mezi počtem měsíců, kdy všichni členové domácnosti v produktivním věku v referenčním roce pracovali, a celkovým počtem měsíců, kdy titíž členové domácnosti teoreticky ve stejnou dobu pracovat mohli. Osoba v produktivním věku je osoba ve věku 18 až 59 let, s výjimkou studentů ve věku 18 až 24 let. Z výpočtu tohoto ukazatele jsou zcela vyloučeny domácnosti tvořené pouze dětmi, studenty mladšími 25 let anebo lidmi ve věku 60 let a více.

⁽²⁷⁾ Eurofound, „In-work poverty in Europe“ (Chudoba pracujících v Evropě), 5. září 2017.

⁽²⁸⁾ Dle definice ve směrnici o pracovní době. Úř. věst. L 299, 18.11.2003, s. 9.

⁽²⁹⁾ Eurofound, „In-work poverty in Europe“ (Chudoba pracujících v Evropě), 5. září 2017.

⁽³⁰⁾ https://ec.europa.eu/energy/content/introduction-5_en

⁽³¹⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Digital_economy_and_society_statistics_-_households_and_individuals

Středa 10. února 2021

- AD. vzhledem k tomu, že chudoba domácností⁽³²⁾ klesá pomalu⁽³³⁾; každému čtvrtému dítěti mladšímu 18ti let hrozí chudoba nebo sociální vyloučení a je tak uvězněno v cyklu, v němž znevýhodnění přechází z generace na generaci⁽³⁴⁾; vzhledem k tomu, že zasažení jsou zvláště rodiče samoživitelé (34,2 %) a početné rodiny⁽³⁵⁾; vzhledem k tomu, že rodinám s dítětem nebo jinými příbuznými se zdravotním postižením hrozí větší riziko chudoby;
- AE. vzhledem k tomu, že nájemné ve většině členských států neustále roste; vzhledem k tomu, že míra příliš vysokých nákladů na bydlení⁽³⁶⁾ činí v EU 9,6 %, což znamená, že lidé žijící v takových domácnostech utratí minimálně 40 % ekvivalentu svého ročního disponibilního příjmu za bydlení⁽³⁷⁾; vzhledem k tomu, že v některých členských státech dosahuje tato míra dokonce 50 až 90 %⁽³⁸⁾; vzhledem k tomu, že v EU se domácnosti s nízkými příjmy musí vypořádat s mediánem nákladů na bydlení, který se pohybuje mezi 20 a 45 % jejich disponibilního příjmu;
- AF. vzhledem k tomu, že hlavními faktory, které přispívají k rozdílu v čistém majetku, jsou změny v cenách bydlení; vzhledem k tomu, že nedostatek cenově dostupného bydlení se v mnoha členských státech stává hlavní příčinou nerovnosti;
- AG. vzhledem k tomu, že v celé Evropě roste bezdomovectví a že podle odhadů bylo v roce 2019 bez domova přibližně 700 000 lidí⁽³⁹⁾, což je o 70 % více než před deseti lety⁽⁴⁰⁾;
- AH. vzhledem k tomu, že v roce 2017 byl v Evropské unii podíl mladých lidí ve věku 18–24 let, kteří byli zaměstnáni, a přesto ohroženi chudobou, odhadován na 11 % a v Rumunsku dokonce až na 28,2 %⁽⁴¹⁾;
- AI. vzhledem k tomu, že se neustále zvyšuje chudoba ve stáří: míra ohrožení chudobou u osob starších 65 let dosahovala v průměru 16,1 % (EU-27); vzhledem k tomu, že se tento počet bude dále zvyšovat vlivem nejistých a atypických forem zaměstnávání, které jsou mezi staršími lidmi obzvláště časté⁽⁴²⁾;
- AJ. vzhledem k tomu, že chudoba pracujících zbavuje práci jejího základního smyslu, tj. zajistit zaměstnancům a jejich rodinám důstojný život, neboť jim brání v ekonomické nezávislosti;
- AK. vzhledem k tomu, že článek 4 Evropské sociální charty Rady Evropy stanoví, že všichni pracovníci mají právo na spravedlivou mzdu, která jim a jejich rodinám zajišťuje slušnou životní úroveň;

Klesající rozšíření kolektivního vyjednávání

- AL. vzhledem k tomu, že míra rozšíření kolektivního vyjednávání klesla v zemích OECD za poslední tři desetiletí ze 46 % na 32 %; vzhledem k tomu, že nejméně ve 14 členských státech EU pracuje 50 % zaměstnanců bez kolektivní smlouvy; vzhledem k tomu, že míra rozšíření kolektivního vyjednávání je pouze v sedmi členských státech vyšší než 80 %⁽⁴³⁾; vzhledem k tomu, že tento pokles byl nejrychlejší v zemích, kde proběhly strukturální reformy zaměřené na kolektivní vyjednávání⁽⁴⁴⁾;

⁽³²⁾ V kontextu průzkumů sociálních podmínek je domácnost definována jako hospodářská jednotka, nebo provozně, jako sociální jednotka: se společnými pravidly; se sdílenými náklady na domácnost nebo denní potřeby; ve společném obydli. Domácnost zahrnuje buď jednu osobu sdílející osamoceně, nebo skupinu lidí, kteří nemusí být navzájem příbuzní, žijící na stejné adrese se společným životním např. sdílejí alespoň jedno jídlo denně nebo mají společný obývací pokoj.

⁽³³⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10163468/3-16102019-CP-EN.pdf/edc3178f-ae3e-9973-f147-b839e522578>

⁽³⁴⁾ Eurostat, Metodika statistik EU v oblasti příjmů a životních podmínek (EU-SILC) – mezigenerační přenos znevýhodnění 2011 ([https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_statistics_on_income_and_living_conditions_\(EU-SILC\)_methodology_-_2011_intergenerational_transmission_of_disadvantages](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_statistics_on_income_and_living_conditions_(EU-SILC)_methodology_-_2011_intergenerational_transmission_of_disadvantages)).

⁽³⁵⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators_-_material_living_conditions#General_overview

⁽³⁶⁾ Procento obyvatel žijících v domácnosti, kde celkové náklady na bydlení (bez příspěvků na bydlení) představují více než 40 % celkového disponibilního příjmu domácnosti (bez příspěvků na bydlení).

⁽³⁷⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Housing_statistics#Housing_affordability

⁽³⁸⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi163/default/table?lang=en>

⁽³⁹⁾ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/agenda/briefing/2020-01-13/11/housing-urgent-action-needed-to-address-homelessness-in-europe>

⁽⁴⁰⁾ https://www.feantsa.org/public/user/Resources/magazine/2019/Spring/Homeless_in_Europe_magazine_-_Spring_2019.pdf; <https://www.feantsa.org/en/news/2020/07/23/fifth-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2020>

⁽⁴¹⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20190122-1?inheritRedirect=true>

⁽⁴²⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi012/default/table?lang=en>

⁽⁴³⁾ OECD, Visser (2016), databáze ICTWSS.

<https://www.etuc.org/en/document/etuc-reply-first-phase-consultation-social-partners-under-article-154-tfeu-possible-action>, s. 6, č. 15.

⁽⁴⁴⁾ Eurofound, „Industrial relations: Developments 2015-2019“ (Pracovníprávní vztahy: vývoj 2015–2019), 11. prosince 2020.

Středa 10. února 2021

- AM. vzhledem k tomu, že dobře koordinované a dostatečně rozšířené systémy kolektivního vyjednávání přispívají k dobrým výsledkům na trhu práce, a vzhledem k tomu, že pracovníci, na něž se vztahuje kolektivní vyjednávání, mají obvykle lepší pracovní podmínky a kvalitnější pracovní prostředí než pracovníci, kteří smlouvami o kolektivním vyjednávání pokryti nejsou;
- AN. vzhledem k tomu, že počet zemí na celém světě, v nichž pracovníci nemají právo na zakládání odborů nebo členství v odborech, vzrostl z 92 v roce 2018 na 107 v roce 2019; vzhledem k tomu, že nejvyšší nárůst byl zaznamenán v Evropě; vzhledem k tomu, že 40 % evropských zemí nepovoluje zaměstnancům vstup do odborů, 68 % zemí porušilo právo na stávku a 50 % porušilo právo na kolektivní vyjednávání⁽⁴⁵⁾;
- AO. vzhledem k tomu, že pro pracovníky na venkově je obtížnější získat zastoupení odborovými organizacemi a vyjednat místní a odvětvové kolektivní smlouvy, což závisí mimo jiné na odvětví;
- AP. vzhledem k tomu, že vývoj mezd v eurozóně se v letech 2000 až 2016 pohyboval pod úrovní produktivity⁽⁴⁶⁾; vzhledem k tomu, že zvyšování mezd nedrželo krok s vývojem přidané hodnoty, což upevnilo stávající nerovnost;
- AQ. vzhledem k tomu, že kolektivní vyjednávání a odvětvové kolektivní smlouvy regulují nejen výše mezd, ale také pracovní podmínky, jako je pracovní doba, placená dovolená, prázdniny a příležitosti ke zvyšování kvalifikace;
- AR. vzhledem k tomu, že silní sociální partneři a kolektivní vyjednávání může mít pozitivní dopad na celkovou výši mezd v Evropě, včetně minimální a mediánové mzdy; vzhledem k tomu, že díky kolektivnímu vyjednávání mohou být pracovníci vyslyšeni a respektováni; vzhledem k tomu, že byla prokázána pozitivní korelace mezi zapojením zaměstnanců do dění na pracovišti a výkonností společnosti a jejími příjmy⁽⁴⁷⁾;

Nárůst počtu atypických a nejistých zaměstnání

- AS. vzhledem k tomu, že míra zaměstnanosti zdravotně postižených byla v roce 2017 (50,6 %) o mnoho nižší než celková míra zaměstnanosti (74,8 %) ⁽⁴⁸⁾;
- AT. vzhledem k tomu, že osoby se zdravotním postižením jsou proto mnohem více ohroženy chudobou pracujících (11 % oproti průměru EU, jenž činí 9,1 %) ⁽⁴⁹⁾;
- AU. vzhledem k tomu, že pouze 20,7 % žen se zdravotním postižením a 28,6 % mužů se zdravotním postižením je zaměstnáno na plný úvazek ⁽⁵⁰⁾;
- AV. vzhledem k tomu, že v některých členských státech dochází často k tomu, že osoby se zdravotním postižením ztratí po nástupu do zaměstnání nároky, jež jim byly přiznány na základě postižení, a jsou tedy více ohroženy chudobou pracujících;

⁽⁴⁵⁾ <https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/2019-06-ituc-global-rights-index-2019-report-en-2.pdf>

⁽⁴⁶⁾ OECD, „Negotiating Our Way Up: Collective Bargaining in a Changing World of Work“ (Jednání o naší cestě vzhůru: kolektivní vyjednávání v měnícím se světě práce), 18. listopadu 2019, obr. 3.10, s. 125.

⁽⁴⁷⁾ Van den Berg, A., Grift, Y., van Witteloostuijn, A., „The effect of employee workplace representation on firm performance: a cross-country comparison within Europe“ (Vliv zastoupení zaměstnanců na pracovišti na výkonnost firmy: srovnání zemí v rámci Evropy), výzkumná studie 2013–008, ACED 2013-016, Univerzita v Antverpách, duben 2013.

⁽⁴⁸⁾ <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20200604STO80506/jak-zlepsit-podporu-lidi-s-postizenim>

⁽⁴⁹⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/34425.pdf>

⁽⁵⁰⁾ Index rovnosti žen a mužů v roce 2019.

Středa 10. února 2021

- AW. vzhledem k tomu, že v některých členských státech nemusí mít osoby se zdravotním postižením zaměstnané v chráněných dílnách nutně status zaměstnance, pracovní práva ani zaručenou minimální mzdu ⁽⁵¹⁾;
- AX. vzhledem k tomu, že začleňování osob se zdravotním postižením na trh práce bylo ještě obtížnější po finanční krizi ⁽⁵²⁾;
- AY. vzhledem k tomu, že počet zaměstnanců, kteří žijí v domácnosti ohrožené chudobou, stoupl za deset let z 8 % na 9,4 % – což představuje 20,5 milionu osob ⁽⁵³⁾;
- AZ. vzhledem k tomu, že byla zjištěna souvislost mezi nárůstem nestandardních forem zaměstnání a zvýšením podílu Evropanů ohrožených chudobou pracujících ⁽⁵⁴⁾; vzhledem k tomu, že ve srovnání s 6,1 % zaměstnanců se smlouvou na dobu neurčitou, kteří jsou ohroženi chudobou pracujících, je mezi lidmi s částečným úvazkem nebo smlouvou na dobu určitou 16,2 % zaměstnanců, kterým hrozí tento druh chudoby;
- BA. vzhledem k tomu, že úroveň vzdělání má velký vliv na riziko chudoby pracujících; vzhledem k tomu, že riziko chudoby pracujících je výrazně vyšší u pracovníků s nízkou kvalifikací; vzhledem k tomu, že v některých členských státech ohrožuje riziko chudoby pracujících dokonce i pracovníky s vyšší kvalifikací ⁽⁵⁵⁾;
- BB. vzhledem k tomu, že v rámci EU existují různé způsoby stanovování mezd;
- BC. vzhledem k tomu, že systémy minimální mzdy, pokud existují, se mezi členskými státy výrazně liší co do rozsahu a pokrytí ⁽⁵⁶⁾; vzhledem k tomu, že systémy minimální mzdy se mezi sebou značně liší také, pokud jde o absolutní a relativní úroveň této mzdy, a podstatné rozdíly panují i z hlediska pokrytí a přiměřenosti mzdy pro zajištění důstojného života; vzhledem k tomu, že ačkoliv se tyto rozdíly snížily po zohlednění cenových rozdílů, rozdíly v kupní síle zůstávají značné ⁽⁵⁷⁾; vzhledem k tomu, že se mezi členskými státy také výrazně liší procentní podíl osob, které pobírají minimální mzdu;
- BD. vzhledem k tomu, že minimální mzda se stabilně drží nad stanoveným prahem chudoby (60 % hrubého mediánu) pouze ve třech členských státech a že v ostatních členských státech nechrání před chudobou; vzhledem k tomu, že určitá odvětví, určité skupiny zaměstnanců a určité formy práce nejsou v některých případech do systému minimální mzdy nebo do kolektivních smluv zahrnuty nebo nejsou tímto systémem či smlouvami pokryty;
- BE. vzhledem k tomu, že pracovníci s minimální mzdou často sotva vyjdou s penězi; vzhledem k tomu, že konkrétně přinejmenším „nějaké“ potíže tohoto druhu má 7 z 10 pracovníků pobírajících minimální mzdu, kdežto u ostatních pracovníků je to 5 z 10 s tím, že mezi členskými státy panují značné rozdíly ⁽⁵⁸⁾;
- BF. vzhledem k tomu, že úbytek pracovních míst během finanční krize v roce 2008 vedl k mimořádnému nárůstu počtu lidí s atypickou formou zaměstnání, s krátkodobou pracovní smlouvou a částečným úvazkem, včetně osob pracujících na částečný úvazek nedobrovolně ⁽⁵⁹⁾; vzhledem k tomu, že lidé pracující nedobrovolně na částečný úvazek s největší pravděpodobností vykonávají práce základní či nižší úrovně v profesích a odvětvích souvisejících se službami a potýkají se s jednou z nejvyšších úrovní rizika chudoby pracujících; vzhledem k tomu, že více než třetina pracovníků na částečný úvazek takto pracuje nedobrovolně a každý druhý je v krátkodobém pracovním poměru ⁽⁶⁰⁾;

⁽⁵¹⁾ https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/documents/empl/dv/empl20141120-wss-people-disabilities-/empl20141120-wss-people-disabilities-en.pdf

⁽⁵²⁾ Vysvětlení ke statistikám Eurostatu, „Europe 2020 indicators – poverty and social exclusion“ (Ukazatele strategie Evropa 2020 – chudoba a sociální vyloučení), 11. června 2020 (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Europe_2020_indicators_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=394836).

⁽⁵³⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=cs&newsId=9378>

⁽⁵⁴⁾ Eurofound, „In-work poverty in Europe“ (Chudoba pracujících v Evropě), 5. září 2017.

⁽⁵⁵⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps04/default/table?lang=en

⁽⁵⁶⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Minimum_wage_statistics

⁽⁵⁷⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Minimum_wage_statistics#Minimum_wages_expressed_in_purchasing_power_standards

⁽⁵⁸⁾ Eurofound, „Minimum wages in 2020: Annual review“ (Minimální mzdy v roce 2020: roční přehled, 4. června 2020.

⁽⁵⁹⁾ ETUI, Referenční údaje o pracujících Evropě 2019, kapitola „Trh práce a sociální vývoj“, 2019.

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=cs&newsId=9378>

⁽⁶⁰⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/587285/IPOL_STU\(2016\)587285_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/587285/IPOL_STU(2016)587285_EN.pdf)

Středa 10. února 2021

- BG. vzhledem k tomu, že standardní smlouvy na dobu neurčitou a plný úvazek představují 59 % celkového počtu pracovních míst v EU, přičemž nestandardní a často, ovšem ne vždy nejisté formy zaměstnávání jsou neustále na vzestupu ⁽⁶¹⁾;
- BH. vzhledem k tomu, že krátkodobé zaměstnání nepřispívá k rozvoji, odborné přípravě a přizpůsobení dovedností zaměstnanců měnícímu se trhu práce;
- BI. vzhledem k tomu, že v počtu pracovníků s nejistým pracovním místem ve velkoobchodu a maloobchodu, dopravě, hotelových a stravovacích službách ⁽⁶²⁾ a v oblasti kultury a organizace akcí jsou v EU velké výkyvy;
- BJ. vzhledem k tomu, že chudoba pracujících může mít dopad i na mladé odborníky s vysokou úrovní vzdělání, zejména v členských státech, v nichž je vysoká míra nezaměstnanosti mladých lidí; vzhledem k tomu, že ačkoliv procento mladých lidí trpících chudobou pracujících je u osob s vysokoškolským vzděláním nižší než u osob s nižšími úrovněmi vzdělání, toto procento je v členských státech stále značně vysoké; vzhledem k tomu, že tito mladí dospělí se často musí potýkat s nízkými mzdami, nespravedlivými pracovními podmínkami, falešnou samostatně výdělečnou činností, atypickými pracovními smlouvami nebo dokonce s nehlášenou prací ⁽⁶³⁾;
- BK. vzhledem k tomu, že dodatečné příjmy, větší flexibilita, získávání zkušeností, přilákání klientů a nedostatek příležitostí na tradičním trhu práce se jeví jako hlavní důvody k přijímání práce vykonávané prostřednictvím platform; vzhledem k tomu, že práce prostřednictvím platform je obecně pozitivní pro integraci na trhu práce ⁽⁶⁴⁾; vzhledem k tomu, že práce prostřednictvím platform je různorodá a univerzální řešení by proto narušilo zdroj významných forem práce ⁽⁶⁵⁾;
- BL. vzhledem k tomu, že s cílem podporovat členské státy a Komisi v účinném uplatňování a prosazování práva Unie v oblasti mobility pracovní síly a koordinace sociálního zabezpečení byl v červenci 2019 zřízen Evropský orgán pro pracovní záležitosti (ELA); vzhledem k tomu, že se očekává, že tento orgán dosáhne své plné provozní kapacity do roku 2024;
- BM. vzhledem k tomu, že ačkoli Komise oznámila záměr předložit návrh na zavedení evropského čísla sociálního zabezpečení, žádný konkrétní návrh dosud předložen nebyl;
- BN. vzhledem k tomu, že míra vzdělávání dospělých v EU činila v roce 2018 11,1 %, zatímco cíl pro rok 2020 je 15 % ⁽⁶⁶⁾; vzhledem k tomu, že technologie a inovace v sobě skrývají velký potenciál pro vytvoření nových příležitostí, avšak více než 40 % dospělých v EU nemá základní digitální dovednosti;

Ekonomické a sociální důsledky pandemie onemocnění COVID-19

- BO. vzhledem k tomu, že během finanční krize v roce 2008 prudce vzrostla nezaměstnanost a počet nejistých a atypických pracovních míst a během krize způsobené onemocněním COVID-19 se do centra pozornosti dostávají také sociální problémy související se ztrátou zaměstnání, pracovními místy se zkrácenou pracovní dobou a s riziky existenční nouze, například u malých a středních podniků (MSP), v drobné řemeslné výrobě, u drobných obchodníků a u přeshraničních pracovníků; vzhledem k tomu, že ubývá příslušníků střední třídy, rozevírají se nůžky mezi chudými a bohatými a krize způsobená onemocněním COVID-19 prohlubuje rozdíly v členských státech i mezi nimi;
- BP. vzhledem k tomu, že v dubnu 2020 v době pandemie onemocnění COVID-19 zažilo 50 % pracovníků v EU zkrácení pracovní doby s tím, že více než třetina (34 %) zaměstnaných osob uvedla, že jejich pracovní doba se „velmi“ zkrátila, a 16 % zaměstnaných osob uvedlo, že se zkrátila „mírně“ ⁽⁶⁷⁾;
- BQ. vzhledem k tomu, že 75 % občanů EU se domnívá, že jejich finanční situace je nyní horší než před pandemií COVID-19, 68 % konstatuje, že je pro ně obtížné vyjít s příjmem, a 68 % není schopno zachovat si svou životní úroveň déle než tři měsíce bez příjmu; vzhledem k tomu, že 16 % pracovníků v EU je toho názoru, že v blízké budoucnosti možná přijdou o práci ⁽⁶⁸⁾;

⁽⁶¹⁾ Eurofound, „In-work poverty in Europe“ (Chudoba pracujících v Evropě), 5. září 2017. (<https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2017/in-work-poverty-in-the-eu>).

⁽⁶²⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200511-1>

⁽⁶³⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200511-1>

⁽⁶⁴⁾ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef18001en.pdf

⁽⁶⁵⁾ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef18001en.pdf

⁽⁶⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20190517-1>

⁽⁶⁷⁾ Eurofound, datový soubor „Living, work and COVID-19“ (Život, práce a COVID-19), 28. září 2020 (<http://eurofound.link/covid19data>).

⁽⁶⁸⁾ Eurofound, datový soubor „Living, work and COVID-19“ (Život, práce a COVID-19), 28. září 2020 (<http://eurofound.link/covid19data>).

Středa 10. února 2021

- BR. vzhledem k tomu, že hospodářská krize způsobená pandemií COVID-19 by mohla mít vážné a trvalé důsledky pro trh práce, zejména pro mladé lidi nebo zranitelné pracovníky, neboť je může nutit přijímat nejisté a atypické zaměstnání, což značně zhorší pracovní podmínky a prohloubí stávající nerovnosti;
- BS. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 bude mít tedy pravděpodobně přímý dopad z hlediska nárůstu chudoby pracujících ⁽⁶⁹⁾, zejména mezi nejzranitelnějšími skupinami ve společnosti,
- BT. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 ukázala, že je nutná inkluzivnější sociální ochrana vztahující se na všechny typy pracovníků, zejména na osoby samostatně výdělečně činné a pracovníky platform;
- BU. vzhledem k tomu, že počet pracovních míst s nízkými mzdami a počet velmi dobře placených pracovních míst se nadále zvyšuje, ale počet zaměstnání se střední mzdou klesá; vzhledem k tomu, že málo placená pracovní místa neznamenaají nízkou kvalifikaci, zejména pro pracovníky platform; vzhledem k tomu, že roste poptávka po vysoce vzdělaných pracovnících, a to i pro pracovní místa s nízkou mzdou;
1. zdůrazňuje, že v souladu s článkem 31 Listiny základních práv Evropské unie má EU povinnost zajistit, aby se všichni pracovníci těšili pracovním podmínkám, které respektují jejich zdraví, bezpečnost a důstojnost, a upozorňuje na skutečnost, že chudoba a vyloučení z trhu práce a ze společnosti prohlubují nerovnost a segregaci; připomíná, že při provádění svých politik by Komise a členské státy měly dále posilovat sociální model EU a zohledňovat požadavky spojené s podporou vysoké úrovně zaměstnanosti, zárukou důstojné životní úrovně a odpovídající sociální ochrany pro všechny a s bojem proti chudobě a sociálnímu vyloučení;
2. zdůrazňuje, že SEU stanoví, že Unie má základní povinnost usilovat o udržitelný rozvoj Evropy, mimo jiné na základě vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství směřujícího k plné zaměstnanosti a společenskému pokroku a vysoké úrovni ochrany; zdůrazňuje, že EU by měla bojovat proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci a podporovat sociální spravedlnost a ochranu, rovnost žen a mužů, mezigenerační solidaritu a ochranu práv dítěte;
3. souhlasí s Komisí v tom, že příjmová nerovnost v EU jakožto jednoho světového regionu je nižší než v některých jiných velkých vyspělých ekonomikách, avšak i nadále zůstává znepokojující; zdůrazňuje, že vysoká nerovnost vyvolává znepokojení ohledně spravedlnosti, neboť zakořeněná nerovnost může vést k nerovnosti příležitostí a snižovat potenciální růst; zdůrazňuje skutečnost, že relativně vysoká nerovnost může být spojena s vyšší mírou rizika chudoby, výraznějším sociálním vyloučením a vyšším výskytem finanční tísně, a může tak snižovat sociální soudržnost ⁽⁷⁰⁾;
4. konstatuje, že ačkoli se míra chudoby žen v jednotlivých členských státech značně liší, riziko chudoby a sociálního vyloučení je vysoké v rizikových skupinách, k nimž patří starší ženy, svobodné ženy, ženy s dětmi a matky samoživitelky, ženy z řad uprchlíků a migrantky, ženy jiné barvy pleti, ženy z etnických menšin, homosexuální, bisexuální a transsexuální ženy a ženy se zdravotním postižením, přičemž průměrná tendence je, že ženy jsou více ohroženy chudobou a sociálním vyloučením než muži (22,8 % v roce 2018 v EU); konstatuje, že jiné průřezové rizikové faktory, jako je nečinnost, nedostatek pečovatelských služeb pro děti a závislé rodinné příslušníky, vedou k tomu, že některé konkrétní kategorie žen jsou více ohroženy chudobou než jiné;
5. zdůrazňuje, že chudobou nebo sociálním vyloučením je ohrožena každá druhá osoba přistěhovaleckého původu ze zemí mimo EU, že u žen z řad migrantů a uprchlíků je obzvláště vysoká míra nejistých pracovních míst a že ženy se závislým postavením nebo neoprávněným pobytem čelí extrémně vysoké míře chudoby; zdůrazňuje, že čtyři z pěti členů romské komunity mají příjmy pod hranici chudoby a že méně než každá pátá romská žena (ve věku 16 let a více) je zaměstnaná; zdůrazňuje, že k této skutečnosti přispívá diskriminace v přístupu ke vzdělání, odborné přípravě a zaměstnání a jejich kvalita; vyzývá EU, aby spolupracovala s členskými státy s cílem zajistit úplné provedení unijních a vnitrostátních norem v oblasti zaměstnanosti bez jakékoli diskriminace, a to i prostřednictvím monitorování, stížností a nápravných mechanismů, které jsou účinné, nezávislé a dostupné všem pracovníkům;

⁽⁶⁹⁾ <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/brief/projected-poverty-impacts-of-COVID-19>

⁽⁷⁰⁾ Vývoj zaměstnanosti a sociální oblasti v Evropě za rok 2019 (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8219>).

Středa 10. února 2021

6. poukazuje na to, že podle údajů Eurostatu žije v současnosti v členských státech EU v chudobě 64,6 milionu žen a 57,6 milionu mužů, což svědčí o tom, že chudoba má na ženy jiný dopad než na muže; konstatuje, že tato čísla pouze ukazují, kolik žen je zasaženo, a že aby bylo možné pochopit jejich plný význam, je třeba je posuzovat společně s dalšími ukazateli, jako je věk, střední délka života, příjmová nerovnost, rozdíly v odměňování žen a mužů, druh domácnosti a sociální transfery; zdůrazňuje, že míra vystavení žen chudobě je pravděpodobně podhodnocena, a vyzývá členské státy, aby shromažďovaly údaje o chudobě takovým způsobem, který bude odrážet skutečnost týkající se dané domácnosti i jednotlivce, spolu s příslušnými údaji o rovnosti, a aby prováděly genderové analýzy týkající se statistiky chudoby a politiky v oblasti chudoby, neboť nelze předpokládat, že zdroje jsou v domácnostech rovnoměrně rozděleny mezi muže a ženy;

Opatření proti nerovnosti

7. vyzývá Komisi a členské státy, aby cíl zajištění srovnatelných životních podmínek realizovaly prostřednictvím konvergence směrem vzhůru, aby čelily rostoucím nerovnostem v členských státech i mezi nimi a posilovaly solidaritu; vybízí členské státy, aby upevňovaly systémy kolektivního vyjednávání a zajistily všem věkovým skupinám minimální sociální ochranu a systém sociálního zabezpečení; zdůrazňuje, že těchto cílů lze dosáhnout pomocí takových nástrojů vycházejících z prvního pilíře⁽⁷¹⁾ (ovšem nejen jejich pomocí), jako je minimální příjem, minimální mzda a minimální důchod, a to v souladu s pravomocemi a právními předpisy každého členského státu a při dodržení všech obecných zásad Evropské unie, včetně základních práv, proporcionality, právní jistoty, rovnosti před zákonem a subsidiarity;

8. připomíná Komisi a členským státům, že předcházení chudobě pracujících a řešení tohoto problému musí být součástí celkového cíle, kterým je odstranění chudoby v Evropské unii;

9. je přesvědčen, že cenově dostupné, přístupné a kvalitní služby (zejména veřejné) mají zásadní význam pro snižování nerovností a míry chudoby; považuje proto za nezbytné, aby členské státy přijímaly opatření, která zaručí přístup ke kvalitním službám a následně všeobecný přístup ke zdravotní péči, vzdělávání, dostupnému bydlení, zásobování energií a sociální ochraně;

10. je přesvědčen, že tvrzení „práce je nejlepší prostředek proti chudobě“ dnes již neplatí všeobecně, vezmeme-li v úvahu odvětví s nízkými mzdami a nejistými podmínkami zaměstnání (včetně některých forem atypického zaměstnání), což má vliv na udržitelnost a přiměřenost systémů sociálního zabezpečení; mimoto se domnívá, že důležitými nástroji pro boj proti chudobě jsou účinné kolektivní smlouvy a účinné systému zákonné minimální mzdy;

11. připomíná, že pro boj proti nejistotě a chudobě je zásadní růst; je přesvědčen, že je třeba podnítit podnikavost, mimo jiné u žen a mladých lidí; připomíná, že je třeba podpořit malé a střední podniky, které vytvářejí pracovní místa a bohatství a jež představují páteř evropského ekonomiky; připomíná, že tyto podniky přinášejí do regionů oživení, přispívají k inovacím a k vytváření konkurenceschopného, diverzifikovaného a udržitelného trhu práce; zdůrazňuje, že evropské právní předpisy musí být pro podniky, zejména pro malé a střední podniky, příznivé;

12. vyzývá Komisi a členské státy, aby na základě svých povinností vyplývajících z úmluv MOP a revidované Evropské sociální charty a na základě svých závazků v rámci evropského pilíře sociálních práv a cílů udržitelného rozvoje podporovaly kolektivní vyjednávání; vyzývá členské státy, aby upravily své vnitrostátní právní předpisy, které brání kolektivnímu vyjednávání a uplatňování práva se sdružovat a sjednávat a uzavírat kolektivní smlouvy, a aby případně dodržovaly a prosazovaly právo na spravedlivou minimální mzdu;

13. zdůrazňuje, že technologický rozvoj a změny ve struktuře hospodářství vedou k větší koncentraci hospodářské činnosti a vysoce kvalifikovaných pracovních míst v metropolitních oblastech, což zvyšuje sociální a zeměpisné nerovnosti; vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily investice do digitálních technologií ve venkovských oblastech s cílem posílit veřejné služby, zlepšit jejich kvalitu a účinnost a vytvořit nové způsoby poskytování služeb pro vzdálené regiony a regiony s nedostatečnou obsluhou s cílem řešit nerovnosti a vytvářet lepší pracovní příležitosti;

14. vítá návrh agendy dovedností předložený Komisí; zdůrazňuje, že nízká úroveň vzdělání je jednou z hlavních příčin chudoby pracujících a je třeba ji řešit;

⁽⁷¹⁾ „První pilíř“ vyplývající z typického přístupu k důchodům založeného na třech pilířích spočívá ve státních, zákonem zaručených důchodech, které spravuje stát a obvykle jsou financovány z příspěvků na sociální pojištění nebo z obecných daňových příjmů v rámci průběžně financovaného důchodového systému. Zdroj: Informační sdělení EPRS, „European Union pension systems: adequate and sustainable?“ (Důchodové systémy Evropské unie: adekvátní a udržitelné?), listopad 2015.

Středa 10. února 2021

15. vyzývá členské státy, aby zaručily rovný přístup k inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě pro všechny a zvýšily své úsilí o snížení míry předčasného ukončování školní docházky;
16. zdůrazňuje, že kvalitní vzdělávání od raného věku, odborné vzdělávání a příprava, rekvalifikace a zvyšování kvalifikace mají zásadní význam pro snížení nerovností a zlepšení schopnosti pracovníků přizpůsobit se měnícímu se světu práce a usnadnění jejich úspěšného přechodu do zaměstnání;
17. vyzývá proto členské státy, aby společně se sociálními partnery, poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, podniky a dalšími zúčastněnými stranami usilovaly o posílení a zlepšení systémů vzdělávání a odborné přípravy a zlepšovaly jejich kvalitu a význam pro trh práce a osobní rozvoj, a to i s cílem umožnit lidem přístup k celoživotnímu učení;
18. zdůrazňuje, že digitální transformace a rostoucí počet povolání vyžadujících vysokou úroveň kvalifikací a dovedností vyžadují cílené investice do celoživotního učení; vybízí Komisi a členské státy, aby poskytovaly soudržnou a komplexní podporu pro rozvoj požadovaných digitálních dovedností, a to i v případě starších pracovníků; vyzývá proto k cílenému investování do rekvalifikace a zvyšování kvalifikace v digitální oblasti s cílem umožnit pracovníkům přizpůsobit se změnám a zajistit si vyšší mzdy;
19. vyzývá Komisi a členské státy, aby mladým lidem poskytovaly přiměřenou úroveň vzdělávání a odborné přípravy, která jim umožní reagovat na potřeby trhu práce a čelit výzvám s ním spojeným a která je vybaví znalostmi o jejich pracovních a sociálních právech, aby se vyhnuli atypickému nebo nejistému zaměstnání;
20. upozorňuje Komisi a členské státy, že v případě rozporu mezi základními ekonomickými svobodami a základními sociálními a pracovními právy jsou tato práva kladena na stejnou úroveň jako ekonomické svobody jednotného trhu;
21. vyzývá k vytvoření zastřešující evropské strategie boje proti chudobě s ambiciózními cíli pro snížení chudoby a ukončení extrémní chudoby v Evropě do roku 2030, a to v souladu se zásadami stanovenými v evropském pilíři sociálních práv a s přihlédnutím k cílům udržitelného rozvoje;
22. žádá Komisi a členské státy, aby využily finanční nástroje, jako je záruka pro mladé lidi, a programy EU s cílem bojovat proti nezaměstnanosti mladých, posílit jejich zaměstnatelnost a podpořit je, aby vykonávali stabilní a jistá zaměstnání;
23. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly reálná opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým podvodům, neboť se jedná o důležitý nástroj umožňující snížit hospodářské nerovnosti a zlepšit výběr daní v členských státech;
24. vyzývá Komisi, aby aktualizovala svůj rámec pro zakládání a rozvoj družstev a podniků sociální ekonomiky, které ze své podstaty kladou větší důraz na spravedlivé pracovní podmínky a posílení účasti pracovníků;
25. vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly iniciativy zaměřené na posílení postavení žen prostřednictvím vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení a také na přístup k financování, podnikání žen a zastoupení žen v odvětvích orientovaných na budoucnost s cílem zajistit přístup k vysoce kvalitnímu zaměstnání; vyzývá zejména k větší podpoře předmětů STEM, digitálního vzdělávání, umělé inteligence a finanční gramotnosti s cílem bojovat proti převládajícím stereotypům a zajistit, aby do těchto odvětví přicházelo více žen a přispívalo k jejich rozvoji;
26. zdůrazňuje význam pravidelného dialogu s ženami, které čelí chudobě, a se subjekty s rozhodovací pravomocí prostřednictvím fór na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni, jejichž cílem je sledovat účinnost současných politik a služeb a navrhnout řešení;
27. podtrhuje, že je nezbytné zajistit odpovídající financování pro nevládní organizace a zdůraznit, že je třeba, aby měly přístup k finančním prostředkům EU, a mohly tak poskytovat inovativní a účinné služby v boji proti chudobě;
28. vítá plán Komise představit neprodleně záruku pro děti ⁽⁷²⁾;

⁽⁷²⁾ Podle usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. listopadu 2015 o snižování nerovností se zvláštním zaměřením na dětskou chudobu, Úř. věst. C 366, 27.10.2017, s. 19, a politických směrů pro Evropskou komisi na období 2019–2024: „Na podporu všech dětí v nouzi vytvořím evropskou záruku pro děti, která se bude opírat o myšlenku, již navrhuje Evropský parlament“.

Středa 10. února 2021

29. vyzývá členské státy, aby zajistily přístup k důstojnému, cenově dostupnému, přístupnému, energeticky účinnému a zdravému bydlení pro všechny a aby výrazněji podporovaly sociální bydlení, včetně veřejného bydlení; vybízí členské státy, aby posílily výměnu osvědčených postupů v oblasti účinných politik sociálního bydlení;
30. vyzývá členské státy a místní orgány, aby přijaly odpovídající politiky v oblasti bydlení, vytvořily podmínky pro investice do sociálního a cenově dostupného bydlení a podporovaly je a aby řešily energetickou chudobu;
31. vyzývá Komisi, aby navrhla strategický rámec EU pro vnitrostátní strategie v oblasti bezdomovectví s ohledem na spojitost mezi chudobou pracujících a bezdomovectvím; vyzývá členské státy, aby přijaly naléhavá opatření s cílem předcházet bezdomovectví a bojovat proti němu a předcházet nucenému vystěhovávání;
32. zdůrazňuje, že je důležité, aby byly v rámci nového Evropského sociálního fondu plus (ESF+) navýšeny finanční prostředky určené nejchudším osobám, neboť se jedná o klíčový prvek evropské solidarity a způsob, jak přispět k boji proti nejhorším formám chudoby v EU, jako je potravinová nouze a chudoba dětí;

Minimální zajištění pracovních a životních podmínek

33. domnívá se, že k zajištění důstojných pracovních podmínek a podmínek zaměstnávání v digitální ekonomice je nezbytný legislativní rámec, kterým se upraví podmínky práce na dálku v celé EU, což přispěje ke snižování nerovností a k řešení problému chudoby pracujících;
34. vyzývá Komisi, aby předložila rámec EU pro minimální příjem;
35. vyzývá Komisi a členské státy, aby investovaly do aktivních politik zaměstnanosti s cílem zvýšit odolnost evropských pracovníků a ekonomik a vybavit pracovníky cennými dovednostmi;
36. bere na vědomí návrh směrnice EU, který předložila Komise s cílem zajistit, aby pracovníci v EU byli chráněni přiměřenou minimální mzdou umožňující důstojné životní podmínky;
37. zdůrazňuje, že směrnice by měla poskytnout jasná ochranná opatření v členských státech, v nichž jsou mzdy zpravidla vyjednávány sociálními partnery kolektivně;
38. připomíná navrhovaná opatření obsažená v politických směrech Komise na období 2019–2024 ⁽⁷³⁾, jejichž cílem je zajistit, aby pracovníci v Unii měli spravedlivou minimální mzdu, která by měla umožňovat důstojný život bez ohledu na to, kde pracují;
39. připomíná, že v souladu se zásadou nesnižování úrovně právní ochrany a příznivějšími ustanoveními stanoví směrnice o pracovních právech minimální normy a že jednotlivé členské státy mohou poskytovat vyšší úroveň ochrany a norem;
40. domnívá se, že tato směrnice by měla prostřednictvím kolektivních smluv a zákonných minimálních mezd zajistit, aby žádný pracovník ani jeho rodina nebyli ohroženi chudobou a aby se každý mohl svou prací užít a podílet se na životě společnosti;
41. zdůrazňuje, že by konečné znění směrnice mělo zajistit, aby se v případě zákonem stanovené minimální mzdy její výše vždy pohybovala nad hranicí chudoby;
42. požaduje, aby členské státy a sociální partneři zajistili, aby úroveň minimální mzdy byly stanoveny v souladu s vnitrostátní praxí a se zohledněním jejich dopadu na konkurenceschopnost, tvorbu pracovních míst a chudobu pracovníků;
43. zdůrazňuje, že je třeba přijmout opatření k zajištění toho, aby zaměstnavatelé nezaváděli postupy, které od minimálních mezd odečítají náklady nezbytné k provedení práce, jako je ubytování, potřebné oděvy, nářadí, prostředky osobní ochrany a další vybavení;

⁽⁷³⁾ „Unie, která si klade vyšší cíle: moje agenda pro Evropu“, politické směry pro příští Evropskou komisi (2019–2024).

Středa 10. února 2021

44. vyzývá Komisi a členské státy, aby prosazovaly legislativní rámec týkající se minimálních pracovních podmínek pro všechny pracovníky, zejména pro pracovníky zaměstnané v nejistých pracovních podmínkách, což často zahrnuje i atypické pracovníky nebo pracovníky s nestandardními smlouvami v zakázkové ekonomice, a aby tento rámec zdokonalily řešením mezer v právních předpisech a zlepšením stávajících směrnic⁽⁷⁴⁾ nebo případně prostřednictvím nových právních aktů;

45. vyzývá členské státy, aby zajistily systémy sociální ochrany pro všechny pracovníky, a vyzývá Komisi, aby doplňovala a podporovala činnosti členských států v oblasti sociálního zabezpečení a sociální ochrany pracovníků;

46. zdůrazňuje, že mobilita pracovní síly má zásadní význam z hlediska co největšího využití talentu a ambicí evropských občanů, z hlediska maximalizace hospodářské výkonnosti a prosperity podniků a jednotlivců a z hlediska nabídky široké škály příležitostí pro lidi; vyzývá Komisi a členské státy, aby odstranily stávající překážky mobility v Evropské unii;

47. vyzývá členské státy, aby osobám se zdravotním postižením na pracovišti zajistily přiměřená opatření⁽⁷⁵⁾;

48. vyzývá Komisi a členské státy, aby bojovaly proti strategiím, které přispívají k chudobě pracujících, jako je např. nehlášená práce přesčas, nespolehlivé nebo nepředvídatelné plánování pracovní doby zaměstnavatelem, smlouvy na nulový počet hodin, nehlášená ekonomická činnost a šedá ekonomika; připomíná, že za bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti odpovídají zaměstnavatelé a že školení v rámci zaměstnání musí probíhat během pracovní doby;

49. poznamenává, že evropský summit o práci prostřednictvím platform, který se s cílem prozkoumat možnosti zlepšení pracovních podmínek pracovníků platform rozhodla uspořádat Komise, byl odložen z důvodu krize způsobené onemocněním COVID-19; požaduje, aby Komise tento summit uspořádala co nejdříve;

50. je si vědom společenských důsledků práce prostřednictvím platform, konkrétně pracovníků, kteří nepožívají pracovních práv a sociální ochrany, a nehrazených příspěvků na sociální zabezpečení a daní;

51. oceňuje záměr Komise přijmout legislativní návrh⁽⁷⁶⁾ týkající se pracovníků platform; vyzývá Komisi k zajištění toho, aby pracovní vztahy mezi platformami a pracovníky byly přizpůsobeny nové realitě digitalizované společnosti a hospodářství a byly vyjasněny zahrnutím těchto pracovníků do stávajících pracovněprávních předpisů a ustanovení o sociálním zabezpečení, aby se zlepšily pracovní podmínky, dovednosti a vzdělávání pracovníků platform a aby byla pracovníkům platform zajištěna předvídatelná pracovní doba;

52. zdůrazňuje, že legislativní návrh EU by měl zajistit, aby pracovníci platform mohli vytvářet zastoupení pracovníků a sdružovat se v odborech a uzavírat kolektivní smlouvy;

53. vyzývá členské státy, aby urychleně provedly a v plném rozsahu uplatňovaly směrnici o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem⁽⁷⁷⁾;

54. vyzývá členské státy, aby zajistily přístup k cenově dostupné a kvalitní péči o děti obecně, a zejména pak pro rodiče samozivitele, rodiče dětí se zdravotním postižením a rodiče starající se o velkou domácnost; připomíná, že přístup k péči o děti je obzvláště důležitý pro uchazeče o zaměstnání a pracovníky v nestabilní pracovní situaci, bez ohledu na povahu pracovní smlouvy, a stejně tak je důležitý přístup k pečovatelským zařízením pro osoby se zdravotním postižením nebo závislé rodinné příslušníky, má-li se zabránit tomu, že tito pracovníci s pečovatelskými povinnostmi uvážnou v nejistém zaměstnání, což často vede k chudobě pracujících;

55. zdůrazňuje, že lepší možnosti pro sdílenou rodičovskou dovolenou by mohly mít příznivý dopad na zaměstnávání žen; vyzývá členské státy, aby přijaly opatření k zajištění toho, aby příjemci plateb nebo příspěvků na rodičovskou dovolenou byli chráněni před propadem pod hranici chudoby;

⁽⁷⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1152 ze dne 20. června 2019 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii (Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 105).

⁽⁷⁵⁾ Zajištění přiměřených opatření je povinností podle směrnice EU o rovnosti v zaměstnání (Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16) a podle článku 5 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

⁽⁷⁶⁾ Přílohy pracovního programu Komise na rok 2021 (COM(2020)0690), cíl politiky č. 9 v rámci oddílu nazvaného „Evropa připravená na digitální věk“.

⁽⁷⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU (Úř. věst. L 188, 12.7.2019, s. 79).

Středa 10. února 2021

56. zdůrazňuje, že je třeba zajistit dodržování pravidel rovnosti, bojovat proti všem formám diskriminace, zejména pokud jde o mzdy a pracovní podmínky, zajistit rovné příležitosti a odstranit mezery v právních předpisech, které mají dopad na znevýhodněné skupiny; dále vyzývá k odblokování horizontální směrnice proti diskriminaci;

57. vyzývá Komisi, aby prosazovala rovnou účast a rovné příležitosti pro muže a ženy na trhu práce a aby zavedla iniciativy na podporu přístupu žen k financování, podnikání žen a finanční nezávislosti žen;

58. zdůrazňuje, že řešení rozdílů v odměňování žen a mužů a následných rozdílů ve výši důchodů žen a mužů má zásadní význam pro řešení chudoby pracujících žen; poznamenává, že je důležité poskytovat odpovídající finanční podporu na péči o děti během mateřské a rodičovské dovolené;

59. žádá členské státy, aby zvážily možnost, že do důchodových systémů budou zahrnována i období, kdy ženy v důsledku vykonávání povinností souvisejících s péčí o dítě nemohou pracovat a odvádět příslušné příspěvky;

60. zdůrazňuje, že cílem opatření týkajících se transparentnosti odměňování by mělo být dosažení stejné odměny a že by sociální partneři měli mít možnost uzavírat za tímto účelem kolektivní smlouvy;

61. vyzývá Komisi, aby předložila strategii pro pomoc osobám se zdravotním postižením pro období po roce 2020 s cílem zajistit plné začlenění osob se zdravotním postižením na trh práce; vyzývá Komisi a členské státy k zajištění toho, aby osoby se zdravotním postižením měly nezbytné dovednosti pro získání zaměstnání na otevřeném trhu práce a aby se na ně vztahovaly pracovní právo, sociální ochrana a minimální mzda;

62. vyzývá členské státy, aby neodpíraly osobám se zdravotním postižením jejich nároky, které jim byly přiznány na základě zdravotního postižení a pokrývají jejich zvýšené náklady související s jejich postižením, v okamžiku, kdy vstoupí na trh práce nebo když překročí určitou hranici příjmu, protože tato praxe přispívá k chudobě pracujících; vyzývá členské státy, aby usilovaly o podporu osob se zdravotním postižením při překonávání překážek;

63. vyzývá členské státy k zajištění toho, aby osoby se zdravotním postižením mohly uplatňovat svá pracovní a odborová práva na stejném základě jako ostatní;

64. opakuje svou výzvu ⁽⁷⁸⁾ Komisi, aby neprodleně předložila závazná opatření týkající se transparentnosti odměňování v souladu se svým závazkem v rámci strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 ⁽⁷⁹⁾; domnívá se, že tato opatření by měla plně respektovat nezávislost vnitrostátních sociálních partnerů;

65. trvá na tom, že transparentnost mezd by měli zajišťovat zaměstnavatelé ve veřejném i soukromém sektoru, a to s náležitým ohledem na specifika malých a středních podniků, přičemž je třeba zabránit všem praktikám, které ohrožují dodržování zásady „stejně odměny za stejnou práci“;

66. vyzývá Komisi a členské státy, aby se zabývaly chudobou pracujících, která postihuje mladé lidi; vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly opatření proti falešné samostatné výdělečné činnosti a vykořisťování mladých pracovníků prostřednictvím nízkých mezd a nejasných nebo nespravedlivých pracovních podmínek, jež mohou vést k chudobě pracujících; potvrzuje, že je naléhavě nutné přezkoumat a posílit rámec pro kvalitu stáží s cílem zahrnout zásadu odměňování za stáž a počáteční praxi mezi kritéria kvality a zajistit odpovídající přístup k systémům sociální ochrany; znovu potvrzuje, že zaměstnání mladých lidí by nemělo být považováno za zdroj levné pracovní síly a že mladým lidem by měly být poskytovány spravedlivé pracovní podmínky a mzdy, stejně jako řádné pracovní smlouvy, a to i podle jejich zkušeností a kvalifikace;

67. je znepokojen tím, že v důsledku krize způsobené onemocněním COVID-19 se počty případů nestandardní a nejisté práce mohou zvýšit; zdůrazňuje, že zákonná minimální mzda by se měla vztahovat na všechny pracovníky, včetně v současnosti vyloučených kategorií pracovníků, jako jsou pracovníci v nestandardním pracovním poměru;

68. vyzývá Komisi a členské státy, aby shromažďovaly podrobnější statistiky o nárůstu nejistého zaměstnání a některých forem atypického zaměstnávání na trhu práce a aby v reakci na zjištěnou situaci přizpůsobovaly a modernizovaly stávající pracovní právní předpisy;

⁽⁷⁸⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 30. ledna 2020 o rozdílech v odměňování žen a mužů (přijaté texty, P9_TA(2020)0025).

⁽⁷⁹⁾ Podle této strategie měla Komise předložit závazná opatření týkající se transparentnosti odměňování do konce roku 2020.

Středa 10. února 2021

69. vítá iniciativy členských států zaměřené na omezení nejistého zaměstnání a odstranění podvodných praktik, jejichž cílem je mzdové podbízení a vyhýbání se placení příspěvku na sociální zabezpečení⁽⁸⁰⁾, a vyzývá Komisi, aby v rámci svých pravomocí stanovených Smlouvami předložila příslušné návrhy;

70. připomíná členským státům, že veřejné služby zaměstnanosti by měly i nadále nabízet co nejvíce příležitostí ke kvalitnímu zaměstnání;

71. naléhavě vyzývá členské státy, aby postupně zrušily smlouvy na nulový počet hodin; vyzývá Komisi a členské státy, aby řešily nedobrovolnou práci na částečný úvazek a vyvinuly značné úsilí na podporu pracovních míst na dobu neurčitou a aby omezily využívání neustále obnovovaných smluv na dobu určitou;

72. je pevně přesvědčen, že zaměstnavatelé nesou plnou odpovědnost za poskytování vybavení, oděvu a pojištění, které jsou nezbytné pro to, aby mohli zaměstnanci vykonávat svou pracovní činnost, a že pro pracovníky samotné by to nemělo představovat žádné náklady; zdůrazňuje, že zaměstnavatelé nesou plnou odpovědnost za výdaje nebo odbornou přípravu, které jsou potřebné k tomu, aby zaměstnanci mohli plnit svou úlohu;

73. vyzývá Komisi a členské státy k zajištění řádného prosazování právních předpisů EU v oblasti mobility pracovních sil a koordinace sociálního zabezpečení, a zejména k zajištění toho, aby pracovníci byli před podpisem své smlouvy informováni o svých právech, povinnostech a procesních zárukách v jazyce, kterému rozumí⁽⁸¹⁾; vyzývá Evropský orgán pro pracovní záležitosti a členské státy, aby sledovaly dodržování platných pracovníprávních předpisů a předpisů v sociální oblasti; vyzývá členské státy, aby zavedly inspekce práce a zapojily Evropský orgán pro pracovní záležitosti do řešení přeshraničních situací;

74. zdůrazňuje, že členské státy by měly zajistit, aby vnitrostátní inspektoráty práce prováděly účinné a odpovídající kontroly a inspekce, poskytovaly vhodné mechanismy pro podávání stížností a prosazovaly práva všech pracovníků, zejména těch, kteří mají nejisté zaměstnání nebo některou z forem atypického zaměstnání, a zabezpečily jim odpovídající financování;

75. vyzývá členské státy, aby vymáhaly uplatňování revidované směrnice o vysílání pracovníků, a zajistily tak skutečnou ochranu pracovníků v této kategorii;

76. zdůrazňuje, že monitorování a kontrola jsou obzvláště důležité v případech státních příslušníků třetích zemí pracujících v Unii, neboť jediné tak lze zajistit jejich ochranu a zamezit zneužívání; vyzývá členské státy, aby v tomto ohledu intenzivně spolupracovaly s Evropským orgánem pro pracovní záležitosti;

77. vyzývá k tomu, aby Evropský orgán pro pracovní záležitosti disponoval skutečnými kontrolními pravomocemi, a mohl tak účinně bojovat proti nezákonným praktikám a vykořisťování a zneužívání pracovníků;

78. vítá pokyny Komise ze dne 16. července 2020 o ochraně sezónních pracovníků a závěry Rady ze dne 9. října 2020 o sezónních pracovnících;

79. bere na vědomí vysoký počet petic, které obdržel Petiční výbor a které jej upozorňují na zneužívání smluv na dobu určitou ve veřejném⁽⁸²⁾ i soukromém⁽⁸³⁾ sektoru, a konstatuje v této souvislosti, že nejčastější příčinou pracovního stresu je nejistota zaměstnání; vyzývá Komisi, aby tyto petice přezkoumala a v souladu se svými pravomocemi a pravomocemi členských států na ně lépe reagovala s cílem účinně řešit chudobu pracujících, sociální vyloučení a nejistou práci;

80. domnívá se, že prostituce je závažnou formou násilí a vykořisťování, které postihuje především ženy a děti; vyzývá členské státy, aby přijaly konkrétní opatření k boji proti hospodářským, sociálním a kulturním příčinám prostituce a aby podporovaly opatření pro osoby, které se prostituuji, aby tak usnadnily jejich sociální a profesní znovuzačlenění;

81. je toho názoru, že je třeba klást větší důraz na hodnoty a politiky, které podporují práci a spojitost mezi ní a zlepšováním kvality života lidí, a že tyto hodnoty a politiky by měly smysluplně přispívat ke zlepšování jejich sociálního a fyzického prostředí;

⁽⁸⁰⁾ Například zřizování dceřiných společností (nebo společností typu poštovní schránka) nebo agentur práce v členských státech s nižšími mzdami pouze za účelem využívání vyslaných pracovníků namísto najímání místních pracovníků.

⁽⁸¹⁾ Jak stanoví směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1152 ze dne 20. června 2019 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii (Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 105).

⁽⁸²⁾ Jedná se např. o petice 0240/18, 0328/18, 0365/18, 0374/18, 0396/18, 0419/18, 0829/2018, 0897/2018, 1161/2018, 0290/19, 0310/2019, 0335/2019, 0579/19, 0624/19, 0652/19, 0683/2019, 0737/2019, 1017/19, 1045/2019, 1241/2019, 1318/2019 a 0036/2020.

⁽⁸³⁾ Jedná se např. o petice 1378/2013, 0019/2016, 0020/2016, 0021/2016, 0099/2017, 1162/2017, 0110/2018 a 0335/2019.

Středa 10. února 2021

82. vítá přijetí balíčku opatření v oblasti mobility; je přesvědčen, že balíček opatření v oblasti mobility je silným nástrojem boje proti sociálnímu dumpingu a chudobě pracujících v dopravním odvětví; vyzývá k rychlému a úplnému provedení nařízení (EU) 2020/1054⁽⁸⁴⁾ o dobách řízení, dobách odpočinku a tachografech ve prospěch řidičů nákladních vozidel v celé Evropě; zdůrazňuje, že je třeba přijmout další podobné iniciativy k řešení sociálního dumpingu a chudoby pracujících v dalších odvětvích postižených sociálním dumpingem a špatnými pracovními podmínkami, jako je letecká a lodní doprava;

83. je přesvědčen, že stáže by měly společnosti vnímat jako investici, a nikoli jako práci, kterou získají zdarma; připomíná, že mladí lidé na stáži často nemají žádný jiný zdroj příjmů; domnívá se, že příspěvek stážistů je cenný a hraje zásadní roli a že si stážisté zaslouží odměnu; vyzývá Komisi a členské státy, aby ukončily praxi neplacených stáží a zajistily vysoce kvalitní stáže s důstojnou odměnou;

84. je přesvědčen, že mladí pracovníci by měli být odměňováni na základě svých zkušeností a neměli by být diskriminováni výrazně nižšími mzdami výhradně na základě svého věku; vyzývá proto členské státy, aby ukončily praxi zákonem povolených nižších než minimálních mezd pro mladé pracovníky;

Kolektivní smlouvy

85. konstatuje, že nezávislost sociálních partnerů je cenným přínosem, a zdůrazňuje, že je třeba ji zajistit v každém členském státě a sledovat její dodržování na úrovni EU; bere na vědomí návrh Komise⁽⁸⁵⁾ na ochranu a posílení kolektivního vyjednávání na vnitrostátní, a zvláště odvětvové úrovni;

86. vyzývá Komisi, aby podporovala využívání fondu ESF+ k budování kapacit sociálních partnerů s cílem posílit kolektivní vyjednávání v Evropě; vyzývá členské státy, aby vytvořily nezbytné instituce a mechanismy na podporu kolektivního vyjednávání, se zvláštním zaměřením na kolektivní vyjednávání v jednotlivých odvětvích; vyzývá členské státy, aby konzultovaly se sociálními partnery v členských státech a zapojily je do tvorby právních předpisů, kdykoli to bude relevantní;

87. oceňuje návrh Komise, aby členské státy stanovily opatření, která umožní vytvoření podmínek pro kolektivní vyjednávání v případech, kdy je pokrytí nižší než 70 %⁽⁸⁶⁾ pracovníků; zdůrazňuje, že do procesu rozhodování o zahájení takových opatření musí být zapojeni sociální partneři; domnívá se, že žádná opatření přijatá v tomto ohledu nesmí zasahovat do autonomie sociálních partnerů;

88. vyzývá členské státy, aby zaručily právo zaměstnanců se sdružovat a sjednávat a uzavírat kolektivní smlouvy a aby v případě porušení tohoto práva přijaly okamžitá opatření, a vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu monitorovala situaci;

89. vyzývá členské státy, aby odborům zajistily přístup na pracoviště, a to i v případě práce na dálku, za účelem organizace, sdílení informací a konzultací;

90. naléhavě vyzývá Komisi, aby proti hospodářské soutěži na úkor mezd bojovala zlepšením směrnic týkajících se zadávání veřejných zakázek⁽⁸⁷⁾ tak, aby úspěšné nabídky mohl předkládat pouze ten, kdo neporušuje platné kolektivní smlouvy; vyzývá členské státy, aby zajistily dodržování, kontrolu a prosazování předpisů;

91. je si vědom toho, že digitalizace a globalizace vedly k výraznému nárůstu samostatně výdělečné činnosti a atypických forem zaměstnání; vítá, že se Komise zavázala posoudit, zda je nezbytné přijmout opatření na úrovni EU, která by umožnila samostatným samostatně výdělečně činným osobám spojit se a uzavírat kolektivní smlouvy, a navrhnout v případě potřeby změny právních předpisů, a vítá také nedávnou veřejnou konzultaci v tomto ohledu; očekává zveřejnění

⁽⁸⁴⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1054 ze dne 15. července 2020, kterým se mění nařízení (ES) č. 561/2006, pokud jde o minimální požadavky na maximální denní a týdenní dobu řízení, minimální přestávky v řízení a denní a týdenní doby odpočinku, a nařízení (EU) č. 165/2014, pokud jde o určování polohy pomocí tachografů (Úř. věst. L 249, 31.7.2020, s. 1).

⁽⁸⁵⁾ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 28. října 2020 o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii (COM(2020)0682).

⁽⁸⁶⁾ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 28. října 2020 o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii (COM(2020)0682).

⁽⁸⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 1); směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65); směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

Středa 10. února 2021

posouzení dopadů prvních možných budoucích opatření; zdůrazňuje, že tento záměr nesmí vést ke zpoždění žádné jiné iniciativy Komise, která bude řešit falešnou samostatně výdělečnou činnost a zajišťovat práva pro pracovníky v nestandardním pracovním poměru;

92. je přesvědčen, že každý pracovník musí mít přístup k úplnému přehledu o tom, kdo je jeho zaměstnavatel, a o svých mzdových a pracovních právech, a to v souladu s odvětvovou kolektivní smlouvou nebo s vnitrostátními právními předpisy; domnívá se, že tyto informace by měly být dostupné inspektorátům práce; je přesvědčen, že tyto informace by mohly mít podobu zvláštního průkazu pro přeshraniční pracovníky, který se již osvědčil v některých členských státech; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby urychleně zavedla digitální evropské číslo sociálního zabezpečení; je přesvědčen, že evropské číslo sociálního zabezpečení má značný potenciál, že bude sloužit jako kontrolní mechanismus jak pro jednotlivce, tak pro příslušné orgány, s cílem zajistit, aby sociální zabezpečení bylo placeno v souladu s pravidly, a bojovat proti sociálním podvodům;

Sociální dopady pandemie COVID-19

93. vyzývá Komisi, aby vypracovala opatření na úrovni EU s cílem rozšířit podporu pro malé a střední podniky vedené ženami během krize a po ní;

94. poukazuje na to, že krize způsobené onemocněním COVID-19 výrazně zasáhla zaměstnance a znevýhodněné osoby; zdůrazňuje, že politické reakce na pandemii musí být zaměřeny na člověka a musí být založeny na globální solidaritě; trvá na tom, že obzvláště nezbytná jsou opatření pro boj proti chudobě a chudobě pracujících a jejich cílem by mělo být rychlé, spravedlivé a ekologické oživení; vyzývá členské státy, aby zajistily přiměřenou ochranu pro všechny zranitelné pracovníky během pandemie a aby spolu se sociálními partnery usilovaly o vývoj účinných, praktických a spravedlivých řešení problémů způsobených pandemií; v této souvislosti připomíná, že na zvýšení dostupnosti finančních prostředků z Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD) na pomoc nejchudším osobám by měla být použita dostatečná část dodatečných zdrojů v rámci programu REACT-EU; zdůrazňuje rovněž, že je důležité zajistit, aby na fond ESF+ byly v příštím víceletém finančním rámci přiděleny dostatečné zdroje;

95. vyzývá Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost ekonomickým dopadům režimů zkrácené pracovní doby, lidem, kteří byli trvale nebo dočasně propuštěni, a sociálním dopadům na osoby žijící v nejisté situaci; v této souvislosti připomíná, že režimy zkrácené pracovní doby nejsou ve všech členských státech totožné a že dávky se značně liší, přičemž zaměstnanci s nízkými dávkami jsou obzvláště ohroženi chudobou pracujících; vyzývá Komisi a členské státy, aby za tímto účelem chránily pracovníky s cílem pomoci jim udržet si zaměstnání, a to i poskytováním finanční podpory, například prostřednictvím režimů zkrácené pracovní doby a podpory pro osoby vykonávající nejisté zaměstnání nebo některou z forem atypické práce, a aby zvážily finanční podporu pro některé kategorie samostatně výdělečně činných osob, které v důsledku krize přišly o svou finanční základnu; dále vyzývá členské státy, aby chránily osoby, které žijí v nejisté situaci;

96. vyzývá členské státy, aby předložily minimální normy pro příslušné vnitrostátní pojištění v nezaměstnanosti a systémy minimálního příjmu ve formě rámcových právních předpisů s cílem zajistit lepší sociální zabezpečení pro pracovníky a obyvatele v Evropě;

97. požaduje, aby byla přijata opatření s cílem zabránit opětovnému nárůstu nedobrovolné práce na částečný úvazek v důsledku onemocnění COVID-19;

98. připomíná znepokojivé zprávy, které se objevily během krize a které se týkaly porušování práv přeshraničních a sezónních pracovníků, pokud jde o jejich pracovní a životní podmínky; vyzývá Komisi a členské státy, aby řešily nekalé praktiky a zajistily práva sezónních a přeshraničních pracovníků, kteří jsou zaměstnáni v rámci subdodavatelského a dodavatelského řetězce; vyzývá v této souvislosti členské státy, aby zajistily řádná a cenově dostupná ubytovací zařízení pro pracovníky, aniž by byly příslušné náklady odečítány od mezd pracovníků;

99. zdůrazňuje, že krize způsobená onemocněním COVID-19 prokázala, jaký význam má zaměstnanost v profesích, které byly označeny za systémově důležité pro naše hospodářství a společnost; připomíná, že mnozí z těchto pracovníků v přední linii zastávají v některých členských státech málo placená pracovní místa, jsou často podhodnoceni a nedostatečně placeni a často musí čelit nejistým pracovním podmínkám, a to částečně i v důsledku nedostatečné zdravotní a sociální ochrany; zdůrazňuje, že tato povolání vykonávají převážně ženy; poukazuje na nezbytnost vzestupné konvergence, pokud jde o poskytování péče;

100. zdůrazňuje, že v zájmu řešení závažných otázek by členské státy měly přijmout dlouhodobé strategie s cílem zachovat pracovní místa a kvalifikaci pracovníků a snížit tlak na vnitrostátní veřejné finance;

Středa 10. února 2021

101. vyzývá Komisi, aby přijala strategii EU v oblasti péče, která bude reakcí na sociální dopady na osoby plnící pečovatelské povinnosti, mezi nimiž neúměrně převažují ženy; zdůrazňuje, že by tato strategie měla vyžadovat značné investice do pečovatelských služeb, posílit politiku zaměřenou na dosažení rovnováhy pracovních a pečovatelských povinností během celého života a odstranit nedostatek pracovních sil, zejména prostřednictvím odborné přípravy, uznávání dovedností a lepších pracovních podmínek v těchto odvětvích;

102. očekává chystaný návrh Komise týkající se dlouhodobého evropského systému zajištění dávek v nezaměstnanosti, s přihlédnutím ke skutečnosti, že propouštění se s největší pravděpodobností zvýší; vyzývá k tomu, aby se tento návrh vztahoval na země hospodářské a měnové unie (HMU) s tím, že by zemím, které nejsou členy HMU, mohlo být umožněno, aby se k systému rovněž připojily;

103. vyzývá Komisi a členské státy, aby tlumily nejtvrďší dopady onemocnění COVID-19 pomocí cílené unijní a vnitrostátní podpory a vyčlenění dostatečných prostředků; vítá v tomto ohledu vytvoření nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) a vyzývá členské státy, aby jej urychleně provedly; vyzývá Komisi a členské státy k zajištění toho, aby finanční pomoc nebyla poskytována podnikům, které jsou registrovány v zemích uvedených v příloze I závěrů Rady o revidovaném unijním seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti; vyzývá Komisi a členské státy k zajištění toho, aby příjemci finančních prostředků dodržovali základní hodnoty zakotvené ve Smlouvách a aby podniky, které obdrží veřejnou finanční podporu, chránily své pracovníky, zaručily důstojné pracovní podmínky, dodržovaly dohody s odbory a příslušné kolektivní smlouvy, hradily svůj podíl na daních a zdržely se zpětného odkupu akcií, vyplacení bonusů manažerům i vyplacení dividend akcionářům;

104. vybízí členské státy, aby investovaly do zlepšení přístupu k širokopásmovému internetu, dálkového vzdělávání a učení ve venkovských oblastech ohrožených vyliďňováním a generační chudobou;

105. navrhuje, aby byla přijata proaktivní opatření k potírání případné vysoké nezaměstnanosti prostřednictvím politik EU a vnitrostátních politik a národních programů zaměstnanosti a k podpoře zelené, digitální, sociální, udržitelné a spravedlivé transformace, při které nikdo nebude opomíjen, investováním do nových, udržitelných a přístupných kvalitních pracovních míst, programů rekvalifikace, infrastruktury zaměřené na budoucnost, inovací a digitální transformace; je přesvědčen, že je třeba věnovat zvláštní pozornost podpoře zaměstnanosti mladých lidí;

106. vyzývá Komisi a členské státy, aby řešily důsledky krize a usnadnily transformaci zohledněním regionálních zvláštností, a zaručily tak rychlé přidělení dostupných finančních prostředků, například prostřednictvím opatření v oblasti dalšího vzdělávání v povoláních zaměřených na budoucnost, zvyšování kvalifikace a rekvalifikace a finančním posílením fondu ESF+ za tímto účelem;

107. žádá Komisi a členské státy, aby monitorovaly především odvětví, která se vyznačují vysokou mírou nejistoty zaměstnání, s cílem předcházet zneužívání pracovníků v oblastech, jako je dočasná práce v zemědělství, kde sezónní pracovníci čelí nekorektním pracovním podmínkám, které v některých případech porušují nejen pracovní práva pracovníků, ale také jejich základní práva;

108. zdůrazňuje, že pracovníci s nízkými příjmy jsou vystaveni vyššímu riziku expozice onemocnění COVID-19, neboť pracují v odvětvích, v nichž dochází mnohem častěji ke kontaktům mezi lidmi, jako je např. pečovatelské odvětví a odvětví dopravy, nebo vykonávají práci prostřednictvím on-line platform bez jakékoli možnosti práce na dálku; ostře kritizuje délku prováděcího období klasifikace onemocnění COVID-19 ve směrnici o biologických činitelích⁽⁸⁸⁾; vyzývá k urychlené revizi směrnice o biologických činitelích s cílem přizpůsobit ji celosvětovým pandemiím a dalším mimořádným okolnostem, aby byla co nejdříve zajištěna plná ochrana zaměstnanců před riziky expozice;

109. zdůrazňuje, že pracovníci s nízkými příjmy často pracují v odvětvích s vysokým rizikem fyzického poškození, což může mít dlouhodobý dopad na tělesné a duševní zdraví a ovlivňuje jejich schopnost výdělků do budoucna; je přesvědčen, že stávající právní předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví se dostatečně nezaměřují na prevenci úrazů při práci; vyzývá Komisi, aby co nejdříve navrhla nový strategický rámec pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci pro období po roce 2020, a vyzývá v této souvislosti Komisi, aby vypracovala výčet problémů a určila nástroje pro pracovníky

⁽⁸⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/54/ES ze dne 18. září 2000 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologickým činitelům při práci (Úř. věst. L 262, 17.10.2000, s. 21).

Středa 10. února 2021

v nízkopříjmových odvětvích, které by tyto problémy řešily; zdůrazňuje, že tato strategie musí zahrnovat zaměření na pracovníky platform a pracovníky v nestandardních typech zaměstnání; vyzývá Komisi, aby pozměnila směrnici 2004/37/ES⁽⁸⁹⁾ s cílem revidovat a rozšířit rozsah limitních hodnot expozice na pracovišti u řady rakovinotvorných nebo mutagenních látek;

110. zdůrazňuje, že v nízkopříjmových odvětvích jsou pracovníci v souvislosti s prací často vystaveni stresu; je přesvědčen, že problematika stresu na pracovišti musí být jednou z prioritních oblastí, na které se zaměřují evropské právní předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví; vyzývá Komisi a členské státy, aby v úzké spolupráci se sociálními partnery na národní úrovni navrhly směrnici o stresu na pracovišti, v níž stanoví pokyny pro podniky s cílem řešit stresové faktory související s prací a uloží všem společnostem, aby vypracovaly politiku podniků v oblasti stresu na pracovišti;

111. považuje za nanejvýš důležité zajistit, aby se provádění plánu EU na podporu oživení zaměřovalo na vymýcení chudoby a socioekonomických nerovností a aby bylo založeno na účinném mechanismu s cíli a referenčními hodnotami, které umožní přesně měřit dosažený pokrok; zdůrazňuje, že Evropský parlament musí být plně zapojen do předběžné i následné kontroly plánu na podporu oživení a že všem jeho zvoleným poslancům musí být svěřena formální úloha, aby byl zajištěn plně demokratický a transparentní proces hodnocení a provádění;

o

o o

112. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

⁽⁸⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES ze dne 29. dubna 2004 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 50).

Středa 10. února 2021

P9_TA(2021)0045

Dopad onemocnění COVID-19 na mladé lidi a sport

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o dopadu onemocnění COVID-19 na mladé lidi a sport (2020/2864(RSP))

(2021/C 465/08)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 165 a 166 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii a na Protokol (č. 2) o používání zásad subsidiarity a proporcionality,
- s ohledem na článek 14 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. července 2020 o právech osob s mentálním postižením a jejich rodin během krize COVID-19 ⁽²⁾;
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. září 2020 o demografické budoucnosti Evropy ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. října 2020 o zárukách pro mladé lidi ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. října 2020 o budoucnosti evropského vzdělávání v souvislosti s pandemií COVID-19 ⁽⁵⁾,
- s ohledem na otázku položenou Komisi o dopadu onemocnění COVID-19 na mladé lidi a sport (O-000074/2020 – B9-0005/2021),
- s ohledem na čl. 136 odst. 5 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- s ohledem na návrh usnesení Výboru pro kulturu a vzdělávání,

- A. vzhledem k tomu, že podle Mezinárodní organizace práce ⁽⁶⁾ zasahuje pokračující pandemie COVID-19 neúměrně tvrdě mladé lidi a ti se budou pravděpodobně dlouho potýkat se závažnými negativními dopady ovlivňujícími jejich hospodářskou situaci, zdraví a dobré životní podmínky, včetně chybějících příležitostí v oblasti vzdělávání, dobrovolnictví a odborné přípravy v klíčové fázi jejich vývoje;
- B. vzhledem k tomu, že dopad pandemie COVID-19 na fungování programů EU pro mladé lidi a vzdělávání, na práci s mládeží a dobrovolnickou činnost, na vnitrostátní vzdělávací systémy, na zaměstnanost a příjmy a na občanské svobody prohlubuje nerovnosti, což dokládají statistiky OECD, z nichž vyplývá, že pouze polovina studentů škol má navzdory úsilí jednotlivých zemí o poskytování vzdělávacích řešení online přístup k většině nebo ke všem vzdělávacím programům; vzhledem k tomu, že tato situace zhoršuje důsledky digitální propasti a brání rozvoji nezbytných digitálních dovedností a že pouhý přístup ke školním vzdělávacím programům vždy neznamená, že se studenti v obtížích mohou učit;
- C. vzhledem k tomu, že mladí lidé jsou klíčovou součástí solidárních činností pořádaných v reakci na potřeby jednotlivých komunit v souvislosti s pandemií COVID-19, od vedení informačních kampaní a práci v první linii v rámci Evropského sboru solidarity po další dobrovolnické iniciativy;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0054.

⁽²⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0183.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0239.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0267.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0282.

⁽⁶⁾ Globální zpráva, *Mladí lidé a COVID-19: dopady na pracovní místa, vzdělávání, práva a duševní pohodu*, 11. srpna 2020.

Středa 10. února 2021

- D. vzhledem k tomu, že negativní dopady pandemie jsou tak dalekosáhlé, že dále přispěly ke zmenšování občanského prostoru v členských státech v celé Evropě, přičemž mnoho organizací pracujících s mládeží a sportovních organizací se potýká s vyhlídkou, že bude muset ukončit činnost, což by mělo negativní dopad na zavedené struktury evropské a mezinárodní spolupráce a podstatně by to omezilo občanskou angažovanost;
- E. vzhledem k tomu, že psychosociální účinky COVID-19 mají v důsledku okamžitých i dlouhodobých faktorů dopad na duševní zdraví mladých lidí a jejich schopnost socializovat se; vzhledem k tomu, že nedostatek volnočasových aktivit a sociální omezení mají nepřiměřený dopad na děti a mladé lidi se zdravotním postižením;
- F. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 má ničivý dopad na sport a související sektory a průmyslová odvětví; vzhledem k tomu, že hospodářský dopad na profesionální sport je obrovský, neboť příjmy se následkem toho, že mnoho sportovních akcí na všech úrovních muselo být zrušeno nebo konáno bez diváků, hluboce propadly;
- G. vzhledem k tomu, že dopad pandemie na poloprofesionální sport, sport na základní úrovni a rekreační sport je stále ničivý, přičemž mnoho sportovních klubů čelí existenční hrozbě, neboť jsou ze své podstaty neziskové a pracují převážně na dobrovolném základě, a fungují tudíž bez jakýchkoli finančních rezerv;
- H. vzhledem k tomu, že omezení spojená s pandemií COVID-19 a nedostatek možností pravidelného tréninku a cvičení u sportu založeného na fyzickém kontaktu škodí pokroku a rozvoji sportovců;
- I. vzhledem k tomu, že sport je důležitým hospodářským odvětvím, neboť představuje 2,12 % celkového HDP a 2,72 % celkové zaměstnanosti v EU a podle odhadů se v něm nachází 5,67 milionu pracovních míst;
- J. vzhledem k tomu, že sport plní důležité společenské funkce, např. podporuje sociální začlenění, integraci, soudržnost a hodnoty, jako je vzájemný respekt a porozumění, solidarita, rozmanitost a rovnost, včetně rovnosti žen a mužů; vzhledem k tomu, že sport a přidružené dobrovolné činnosti mohou zlepšovat fyzické a duševní zdraví a zaměstnatelnost především mladých lidí a odklánět mladé lidi od účasti na násilí – včetně násilí na základě pohlaví –, trestné činnosti a užívání drog;

Mladí lidé

1. je znepokojen tím, že vzhledem ke zvláštní citlivosti pracovního trhu mladých lidí na hospodářské cykly a hospodářské krize zasahují důsledky současné pandemie zaměstnanost mladých lidí vážněji, což prohlubuje negativní trendy odvětví, v němž do velké míry převládají nestálá, špatně placená pracovní místa a pracovní místa na částečný úvazek, na něž se vztahuje slabší právní ochrana a nižší normy sociálního zabezpečení;
2. zdůrazňuje zvláště akutní dopad současné pandemie na mladé lidi, kteří nejsou zaměstnáni ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET), a zdůrazňuje, že je třeba řešit problémy, s nimiž se potýkají mladí lidé ze zranitelných skupin; zdůrazňuje, že je třeba zohledňovat značné rozdíly podílu žen a mužů mezi osobami, které nejsou zaměstnané ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy;
3. zdůrazňuje, že nejdramatičtější byla postižena odvětví s vysokým podílem lidské práce, která se často vyznačují nízkými mzdami, jako jsou velkoobchod a maloobchod, ubytování, cestovní ruch a stravovací služby, které obvykle zaměstnávají mladé pracovníky s nízkou kvalifikací a pracující studenty; konstatuje, že nezaměstnanost mladých lidí a jejich chudoba od vypuknutí pandemie soustavně rostou; domnívá se, že je pravděpodobné, že nezaměstnanost mladých lidí krátkodobě dále poroste a v dlouhodobém horizontu může zůstat nad úrovní před pandemií;
4. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly veškerá nezbytná opatření k boji proti katastrofálním dopadům na zaměstnanost mladých lidí, mj. prostřednictvím makroekonomických (fiskálních a měnových) politik, které budou směřovat veřejné výdaje na poskytování dotací na nábor nebo záruk pro mladé lidi, na podporu individualizovaných programů pro udržení a vytváření pracovních míst, na zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci mladých lidí a na investice do hospodářských odvětví, která mají potenciál přijímat mladé uchazeče o zaměstnání a nabízet jim kvalitní pracovní místa a důstojné pracovní podmínky a mzdy;
5. připomíná úlohu dobrovolné činnosti pro rozvoj životních a pracovních dovedností mladých lidí; domnívá se, že finančně podporovaná dobrovolná činnost může nezaměstnaným mladým lidem pomoci odolávat hospodářskému otřesu krize COVID-19 – čímž bude současně prospěšná pro společnost – a získat cenné zkušenosti, které jim usnadní přechod k dlouhodobému řádnému zaměstnání; domnívá se, že Evropský sbor solidarity může mladým Evropanům pomoci rozšířit

Středa 10. února 2021

si příležitosti nad rámec místní reality; naléhavě v této souvislosti vyzývá Komisi, aby poskytla jasné a jednotné pokyny pro provádění programů v krizových situacích a aby odstranila překážky bránící účasti, způsobené mj. nedostatečnou pružností ve financování, snížením financování, většími omezeními při udělování víz dobrovolníkům z partnerských zemí a neschopností zajistit mladým lidem právní status dobrovolníků;

6. zdůrazňuje životně důležitou úlohu informálního a neformálního učení, umění, sportu, dobrovolnictví a sociálních činností při podpoře účasti mladých lidí a sociální soudržnosti, neboť se jedná o nástroje, jež mohou mít obrovský dopad na místní komunity a mohou pomoci řešit mnoho aktuálních společenských výzev;

7. zdůrazňuje, že na základě dohody uzavřené dne 21. července 2020 by měla být Evropská rada při podpoře mladých generací – budoucnosti Evropy – ambicióznější a mj. zvýšit podporu mladých lidí v plánech obnovy tak, aby bylo 10 % prostředků přiděleno na vzdělávání a 20 % příspěvek byl vyčleněn na evropskou digitální strategii a uskutečnění jednotného digitálního trhu; v této souvislosti zdůrazňuje, že odvětvové programy, které se přímo zaměřují na mládež, jako je Erasmus +, Evropský sbor solidarity, záruka pro mladé lidi a záruka pro děti, nebo které mají potenciál podpořit přechod ke spravedlivější a sociálně a environmentálně udržitelnější Evropě, musí být mobilizovány tak, aby byl tento potenciál plně realizován, neboť hrozí, že své ambiciózní cíle nesplní, což by pro mladé lidi a budoucí generace bylo hlubokým zklamáním;

8. zdůrazňuje, že současná pandemie prohloubila digitální propast v EU a upozorňuje nás na to, že je naléhavě zapotřebí podporovat digitální gramotnost pro všechny a podněcovat široké využívání, uznávání a validaci alternativ, včetně příležitostí k informálnímu a neformálnímu učení, jako jsou učení a odborná příprava, jež probíhají online či digitálně; žádá zejména, aby se do středu pozornosti dostala podpora mladých studujících, kteří utrpěli ztrátu příjmu v technickém, duálním vzdělávání a odborném vzdělávání a přípravě, a aby byly rozvíjeny a rozsáhle využívány kvalitní digitální nástroje, výukové a učební materiály a obsah, neboť je třeba zabránit tomu, aby lidé opouštěli školní docházku, a zajistit hladký a účinný přechod ze školy do zaměstnání; zdůrazňuje, že bez ohledu na specifický kontext onemocnění COVID-19 je důležité zachovat prezenční učení, a zajistit tak, aby nikdo nezůstal pozadu, zejména malé děti, zranitelné skupiny a mladí lidé z obtížného socioekonomického prostředí bez technologických prostředků nebo dovedností;

9. vyzývá Komisi a členské státy, aby v zájmu rozvoje praktických dovedností, kompetencí a kvalifikací zvýšily investice do digitálních řešení a gramotnosti, aby zlepšily přístup k digitální gramotnosti pro všechny a aby podporovaly rozvoj nezávislých, vícejazyčných, inkluzivních a bezplatných vzdělávacích nástrojů online, s cílem zlepšit celkovou úroveň digitálních dovedností a kompetencí v rámci provádění akčního plánu digitálního vzdělávání (2021–2027); zdůrazňuje, že je třeba rozvíjet kompetence učitelů, školitelů, ředitelů, rodičů a vedoucích pracovníků s cílem zlepšit poskytování vzdělávání online a distančního a kombinovaného vzdělávání se zvláštním zaměřením na programy rozvoje dovedností;

10. obává se, že krize COVID-19 zvýšila úzkost a strach mezi mladými lidmi, což může mít značný dopad na jejich život a přechod ze školy do zaměstnání; v zájmu zajištění toho, aby pandemie neměla dlouhodobé psychologické účinky, vyzývá k širokému využívání individualizovaných služeb v oblasti duševního zdraví, psychosociální podpory a sportovních aktivit – ať už jako samostatných, nebo modulárních opatření – a k posílení podpory duševní pohody v institucích odborné přípravy a vzdělávání; zdůrazňuje dopad pandemie na mladé lidi se zdravotním postižením a mladé lidi žijící ve venkovských a odlehlých oblastech a vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly zvláštní pozornost potřebám této skupiny a odpovídajícím způsobem přizpůsobily dostupná podpůrná opatření a služby;

11. vyzývá k přijetí přístupu založeného na právech, jenž bude vycházet ze zásad nediskriminace a rovnosti, v různých politikách s cílem řešit mnohočetné formy diskriminace, s nimiž se během krize COVID-19 potýkají mladí lidé, a připomíná Komisi a členským státům, že je třeba zaujmout zvláštní přístup k podpoře a ochraně zranitelných skupin, jako jsou mladí lidé se zdravotním postižením, mladí lidé ze znevýhodněného prostředí a ohrožení domácím násilím, mladí migranti a uprchlíci a mladí členové komunity LGTBIQ+; zdůrazňuje význam svobodného přístupu ke kvalitním informacím o pandemii COVID-19 jako celku, které budou přizpůsobené potřebám mladých lidí;

12. poukazuje na to, že v celé Evropě jsou obzvláště ohroženy sportovní aktivity v oblasti práce s mládeží, což vede ke zmenšování občanského prostoru, a naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly opatření na zachování struktur a zajištění rozmanitosti nabídky v oblasti mládeže a sportu; připomíná, že je třeba, aby byly do provádění řešení určených na podporu mladých lidí a mládežnických a sportovních organizací úzce zapojeny místní orgány, organizace občanské společnosti a sociální partneři; zdůrazňuje význam organizovaného sportu a mládežnických organizací pro sociální soudržnost;

Středa 10. února 2021

Sport

13. je hluboce znepokojen možnými trvalými škodami ve sportovním odvětví, a to nejen z hospodářského hlediska a z hlediska zaměstnanosti, ale i z hlediska celé společnosti;

14. zdůrazňuje, že sport a fyzické cvičení jsou v okolnostech způsobených pandemií obzvláště důležité, neboť posilují fyzickou a duševní odolnost; vítá skutečnost, že podle získaných údajů vedly lockdowny k častějšímu a aktivnějšímu provozování některých individuálních sportů; je na druhou stranu znepokojen nedostatkem fyzické aktivity, jenž byl během lockdownů pozorován u mnoha mladých lidí, i důsledky, které by to mohlo mít pro veřejné zdraví;

15. zdůrazňuje, že evropský sportovní model je nutné udržet a podporovat, neboť více než kdy jindy budou solidarita, spravedlnost a přístup založený na hodnotách důležité pro obnovu sportovního odvětví a pro přežití sportu na místní úrovni;

16. připomíná, že sport podporuje a učí hodnoty, jako je vzájemná úcta a porozumění, solidarita, rozmanitost, spravedlnost, spolupráce a občanská angažovanost, a podporuje soudržnost a integraci migrantů a uprchlíků; zdůrazňuje, že sport nezná hranic a spojuje osoby z různých socioekonomických a etnických prostředí; domnívá se, že zejména sport na místní úrovni hraje zásadní úlohu při podpoře sociálního začlenění osob s omezenými příležitostmi, příslušníků zranitelných skupin a osob se zdravotním postižením; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby posílila začleňování prostřednictvím sportu a prozkoumala nové možnosti s cílem maximalizovat jeho dopad a dosah; žádá, aby byla zvýšena podpora rodinám s nízkými příjmy s cílem umožnit jejich dětem účast na sportovních a jiných volnočasových aktivitách;

17. zdůrazňuje, že osoby se zdravotním postižením čelí značným finančním a organizačním problémům, pokud jde o přístup ke sportu, a to jak v souvislosti s aktivitami na místní úrovni, tak na profesionální úrovni, když se tyto možnosti během pandemie COVID-19 zhoršily, a naléhavě proto vyzývá Komisi, aby tento problém konkrétně řešila ve své nadcházející strategii pro pomoc osobám se zdravotním postižením;

18. zdůrazňuje, že pandemie COVID-19 má ničivé důsledky pro celé odvětví sportu na všech úrovních, zejména na sportovní organizace a kluby, ligy, posilovny a fitness centra, sportovce, trenéry, pracovníky a dobrovolníky v oblasti sportu a subjekty podnikající v oblasti sportu, včetně organizátorů sportovních akcí a sdělovacích prostředků v oblasti sportu, domnívá se, že cesta k oživení bude náročná, a zdůrazňuje potřebu cílených podpůrných opatření;

19. domnívá se, že obecné nástroje na podporu oživení, které EU přijala v reakci na krizi, musí v krátkodobém horizontu pomoci odvětví sportu, a naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily, že vnitrostátní podpůrné fondy, strukturální fondy a vnitrostátní plány na podporu oživení a odolnosti budou přínosem pro odvětví sportu navzdory jeho specifickým rysům a organizační struktuře;

20. zdůrazňuje význam záchranných balíčků zaměřených na všechny sporty; zdůrazňuje, že zatímco hlavní divácké sporty byly často finančně postiženy nejvíce, neměly by být jedinými, kdo obdrží finanční pomoc, ani ji neměly dostávat přednostně;

21. domnívá se, že stávající finanční podpora možná není dostatečná, a vyzývá Komisi, aby prozkoumala všechny možné způsoby poskytování dodatečné cílené podpory pro amatérský i profesionální sport s cílem zvýšit životaschopnost celého odvětví;

22. vyzývá Komisi a členské státy, aby prostřednictvím dostupných programů EU, pro něž je toto odvětví způsobilé, včetně programu Erasmus+ a Evropského sboru solidarity, posílily obživení a odolnost odvětví sportu vůči krizím, a to obecně, a zejména v případě sportu na místní úrovni, a aby zajistily plný přístup sportu k nástroji na podporu oživení a odolnosti, Evropskému fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, Evropskému sociálnímu fondu plus a programu „EU pro zdraví“; zdůrazňuje, že v tomto ohledu má klíčový význam začlenění sportu do příslušných právních předpisů a odstranění všech překážek v procesu podávání žádostí na vnitrostátní úrovni;

23. vyzývá Komisi, aby důkladně posoudila hospodářský a sociální dopad pandemie COVID-19 na sport ve všech členských státech a aby na základě výsledků tohoto posouzení vypracovala evropský přístup k řešení problémů a zmírnění možných důsledků;

24. vyzývá ke strukturované a systematické výměně osvědčených postupů mezi členskými státy, pokud jde o řešení dopadů krize na sport, a k systematické analýze údajů a informací o účasti na sportu a dopadu onemocnění COVID-19; považuje za užitečné prozkoumat možnosti vypracování nových způsobů provozování sportu v situacích, které vyžadují omezení fyzického kontaktu;

Středa 10. února 2021

25. je toho názoru, že je naléhavě potřebná široká meziodvětvová spolupráce k překonání problémů, které se v odvětví sportu objevily v důsledku pandemie COVID-19; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba dále povzbuzovat ke spolupráci na všech úrovních, se zahrnutím všech subjektů zapojených do sportu, podnikatelského sektoru souvisejícího se sportem a dalších příslušných zúčastněných stran;

26. konstatuje, že během krize se zvýšilo využívání digitálních řešení, jako jsou sportovní aplikace; domnívá se, že další digitalizace sportovního odvětví zvýší jeho odolnost v jakýchkoli budoucích krizích; vyzývá k rozvoji digitálních nástrojů umožňujících financování sportovních aktivit během pandemie;

27. vyzývá Komisi, aby koordinovala veškerá opatření přijímaná s cílem řešit důsledky pandemie COVID-19 na sport v rámci zvláštního akčního plánu EU;

28. vyzývá Radu, aby v nadcházejícím pracovním plánu EU v oblasti sportu upřednostňovala opatření a činnosti, jejichž cílem je pomoci tomuto odvětví vypořádat se s následky pandemie v krátkodobém i dlouhodobém horizontu;

29. je přesvědčen, že dokud se pandemie bude dále rozvíjet, bude nutné vést koordinovaný dialog mezi evropskými a mezinárodními sportovními federacemi a členskými státy s cílem projednat možnosti bezpečného pokračování významných mezinárodních sportovních akcí a soutěží; naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby usilovaly o koordinovaný přístup, pokud jde o vstup na stadiony, cestovní omezení a testování na COVID-19, s cílem umožnit účinné plánování a odpovědnou organizaci celoevropských sportovních soutěží;

30. vyzývá k přijetí opatření na posílení prevence dopingu během lockdownů v souvislosti s onemocněním COVID-19 a po jejich skončení, a to s cílem podpořit zdraví sportovců a fair play v evropském sportu;

31. domnívá se, že různé sporty byly postiženy v různé míře a že v některých sportech trpí menší kluby, soutěže v nižších divizích a aktivity na místní úrovni, zejména kvůli své ekonomické závislosti na malých sponzorech nebo na vlastních příspěvcích sportovců; zdůrazňuje, že amatérský sport je základem pro profesionální sport vzhledem k tomu, že malé sportovní kluby na místní úrovni významným způsobem přispívají k rozvoji mladých sportovců a fungují většinou na základě dobrovolnické činnosti; zdůrazňuje význam solidarity v rámci evropské sportovní komunity napříč různými sporty i uvnitř nich rámci a vyzývá k větší podpoře menšinového sportu a sportu na místní úrovni vzhledem k hospodářským potížím při zachování jeho činnosti;

32. poukazuje na to, že omezení způsobená pandemií COVID-19 a nedostatek možností pravidelného tréninku a cvičení u sportů vyžadujících fyzický kontakt škodí pokroku a rozvoji sportovců; domnívá se, že pořadatelé akcí, trenéři a samotní sportovci by měli být informováni o možných důsledcích dlouhodobého nedostatku intenzivního tréninku; žádá spolupráci mezi sportovními institucemi a organizacemi na podpoře projektů a koncepcí, které se zaměřují na opětovné získání ztracených schopností;

33. domnívá se, že arény a stadiony představují jádro sociální struktury sportovních a kulturních ekosystémů našich společností; uznává, že možnost znovuotevření těchto míst je pro zdraví a dobré životní podmínky našich občanů a pro hospodářské oživení zásadní, a to jak nyní, tak i v budoucnu;

o

o o

34. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, Radě a vládám a parlamentům členských států.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0050

Dohoda o přidružení mezi EU a Ukrajinou**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o provádění dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou (2019/2202(INI))**

(2021/C 465/09)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 8 a na hlavu V, zejména články 21, 22, 36, 37 a 49 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a na část pátou Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na Dohodu o přidružení mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé, včetně prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu, která vstoupila v platnost dne 1. září 2017, a na související program přidružení,
- s ohledem na skutečnost, že dne 11. června 2017 vstoupil v platnost bezvízový režim pro občany Ukrajiny, který byl výsledkem pozměňovacích návrhů předložených Evropským parlamentem a Radou k nařízení Rady (ES) č. 539/2001,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni ⁽¹⁾,
- s ohledem na svá předchozí usnesení týkající se Ukrajiny, zejména usnesení ze dne 12. prosince 2018 o provádění dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou ⁽²⁾ a ze dne 21. ledna 2016 o dohodách o přidružení a prohloubených a komplexních zónách volného obchodu s Gruzii, Moldavskem a Ukrajinou ⁽³⁾, a na své doporučení ze dne 19. června 2020 Radě, Komisi a místopředsedovi Komise / vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku k Východnímu partnerství před summitem konaným v červnu 2020 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na zprávy Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva o Ukrajině, zejména na 30. zprávu o situaci v oblasti lidských práv na Ukrajině ze září 2020,
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN ze dne 19. června 2020 nazvanou „Situace lidských práv v Autonomní republice Krym a v ukrajinském městě Sevastopol“,
- s ohledem na společný pracovní dokument útvarů Komise a Evropské služby pro vnější činnost ze dne 12. prosince 2019 nazvaný „Zpráva o provádění přidružení týkající se Ukrajiny“ (SWD(2019)0433),
- s ohledem na společné prohlášení z 22. vrcholné schůzky mezi EU a Ukrajinou konané dne 6. října 2020,
- s ohledem na doporučení a činnosti Parlamentního shromáždění Euronest, fóra občanské společnosti Východního partnerství a dalších zástupců občanské společnosti na Ukrajině,
- s ohledem na závěrečná prohlášení a doporučení přijatá na schůzi Parlamentního výboru pro přidružení EU-Ukrajina, která se konala dne 19. prosince 2019,
- s ohledem na závěry svých volebních pozorovatelských misí během prezidentských voleb na Ukrajině konaných dne 31. března a 21. dubna 2019 a během předčasných parlamentních voleb konaných dne 21. července 2019,
- s ohledem na vyplacení úvěru Ukrajině ve výši 500 milionů EUR dne 29. května 2020 coby součásti čtvrtého programu makrofinanční pomoci ze strany Komise,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 39.

⁽²⁾ Úř. věst. C 388, 13.11.2020, s. 116.

⁽³⁾ Úř. věst. C 11, 12.1.2018, s. 82.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0167.

Čtvrtek 11. února 2021

- s ohledem na nebývalé balíčky pomoci, které zavedla EU s cílem pomoci sousedním zemím v boji proti pandemii COVID-19, a zejména na dlouhodobý úvěr ve výši 1,2 miliardy EUR, který byl Ukrajině za velice příznivých podmínek poskytnut na základě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/701 ze dne 25. května 2020 o poskytnutí makrofinanční pomoci partnerským zemím procesu rozšíření a evropského sousedství v souvislosti s pandemií COVID-19⁽⁵⁾,
 - s ohledem na společné prohlášení komise NATO-Ukrajina ze dne 31. října 2019,
 - s ohledem na pátou monitorovací zprávu Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti, která byla zveřejněna v září 2017, a na závěry o Ukrajině týkající se stavu provádění doporučení z roku 2017, které byly zveřejněny v červnu 2020,
 - s ohledem na doporučení Výboru ministrů Rady Evropy členským státům⁽⁶⁾ týkající se prostředků k boji proti diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity a na normy přijaté Parlamentním shromážděním Rady Evropy,
 - s ohledem na závěrečnou zprávu volební pozorovatelské mise Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) ze dne 21. července 2019 o předčasných parlamentních volbách na Ukrajině,
 - s ohledem na index vnímání korupce za rok 2019 zveřejněný organizací Transparency International, která Ukrajinu zařadila na 126. místo ze 180 posuzovaných zemí a území (první místo získává země, která je hodnocena nejlépe),
 - s ohledem na Rámcovou úmluvu Rady Evropy o ochraně národnostních menšin a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků přijatou dne 5. listopadu 1992,
 - s ohledem na stanovisko Benátské komise k zákonu na podporu ukrajinského jazyka jakožto úředního jazyka a na stanovisko Benátské komise k ustanovením zákona o vzdělávání ze dne 5. září 2017, která se týkají používání úředního jazyka a minoritních a dalších jazyků ve vzdělávání,
 - s ohledem na stanovisko Benátské komise ze dne 10. prosince 2020 týkající se Ústavního soudu Ukrajiny,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu a na čl. 1 odst. 1 písm. e) a na přílohu 3 rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu,
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro mezinárodní obchod,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0219/2020),
- A. vzhledem k tomu, že dohoda o přidružení / prohloubená a komplexní dohoda o volném obchodu je základem vztahů Evropské unie s Ukrajinou, které jsou založeny na politickém přidružení a hospodářské integraci, a představuje plán pro reformy, jejichž úplné provedení by mělo být považováno za způsob, který umožní nepřetržité přibližování se k Unii a povede k postupnému začleňování na vnitřní trh Unie a k plnému využití potenciálu a přínosů dohody o přidružení / prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu;
- B. vzhledem k tomu, že podle článku 49 SEU může Ukrajina jako evropský stát požádat o členství v Unii, pokud splní všechna kodaňská kritéria a bude dodržovat zásady demokracie, základní svobody, lidská práva a práva menšin a zásady právního státu;
- C. vzhledem k tomu, že na 22. vrcholné schůzce mezi EU a Ukrajinou byly potvrzeny evropské ambice Ukrajiny a uvítána její evropská volba, byl uznán významný pokrok Ukrajiny v reformním procesu a uvítány výsledky, kterých už bylo dosaženo při provádění dohody o přidružení, i úspěchy prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu;
- D. vzhledem k tomu, že v roce 2019 Ukrajina prošla ožehavým volebním obdobím na prezidentské i parlamentní úrovni, a vzhledem k tomu, že je třeba ocenit způsob, jakým tento proces i pokojné a řádné předání moci, které následovalo, zvládla;

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 165, 27.5.2020, s. 31.

⁽⁶⁾ Cm/Rec(2010)5, k dispozici na adrese https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805cf40a.

Čtvrtek 11. února 2021

- E. vzhledem k tomu, že celostátní místní volby konané dne 25. října 2020 představovaly další zkoušku stavu demokracie a příležitost pro další konsolidaci; vzhledem k tomu, že během příprav na místní volby, které se konaly dne 25. října 2020, došlo během probíhající volební kampaně k pokusům o změnu volebního zákona, a vzhledem k tomu, že absence jasných opatření, jak reagovat na situaci ohledně pandemie COVID-19, je i nadále velkým problémem, mají-li být přijaty nové standardy pro bezpečné hlasování;
- F. vzhledem k tomu, že omezená volební pozorovatelská mise ODIHR dospěla k závěru, že místní volby konané dne 25. října 2020 na Ukrajině byly zvláště důležité v návaznosti na nedávné decentralizační reformy, které přenesly značné pravomoci a zdroje na místní samosprávu, že volební proces byl obecně klidný, dobře organizovaný a transparentní, postupy byly většinou dodržovány a ústřední volební komise Ukrajiny celkově splnila všechny zákonné lhůty a fungovala nestranně, otevřeně a transparentně;
- G. vzhledem k tomu, že občanská společnost a volební odborníci uvedli, že místní stranické organizace, kandidáti a členové volebních komisí se nemohli řádně připravit na registraci kandidátů, neboť volební zákon byl přijat až bezprostředně před volebním procesem;
- H. vzhledem k tomu, že zavedení kontrolních mechanismů shora dolů přijetím zásady imperativního mandátu a stanovením minimální hranice 10 000 voličů pro kandidátky oslabuje demokratický charakter voleb;
- I. vzhledem k tomu, že občanská společnost kritizovala rozhodnutí neuspořádat volby v 18 obcích v Doněcké a Luhanské oblasti, které jsou pod kontrolou vlády, aniž by toto rozhodnutí civilně-vojenská správa jednoznačně odůvodnila, čímž fakticky připravila o hlasovací právo přibližně 475 000 voličů, kteří v těchto obcích žijí;
- J. vzhledem k tomu, že zejména v druhé části roku 2019 s cílem rychle uskutečnit reformy slibované během volebních kampaní bylo tempo legislativní činnosti zvláště posilováno, někdy na úkor parlamentní kontroly, transparentnosti a kvality zákonodárství;
- K. vzhledem k tomu, že Ukrajina sice dosáhla významného pokroku při provádění závazků souvisejících s dohodou o přidružení a v integraci s Unií, avšak několik zahájených reforem je nutno ještě dokončit, zejména v oblasti právního státu, řádné správy věcí veřejných a boje proti korupci; vzhledem k tomu, že navzdory značnému pokroku reformnímu procesu na Ukrajině i nadále brání rozsáhlá korupce; vzhledem k tomu, že probíhající ústavní krize ohrožuje schopnost prezidenta a parlamentu Ukrajiny provádět reformy; vzhledem k tomu, že se zdá, že oligarchové opět získávají politický vliv; vzhledem k tomu, že je stále třeba přijmout některá další opatření, aby se zabránilo jakémukoli zhoršení situace, zejména pokud jde o soudnictví;
- L. vzhledem k tomu, že z důvodu značné dynamiky reformních procesů a souvisejících institucionálních výzev dosud nebylo dosaženo plného potenciálu přijatých reforem; vzhledem k tomu, že reformy jsou rovněž oslabeny vnitřní institucionální nestabilitou a rozpory, nedostatkem jasných referenčních hodnot, nedostatečnou kapacitou, omezenými zdroji a vnějšími faktory, jako je pandemie COVID-19, ale i nedostatkem politického odhodlání přijmout a zajistit plnou nezávislost soudních a hospodářských institucí a vyhnout se selektivnímu uplatňování spravedlnosti;
- M. vzhledem k tomu, že společné prohlášení komise NATO-Ukrajina ze dne 31. října 2019 vyzývá Ukrajinu, aby plnila své mezinárodní povinnosti a závazky, dodržovala lidská práva a práva menšin a aby plně provedla doporučení a závěry Benátské komise týkající se zákona o vzdělávání;
- N. vzhledem k tomu, že nejnovější zpráva Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva upozorňuje na nedostatečný pokrok v trestních řízeních týkajících se závažného porušování lidských práv, kterého se údajně dopustili příslušníci ukrajinských sil, a také na průtahy a nedostatečný pokrok při vyšetřování trestných činů souvisejících s Majdanem;
- O. vzhledem k tomu, že podle nejnovější zprávy organizace Transparency International se vnímání korupce na Ukrajině vrátilo na úroveň roku 2017;
- P. vzhledem k tomu, že podpora modernizace, ukončení oligarchizace, reforem a boje proti korupci je mezi občany Ukrajiny stále velmi vysoká, a proto je třeba tato očekávání naplnit bez dalších odkladů;

Čtvrtek 11. února 2021

- Q. vzhledem k tomu, že před vypuknutím pandemie COVID-19 získalo ukrajinské hospodářství opět stabilitu a vykazovalo uspokojivý růst a snižující se nezaměstnanost, čemuž napomohl pokrok ve využívání potenciálu dohody o přidružení / prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu;
- R. vzhledem k tomu, že je třeba, aby si Ukrajina zachovala makroekonomickou stabilitu tím, že bude dodržovat své závazky v rámci Mezinárodního měnového fondu a provádět všechny střednědobé strukturální politiky schválené v rámci programu makrofinanční pomoci EU, a že zajistí silnou a nezávislou Ukrajinskou národní banku;
- S. vzhledem k tomu, že probíhající globální krize vyžaduje koordinovaný přístup a výjimečné balíčky podpůrných opatření; vzhledem k tomu, že veškerá mimořádná opatření musí být přiměřená, časově omezená a musí respektovat základní svobody;
- T. vzhledem k tomu, že EU stojí při ukrajinském lidu od počátku pandemie COVID-19 a poskytuje finanční a materiální podporu prostřednictvím dvoustranných a regionálních programů, jako jsou programy, které Unie poskytla Ukrajině v březnu, dubnu a květnu 2020;
- U. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 prohloubila problémy ukrajinského systému zdravotní péče: vzhledem k tomu, že ačkoli podle ukrajinského práva je zdravotní péče bezplatná, skutečnost, kterou mnoho občanů této země při vyhledávání lékařské péče zakouší, tomu neodpovídá kvůli bezdůvodně zdlouhavým reformním opatřením přijímaným ukrajinským ministerstvem zdravotnictví;
- V. vzhledem k tomu, že v souvislosti s pandemií COVID-19 je ještě důležitější, aby byla i nadále poskytována humanitární pomoc a aby zvláštní monitorovací mise OBSE, agentury OSN, nevládní organizace a Mezinárodní výbor Červeného kříže měly neomezený přístup do oblastí, které nejsou pod kontrolou vlády;
- W. vzhledem k tomu, že nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic a její schopnost provádět nezbytné hospodářské a sociální reformy jsou stále vážně oslabovány cílenými dezinformačními kampaněmi, kybernetickými útoky a dalšími hybridními hrozbami, ale také nevyřešeným konfliktem na východě země způsobeným pokračující ruskou vojenskou agresí a okupací velkých částí Doněcké a Luhanské oblasti a přetrvávající nezákonnou ruskou okupací a anexí Autonomní republiky Krym a města Sevastopol, což zhoršuje situaci v oblasti lidských práv a představuje překážku zvyšování prosperity, stability a růstu země;
- X. vzhledem k tomu, že EU důrazně odsoudila pokračující ruskou agresí vůči Ukrajině, včetně nezákonné anexe Krymu a Sevastopolu v rozporu s její svrchovaností a územní celistvostí, a přijala a hodlá i nadále uplatňovat politiku neuznání této agrese a v této souvislosti nadále provádí omezující opatření vůči jednotlivcům a subjektům zapojeným do tohoto porušování mezinárodního práva;
- Y. vzhledem k tomu, že EU je i nadále odhodlána usilovat o zachování normandského formátu, OBSE, třístranné kontaktní skupiny a zvláštní monitorovací mise OBSE na Ukrajině a vítá, že Ukrajina uplatňuje v rámci normandského formátu a třístranné kontaktní skupiny konstruktivní přístup, a vyzývá Rusko, aby postupovalo stejně;
- Z. vzhledem k tomu, že dne 17. července 2014 bylo nad Doněckou oblastí sestřeleno letadlo společnosti Malaysia Airlines při letu MH17 mezi Amsterdamem a Kuala Lumpurem v souvislosti s úsilím Ruska o oslabení územní celistvosti Ukrajiny, což vedlo ke smrti všech 298 cestujících a posádky; vzhledem k tomu, že společný vyšetřovací tým (SVT) pod vedením Nizozemska potvrdil, že letadlo bylo během letu MH17 sestřeleno pomocí rakety země-vzduch typu Buk, kterou dodala 53. brigáda ruských protileteckých sil sídlící v Kursku;
- AA. vzhledem k tomu, že dne 9. března 2020 bylo zahájeno soudní řízení proti čtyřem hlavním podezřelým obviněným ze sestřelení letadla společnosti Malaysia Airlines letu MH17 podle nizozemského práva, a to díky spolupráci Ukrajiny v rámci SVT; vzhledem k tomu, že Nizozemsko dne 10. července 2020 podalo u Evropského soudu pro lidská práva žalobu proti Ruské federaci kvůli její úloze při sestřelení letadla společnosti Malaysia Airlines letu MH17; vzhledem k tomu, že Rusko vyvíjelo tlak na Ukrajinu, aby do výměny vězňů dne 7. září 2019 byla zahrnuta i pátá osoba, která je předmětem zájmu, a sice Volodymyr Cemach; vzhledem k tomu, že Rusko dne 15. října 2020 jednostranně ukončilo účast na třístranných konzultacích s Austrálií a Nizozemskem v rámci snah o zjištění pravdy; vzhledem k tomu, že Rusko soustavně maří veškeré úsilí o to, aby byli pachatelé postaveni před soud, a to i tím, že odmítá výsledky SVT, podporuje dezinformace o letu MH17 či tím, že v Radě bezpečnosti OSN uplatňuje své právo veta k zablokování řízení mezinárodního tribunálu;

Čtvrtek 11. února 2021

- AB. vzhledem k tomu, že EU odsoudila Rusko za ukončení spolupráce v případech týkajících se letu MH17; vzhledem k tomu, že EU Rusko důrazně žádá, aby při vyšetřování případů týkajících se letu MH17 a souvisejících soudních řízeních plně spolupracovalo;
- AC. vzhledem k tomu, že od začátku války na východní Ukrajině bylo zabito přibližně 13 000 osob, z toho čtvrtina civilistů, a 30 000 osob bylo zraněno; vzhledem k tomu, že kvůli ozbrojenému konfliktu s ozbrojenými skupinami podporovanými Ruskem muselo přibližně 1,5 milionu ukrajinských občanů opustit své domovy; vzhledem k tomu, že stovky ukrajinských občanů byly vězněny Ruskem a jím podporovanými silami, přičemž místo pobytu řady dalších osob stále není známo; vzhledem k tomu, že probíhající vojenský konflikt způsobuje humanitární krizi s ničivými důsledky pro 4,4 milionu osob, z nichž přibližně 1,5 milionu představuje vnitřně vysídlené osoby; vzhledem k tomu, že 3,4 milionu osob žijících na frontové linii potřebuje humanitární pomoc a ochranu; vzhledem k tomu, že v důsledku útoků na veřejnou infrastrukturu se místní obyvatelstvo potýká s omezeným přístupem ke zdravotnickým zařízením, školám, vodě a hygienickým zařízením;
- AD. vzhledem k tomu, že v okupovaných částech východní Ukrajiny a na okupovaném Krymském poloostrově došlo k výraznému zhoršení situace v oblasti lidských práv, je zde systematicky porušována svoboda projevu, svoboda náboženského vyznání, jsou porušována vlastnická práva, je přísně omezeno právo na vzdělání a jazykové právo, dochází k útokům na sdělovací prostředky a obyvatelstvu je nuceně udělováno ruské občanství a nejsou zde zaručena základní lidská práva a svobody; vzhledem k tomu, že samozvané úřady na okupovaném Krymu nadále pronásledují krymské Tatary, přičemž desítky z nich stíhají na základě zinscenovaných obvinění z terorismu; vzhledem k tomu, že Centrum pro občanské svobody na Ukrajině odhaduje, že na Krymu nebo v Rusku bylo z politických důvodů pronásledováno nejméně 94 ukrajinských občanů, z toho 71 krymských Tatarů, včetně Marlena Asanova, Memeta Beljalova, Timura Ibragimova, Sejrana Salijeva, Servera Mustafajeva, Servera Zekirajeva a Edema Smailova, kteří byli v září 2020 odsouzeni k nepodmíněným trestům odnětí svobody v rozmezí 13 až 19 let;
- AE. vzhledem k tomu, že Ukrajina se v žebříčku světového indexu svobody tisku na rok 2020 nachází na 96. místě; vzhledem k tomu, že Ukrajina přijala řadu reforem, včetně reformy zákona o transparentnosti vlastnictví sdělovacích prostředků, avšak pro uvolnění pevného sevření oligarchů, v němž vězí sdělovací prostředky, podporu redakční nezávislosti a boj proti beztrestnosti trestných činů vůči novinářům je třeba učinit mnohem více;
- AF. vzhledem k tomu, že mediální prostředí na Ukrajině je i nadále pod silným vlivem oligarchů vlastnících sdělovací prostředky, a vzhledem k tomu, že pracovníci sdělovacích prostředků, zejména novináři, kteří se zabývají případy korupce a podvodů, neustále čelí hrozbám násilí, zastrašování a smrti, jak tomu bylo například v případě novináře Vadyma Komarova v roce 2019, a jejich práci je často bráněno mimo jiné omezeným přístupem k informacím, právním nátlakem, jak tomu bylo například v případě trestního řízení proti Bihus.info, či kybernetickými útoky;
- AG. vzhledem k tomu, že Ukrajina má značný problém v oblasti genderové nerovnosti; vzhledem k tomu, že rovnost před zákonem neznamena skutečnou rovnost, neboť ženy se v praxi i nadále potýkají s velkými překážkami, zejména na pracovišti; vzhledem k tomu, že podle globálního indexu genderové nerovnosti Světového ekonomického fóra z roku 2018 je Ukrajina na 65. místě ze 149 zemí; vzhledem k tomu, že podle ukazatele nerovnosti příjmů na Ukrajině na každých 100 USD příjmu mužů vydělají ženy pouze 63,1 USD;
- AH. vzhledem k tomu, že osoby LGBTI a feminističtí aktivisté jsou neustále vystavováni verbálním projevům nenávisti a násilným útokům a Romové se setkávají s diskriminačními výroky a verbálními projevy nenávisti ze strany státních a místních orgánů a sdělovacích prostředků;
- AI. vzhledem k tomu, že donucovací orgány při mnoha příležitostech odmítly vyšetřit trestní oznámení LGBT osob, zejména účastníků pochodů hrdosti, která se týkala trestných činů z nenávisti nebo verbálních projevů nenávisti, a to kvůli chybějícím ustanovením trestního zákoníku, která by umožňovala stíhat podněcování k nenávisti nebo násilí na základě sexuální orientace nebo genderové identity; vzhledem k tomu, že Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti doporučila změnit trestní zákoník tak, aby zahrnoval tyto důvody páchaní uvedených trestných činů a považoval je za přitěžující okolnosti;
- AJ. vzhledem k tomu, že Parlament uznává vedoucí postavení a politickou vůli ukrajinských orgánů, pokud jde o poskytování dostatečné ochrany pochodům hrdosti; vzhledem k tomu, že verbální projevy nenávisti a trestné činy z nenávisti namířené proti LGBTI osobám jsou však stále všudypřítomné a že policejní ochrana není vždy k dispozici, jak se ukázalo při násilných útocích během pochodu hrdosti v Kyjevě, kde demonstranti nemohli plně požívat svého všeobecného práva na svobodu pokojného shromažďování a být přitom chráněni před násilím;

Čtvrtek 11. února 2021

- AK. vzhledem k tomu, že cílem dohody o přidružení / prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu bylo sblížení ukrajinského práva a ukrajinských norem s právem a normami EU, a to i v sociální oblasti; vzhledem k tomu, že navzdory těmto závazkům zůstává provádění dohody o přidružení / prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu v sociální oblasti stále neuspokojivé; vzhledem k tomu, že Ukrajina ratifikovala hlavní mezinárodní nástroje, nadále je však neprovádí;
- AL. vzhledem k tomu, že navzdory povinnostem vyplývajícím z dohody o přidružení a četným výzvám odborových svazů vládě, aby uplatňovala nezbytná opatření na podporu sociálního dialogu, zůstává koncept trojstranných konzultací v podstatě nefunkční; vzhledem k tomu, že po více než deseti letech od svého zřízení je Národní tripartitní sociální a hospodářská rada (NTSHR) i nadále slabá a neúčinná a nemá žádný skutečný vliv na sociální dialog, neustále se potýká s nedostatečným personálním obsazením a nekonzistentností, pokud jde o koordinaci jejích činností; vzhledem k tomu, že v roce 2019 z celkového počtu 177 celostátních odborových svazů registrovaných u Ministerstva spravedlnosti Ukrajiny měla pouze jedna třetina možnost účastnit se kolektivního vyjednávání;

Společné hodnoty a obecné zásady

1. konstatuje, že dohoda o přidružení / prohloubená a komplexní dohoda o volném obchodu je výrazem společné ambice EU a Ukrajiny směřovat k politickému přidružení a hospodářské integraci a může sloužit jako předloha pro reformu, a zdůrazňuje jejich zásadní význam, zejména v současné výjimečné době; naléhavě vyzývá k plnému provedení dohody a k využití jejího potenciálu; dále naléhavě vyzývá ukrajinské orgány, aby navzdory problémům, které představuje pandemie COVID-19, ponechaly toto provádění mezi prioritami svých pracovních programů; zdůrazňuje, že pomoc EU Ukrajině podléhá přísné podmíněnosti, a opakuje, že je třeba, aby Ukrajina opět prokázala svůj závazek k reformě a dodržování zásad Unie; připomíná, že je třeba, aby dohoda o přidružení / prohloubená a komplexní dohoda o volném obchodu byla aktualizována tak, aby řádně zohledňovala vývoj regulačních rámců a potřeby hospodářského rozvoje, a aby byly posíleny monitorovací mechanismy; doporučuje, aby EU a Ukrajina využily nadcházejícího pravidelného přezkumu plnění cílů dohody o přidružení s cílem prozkoumat možnosti aktualizace obchodních a odvětvových prvků;
2. vítá nebylé balíčky pomoci, včetně makrofinanční pomoci, které Ukrajině jakožto součásti týmu Evropa poskytla Unie, která takto chtěla partnerským zemím pomoci vyrovnat se s mimořádnou situací v důsledku pandemie COVID-19; konstatuje, že se jedná o zásadní projev solidarity EU v době bezprecedentní krize; vyzývá ukrajinské orgány, aby vytvořily klima příznivé pro investice a urychleně provedly dohodnuté podmínky pro vyplácení makrofinanční pomoci EU v souladu s memorandem o porozumění; připomíná ukrajinské vládě, že vyplácení první tranše makrofinanční pomoci v celkové hodnotě 1,2 miliardy EUR, jež činila 600 milionů EUR, v prosinci 2020 bez jakýchkoli zvláštních politických podmínek bylo jednorázovou výjimkou kvůli naléhavé povaze této podpory a nesmí být zneužíváno k oslabení dohodnutých reforem;
3. s uspokojením konstatuje, že volební pozorovatelské mise OBSE/ODIHR za účasti Evropského parlamentu celkově vyhodnotily prezidentské a parlamentní volby konané v roce 2019 jako konkurenční, řádně spravované a účinně řízené, což potvrzuje oddanost Ukrajiny demokratickým hodnotám Unie a je obzvláště pozoruhodné v souvislosti s pokračujícím ruským úsilím o destabilizaci Ukrajiny; naléhavě vyzývá ukrajinské orgány, aby řešily nedostatky zjištěné v prohlášeních vedoucích delegací Evropského parlamentu a aby se řídily doporučeními obsaženými v závěrečných zprávách volebních pozorovatelských misí OBSE/ODIHR; nadále pozorně sleduje, do jaké míry jsou dodržovány demokratické normy při pořádání svobodných a spravedlivých voleb na Ukrajině, neboť v této zemi se uskutečnily první místní volby po vítané reformě za účelem decentralizace; vyzývá ukrajinskou vládu, aby zajistila, že volební kampaně budou svobodné a spravedlivé a bez nevhodných metod financování volebních kampaní a nebude v nich prostor pro kupování hlasů; zdůrazňuje, že volební proces a proces hlasování v den voleb by měly doprovázet vyšší bezpečnostní normy a bezpečnostní opatření k zabránění šíření onemocnění COVID-19; konstatuje, že v průběhu předčasných parlamentních voleb na Ukrajině v roce 2019 bylo vymezení hranic ve volebních obvodech s jedním mandátem provedeno způsobem nepříznivým pro zastoupení národnostních menšin; konstatuje, že v některých regionech, jako je Zakarpatská oblast, byly zaznamenány volební podvody, např. formou tzv. „klonování“ kandidátů, což snížilo šance příslušníků maďarské menšiny na vstup do parlamentu;
4. vítá nový volební zákon přijatý v prosinci 2019, včetně jeho ustanovení o právech vnitřně vysídlených osob; připomíná však, že průběžné změny volebního zákona během probíhajících voleb jsou v rozporu s doporučeními Benátské komise, vedou k právní nejistotě a mají nepříznivý dopad na činnost volebních komisí; naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby se dále zabývala nezákonnými postupy při volební kampani, kupováním hlasů, zneužíváním administrativních zdrojů a právní nejistotou spojenou s kampaní v sociálních médiích;

Čtvrtek 11. února 2021

5. trvá na tom, že volební zákon by měl být zdokonalen a uveden do souladu s mezinárodními standardy, aby bylo možné řešit otázky, jako jsou kampaně v sociálních médiích, transparentnost výdajů na kampaně a přístup nezávislých kandidátů k volebnímu procesu; s ohledem na místní volby navíc zdůrazňuje, že je důležité odstranit byrokratické překážky pro registraci voličů z řad vnitřně vysídlených osob, stanovit finanční strop pro volební kampaně, umožnit účast samostatných kandidátů, a to mj. tím, že se přehodnotí záměr zavést hotovostní vklad u kandidátů v malých komunitách;

Reformy a institucionální rámec

6. uznává význam prodemokratických reforem a důvěry v instituce jakožto nejúčinnějšího bezpečnostního mechanismu; vyzývá Komisi, aby používala existující mechanismy za účelem usnadnění a podpory provádění reforem na Ukrajině; navrhuje Komisi, aby v úzké spolupráci s občanskou společností vytvořila a provedla kvalitativní a kvantitativní mechanismy za účelem sledování toho, jak Ukrajina provádí reformy, včetně jasných referenčních hodnot, doporučení a zásad podmíněnosti, a aby je využila ke zlepšení metodiky výročních zpráv o plnění, které by se měly stát účinnými nástroji pokynů pro reformy;

7. zdůrazňuje, že je třeba modernizovat mechanismy řízení a podávání zpráv, které hodnotí pokrok Ukrajiny, zejména v oblasti reformy soudnictví, boje proti korupci, státních podniků, správy a řízení podniků a energetických reforem, které by byly spojeny s hospodářskou a investiční podporou;

8. doporučuje zaměřit se na omezený počet priorit, na které je třeba soustředit politické úsilí, finanční podporu a technickou pomoc s cílem účinně vybudovat institucionální kapacitu nezbytnou k zajištění dlouhodobého úspěchu reforem, a to nejen v právních předpisech, ale i v praxi; podporuje posílení odvětvové spolupráce mezi EU a Ukrajinou v prioritních oblastech, jako je digitální ekonomika, energetika, změna klimatu a obchod; vítá ambice Ukrajiny o sblížení s politikami EU v oblasti jednotného digitálního trhu a Zelené dohody pro Evropu prostřednictvím provádění příslušného *acquis*;

9. uznává přidružený status Ukrajiny a ostatních signatářů dohod o přidružení a prohloubených a komplexních dohod o volném obchodu a požaduje zlepšení politického dialogu s těmito zeměmi, aby bylo možné pokročit s další hospodářskou integrací a legislativní harmonizací; vyzývá EU, aby v souladu se zásadou „více za více“ u tří přidružených zemí včetně Ukrajiny zvažila vytvoření strategie posílené spolupráce v oblasti reforem a investic, která by byla podmíněna mj. kroky v oblasti budování investičních kapacit, dopravy, energetiky, spravedlnosti a digitální ekonomiky a která by připravila půdu pro ambiciózní program integrace do EU; vyzývá Komisi, aby v souvislosti s řešením důsledků pandemie COVID-19 do konce roku 2020 předložila v koordinaci s mezinárodními finančními institucemi podrobný, podmíněný a individuálně uzpůsobený hospodářský a investiční návrh pro Ukrajinu a další země přidružené k EU; mimoto vyzývá orgány EU, aby analyzovaly možnost začlenění Ukrajiny a ostatních přidružených zemí jako pozorovatelů na jednáních výborů zřízených podle čl. 291 SFEU a nařízení (EU) č. 182/2011 ⁽⁷⁾ a na zasedáních pracovních skupin a výborů Rady, aby EU ukázala, že je odhodlána k další integraci a posílení orientace reforem a správního know-how těchto zemí;

10. podporuje komplexní přezkum dohody o přidružení / prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu v souladu s ustanoveními dohody a s cílem plně využít jejího potenciálu politického přidružení a hospodářské integrace, včetně posílené odvětvové integrace Ukrajiny s EU;

11. vyzývá Komisi, aby v dohodách o přidružení / dohodách o DCFTA aktualizovala zanedbávané, avšak důležité oblasti politik, jako je zohledňování genderové problematiky a řešení zdravotních krizí, a aby současně zajistila, aby nebyly v rozporu s naprosto zásadními environmentálními a klimatickými opatřeními nebo s iniciativami Zelené dohody pro Evropu;

12. vyzývá Komisi, aby podporovala investice do odvětví, která mají potenciál pro rozvoj, růst a konkurenceschopnost EU a mohou dále posílit hospodářskou diverzifikaci, např. do udržitelné energetiky a klimatu, jednotného digitálního trhu, kybernetické bezpečnosti a dopravy;

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

Čtvrtek 11. února 2021

13. vítá pokrok, kterého Ukrajina dosáhla při plnění svých závazků zakotvených v dohodě o přidružení, zejména v oblastech zemědělství, energetiky, bankovníctví, decentralizace, digitální ekonomiky, životního prostředí a volebních postupů; konstatuje však, že podle mechanismu přezkumu dohody o přidružení („pulz dohody o přidružení“) bylo v roce 2019 dokončeno jen 37 % úkolů spojených s jejím prováděním (pokles z 52 % v roce 2018); bere na vědomí úsilí, které bylo vynaloženo v druhé polovině roku 2019 s cílem urychlit tempo reform, naléhavě však vyzývá ukrajinské instituce, aby neupřednostňovaly rychlost legislativního procesu před kvalitou přijatých právních předpisů, a zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v plnění závazků;

14. zdůrazňuje v tomto ohled, že Ukrajina nesmí přehlížet skutečnost, že úroveň politické, technické a finanční podpory EU bude záviset na tom, do jaké míry bude plnit závazky, které přijala vůči Unii a jejím členským státům, zejména pokud jde o reformní proces, dodržování lidských práv, práv menšin a základních svobod, a na vytvoření skutečného a účinného právního státu;

15. vítá společný plán vlády a parlamentu přijatý v roce 2018 a vytvoření společné platformy pro evropskou integraci v listopadu 2019 a doufá, že tyto iniciativy povedou k lepší koordinaci mezi jednotlivými institucemi, které se podílejí na navrhování, přijímání a provádění reform; vybízí ukrajinský parlament a ukrajinskou vládu, aby tento nástroj využívaly lépe a účinněji a aby přezkoumaly svou spolupráci při provádění závazků týkajících se dohody o přidružení a sbližování právních předpisů s cílem maximalizovat součinnost, zejména pokud jde o know-how v oblasti právních předpisů EU a posuzování souladu;

16. chválí Ukrajinu za pokrok, kterého dosáhla při reformě své veřejné správy, a zdůrazňuje, že je důležité nezpomalovat další pokrok a podrobit veškerá místa s dočasným jmenováním provedeným v období pandemie COVID-19 co nejdříve postupu přijímání zaměstnanců na základě zásluh; je si vědom toho, jak velkou výzvu to představuje pro správu věcí veřejných, instituce a veřejné správní orgány na Ukrajině, a vyzývá Komisi, aby na to poskytla adekvátní technickou a finanční podporu;

17. vítá výsledky reformy zaměřené na decentralizaci a posílení postavení obcí, která byla zahájena v roce 2014 a ukázala se jako jedna z dosud neúspěšnějších reform; bere na vědomí podporu projektu U-LEAD, který vedl k vytvoření téměř 1000 dobrovolně sloučených místních komunit, v nichž žije přibližně 11,7 milionů občanů; kladně hodnotí dosavadní kroky s cílem decentralizovat veřejné orgány a veřejné finance prostřednictvím balíčku právních aktů, jakož i jejich praktické provádění; vyzývá Komisi, aby podrobně prostudovala detaily decentralizační reformy a případně ji využila jako úspěšnou případovou studii pro jiné země;

18. vyzývá Ukrajinu, aby dokončila decentralizační reformu v rámci širokého a otevřeného dialogu, zejména s místními samosprávami a jejich sdruženími, s cílem posílit autonomii a pravomoci místních samospráv a podpořit pravidelnou výměnu informací mezi ústřední vládou a národními sdruženími místních a regionálních samospráv ohledně jakékoli politiky, která může mít územní dopad;

19. vítá uspořádání prvního kola místních voleb dne 25. října 2020, kdy účast přesáhla 36 % a které byly svobodné a spravedlivé, ale byly spojeny se souběžnou veřejnou konzultací, která podle OBSE/ODIHR vytvořila nepatřičnou politickou výhodu a zakryla oddělení státu a strany; vyzývá státní orgány, aby respektovaly autonomii místní samosprávy a podporovaly správní kapacity obcí a měst; vyzývá k zavedení koncepce územního veřejného subjektu jakožto právnické osoby, což je v Evropské unii zavedenou praxí, jež je uznána v Evropské chartě místní samosprávy; vítá přechod na rozpočtový kodex, který zaručuje 60 % podíl na místní dani z příjmu fyzických osob jako nezbytný příspěvek ke zdravým veřejným financím na místní úrovni; varuje před vytvářením paralelních struktur na místní úrovni, což by mohlo vést k sporům o kompetence, navrhuje však, aby bylo zvaženo, že by osoby zastávající veřejné funkce měly dvojí pravomoci, a to jak místní, tak zároveň jako nejvyšší orgán státu; bere na vědomí usnesení parlamentu Ukrajiny ze dne 17. července 2020 o ustanovování a rušení rajónů, podle něhož se opatření týkající se konsolidace rajónů obecně vztahují i na území oblastí Krymu a okresy v Doněcké a Luhanské oblasti, které v současnosti nejsou pod kontrolou ukrajinské vlády;

Čtvrtek 11. února 2021

Spolupráce v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP)

20. uznává jedinečné zkušenosti a odborné znalosti Ukrajiny a vítá účast Ukrajiny na misích, bojových skupinách a operacích společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP), příspěvky k bojovým skupinám EU, to, že se stále častěji připojuje k prohlášením a deklaracím EU o mezinárodních a regionálních otázkách, jakož i její příspěvky a gratuluje Ukrajině k jejímu novému statusu partnera NATO s posílenými příležitostmi;

21. vítá úspěšné kroky v oblasti vědecké a technologické spolupráce, včetně kosmického průmyslu, a v oblasti obrany, zejména sbližování v provozních, vzdělávacích a institucionálních segmentech, a provádění nezbytných vnitřních změn v těchto odvětvích; chválí ochotu Ukrajiny účastnit se výzkumných programů rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa a agentury ESA; bere na vědomí plodnou spolupráci mezi ministerstvem obrany Ukrajiny a Evropskou obrannou agenturou a vybízí k jejímu dalšímu rozvoji; vyzývá EU a Ukrajinu, aby posílily spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany a věnovaly zvláštní pozornost konfliktu na východní Ukrajině a snahám Ruska o narušení svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny, a to prostřednictvím usmíření, spolupráce v oblasti kybernetické bezpečnosti a boje proti dezinformacím, jakož i úsilí o posílení odolnosti rodin, komunit a státních institucí;

22. podporuje možnou účast Ukrajiny na vybraných projektech SBOP včetně spolupráce s Evropskou obrannou agenturou a zejména stálé strukturované spolupráce (PESCO) za předpokladu, že bude splněn dohodnutý soubor politických, věcných a právních podmínek, jako v případě jiných třetích zemí; vítá nedávné rozhodnutí EU přizvat Ukrajinu k účasti na operaci EU ALTHEA v Bosně a Hercegovině a vybízí obě strany, EU i Ukrajinu, aby nadále rozšiřovaly účast Ukrajiny na misích a operacích Evropské unie;

23. vítá posílenou spolupráci mezi ukrajinskými orgány a evropským veřejným a soukromým sektorem v boji proti hybridním hrozbám, především ze strany Ruska, jejichž cílem je mimo jiné šíření nepravdivých informací, podněcování násilí a šíření protivládních a protievropských nálad; považuje zahájení dialogu o kybernetických otázkách mezi EU a Ukrajinou za správně načasované a vhodné a podporuje myšlenku rozšířit spektrum dialogu na bezpečnost a obranu s cílem přiměřeně reagovat na současné i budoucí hrozby, zejména v souladu s globální strategií zahraniční a bezpečnostní politiky EU;

Územní celistvost a svrchovanost Ukrajiny

24. opakuje pevnou podporu a závazek Unie vůči nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic a podporu Unie vůči mezinárodně koordinovanému ukládání sankcí ruské vládě a agentům, kteří oslabují svrchovanost a územní celistvost země, dokud nebudou splněny všechny náležité podmínky pro odstranění těchto sankcí, včetně úplného provedení minských dohod a obnovení územní celistvosti Ukrajiny v rámci jejich mezinárodně uznávaných hranic;

25. nadále odsuzuje nezákonnou anexi Krymu a Sevastopolu a faktickou okupaci některých oblastí Doněcka a Luhanska; vyzývá Ruskou federaci, aby splnila své mezinárodní závazky, stáhla své vojenské síly z území Ukrajiny a aby v plném rozsahu naplnila rezoluce Valného shromáždění OSN o územní celistvosti Ukrajiny a o Krymu a Sevastopolu;

26. zdůrazňuje, že jakékoliv dohody s Ruskou federací musí respektovat plné provádění dohody z Minsku a plnění rezolucí OSN o statusu Krymu a respektování územní celistvosti Ukrajiny ze strany Ruské federace;

27. vítá obnovení mírových rozhovorů v rámci normandské čtyřky, ke kterému došlo dne 9. prosince 2019 v Paříži po tříleté patové situaci; naléhavě vyzývá všechny strany, aby dodržovaly dohodu o příměří; zdůrazňuje význam ustanovení dalších nárazníkových oblastí, odminování zaminovaných oblastí a otevírání kontrolních stanovišť napříč frontovou linií a vyzývá Rusko, aby využilo svého vlivu na ozbrojená uskupení, která podporuje, a přiměla je dodržovat a plně provádět závazky přijaté v rámci dohod z Minsku a nedávných zasedání normandské čtyřky a třístranné kontaktní skupiny; znovu připomíná, že – jak bylo dohodnuto v Minsku a v rámci tzv. „Steinmeierova vzorce“ – místní volby v okupovaných částech východní Ukrajiny musí probíhat v souladu s ukrajinskými právními předpisy a pod dohledem OBSE; zdůrazňuje, že podmínky pro svobodné a spravedlivé volby v Doněcku a v Luhansku nejsou v současné situaci splněny; vítá skutečnost, že byl zrušen plán na zahrnutí Ruskem podporovaných separatistů jako jedné ze stran jednání třístranné kontaktní skupiny; vyjadřuje politování nad připomínkami vysokých členů ukrajinské delegace v rámci třístranné kontaktní skupiny, kteří popírali vojenské zapojení Ruska do konfliktu v Donbaské oblasti;

Čtvrtek 11. února 2021

28. důrazně odsuzuje destabilizační kroky Ruska a jeho vojenské zapojení na Ukrajině; vyjadřuje znepokojení nad pokračujícím nárůstem ruských vojenských zařízení a základen na Krymském poloostrově, včetně více než 30 000 vojáků, nových systémů raket země-vzduch a země-země, ponorek schopných nést jaderné zbraně a strategických bombardérů; odsuzuje nezákonné kroky Ruska, jejichž cílem je zajistit kontrolu nad Kerčským průlivem, neboť představují porušení mezinárodního námořního práva a mezinárodních závazků Ruska, zejména výstavbu Kerčského mostu a železničního spojení bez souhlasu Ukrajiny, pokládání podmořských kabelů a uzavření a militarizaci Azovského moře, jež vážně brání hospodářským činnostem Ukrajiny; vyzývá Ruskou federaci, aby zajistila neomezený a volný průchod do Azovského moře a z něj v souladu s mezinárodním právem, jakož i přístup mezinárodních nevládních organizací a mezinárodních humanitárních organizací na okupovaná ukrajinská území Donbasu a anektovaný Krym; v této souvislosti připomíná, že ruský režim námořních kontrol zahájený v roce 2018 a uplatňovaný na veškerá plavidla proplouvající Kerčským průlivem, který je pod ruskou kontrolou, směrem do Azovského moře a z něj má i nadále negativní hospodářské dopady na tento region; vyzývá k propuštění všech ukrajinských politických vězňů a válečných zajatců v Rusku, na Krymu a v částech Donbasu, které nejsou ovládány ukrajinskou vládou; vyjadřuje však znepokojení nad násilným zahrnutím ruských občanů podezřelých z účasti na sestřelení letu MH17 společnosti Malaysian Airlines do výměny zadržených osob mezi Ukrajinou a Ruskem;

29. zdůrazňuje, že konflikt na východní Ukrajině potřebuje politické řešení; žádá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby zintenzivnily své úsilí v oblasti mírového řešení konfliktů tím, že podpoří úsilí všech stran mírového procesu, posílí opatření na budování důvěry a budou podporovat mandát k vyslání mírové mise OSN na celé okupované území Ukrajiny; žádá, aby jakmile to situace dovolí, bylo stranám konfliktu v rámci plného provádění dohody z Minsku nabídnuto vyslání civilní mise SBOP vedené EU, která by pomáhala například při odminování, při přípravách na místní volby a zabezpečovala volný přístup humanitárních organizací; vyzývá EU, aby byla připravena posílit sankce vůči Rusku, pokud to situace bude vyžadovat, a to i v případě, že Rusko nebude plnit své závazky vyplývající z minského protokolu, zejména pokud jde o bezpečnostní část;

30. naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby splnila své závazky týkající se reformy státní kontroly vývozu v souladu s požadavky a normami EU a v souladu s prováděním konzistentní a systematické politiky sankcí; vyzývá ESVČ a Komisi, aby lépe dohlížely na uplatňování sankcí EU, včetně lepšího dohledu nad činnostmi orgánů pověřených prováděním společných pravidel EU v členských státech;

31. vyzývá ESVČ, aby vypracovala aktivnější úlohu pro EU, zastoupenou místopředsedou Komise, vysokým představitelem Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, při mírovém řešení probíhající války na východní Ukrajině, a to i v rámci normandské čtyřky; doporučuje zvážit možnost jmenování zvláštního vyslance EU pro Krym a oblast Donbasu;

32. opakuje svou výzvu, aby byla vedena jednání v mezinárodním formátu o ukončení okupace Krymu za aktivní účasti EU; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, Komisi a členské státy, aby poskytly veškerou nezbytnou podporu pro zřízení mezinárodní platformy pro Krym, která by umožnila, aby úsilí o obnovení územní celistvosti Ukrajiny bylo koordinováno, formalizováno a systematizováno; považuje za důležité zapojit do činnosti této platformy medžlis krymských Tatarů, jenž je jediným mezinárodně uznávaným subjektem zastupujícím krymské Tatary;

33. připomíná mezitím, že podle mezinárodního humanitárního práva nese Ruská federace jako okupující stát plnou odpovědnost za uspokojení potřeb obyvatelstva dočasně okupovaného poloostrova Krymu včetně zásobování vodou; dále připomíná, že podle čtvrté Ženevské úmluvy, již je Rusko smluvní stranou, nesmí okupující moc nutit obyvatele okupovaného území, aby sloužili v jejich ozbrojených nebo pomocných silách;

34. odsuzuje Ruskou federaci za usidlování ruských občanů na okupovaném Krymu a v Doněcké a Luhanské oblasti, čímž narušuje rovnováhu mezi držiteli ruských pasů a Ukrajinci, za pokračující vydávání ruských pasů rezidentům na dočasně okupovaných územích Ukrajiny, což porušuje ukrajinskou svrchovanost a cíle a ustanovení dohody z Minsku, jakož i za její pokusy o uspořádání místních voleb v Autonomní republice Krym na Ukrajině dne 13. září 2020; konstatuje, že volby guvernéra v Sevastopoli byly nelegální a v rozporu s mezinárodním právem, a to stejně jako v případě voleb zástupců do tzv. Státní rady „Krymské republiky“, tzv. Zákonodárního shromáždění města Symferopol a tzv. Venkovské rady oblasti Razdolno; vyzývá EU, aby osobám odpovědným za organizaci a vedení těchto hlasování uložila sankce;

Čtvrtek 11. února 2021

vyjadřuje politování nad tím, že Rusko na okupovaném Krymu provádí odvody mladých mužů do ruských ozbrojených sil a 85 % z nich bylo posláno sloužit do Ruské federace; vyzývá Rusko, aby zastavilo odvody obyvatel Krymu a plně dodržovalo své závazky vyplývající z Ženevské úmluvy;

35. vyjadřuje plnou podporu veškerému úsilí o zajištění spravedlnosti pro všech 298 obětí sestřelu letadla letu MH17 společnosti Malaysia Airlines, jenž byl proveden ruskou střelou typu země vzduch, a jejich pozůstalé, a to včetně mezinárodně podporovaného trestního řízení proti čtyřem podezřelým podle nizozemského práva a žaloby na Rusko u Evropského soudu pro lidská práva; vyjadřuje Ukrajině uznání za její pokračující spolupráci v rámci společného vyšetřovacího týmu s cílem nalézt pravdu, identifikovat podezřelé a postavit pachatele před soud; odsuzuje jednostranné odstoupení Ruska od třístranných konzultací s Austrálií a Nizozemskem vedených v rámci snah o zjištění pravdy; vyzývá Rusko, aby plně spolupracovalo se všemi probíhajícími snahami o zajištění odpovědnosti všech jednotlivců nebo subjektů zapojených do sestřelení letadla letu MH17, mimo jiné prostřednictvím obnovení dialogu ke zjištění pravdy s Austrálií a Nizozemskem, zajištění spolupráce s mezistátní žalobou, kterou podalo Nizozemsko proti Rusku u Evropského soudu pro lidská práva, a vydáním Volodymyra Cemacha do Nizozemska; naléhavě vyzývá Rusko, aby ukončilo šíření dezinformací ohledně letu MH17;

36. vyzývá Ukrajinu, aby pomohla moldavské ústřední vládě při jejím úsilí o opětovné získání kontroly nad Podněštřím na základě zásady územní celistvosti Moldavska;

37. bere na vědomí přijetí zákona o národní bezpečnosti v červnu 2018 a zákona o zadávání zakázek v oblasti obrany a o zpravodajských službách v roce 2020; naléhavě však vyzývá k tomu, aby byly přijaty další právní předpisy zaměřené na omezení pravomocí Ukrajinské bezpečnostní služby s cílem vytvořit z ní čistě kontrašpionážní a protiteroristickou agendu a na zavedení parlamentního dohledu nad celým bezpečnostním sektorem;

Právo, svoboda, bezpečnost a boj proti korupci

38. opakuje, že dosažení hmatatelných výsledků v boji proti korupci má zásadní význam pro zachování vysoké úrovně podpory reformního procesu mezi občany, jakož i pro zlepšení podnikatelského prostředí a přilákání přímých zahraničních investic; vybízí ukrajinské orgány k dalšímu pokroku v oblasti reform, zejména v oblasti právního státu a boje proti korupci, a aby zajistily nezávislost a trvalé fungování klíčových protikorupčních institucí; v této souvislosti oceňuje obnovení národního úřadu pro předcházení korupci a skutečnost, že v lednu 2020 vstoupily v platnost nové zákony o nezákonném obohacování a o informátorech, stejně jako skutečnost, že v září 2019 zahájil svou činnost vrchní protikorupční soud;

39. je však znepokojen rozhodnutím Ústavního soudu ze dne 27. října 2020, které vytvořilo právní mezeru ve struktuře ukrajinského boje proti korupci a vážně oslabilo národní úřad pro předcházení korupci; oceňuje aktivní úsilí vycházející od prezidenta Zelenského, které vyvinuli političtí aktéři s cílem obnovit právní předpisy a důvěryhodnost ukrajinských protikorupčních struktur; naléhavě vyzývá ukrajinské orgány, aby nadále vyvíjely úsilí s cílem obnovit plně funkční, účinnou a komplexní institucionální strukturu pro boj proti korupci, a to i v soudnictví, při plném zachování nezávislosti soudnictví na výkonné a zákonodárné moci; zdůrazňuje, že v této souvislosti hraje klíčovou úlohu národní úřad pro předcházení korupci s plnými pravomocemi a že rozhodnutí Ústavního soudu by nemělo být zneužito jako záminka k jeho oslabení nebo „postavení na vedlejší kolej“; vyjadřuje své hluboké znepokojení nad zjevnými snahami o oslabení úspěchů této země v boji proti korupci a v oblasti celkových demokratických reform, zejména opětovným získáním politické moci některými ukrajinskými oligarchy, což přispělo k oslabení reformně orientované většiny v Nejvyšší radě, což rovněž dokládají obtíže, které se vyskytly při řešení legislativní mezery po kontraverzním rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 27. října 2020; naléhavě vyzývá všechny politické aktéry, aby obnovili svůj závazek učinit reformy, které požadují ukrajinskí voliči, a které jsou zásadní pro posílení právního státu, vymýcení korupce a dosažení větší prosperity ukrajinského obyvatelstva;

40. zdůrazňuje, že je důležité zajistit nezávislost vrchního protikorupčního soudu a dalších protikorupčních institucí, a vyzývá k zaujetí nestranného a nezájatého přístupu při činnosti protikorupčních institucí s cílem zajistit důvěru a veřejnou podporu v boji proti korupci; uznává, že byly vyneseny první rozsudky a že vrchní protikorupční soud dodržuje vysoké profesní standardy; vyzývá však k zintenzivnění činnosti tohoto soudu s cílem zvýšit počet odsouzení, a to i v případech na vysoké úrovni;

Čtvrtek 11. února 2021

41. je potěšen činností národního ukrajinského úřadu pro boj proti korupci, který je zřejmě nejúčinnější protikorupční institucí v zemi; dále zdůrazňuje, že je třeba posílit jeho nezávislost; naléhavě tudíž vyzývá k tomu, aby byl zákon o národním ukrajinském úřadu pro boj proti korupci uveden do souladu s ústavou a nedávným rozhodnutím Ústavního soudu a aby byla vysána transparentní a depolitizovaná výběrová řízení založená na zásluhách na obsazení míst vedoucího národního ukrajinského úřadu pro boj proti korupci a vedoucího zvláštního státního zastupitelství pro stíhání korupce, stejně jako státního vyšetřovacího úřadu, včetně věrohodné kontroly profesní bezúhonnosti;

42. vyjadřuje politování nad snahami poslanců parlamentu Ukrajiny napadat a oslabovat protikorupční instituce, zejména snahami o odvolání ředitele národního ukrajinského úřadu pro boj proti korupci a nad neprůhledným výběrovým řízením na místo ředitele zvláštního státního zastupitelství pro stíhání korupce; bere na vědomí nedostatečnou ochranu aktivistů nevládních organizací a novinářů, kteří odhalují a pranýřují korupci, a požaduje, aby byl účinně uplatňován nový zákon o ochraně oznamovatelů, který vstoupil v platnost v lednu 2020;

43. vítá návrh protikorupční strategie na období 2020–2024 a očekává, že parlament Ukrajiny tuto komplexní strategii brzy přijme a zachová všechny klíčové prvky tohoto návrhu; bere na vědomí různé formy nátlaku a sabotáží zaměřené na protikorupční instituce jako výraz stále účinnějšího a úspěšnějšího boje proti korupci; trvá na tom, že protikorupční instituce – národní ukrajinský úřad pro boj proti korupci, zvláštní státní zastupitelství pro stíhání korupce a vrchní protikorupční soud – musí zůstat nezávislé, účinné a dostatečně zajištěné; oceňuje skutečnost, že v prosinci 2019 byl přijat nový zákon o boji proti praní peněz, který posílil transparentnost struktur vlastnictví podniků na Ukrajině a představuje výrazné zlepšení příslušného právního rámce;

44. je znepokojen vysokou mírou politického tlaku a zastrašování, jemuž byl vystaven guvernér Národní banky Ukrajiny, bohužel nikoli poprvé, což vedlo k jeho rezignaci v červenci 2020; naléhavě vyzývá ukrajinské orgány, aby nevyvíjely politický tlak na nezávislé hospodářské instituce a donucovací orgány a aby zajistily zachování jejich nezávislosti jakožto záruku řádného fungování trhu a rovných podmínek pro všechny hospodářské subjekty;

45. s politováním konstatuje, že soudnictví je na Ukrajině stále jednou z institucí, které se těší nejmenší důvěře, a je vážně znepokojen stavem, v němž se nachází od reformy provedené v říjnu 2019, která vedla k rozpuštění staré a vytvoření nové Vyšší komise pro kvalifikaci soudců a k pozastavení postupu opětovného posuzování a nábory soudců v situaci, kdy je zhruba 2 000 míst soudců neobsazených; s politováním dále konstatuje, že tato komise při opětovném posuzování soudců nepřihlížela ke stanovisku Veřejné rady pro bezúhonnost, a vyzývá ji, aby se jím při obsazování volných míst soudů nižší instance soudci, kteří splňují etické normy a normy profesní bezúhonnosti v plném souladu se stanoviskem Benátské komise č. 969/2019, v budoucnu řídila; trvá na tom, že v souladu s rozhodnutím č. 4-p/2020 ukrajinského ústavního soudu ze dne 11. března 2020 je nutné urychleně vytvořit na základě novely zákona č. 3711 novou Vyšší komisi pro kvalifikaci soudců, jejíž členové by byli vybráni transparentním způsobem, a že do jejího vytvoření by se měli zapojit mezinárodní experti; trvá na tom, že tato komise by měla být zmocněna k účinnému výběru nových a k prověřování stávajících soudců v souladu s pravidly a postupy přijatými samotnou komisí, jak vyplývá z jejího mandátu; důrazně požaduje, aby byla provedena kontrola bezúhonnosti nereformované Vyšší soudní rady; naléhavě vyzývá ukrajinské orgány, aby pokračovaly v provádění urychlené reformy soudnictví, aby nedocházelo k podkopávání činnosti nově založených protikorupčních institucí, k politicky motivovaným soudním řízením a k využívání soudnictví jako nástroje proti politickým oponentům a aby byl dokončen právní rámec pro boj proti organizované trestné činnosti;

46. vyzývá Komisi, aby rozvíjela stávající a vyvíjela nové nástroje v oblasti právního státu a řádné veřejné správy s cílem sledovat a hodnotit pokrok Ukrajiny, zejména formou srovnávacího přehledu EU o soudnictví a mechanismu právního státu, s cílem zajistit důkladnou kontrolu probíhajících reforem a náležité zjišťování možných nedostatků týkajících se těchto reforem a jejich nápravu;

47. vítá reformu nejvyššího státního zastupitelství zahájenou v září 2019 a vyzývá k dokončení osvědčování státních zástupců s cílem zajistit, aby byli noví státní zástupci na všech úrovních vybíráni v rámci transparentního a politicky nestranného postupu; vybízí ukrajinské orgány, aby zintenzivnily boj proti organizovanému zločinu, zdokonalily legislativní rámec a zlepšily spolupráci a koordinaci mezi příslušnými úřady prosazujícími zákon;

Čtvrtek 11. února 2021

48. důrazně vyzývá ukrajinské orgány, aby zanechaly dřívější nesprávné praxe, kdy probíhaly politicky motivované soudní procesy; v této souvislosti zdůrazňuje, že rozdílný pohled na politické záležitosti by se měl řešit v rámci příslušných politických fór, nikoli na půdě soudů;

49. vyjadřuje znepokojení nad tím, že Komise zařadila Ukrajinu na seznam prioritních zemí „kategorie 2“, což znamená, že zde nejsou dostatečně chráněna a prosazována práva duševního vlastnictví; zdůrazňuje, že k zajištění lepší prevence dovozu padělaných výrobků na Ukrajinu, jejich oběhu na Ukrajině a tranzitu přes ukrajinské území je třeba zpřísnit celní kontroly a rozšířit celní infrastrukturu; vyzývá Komisi, aby i nadále Ukrajině pomáhala s vypracováváním návrhů nových zákonů o právech duševního vlastnictví;

50. vyzývá ukrajinskou vládu, aby pokračovala ve vyšetřování trestných činů, kterých se dopustili příslušníci ukrajinských sil vůči aktivistům během protestů tzv. Euromaidanu, a aby obětem a jejich rodinám neprodleně zajistila spravedlnost;

51. naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby ratifikovala Římský statut Mezinárodního trestního soudu a Istanbulskou úmluvu o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí;

52. vítá novelu ukrajinského trestního zákoníku, která definuje znásilnění a sexuální násilí jako akt proběhlý bez souhlasu, a naléhavě vyzývá k rychlému vypracování metodiky pro vyšetřování trestných činů sexuálního násilí; vyjadřuje politování nad tím, že kvůli neexistenci této metodiky nedošlo v roce 2019 k žádnému stíhání znásilnění nebo sexuálního násilí z důvodu absence souhlasu;

Lidská práva a základní svobody

53. důrazně odsuzuje rozsáhlé trvalé porušování lidských práv a základních svobod, jako je svoboda projevu, svoboda náboženského vyznání nebo přesvědčení, svoboda sdružování a právo na pokojné shromažďování, kterého se dopouštějí ruská okupační vojska na dočasně okupovaném území Krymu a ozbrojené skupiny podporované Ruskem v oblasti Donbasu, která není pod kontrolou vlády, včetně nuceného odvodu do armády, deportací, nezákonné a nucené výměny cestovních pasů za ruské, omezování práva na vzdělání a jazykového práva, svévolného zadržování, mučení a dalších tvrdých podmínek ve vazbě a omezujících opatření, jako je jednostranné uzavření kontrolních stanovišť a odepírání přístupu misím OSN a humanitárním misím, což je během současné pandemie obzvláště znepokojivé;

54. připomíná, že válka na východní Ukrajině i nadále ohrožuje život a dobré životní podmínky civilního obyvatelstva, a konstatuje, že snížení počtu nepřátelských akcí na východní Ukrajině během příměří, které vstoupilo v platnost dne 27. července 2020, přispělo k 53 % poklesu bezpečnostních incidentů a ke snížení počtu civilních obětí; vítá program „EU4ResilientRegions“, na který bylo vyčleněno 30 milionů EUR a jehož cílem je zvýšit odolnost východní a jižní Ukrajiny vůči nepříznivým dopadům probíhajícího konfliktu, včetně hybridních hrozeb a dalších destabilizačních faktorů;

55. je však mimořádně znepokojen zhoršující se humanitární situací na východních územích, která nejsou v současné době pod kontrolou ukrajinské vlády, zejména s ohledem na stávající mimořádnou situaci v důsledku pandemie COVID-19; naléhavě vyzývá de facto orgány místní samosprávy, aby přijaly veškerá opatření nezbytná k zajištění základních potřeb obyvatelstva, včetně přístupu ke kvalitním zdravotnickým zařízením a kvalitní léčbě, a aby za tímto účelem plně spolupracovaly s legitimní ukrajinskou vládou;

56. zdůrazňuje, že na východní Ukrajině stále více než 3,5 milionu lidí na obou stranách frontové linie závisí na humanitární pomoci a ochraně, jsou odříznuti od dodávek vody a trpí výpadky dodávek elektrické energie; konstatuje, že stávající pandemie COVID-19 jen zhoršuje problémy, kterým tyto lidé čelí; vybízí Komisi, aby v koordinaci s orgány OSN zintenzívnila své snahy o poskytnutí pomoci během této humanitární krize v souladu s přehledem humanitárních potřeb;

57. vyjadřuje politování nad zhoršením situace v oblasti lidských práv na Krymu, k němuž došlo od začátku okupace, jelikož Rusko výrazně potlačuje svobodu shromažďování, projevu, sdružování, přístupu k informacím a náboženského vyznání; odsuzuje diskriminační opatření, která zavedly samozvané ruské orgány zejména proti etnické menšině krymských Tatarů, porušování jejich majetkových práv, častější zastrašování tohoto společenství a osob, které se stavějí proti nezákonné anexi, nuceným odvodem do armády, pronásledováním, domovními prohlídkami, zadržováním a násilným mizením, a odsuzuje také uvedenou nedostatečnou svobodu projevu, sdružování a pohybu na poloostrově; vyzývá k okamžitému bezpodmínečnému propuštění všech nezákonně zadržovaných a uvězněných ukrajinských občanů

Čtvrtek 11. února 2021

na Krymském poloostrově a v Rusku, včetně krymskotatarských aktivistů; vyzývá dále Rusko, aby vyšetřilo krutosti páchané na krymských Tatarech a aby zaručilo a chránilo právo krymských Tatarů, Ukrajinců a všech etnických a náboženských komunit na zachování a rozvoj vlastní kultury, tradic, vzdělávání a identity;

58. vyjadřuje politování nad tím, že na Ukrajině je kolem 1,5 milionu vnitřně vysídlených osob, což znamená, že se jedná o zemi s devátým největším počtem těchto osob na světě; konstatuje, že hlavní odpovědnost za to nese Ruská federace a jí podporované síly; vyzývá ukrajinské orgány, aby vynaložily další úsilí na zmírnění utrpení osob postižených konfliktem a přijaly opatření na ochranu práv vnitřně vysídlených osob; vyzývá Ukrajinu, aby přiznala těmto osobám plná občanská a politická práva a aby dodržovala mezinárodní normy týkající se zacházení s vnitřně vysídlenými osobami; zdůrazňuje, že je důležité chránit a zaručit právo na ukrajinské občanství na dočasně okupovaných územích, včetně zjednodušených postupů pro výplatu důchodů, vydávání rodných listů dětem a zabránění riziku, že zůstanou bez státní příslušnosti a ve znevýhodněném postavení;

59. naléhavě vyzývá zvláštní pozorovatelskou misi OBSE na Ukrajině, aby vykonávala svůj mandát a prováděla pravidelné výměny informací mimo jiné s oběťmi a svědky pronásledování, právníky, nevládními organizacemi a zástupci sdělovacích prostředků, které budou sloužit jako další způsob posuzování situace na dočasně okupovaných územích Krymu a východě Ukrajiny; žádá zvláštního zpravodaje Evropské unie pro oblast lidských práv, aby věnoval trvalou pozornost situaci v oblasti lidských práv na Krymském poloostrově a v oblastech východní Ukrajiny, které nejsou pod kontrolou ukrajinské vlády;

60. konstatuje, že v roce 2020 skončí platnost pětiletého akčního plánu provádění národní strategie Ukrajiny pro oblast lidských práv, a požaduje, aby byl před stanovením cílů následného akčního plánu proveden důkladný přezkum hlavních výsledků stávajícího akčního plánu; věnuje náležitou pozornost podpoře, kterou ukrajinská vláda poskytuje krymským Tatarům, a vyjadřuje znepokojení nad nedostatkem finančních prostředků na program znovuušídlování a ubytování krymských Tatarů a osob jiných národností, které byly deportovány z území Ukrajiny, v návrhu rozpočtu na rok 2021, který byl v září 2020 předložen ukrajinskému parlamentu (Nejvyšší radě); vyzývá Ukrajinu, aby přijala právní předpisy o původním obyvatelstvu Ukrajiny, o právním postavení původních krymských Tatarů a o změně ukrajinské ústavy a zakotvila v ní národní územní autonomii národa krymských Tatarů na Ukrajině, zejména na Krymu, která vyplývá z nezcizitelného práva původního národa krymských Tatarů na sebeurčení; trvá na tom, aby ukrajinské orgány řešily problémy jediného televizního kanálu v krymskotatarském jazyce – ATR – a aby s cílem umožnit této stanici pokračovat ve vysílání do oblasti Ruskem okupovaného Krymu nabídly stabilní mechanismus její finanční a technické podpory; vítá iniciativu Ukrajiny na vypracování strategie pro rozvoj a popularizaci jazyka krymských Tatarů na období do roku 2032;

61. vyzývá ESVČ a Komisi, aby urychleně zrealizovaly celosvětový režim sankcí EU za porušování lidských práv (tzv. evropský Magnitského zákon), který by umožnil uplatňování sankcí vůči jednotlivcům a společnostem, již se podílejí na závažném porušování lidských práv, se zvláštním zaměřením na situaci na dočasně okupovaných územích Ukrajiny na Krymu a v části Doněcké a Luhanské oblasti, a sankcí vůči těm, kdo jsou odpovědní za jiné trestné činy, včetně korupce; vyzývá Ukrajinu, aby tento příklad následovala a zavedla ukrajinskou verzi evropského Magnitského zákona;

62. bere na vědomí zákon na podporu používání ukrajinštiny coby úředního jazyka a žádá ukrajinské orgány, aby tento zákon uplatňovaly zcela v souladu se svými mezinárodními povinnostmi a doporučeními uvedenými ve stanovisku Benátské komise č. 960/2019, tj. nutností respektovat právo komunit rozvíjet a plně používat svůj vlastní jazyk a přistupovat k národnostním menšinám, jejich jazyku a právu na vzdělání s vysokou mírou ohleduplnosti a vyváženosti;

63. vyzývá Ukrajinu, aby udělila komisaře pro ochranu úředního jazyka nebo kterémukoli subjektu zřízenému za stejným účelem pravomoc sledovat dodržování právních předpisů o používání menšinových jazyků a o původních národech;

64. podporuje svobodu přesvědčení, názorů a projevu a zdůrazňuje, že je důležité poskytnout všem národnostním, etnickým a jazykovým menšinám rovný přístup k informacím, které jsou klíčovou složkou každé demokracie; odsuzuje nenávistné projevy a diskriminaci na základě etnického původu nebo jazyka stejně jako falešné zprávy a nepravdivé informace zaměřené na národnostní, etnické a jazykové menšiny;

Čtvrtek 11. února 2021

65. konstatuje, že je třeba přijmout opatření k rozšíření infrastruktury pro práva menšin a k budování důvěry v ochranu práv menšin prostřednictvím právních předpisů i v praxi; poukazuje na to, že tato opatření by měla zahrnovat posílení právní ochrany, větší institucionální pozornost věnovanou otázkám menšin a zavedení silnějších a trvalých konzultačních mechanismů; vyjadřuje znepokojení nad tím, že ukrajinské orgány nepřijaly náležité kroky k boji proti diskriminaci a nenávistným projevům zaměřeným na menšinové skupiny, zejména na romskou komunitu, která je obětí diskriminace, rasově motivovaného násilí a projevů nedostatečné tolerance; vyzývá Ukrajinu, aby zajistila důslednější připomínku obětí holokaustu tím, že se připojí k Mezinárodní alianci pro připomínku holokaustu (International Holocaust Remembrance Alliance – IHRA) a přijme a bude uplatňovat definici antisemitismu, kterou tato aliance vytvořila; dále vyzývá Ukrajinu, aby i nadále připomínala oběti totality; vyzývá Komisi, aby přizvala Ukrajinu k účasti na programu Evropa pro občany;

66. podporuje činnost politických nadací na evropské úrovni, pokud jde o podporu příští generace politických vůdců na Ukrajině;

67. vybízí k prohloubení dialogu a spolupráce s církvemi a náboženskými komunitami a organizacemi v oblastech, jako je budování míru a usmíření, což povede k větší důvěře ve spravedlivou a svobodnou společnost, ale i ve vzdělávání, zdravotní péči a základní sociální služby;

Sdělovací prostředky

68. bere na vědomí probíhající reformní úsilí v oblasti sdělovacích prostředků; zdůrazňuje, že tato reforma by měla zajistit zejména nezávislost, nestrannost a odpovědnost regulačního orgánu, transparentní vlastnictví sdělovacích prostředků, rovné příležitosti pro sdělovací prostředky i spravedlivou hospodářskou soutěž na trhu; vyjadřuje znepokojení nad plány svěřit regulačnímu úřadu nové rozsáhlé pravomoci, které by mohly ohrozit svobodu sdělovacích prostředků i internetového obsahu a obsahu tištěných sdělovacích prostředků; v souvislosti s návrhem zákona o boji proti dezinformacím zdůrazňuje, že stávající návrh zákona by mohl vést k rozsáhlému zasahování státu do mediálního obsahu a novinářské činnosti na úkor svobody sdělovacích prostředků a nezajistí účinný boj proti dezinformacím; naléhavě vyzývá k širším konzultacím s mediální komunitou a příslušnými mezinárodními organizacemi s cílem předejít rizikům ohrožujícím svobodu projevu;

69. se znepokojením konstatuje, že televizní trh na Ukrajině je sice pluralistický, nadále se však vyznačuje nadměrným vlivem oligarchů; vyzývá Ukrajinu, aby podporovala svobodné a nezávislé sdělovací prostředky a zajistila větší pluralitu sdělovacích prostředků; poukazuje na význam, který má udržitelné veřejnoprávní vysílání, nezávislý orgán pro regulaci sdělovacích prostředků a občanská společnost při budování odolnosti proti dezinformacím a dalším destabilizujícím faktorům; vyzývá ukrajinský parlament a ukrajinskou vládu, aby dostály závazkům státu s ohledem na veřejnoprávní vysílání a zajistily finanční a politickou podporu jeho další modernizaci, nezávislosti a schopnosti vést investigativní žurnalistiku;

70. opakuje, že je třeba, aby s cílem zvýšit odolnost Ukrajiny ji Evropská unie i nadále podporovala v boji proti hybridním hrozbám a proti dezinformacím a falešným zprávám, mimo jiné posílením nezávislých sdělovacích prostředků a strategické komunikace týkající se mediální gramotnosti; vítá oznámení o zahájení dialogu mezi EU a Ukrajinou o kybernetických hrozbách;

71. vyjadřuje znepokojení nad zhoršením pracovních podmínek zástupců sdělovacích prostředků, zejména investigativních novinářů, kteří informují o korupci a podvodech; vyjadřuje politování nad veškerými činy, jejichž cílem je omezit činnost novinářů, včetně omezování jejich přístupu k informacím, vyšetřování trestných činů, nátlaku na odhalování zdrojů a nenávistných projevů, zejména nenávistných projevů vůči nezávislým sdělovacím prostředkům; je znepokojen tím, že se poslanci ukrajinského parlamentu stali obětí cílených dezinformačních kampaní, nebo dokonce úmyslně pomáhali tyto kampaně šířit, jak vyplývá z nedávné analýzy provedené v rámci platformy ukrajinských investigativních novinářů;

72. vyjadřuje politování nad četnými útoky na novináře a občanské aktivisty zaznamenané v období let 2017–2019; vyzývá ukrajinské orgány, aby zajistily stíhání pachatelů a bezpečnost pracovníků sdělovacích prostředků, a naléhavě je vyzývá, aby při regulaci sdělovacích prostředků postupovaly přiměřeně;

73. vyjadřuje politování nad skutečností, že politické prostředí v této zemi se zhoršilo a že se pro politické účely široce používá zastrašování, nenávistné projevy a politický tlak; naléhavě žádá příslušné orgány, aby důrazně odsoudily a zakázaly působení extremistů a skupin a internetových stránek podporujících nenávist, např. Myrotvorec, které vyvolávají napětí ve společnosti a zneužívají soukromé údaje stovek lidí, včetně novinářů, politiků a příslušníků menšin;

Čtvrtek 11. února 2021

74. naléhavě vyzývá k vytvoření demokratického, nezávislého, pluralitního a vyváženého mediálního prostředí na Ukrajině, které by vedlo k ukončení politicky motivovaného pronásledování sdělovacích prostředků, včetně rušení licencí, zajistilo ochranu místních novinářů, subjektů, kteří mají vliv na veřejné mínění, a opozičních hlasů před pronásledováním a zastrašováním, zajistilo nediskriminační přístup k informacím na internetu i mimo něj a smysluplnou účast občanů a které by zachovalo a zaručilo lidská a občanská práva; zdůrazňuje, že novináři, obránci lidských práv a obhájci by měli mít možnost pracovat nezávisle, bez nepatřičných zásahů a zastrašování; vítá činnost ukrajinských organizací na ochranu lidských práv a státního zástupce Krymu, který dočasně z kontinentální Ukrajiny eviduje případy porušování lidských práv a protiprávního jednání; trvá na tom, že je nutné vyšetřit veškeré případy porušování lidských práv a postavit pachatele před soud;

Rovnost žen a mužů a práva LGBTI osob

75. zdůrazňuje, že jedním ze základních klíčových předpokladů udržitelného rozvoje podporujícího začlenění je zajištění rovnosti mezi muži a ženami; naléhavě vyzývá ukrajinskou vládu a ukrajinské orgány, aby zavedly opatření k zajištění většího zastoupení žen a rovného zacházení na všech úrovních politického a společenského života a k potírání genderově podmíněného násilí; vyzývá Komisi a ESVC, aby začlenily rovnost žen a mužů do všech oblastí své politiky, do finanční podpory, programů a činnosti týkající se Ukrajiny, zejména pokud jde o zmírnění nepříznivých dopadů způsobených onemocněním COVID-19, neboť mezi osoby, na které měla přísná opatření omezující volný pohyb největší dopad, patří ženy, včetně podnikatelek;

76. odsuzuje násilné útoky a trestné činy z nenávisti vůči osobám LGBTI a vyzývá ukrajinské orgány činné v trestném řízení, aby tyto útoky účinně vyšetřily; naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby vytvořila a účinně uplatňovala komplexní sekundární právní předpisy, které zajišťují svobodu vyznání, bojují proti přetrvávající diskriminaci osob LGBTI, aktivistek, osob se zdravotním postižením a menšinám, a aby zajistila větší ochranu jejich práv; vyzývá ukrajinskou vládu a všechny politické aktéry, aby vyvinuli úsilí o vytvoření inkluzivní a tolerantní společnosti;

77. vyjadřuje politování nad tím, že článek 161 trestního zákoníku stále nepočítá s trestem za podněcování k nenávisti nebo násilí na základě sexuální orientace či genderové identity a že tyto důvody nejsou uvedeny jako přitěžující formy trestných činů ani v obecných ustanoveních o přitěžujících okolnostech podle čl. 67 odst. 1 bodu 3; připomíná, že v akčním plánu vlády pro provádění národní strategie v oblasti lidských práv je stanoveno, že do článku 67 trestního zákoníku budou coby přitěžující okolnosti zahrnuty důvody jako sexuální orientace a genderová identita; připomíná doporučení Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti a vyzývá Ukrajinu, aby přijala odpovídající novelu trestního zákoníku;

Obchodní a hospodářská spolupráce, veřejné zdraví, práce a sociální věci, mobilita pracovníků

78. zdůrazňuje, že Ukrajina je důležitým geopolitickým, geostrategickým a obchodním partnerem Unie; vítá významné zvýšení obchodního toku mezi EU a Ukrajinou, v jehož důsledku je Unie nyní největším obchodním partnerem Ukrajiny; vyjadřuje však politování nad poměrně nízkým objemem přímých zahraničních investic, které přicházejí do země;

79. vítá, že i v roce 2019 bylo v rámci dvoustranných obchodních a hospodářských vztahů dosaženo pozitivních výsledků – dovoz na Ukrajinu vzrostl o 12,3 % a vývoz o 9,7 %, což představuje celkovou částku ve výši 43,3 miliardy EUR; zdůrazňuje, že obchod mezi EU a Ukrajinou vzrostl o 49 % a že EU zůstává hlavním obchodním partnerem Ukrajiny (v roce 2019 se jednalo o 40 % objemu jejího obchodu) a Ukrajina je 18. největším obchodním partnerem EU, na nějž připadá 1,1 % celkového obchodu EU; konstatuje, že obchodní schodek Ukrajiny s EU se zvýšil na 5,1 miliardy EUR;

80. vybízí obě strany, aby intenzivněji spolupracovaly na řešení výzev spojených s onemocněním COVID-19 jak na dvoustranné úrovni, tak i na mezinárodních fórech, zejména aby zvýšily odolnost a diverzifikaci dodavatelských řetězců a spolupracovaly na řešení narůstajících protekcionistických tendencí; konstatuje, že cíl EU, jímž je dosáhnout otevřené strategické nezávislosti, by mohl vytvořit příležitosti pro ještě těsnější spolupráci s jejími sousedy;

81. vybízí Komisi, aby podporovala Ukrajinu při zjišťování, které oblasti by mohly vést k ještě větší hospodářské diverzifikaci, a při jejich upřednostňování v rámci uplatňování veškerých ustanovení prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu;

Čtvrtek 11. února 2021

82. znovu připomíná, že postupná integrace Ukrajiny do vnitřního trhu EU, jak je stanoveno v dohodě o přidružení, je jedním z klíčových cílů přidružení, a v tomto ohledu podporuje vytvoření podmínek k prohloubení hospodářských a obchodních vztahů mezi Ukrajinou a EU i širší proces sbližování právních předpisů, které by bylo podmíněno uplatňováním všech ustanovení prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu a dodržováním příslušných právních, hospodářských a technických předpisů a norem;

83. konstatuje, že byla zavedena řada dalších reforem, které vedou k deregulaci hospodářství, k větší transparentnosti veřejných financí a ke zdokonalení právních předpisů týkajících se daňových úlev a partnerství veřejného a soukromého sektoru, což nabízí místním i zahraničním investorům nové příležitosti;

84. konstatuje však, že pokud jde o deoligarchizaci země, nebylo dosaženo žádného viditelného pokroku, jelikož oligarchové mají na ukrajinské hospodářství a politiku stále výrazný vliv, zejména s ohledem na vlastnictví sdělovacích prostředků, a vliv na soudnictví a systém prosazování práva; domnívá se, že vytváření jasných pravidel v hospodářství a politice, která by platila pro všechny stejně, se může ukázat jako účinná metoda, jak fakticky snížit neoficiální vliv malé skupiny nejbohatších podnikatelů na fungování státu, mj. na právní předpisy, a proto vyzývá ukrajinské orgány, aby proces dokončení deoligarchizace urychlily;

85. kromě toho lituje, že dochází k nárůstu počtu státních podniků, a naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby s cílem zajistit modernizaci a lepší fungování svého hospodářství a zabránit oligarchizaci pokročila s privatizací státních podniků; zdůrazňuje, že je nutné, aby se Ukrajina znovu zavázala k boji proti vlivu partikulárních zájmů, který by mohl v případě, že by mu nebyla věnována patřičná pozornost, vážně oslabit dosavadní výsledky reforem a veškerá podpůrná opatření Ukrajiny;

86. vyzývá Ukrajinu a EU, aby prohloubily spolupráci v oblasti další liberalizace dvoustranného obchodu, včetně uzavření dohody o posuzování shody a akceptaci průmyslových výrobků, a také spolupráci v oblasti sanitárních a fytosanitárních opatření a cel; vyzývá dále k těsnější odvětvové spolupráci mezi EU a Ukrajinou v oblasti vzdělávání, výzkumu a inovací, informačních a komunikačních technologií a digitalizace i v oblasti ekologických technologií, s cílem sdílet know-how a osvědčené postupy; vyzývá navíc k hlubší spolupráci a k postupnému diferencovanému začlenění jednotlivých odvětví Ukrajiny mimo jiné do energetické unie, Dopravního společenství a digitálního jednotného trhu;

87. vyzývá ukrajinské orgány, aby otevřely trh letecké dopravy v zemi evropským společnostem, včetně nízkonákladových společností, a podporuje co nejrychlejší podepsání dohody o společném leteckém prostoru;

88. vítá pokrok ve spolupráci mezi Ukrajinou a EU v digitální oblasti a vybízí k dalšímu prohloubení této spolupráce, jejímž cílem je zajistit vzájemný přístup na vnitřní trh, mj. v dalších oblastech společného zájmu; poukazuje na význam opatření přijatých za účelem provedení digitální transformace a vytvoření elektronické státní správy i pokrok při sbližování právních předpisů Ukrajiny s právními předpisy EU v oblasti elektronických služeb vytvářejících důvěru a elektronických komunikací; vybízí Komisi, aby s ohledem na stávající digitální věk dále podporovala úsilí Ukrajiny v oblasti mediální a informační gramotnosti, elektronické státní správy a digitální ekonomiky a její postupné začlenění na jednotný digitální trh EU a aby prozkoumala, jakým způsobem by bylo možné snížit poplatky za roaming mezi EU a Ukrajinou; v této souvislosti bere na vědomí nový program EU v hodnotě 25 milionů EUR na podporu elektronické státní správy a digitálního hospodářství na Ukrajině; vybízí k rozšíření jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA) na Ukrajinu po splnění všech technických a právních požadavků;

89. vyzývá Komisi a ESVČ, aby provedly důvěryhodné posouzení potřeb Donbaské oblasti s cílem vytvořit strategii pro její sociální a hospodářskou obnovu, a navrhuje, aby byl vytvořen vhodný mezinárodní rámec pro obnovu této oblasti;

90. vyzývá ukrajinské orgány, aby pokračovaly v reformách veřejného zdravotnictví, zejména s ohledem na ničivý dopad pandemie COVID-19 na ukrajinský systém zdravotní péče; konstatuje, že podle fondu UNICEF způsobilo onemocnění COVID-19 nejen krizi v oblasti veřejného zdravotnictví, ale také sociálně-ekonomickou krizi, která by mohla zvýšit míru chudoby na Ukrajině z 27,2 % na 43,6 %, či dokonce na 50,8 %; vybízí proto ukrajinskou vládu, aby ke zmírnění dopadu onemocnění COVID-19 zavedla komplexní opatření v oblasti sociální ochrany;

Čtvrtek 11. února 2021

91. vítá skutečnost, že se Ukrajina připojila k Výboru EU pro zdravotní bezpečnost a k systému včasného varování a reakce, a zapojila se tak do celoevropské koordinace opatření v reakci na onemocnění COVID-19 v oblasti veřejného zdraví; naléhavě vyzývá Komisi, členské státy EU a Ukrajinu, aby zintenzivnily spolupráci, pokud jde o odolnost v oblasti veřejného zdraví, vyměňovaly si osvědčené postupy a spolupracovaly s občanskou společností na vytváření strategií ke zvládání epidemie zaměřených na nejohroženější skupiny obyvatel; naléhavě žádá Komisi, aby poskytla podporu ukrajinské vládě při získávání vakcín proti onemocnění COVID-19;

92. vyzývá ukrajinskou vládu, aby zajistila, aby se restriktivní opatření v reakci na onemocnění COVID-19 opírala o určitý právní základ, byla nezbytně nutná a přiměřená cíli ochrany veřejného zdraví a záchrany životů (na základě vědeckých doporučení), byla předmětem soustavného přezkumu, a jakmile přestanou být nezbytně nutná, byla zrušena a aby se uplatňovala nediskriminačním způsobem; vyzývá ukrajinské orgány, aby zajistily, aby ohrožené a marginalizované skupiny nebyly v reakci na onemocnění COVID-19 nepřiměřeně znevýhodněny, a aby přijaly opatření k řešení již existujících nerovností;

93. naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby se zabývala všudypřítomným bratříčkováním a korupcí, které stále bují ve zdravotnictví a zejména na ministerstvu zdravotnictví, a aby účinně vyšetřila veškeré korupční aktivity, zejména pokusy o nákup lékařského vybavení a vakcín proti onemocnění COVID-19 za neúměrně vysoké ceny během pandemie;

94. oceňuje kvalitní práci ukrajinského státního zdravotního systému, který vytvořil transparentní systém pověřený financováním specifické léčby poskytované pacientům; vyzývá ministerstvo zdravotnictví, aby práci ukrajinského státního zdravotního systému podpořilo;

95. vyzdvihuje pokrok dosažený v rámci sbližování právních předpisů s *acquis* EU a přijetí sanitární a fytosanitární strategie v listopadu 2019, která zahrnuje více než 200 normativních aktů Unie, jež mají být provedeny do ukrajinských právních předpisů;

96. se znepokojením konstatuje, že Ukrajina nepokročila dostatečně ve sbližování norem pro dobré životní podmínky zvířat s normami EU;

97. vítá skutečnost, že v březnu 2020 byl přijat právní předpis o zrušení zákazu prodeje zemědělské půdy, který by měl přispět k využití obrovského potenciálu Ukrajiny v zemědělství, a v květnu 2020 právní předpis o zlepšení některých nástrojů bankovní regulace, který posiluje bankovní systém a brání navrácení PrivatBank jejím bývalým majitelům;

98. vítá skutečnost, že se Ukrajina připojila k prozatímní dohodě o rozhodčím řízení s více stranami (MPIA), čímž pomohla vyřešit patovou situaci způsobenou ochromením Odvolacího orgánu a zajistit, aby členové Světové obchodní organizace (WTO) mohli ve WTO využívat dvoufázový systém urovnávání sporů do doby, než Odvolací orgán obnoví svou činnost;

99. vyzývá Ukrajinu, aby se řídila rozhodnutími, která rozhodčí soud vynese ohledně moratoria na vývoz nezpracovaného dřeva, a současně prosazovala povinnost náležitě péče v celém hodnotovém řetězci komodit získávaných z lesnictví a zlepšila správu tohoto odvětví;

100. se znepokojením konstatuje, že Ukrajina nedávno zahájila dvě ochranná šetření dovozu dusíkatých a komplexních hnojiv z EU; bere na vědomí, že se Ukrajina na poslední chvíli rozhodla obě ochranná šetření ukončit, avšak konstatuje, že stále plánuje zahájit další; varuje, že podobné kroky by mohly podkopat vzájemnou důvěru obou stran;

101. připomíná, že drůbeží maso patří v EU k citlivým produktům; bere na vědomí řešení, které bylo nalezeno pro vývoz „ostatního“ vykostěného drůbežního masa, a sice úpravu obchodních preferencí pro drůbeží maso a přípravky z drůbežního masa, která odstranila mezeru v dohodě; žádá Ukrajinu, aby se podobných postupů zdržela a aby v dobré víře a v plném rozsahu dodržovala a prováděla veškerá ustanovení prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu; vyzývá Komisi, aby pečlivě monitorovala uplatňování této dohody a aby použila všechna dostupná opatření, která zabrání postupům narušujícím trh a předejdou případnému využívání mezer v právních předpisech;

102. naléhavě vyzývá k překlenutí propasti mezi venkovem a městy na Ukrajině prostřednictvím účinných finančních a technických pobídek pro mikropodniky, malé a střední podniky (MSP, drobné zemědělce a rodinné podniky ve venkovských a příměstských oblastech a prostřednictvím zlepšení mezilidských vztahů a infrastruktury mezi městy a venkovem za účelem posílení sociální soudržnosti;

Čtvrtek 11. února 2021

103. vítá skutečnost, že prostřednictvím nástroje pro MSP v rámci prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu se zlepšil přístup těchto podniků k financování a že se jim otevřely nové obchodní příležitosti; zdůrazňuje, že vhodná informační kampaň by mohla MSP pomoci k tomu, aby více využívaly příležitostí, které prohloubená a komplexní dohoda o volném obchodu nabízí;

104. vyzývá Komisi, aby poskytla technickou pomoc regionálním úřadům práce s cílem stimulovat zaměstnanost, aby podporovala mladé lidi a programy udržitelného hospodářského rozvoje a investovala do těchto programů, neboť přejí sociálnímu podnikání, aby se soustředila na mládež z venkovských oblastí s cílem posílit vzdělávací systém prostřednictvím poptávky trhu práce, aby bylo možné ochránit nejzranitelnější osoby a předcházet nedostatku socioekonomických příležitostí;

105. vybízí Komisi, aby sledovala účinky prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu na pracovní práva a právo sdružování v souvislosti s obchodem s EU; vyzývá ukrajinskou vládu, aby se rovněž zaměřila na sociální rozměr obchodu a udržitelného rozvoje a pečlivě sledovala hospodářské a sociální dopady provádění prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu; vyzývá ukrajinskou vládu, aby dodržovala a prosazovala pracovní normy a ratifikovala a plně prováděla všechny úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP); vybízí ukrajinskou vládu k dalšímu sbližování svých pracovních norem s normami EU, zejména pokud jde o svobodu shromažďování a sociální dialog; vítá iniciativu týkající se reformy pracovněprávní oblasti, zdůrazňuje však, že je třeba vést rozsáhlé konzultace s odbory a občanskou společností, a doporučuje využít odborných znalostí MOP v této oblasti;

106. vyzývá Komisi, aby zajistila, že odbory a občanská společnost v celé své rozmanitosti budou zapojeny do monitorování provádění dohody o přidružení; vyzývá vládu Ukrajiny a Komisi, aby podporovaly nevládní organizace, které vyšetřují porušování prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu, zejména v sociální oblasti;

107. vyzývá ukrajinskou vládu, aby zavedla systém pobídek a sankcí s cílem bojovat proti nechvalně známému vysokému počtu pracovních míst fungujících na základě neformálního zaměstnávání;

108. bere na vědomí zvýšenou mobilitu pracovní síly mezi Ukrajinou a EU, kdy se emigrace pohybuje mezi 2,2 a 2,7 milionu osob, tj. mezi 13 a 16 % celkového počtu zaměstnanců na Ukrajině, což na jedné straně snižuje nabídku pracovní síly na Ukrajině a způsobuje její nedostatek v určitých profesích a na straně druhé představuje jeden z faktorů posilujících růst mezd pracovníků, kteří zůstávají v zemi, a zdroj prostředků zasílaných migranty, které mají významný dopad na ukrajinské hospodářství a tvoří více než 8 % HDP; vyzývá k další analýze hospodářských a sociálních přínosů a dopadů emigrační vlny pracovní síly po roce 2014, a to jak na hospodářství, tak na systémy sociálního zabezpečení Ukrajiny i členských států; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby byl zřejmý vládní přístup k rozvoji pracovního prostředí, které zaměstnancům ukrajinských podniků zajistí důstojné pracovní podmínky, včetně zdraví a bezpečnosti při práci, řádně hlášených pracovních míst se státním sociálním zabezpečením, mezd vyplácených včas a v plné míře, práva na členství v odborech a na zastupování zájmů a smysluplného kolektivního vyjednávání směřujícího k závazným kolektivním smlouvám; znovu opakuje, že je zapotřebí řešit problém odlivu mozků z Ukrajiny, a to podporou kvalitních a inkluzivních programů vzdělávání a odborné přípravy a vytvářením pracovních příležitostí s cílem poskytnout mladým lidem a rodinám socioekonomické perspektivy v jejich místních komunitách;

109. vítá a požaduje další rozvoj programů financovaných EU na podporu modernizace systému odborného vzdělávání na Ukrajině („EU4Skills: Lepší dovednosti pro moderní Ukrajinu“) jakož i modernizace podnikatelského prostředí, které má zásadní význam pro pracovníky případně se vracějící ze zahraničí a pro domácí podnikatele (potírání korupce, podpora MSP, daňová a celní reforma atd.), a to jak prostřednictvím odvětvových grantů, tak i podmínek v programech makrofinanční pomoci EU;

110. vyzývá Radu přidružení, aby za jednu z priorit považovala zavádění mezinárodních pracovních norem a právních předpisů a postupů EU v oblasti sociální politiky, zaměstnanosti a práce, kolektivního vyjednávání, sociálního dialogu, řešení genderových rozdílů a reformy pracovněprávních předpisů s cílem zajistit vyváženost zájmů sociálních partnerů a ochranu práv zaměstnanců v souladu s ustanoveními dohody o přidružení (články 419–421 a 424) a příslušnými úmluvami MOP (81, 87, 98, 117, 122, 129, 144, 154 a 173); připomíná ukrajinské vládě, že její úsilí o zlepšení podnikatelského prostředí, přilákání přímých investic a podporu hospodářského růstu nesmí jít na úkor práv pracovníků a jejich pracovních podmínek; vyzývá ukrajinskou vládu, aby přistupovala k sociálnímu dialogu systematicky a poskytovala mu institucionální podporu a aby usilovala o to, aby se Národní tripartitní sociální a hospodářská rada stala účinným nástrojem sociálního dialogu;

Čtvrtek 11. února 2021

111. se znepokojením konstatuje, že možnost odborů uplatňovat na Ukrajině svá práva je omezená z důvodu nedokonalých a vágních právních předpisů;

Energie, životní prostředí a změna klimatu

112. vítá dokončení oddělení vlastnictví společnosti Naftogaz, k němuž došlo v roce 2019, a vytvoření právně nezávislého provozovatele plynárenské přepravní soustavy v souladu s třetím energetickým balíčkem EU; vyzývá však ukrajinské orgány, aby posílily technickou nezávislost tohoto provozovatele na Naftogazu; vítá liberalizaci a otevírání konkurenceschopného trhu s plynem pro domácnosti; vyjadřuje však politování nad nedávnými útoky na vedení společnosti Naftogaz, a to i na její dozorčí radu, které podkopávají její nezávislost a pokrok v reformách v této oblasti;

113. připomíná úlohu Ukrajiny jako strategické tranzitní země pro přepravu plynu a připomíná i potřebu modernizace její vnitrostátní plynárenské přepravní soustavy, jakož i význam jejího začlenění do energetického trhu EU na základě účinného provádění aktualizované přílohy XXVII dohody o přidružení; vítá podpis dlouhodobé smlouvy o přepravě plynu, k jejímuž uzavření EU napomohla; vyjadřuje znepokojení nad výstavbou plynovodu Nord Stream 2 a znovu připomíná jeho dlouhodobá zásadní politická, hospodářská a bezpečnostní rizika; poukazuje na to, že plynovod zvyšuje závislost EU na ruských dodávkách zemního plynu, ohrožuje vnitřní trh EU, není v souladu s energetickou politikou EU ani s jejími strategickými zájmy a může mít negativní dopady na válkou zmítanou Ukrajinu; v souladu se svým předchozím postojem proto vyzývá všechny zúčastněné strany, zejména ty ve členských státech a v Evropě, aby využily dostupných právních doložek a projekt zastavily;

114. žádá Komisi, aby sledovala soulad Ukrajiny s *acquis* Evropské unie v oblasti energetiky s cílem pokročit v integraci trhů s energií; plně podporuje začlenění Ukrajiny do evropské kontinentální rozvodné sítě (sít' ENTSO pro elektřinu); naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby zlepšila koordinaci politik a opatření mezinárodních institucí (např. Komise, Evropské banky pro obnovu a rozvoj, Evropské investiční banky, Světové banky, banky KfW, sít' ENTSO pro elektřinu a Energetického společenství) s politikami a opatřeními ukrajinských institucí na podporu ukrajinské energetiky;

115. odsuzuje skutečnost, že Rusko těží zemní plyn z ukrajinského pevninského šelfu v ukrajinské výlučné hospodářské zóně, a konstatuje, že EU neuznává zabavení nalezišť zemního plynu v Azovském a Černém moři Ruskou federací a měl by podpořit právní kroky ukrajinských orgánů, jejichž cílem je zastavit tuto nezákonnou těžbu;

116. lituje toho, že nový velkoobchodní trh s elektřinou, který začal na Ukrajině fungovat v červenci 2019, stále není konkurenceschopný podle standardů EU; naléhavě proto vyzývá Ukrajinu, aby dokončila reformu tohoto trhu a zlepšila soulad s právními předpisy EU, především tím, že posílí nezávislost UkrEnergo a zamezí křížovému subvencování; vyzývá Ukrajinu, aby zmodernizovala své stávající elektrárny tak, aby splňovaly přísné evropské normy v oblasti životního prostředí a bezpečnosti;

117. vítá postoj ukrajinské vlády, podle něhož chce respektovat závazek spočívající v dodržování platných právních předpisů EU, který uzavřela v rámci Energetického společenství, včetně politiky v oblasti životního prostředí a bezpečnosti, a tedy neumožnit dovoz elektřiny z elektráren v sousedních zemích, při jejichž výstavbě nejsou plněny požadavky mezinárodních úmluv a nejpřísnější mezinárodní normy v oblasti životního prostředí a bezpečnosti;

118. vyjadřuje politování nad tím, že v odvětví výroby energie z obnovitelných zdrojů neplní Ukrajina zatím své závazky vůči investorům a že zpoždění plateb výrobcům elektřiny z obnovitelných zdrojů energie ohrožují další rozvoj zdrojů čisté energie na Ukrajině;

119. naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby urychleně dokončila modernizaci jaderných elektráren a prošetřila zpoždění těchto procesů, zejména v případě modernizace Záporožské jaderné elektrárny;

120. zdůrazňuje, že je důležité posílit v tomto regionu spolupráci na infrastruktuře, větší diverzifikaci dodávek energie na Ukrajině, energetickou účinnost, obnovitelné zdroje energie a propojení ukrajinského odvětví energetiky a zároveň zajistit environmentální udržitelnost; konstatuje, že nové hospodářské příležitosti, a to i pro MSP, nabídne také podpora a propagování meziregionálního obchodu v rámci Východního partnerství;

121. vyzdvihuje skutečnost, že vláda Ukrajiny přijala v únoru 2019 strategii pro státní politiku v oblasti životního prostředí do roku 2030 a vnitrostátní plán nakládání s odpady, zákony o posouzení dopadu na životní prostředí a strategickém posuzování dopadu na životní prostředí a zákony v oblasti politiky klimatu; naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby dále posílila svou angažovanost v boji proti změně klimatu, provádění politik v oblasti změny klimatu a začleňování hlediska klimatu do všech oblastí tvorby politik a aby zvýšila své snahy o plnění závazků státu souvisejících s Pařížskou dohodou z roku 2015;

Čtvrtek 11. února 2021

122. naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby účinně potírala nezákonnou těžbu dřeva v souladu s udržitelným obhospodařováním lesů a normami na ochranu životního prostředí a přijala opatření s cílem zastavit poškozování životního prostředí nezákonným a neudržitelným využíváním přírodních zdrojů, jako je nezákonná těžba dřeva v Karpatských pralesích, která je také hlavní příčinou povodní v regionu; vyzývá EU, aby pomohla předcházet nezákonné těžbě dřeva v souvislosti s nezákonným projektem lyžařského střediska Svidovec, jakož i nelegálními metodám těžby jantaru, které poškozují životní prostředí; vybízí Ukrajinu, aby investovala do ekologicky a environmentálně bezpečné a udržitelné infrastruktury cestovního ruchu, a vyzývá ukrajinské orgány, aby zlepšením kontroly, transparentnosti, posuzováním dopadů na životní prostředí a plněním povinnosti náležité péče předcházely tomu, že by budoucí projekty poškozovaly životní prostředí; naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby zajistila otevřený a pohodlný přístup k informacím o životním prostředí, aby rozšířila chráněné oblasti a urychlila provádění národního plánu snižování emisí hlavních znečišťujících látek z velkých spalovacích zařízení; vybízí Ukrajinu, aby přijala právní předpisy pro rozvoj udržitelné dopravy; naléhavě vyzývá Ukrajinu, aby bezpečně a ekologicky vyčistila a zlikvidovala vysoce nebezpečné chemické látky používané v zemědělství, zejména zastaralé pesticidy v Chersonské oblasti i v jiných ukrajinských regionech;

123. je hluboce znepokojen dopadem konfliktu na východní Ukrajině na životní prostředí, včetně nebezpečí, které představuje zaplavení vzájemně propojených dolů; vyzývá k důkladnému posouzení dopadu konfliktu na životní prostředí, na které by navázal plán reakce, jehož cílem by mělo být předejití ekologickému kolapsu; navrhuje program „odminování zaminovaných oblastí Donbasu“, jehož by se účastnily ukrajinské orgány a mezinárodní společenství;

124. je rovněž hluboce znepokojen tím, že v Doněcké oblasti a v jejím okolí se nachází přibližně 1 200 radioaktivních zdrojů (využívaných pro lékařské, průmyslové nebo vědecké účely), které představují závažná zdravotní, bezpečnostní a ekologická rizika; vyzývá OBSE, třístrannou kontaktní skupinu a země normandské čtyřky, aby v souladu s režimem nešíření jaderných zbraní bojovaly proti šíření aktivit spojených s radioaktivitou a pašování radioaktivních látek; naléhavě vyzývá všechny strany, aby spolupracovaly s příslušnými zúčastněnými stranami s cílem bezpečně převézt vysoce aktivní použité radioaktivní zdroje z Donbaské oblasti;

125. vítá snahu Ukrajiny přispět k dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu a vyzývá Komisi, aby odpovídajícím způsobem podporovala úsilí Ukrajiny, mimo jiné zavedením příslušného strukturovaného dialogu, vypracováním plánu postupu a výměnou informací; vyzývá Komisi, aby zajistila, aby prohloubená a komplexní dohoda o volném obchodu nebyla v rozporu s environmentálními cíli a iniciativami stanovenými v této dohodě;

126. vítá program EU s rozpočtem ve výši 10 milionů EUR nazvaný „Klimatický balíček pro udržitelné hospodářství“, který nabízí Ukrajině podporu při rozvoji holistického přístupu k transformaci jejích klíčových hospodářských odvětví na nízkouhlíkové hospodářství;

Mezilidské kontakty a správa hranic

127. uznává význam přeshraniční mobility pro posilování mezilidských kontaktů a vítá pokračující úspěšné uplatňování bezvízového režimu pro občany Ukrajiny, díky němuž mohli ukrajinští občané uskutečnit od června 2017 více než 40 milionů cest do zemí EU; zdůrazňuje, že je třeba i nadále plnit kritéria pro uvolnění vízového režimu a urychlit související reformní úsilí; vyjadřuje názor, že bezvízový režim vedl k intenzivnějšímu cestování z Ukrajiny do EU, a tím i k lepšímu porozumění mezi jednotlivými společnostmi, což je nejlepší základ pro pokračující sbližování; zdůrazňuje, že tento přístup je třeba dále uplatňovat a postupně rozšiřovat;

128. připomíná význam začlenění Ukrajiny do rámcových programů EU, jako jsou Erasmus+, Horizont Evropa a Kreativní Evropa, a potřebu zintenzivnit příslušnou spolupráci v rámci současných i budoucích programů; zastává názor, že účast ukrajinských studentů, jakož i vysokoškolských i jiných učitelů v programech Erasmus+ by měla být viditelně rozšířena;

129. konstatuje, že zvýšený počet cest ukrajinských občanů do zemí schengenského prostoru byl problematický pro hraniční přechody mezi EU a Ukrajinou, které jsou přetížené a jejich infrastruktura, ani jejich kapacita nejsou dostatečné k tomu, aby lidem překračujícím hranice zajistily důstojné a lidské podmínky; konstatuje, že jedním z nejnáléhavějších problémů na hranicích mezi EU a Ukrajinou, zejména v maďarsko-ukrajinském a polsko-ukrajinském úseku, jsou dlouhé čekací doby na hranicích; vyzývá Komisi, aby zahájila dialog, jehož cílem by bylo překračování hranic, jež by bylo rychlé a probíhalo by bez korupce a bylo by zajištěno mimo jiné prostřednictvím investic, školení zaměstnanců a účinných mechanismů pro řešení stížností spojených s překračováním hranic; vybízí EU, aby přísným monitorováním financování zaměřeným na odstranění zneužívání, k němuž docházelo v minulosti, podporovala zřizování nových a rozšiřování stávajících hraničních přechodů na hranicích mezi EU a Ukrajinou;

Čtvrtek 11. února 2021

130. podporuje posílenou spolupráci EU a Ukrajiny, zejména v oblasti správy hranic, vnitrostátních azylových systémů a systémů správy totožnosti založených na biometrických prvcích, boje proti praní peněz a financování terorismu, boje proti organizované trestné činnosti a závažné mezinárodní trestné činnosti a prohlubování spolupráce mezi Ukrajinou a Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž (FRONTEX);

131. konstatuje, že bylo dosaženo dalšího pokroku, pokud jde o sladění ukrajinských celních řízení a řízení na hranicích s řízeními Unie a o probíhající institucionální reformy daňových a celních správ; vítá zákon o jednotném právním subjektu pro státní celní správu, zákon o oprávněných hospodářských subjektech a zákon o zavedení národního elektronického tranzitního systému, které byly přijaty na podzim 2019; rovněž vítá skutečnost, že v červenci 2019 byla přijata „Strategie integrované správy hranic do roku 2025“ a následný akční plán pro období 2020–2022; vyjadřuje však politování nad patovou situací, do níž se dostal projekt modernizace šesti hraničních přechodů na hranicích s Uníí financovaný EU, a vyjadřuje politování nad velmi dlouhou čekací dobou, s níž se na těchto hranicích cestující stále potýkají; naléhavě vyzývá ukrajinské orgány, aby přijaly veškerá zbývající opatření a veškeré předpisy, které jsou nezbytné k zajištění plné funkčnosti systému oprávněných hospodářských subjektů a národního elektronického tranzitního systému, a aby zajistily urychlené jmenování způsobilých kandidátů do vedení státní celní správy vybraných v transparentním a nezájatém veřejném výběrovém řízení; naléhavě vyzývá ukrajinské orgány, aby kriminalizovaly pašování veškerého zboží, což by se mělo stát jedním ze zásadních prvků integrované správy hranic;

132. vyzývá orgány EU, Ukrajiny a Moldavska, aby urychlily proces zablokování nezákonného obchodu a uzavření kanálů pro pašování zboží v Podněstří jakožto bezpečném útočišti pašeráků, které využívají pachatelé trestné činnosti a oligarchové, slouží k posílení ruského vlivu a je jedním z hlavních faktorů prodlužujících konflikt;

Institucionální ustanovení

133. vítá výsledek vrcholné schůzky mezi EU a Ukrajinou ze dne 6. října 2020, první dvoustranné vrcholné schůzky, která se fyzicky konala v Bruselu od vypuknutí pandemie COVID-19, a jasná prohlášení obou stran o pokračujícím odhodlání posílit politické přidružení a hospodářskou integraci Ukrajiny s Evropskou unií;

134. je potěšen výsledkem setkání a činností, jež probíhají v rámci dialogů vedených Evropským parlamentem s Nejvyšší radou Ukrajiny (Verhovna Rada) pod označením Dialogy Jeana Monneta pro mír a demokracii a plně podporuje jejich pokračování; je přesvědčen, že prohloubení parlamentní kultury dialogu povede k tomu, že Nejvyšší rada Ukrajiny bude silným, nezávislým, transparentním a efektivním orgánem, což je nezbytné pro demokratickou a evropskou budoucnost země a je v souladu s ambicemi ukrajinských občanů;

135. v tomto kontextu vybízí Nejvyšší radu, aby aktivně pokračovala ve své institucionální reformě, jejímž cílem je mimo jiné zvýšit legislativní kapacitu a kvalitu, politický dohled nad výkonnou mocí, transparentnost a odpovědnost vůči občanům s cílem zefektivnit přijímání návrhů zákonů týkajících se provádění dohody o přidružení a nahlížet na ně jako na prioritu a zavést institucionální záruky za účelem blokování právních předpisů, které jsou v rozporu se závazky přijatými v rámci dohody o přidružení, například prostřednictvím silnější úlohy Výboru pro evropskou integraci, jehož stanoviska by měla být závazná; zdůrazňuje význam pokračující spolupráce Evropského parlamentu s Nejvyšší radou s cílem podpořit tyto reformní procesy; zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v meziparlamentní spolupráci a mezilidských kontaktech tak nejlépe, jak je to s ohledem na pandemii COVID-19 možné;

136. podtrhuje, že je důležité pokračovat v podpoře poradní mise Evropské unie pro reformu sektoru civilní bezpečnosti na Ukrajině (EUAM) a její úlohy při reformě sektoru civilní bezpečnosti; vítá otevření místní kanceláře této mise v Mariupolu a doufá, že mise dosáhne hmatatelných výsledků v souladu se svým mandátem; žádá Komisi, aby zintenzivnila své úsilí o posílení kapacit ukrajinských orgánů zapojených do provádění dohody o přidružení anebo prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu; žádá Komisi, aby navrhla nástroje nezbytné pro podporu průběžného sbližování Ukrajiny s *acquis* EU v souladu s příslušnými rozhodnutími, která byla přijata na 22. vrcholné schůzce Ukrajiny a EU;

137. připomíná svou výzvu k vytvoření univerzity Východního partnerství na Ukrajině; vyzývá orgány Unie, aby kromě jiných způsobů, jak podpořit mezilidské kontakty a spolupráci v akademické a vzdělávací oblasti mezi EU a Ukrajinou, posílily a rozšířily školicí programy pro ukrajinské právníky, kteří se chtějí specializovat na právo EU, a zvýšily možnosti Ukrajiny, pokud jde o účast v programu Horizont Evropa;

Čtvrtek 11. února 2021

138. vítá skutečnost, že EU podporuje budování institucionálních kapacit a vzdělávací kury pro ukrajinské státní zaměstnance, které pořádá Evropská akademie (*College of Europe*) v Natolinu;

139. vyzývá orgány EU, členské státy a ukrajinské orgány, aby vytvořily kampaně, které budou lépe informovat občany o možnostech vyplývajících z iniciativy Východního partnerství a z provádění dohody o přidružení a prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu, zvýší informovanost o přínosech užšího přidružení a poukážou na jejich souvislost s příznivým vývojem na trzích práce na Ukrajině a v dalších přidružených zemích; vyzývá ukrajinské orgány, aby lépe informovaly občany Ukrajiny o přínosech dohody o přidružení / prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu a o pomoci EU a vyvinuly větší úsilí s cílem zajistit, aby se příležitosti, které nabízí tyto dohody a pomoc a programy EU dostaly na místní úroveň, a to i ve vzdálených částech země, zejména ve venkovských oblastech, aby tak obyvatelé měli možnost prosazovat ve svých komunitách pozitivní změny;

140. chválí ukrajinskou občanskou společnost, ukrajinské mladé lidi a nevládní organizace za jejich činnost ve všech oblastech veřejného a politického života a především za jejich podporu při provádění dohody o přidružení / prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu, za řešení problémů spjatých s pandemií COVID-19, za boj proti dezinformačním kampaním, za poskytování pomoci a podpory vnitřně vysídleným osobám a dalším zranitelným skupinám a za zvyšování společenské odolnosti a mediální gramotnosti ukrajinských občanů; vybízí ukrajinské ústřední a místní správní orgány, aby nadále podporovaly úzkou spolupráci s občanskou společností, včetně větší finanční podpory pro její činnosti; vyzývá Komisi, aby považovala podporu těmto nevládním organizacím a organizacím občanské společnosti za prioritu; vítá v tomto ohledu program nazvaný „nástroj sousedství pro občanskou společnost“ disponující prostředky výši 20 milionů EUR, který bude podporovat posilování kapacit organizací občanské společnosti, pokud jde o účast na rozhodování a veřejném životě; naléhavě vyzývá ukrajinské orgány, aby s ohledem na několik návrhů zákonů o fungování a činnosti organizací občanské společnosti a dalších sdružení nepřijímaly žádné zákony, které nebudou v souladu s domácími a mezinárodními závazky Ukrajiny v oblasti lidských práv, a aby zaručily fungování občanské společnosti bez zbytečných zásahů;

o

o o

141. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, prezidentovi, vládě a parlamentu Ukrajiny a prezidentovi, vládě a parlamentu Ruské federace.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0051

Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost (2020/2818(RSP))

(2021/C 465/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 165 a 166 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, a zejména na články 14 a 15 této listiny,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, který v listopadu 2017 vyhlásila Evropská rada, Evropský parlament a Evropská komise, zejména na jeho první zásadu „všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení“ a čtvrtou zásadu „aktivní podpora zaměstnanosti“,
- s ohledem na úmluvu Mezinárodní organizace práce (MOP) o placeném studijním volnu z roku 1974,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne nazvané „Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost“ (COM(2020)0274) a na připojené pracovní dokumenty útvarů Komise (SWD(2020)0121) a (SWD(2020)0122),
- s ohledem na návrh doporučení Rady o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost, který předložila Komise (COM(2020)0275),
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Dosažení Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025“ (COM(2020)0625) a na připojený pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2020)0212),
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Akční plán digitálního vzdělávání 2021–2027. Nové nastavení vzdělávání a odborné přípravy pro digitální věk“ (COM(2020)0624) a na připojený pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2020)0209),
- s ohledem na zprávu Komise nazvanou „Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI) – 2020 Lidský kapitál“⁽¹⁾,
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020)0102), v němž se uvádí, že „ekologická a digitální transformace, které jsou vzájemně úzce provázané, se dotknou všech oblastí ekonomiky, společnosti i průmyslu“, že „konkurenceschopný průmysl závisí na náboru a udržení kvalifikované pracovní síly“, a které předpokládá, že „jen v příštích pěti letech si bude muset prohloubit dovednosti nebo se rekvatifikovat 120 milionů Evropanů“,
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640), v němž se uvádí, že „k využití přínosů ekologické transformace je zapotřebí proaktivní rekvatifikace a zvyšování kvalifikace“, aby tak bylo možné provést změny uvedené ve sdělení,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 8. června 2020 o změně kvalifikace a prohlubování dovedností jako základu pro zvýšení udržitelnosti a zaměstnatelnosti v kontextu podpory hospodářského oživení a sociální soudržnosti,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 16. června 2020 o tom, jak čelit koronavirové krizi v oblasti vzdělávání a odborné přípravy,

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/human-capital>

Čtvrtek 11. února 2021

- s ohledem na usnesení Rady ze dne 18. listopadu 2019 o dalším rozvoji Evropského prostoru vzdělávání na podporu systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměřených na budoucnost ⁽²⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 3. března 2017 o posilování dovedností žen a mužů na trhu práce v EU ⁽³⁾,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 19. prosince 2016 o cestách prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé ⁽⁴⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 14. prosince 2017 o obnoveném programu EU v oblasti vysokoškolského vzdělávání ⁽⁵⁾,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/646 ze dne 18. dubna 2018 o společném rámci pro poskytování lepších služeb v oblasti dovedností a kvalifikací (Europass) a o zrušení rozhodnutí č. 2241/2004/ES ⁽⁶⁾,
- s ohledem na politický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020),
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 5. května 2020 k tématu „Udržitelné financování celoživotního učení a rozvoje dovedností v souvislosti s nedostatkem kvalifikované pracovní síly“ (průzkumné stanovisko na žádost chorvatského předsednictví),
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 15. března 2018 k tématu „Budoucnost světa práce — získávání odpovídajících znalostí a dovedností s cílem vyhovět potřebám budoucích pracovních míst“ (průzkumné stanovisko na žádost bulharského předsednictví) ⁽⁷⁾,
- s ohledem na průzkum pracovních podmínek v Evropě ⁽⁸⁾,
- s ohledem na výzkum nadace Eurofound týkající se dopadu digitalizace na využívání dovedností a rozvoj dovedností ⁽⁹⁾,
- s ohledem na studii střediska Cedefop nazvanou „Posilování postavení dospělých cestou prohlubování dovedností a změny kvalifikace“, svazky 1 a 2,
- s ohledem na zprávu střediska Cedefop nazvanou „Předpověď potřeb v oblasti dovedností, trendy a výzvy do roku 2030“ ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na Přehled dovedností ⁽¹¹⁾ a Evropský index dovedností ⁽¹²⁾ střediska Cedefop,
- s ohledem na studii výboru STOA nazvanou „*Rethinking education in the digital age*“ (Přehodnocení vzdělávání v digitálním věku) ⁽¹³⁾,
- s ohledem na databázi OECD *Skills for jobs* (Dovednosti pro pracovní místa) ⁽¹⁴⁾,
- s ohledem na studii OECD nazvanou „Správné získávání dovedností. Zvýšení účasti dospělých na vzdělávání. Poučení se z úspěšných reforem“ ⁽¹⁵⁾,

⁽²⁾ Úř. věst. C 389, 18.11.2019, s. 1.

⁽³⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6889-2017-INIT/cs/pdf>

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 429, 14.12.2017, s. 3.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 112, 2.5.2018, s. 42.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 237, 6.7.2018, s. 8.

⁽⁸⁾ Šestý průzkum pracovních podmínek v Evropě, Eurofound, https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1634en.pdf

⁽⁹⁾ Dopad využití počítačové techniky na profily pracovních míst (změna úkolů v rámci povolání, která tak vyžadují jiné druhy dovedností): <https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/wpef19007.pdf>

⁽¹⁰⁾ https://www.cedefop.europa.eu/files/3077_en.pdf

⁽¹¹⁾ <https://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

⁽¹²⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/european-skills-index>

⁽¹³⁾ EPRS_STU(2020)641528_EN.pdf (europa.eu)

⁽¹⁴⁾ <https://www.oecdskillsforjobsdatabase.org/>

⁽¹⁵⁾ <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/cf5d9c21-en.pdf?expires=1600261868&id=id&accname=ocid194994&checksum=3-B44E0891A2F10A546C7CBF7A9521676>

Čtvrtek 11. února 2021

- s ohledem na stručné informace o politice OECD ze dne 10. července 2020 s názvem „Opatření v oblasti dovedností k mobilizaci pracovní síly během krize COVID-19“⁽¹⁶⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 22. října 2020 o budoucnosti evropského vzdělávání v souvislosti s pandemií COVID-19⁽¹⁷⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 8. října 2020 o posílení záruk pro mladé lidi⁽¹⁸⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. června 2018 o modernizaci vzdělávání v EU⁽¹⁹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2017 o nové agendě dovedností pro Evropu⁽²⁰⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2016 o politikách zaměřených na dovednosti v boji proti nezaměstnanosti mladých lidí⁽²¹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 10. září 2015 o vytvoření konkurenceschopného pracovního trhu EU pro 21. století: přizpůsobení dovedností a kvalifikace poptávce a pracovním příležitostem jako cesta k překonání krize⁽²²⁾,
 - s ohledem na otázku Komisi ohledně sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, které se týká Evropské agendy dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost (O-000006/2021 – B9-0004/2021),
 - s ohledem na čl. 136 odst. 5 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na návrh usnesení Výboru pro zaměstnanost a sociální věci,
- A. vzhledem k tomu, že ekologická a digitální transformace spolu s demografickými trendy a globalizací mění povahu práce, obsah pracovních míst a pro ně požadované dovednosti a kvalifikace; vzhledem k tomu, že prohlubování dovedností a změna kvalifikace budou mít zásadní význam pro řešení problémů a pro příležitosti, které přinášejí zrychlující se makroekonomické trendy, a budou mít klíčový význam pro zaplnění narůstajícího nedostatku dovedností na trhu práce EU;
- B. vzhledem k tomu, že „evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost“ je v plném souladu s evropským pilířem sociálních práv, a zejména s jeho první zásadou, která stanoví, že „každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel a nabyl dovednosti, které mu umožní účastnit se plně na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce“;
- C. vzhledem k tomu, že vzdělávání v digitálním věku zahrnuje digitální formální vzdělávání, a také informální a neformální vzdělávání v oblasti technických, sociálních a občanských dovedností v průběhu celého života evropských občanů;
- D. vzhledem k tomu, že systémy formálního vzdělávání a odborné přípravy stále obtížněji reagují na celou škálu individuálních a sociálních potřeb a požadavků ve stále se měnícím světě;
- E. vzhledem k tomu, že krize COVID-19 změnila svět práce, neboť urychlila propouštění pracovníků a zastarávání mnoha pracovních míst, zdůraznila význam digitálních dovedností a digitální gramotnosti, prohloubila digitální propast a zvýšila potřebu aktualizovat soubory dovedností evropské pracovní síly, zejména pokud jde o dramatický nárůst potřeby digitálních a technologických dovedností, stejně jako sociálních dovedností, jako je odolnost a přizpůsobivost; vzhledem k tomu, že tyto potřeby budou ještě naléhavější s rostoucím využíváním umělé inteligence (AI), která může způsobit zásadní změnu pracovních vzorců a nahradit některé druhy činností; vzhledem k tomu, že pandemie narušila činnosti v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, což postihlo zejména účastníky odborného vzdělávání a přípravy, a vedla ke zvýšení nezaměstnanosti, zejména mezi mladými lidmi, kteří se potýkají s potížemi

⁽¹⁶⁾ https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=135_135193-hgf8w9g731&title=Skill-measures-to-mobilise-the-

⁽¹⁷⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0282.

⁽¹⁸⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0267.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 8.

⁽²⁰⁾ Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 135.

⁽²¹⁾ Úř. věst. C 11, 12.1.2018, s. 44.

⁽²²⁾ Úř. věst. C 316, 22.9.2017, s. 233.

Čtvrtek 11. února 2021

při přechodu ze vzdělávání do práce; vzhledem k tomu, že nucené omezení volného pohybu osob během krize COVID-19 poskytuje pracovníkům příležitost, aby aktualizovali své dovednosti;

- F. vzhledem k tomu, že klíčové dovednosti mají zásadní význam ve znalostní společnosti a v kontextu celoživotního učení, neboť zaručují větší flexibilitu při přizpůsobování se měnící se společnosti a trhu práce;
- G. vzhledem k tomu, že přetrvávají četné nerovnosti v přístupu ke vzdělávání a dovednostem, které se dotýkají zranitelných skupiny ve společnosti, stejně jako nerovnosti mezi ženami a muži, přičemž u občanů jiného etnického původu, osob se zdravotním postižením nebo žen je menší pravděpodobnost, že budou mít možnost naučit se nové dovednosti;
- H. vzhledem k tomu, že jednotlivci potřebují být vybaveni dovednostmi požadovanými na trhu práce a musí být schopni se v průběhu celého života rychle přizpůsobovat měnícím se nárokům na dovednosti; vzhledem k tomu, že 37 % až 69 % úkolů v EU v mnoha odvětvích by mohlo být automatizováno, což by vedlo k významné změně ve výkonu ⁽²³⁾; vzhledem k tomu, že podle výzkumu nadace Eurofound uvádí 28 % pracovníků, že mají dovednosti k tomu, aby se dokázali vypořádat s náročnějšími úkoly;
- I. vzhledem k tomu, že zvyšování dovedností a změna kvalifikace je nejen individuální, ale také společenskou povinností, neboť nízká úroveň základních dovedností a nízká účast dospělých na vzdělávacích činnostech snižují jejich možnosti uplatnění na trhu práce, vedou k sociálním a hospodářským nerovnostem a přispívají k vysoké míře chudoby;
- J. vzhledem k tomu, že nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a nedostatek v oblasti dovedností představují důležité výzvy pro trh práce a vzdělávací systémy EU; vzhledem k tomu, že mezi pracovníky je obrovský nedostatek digitálních dovedností a 42 % občanů EU postrádá základní digitální dovednosti ⁽²⁴⁾; vzhledem k tomu, že k vyplnění mezery v digitálních dovednostech jsou zapotřebí značné investice;
- K. vzhledem k tomu, že současná generace mladých lidí je vysoce kvalifikovaná; vzhledem k tomu, že vytváření dovedností, změna kvalifikace, rozšiřování dovedností a celoživotní učení nejsou jedinou odpovědí na nedostatek pracovních míst pro mladé lidi; vzhledem k tomu, že jsou zapotřebí dodatečná opatření v oblasti zaměstnanosti s cílem zajistit vytváření kvalitních a udržitelných pracovních míst; vzhledem k tomu, že pracovní podmínky se rychle vyvíjejí a odhaduje se, že 65 % dětí, které dnes nastupují do základní školy, bude nakonec pracovat na zcela nových typech pracovních míst, jež zatím neexistují ⁽²⁵⁾; vzhledem k tomu, že v roce 2019 používalo internet již 85 % občanů, přičemž pouze 58 % mělo alespoň základní digitální dovednosti ⁽²⁶⁾;
- L. vzhledem k tomu, že ambice Zelené dohody pro Evropu dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050 a její cíl snížit emise CO₂ o 60 % do roku 2030 budou znamenat přechod na klimaticky neutrální, oběhové a energeticky účinné hospodářství; vzhledem k tomu, že to zásadně ovlivní všechna hospodářská odvětví a změna kvalifikace pracovní síly a zaměření na zelené dovednosti ve všech vzdělávacích cestách se stanou zásadními pro dosažení spravedlivé transformace, která nikoho neopomene;
- M. vzhledem k tomu, že jednou z klíčových dovedností, které lidé v digitální éře potřebují, je kromě technologických a digitálních dovedností také kritické myšlení; vzhledem k tomu, že existuje jasná potřeba posílit kritické myšlení mezi všemi skupinami občanů, aby mohli plně využít potenciálu digitálních nástrojů a chránit se před jejich riziky;
- N. vzhledem k tomu, že moderní, inovativní a inkluzivní vzdělávací systémy, které jsou postaveny na digitálních technologiích, jsou schopny dobře připravit nové generace odborníků na budoucí výzvy a příležitosti;
- O. vzhledem k tomu, že pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost má zásadní význam rovný přístup ke kvalitním a inkluzivním opatřením pro získávání a prohlubování dovedností a změnu kvalifikaci, jakož i k informacím o zdrojích dovedností, poradenství, vzdělávání a odborné přípravě pro všechny lidi, včetně

⁽²³⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=89&newsId=9150&furtherNews=yes>

⁽²⁴⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/human-capital>

⁽²⁵⁾ Budoucnost pracovních míst, Světové ekonomické fórum, září 2018.

⁽²⁶⁾ Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI) 2020, Evropská komise.

Čtvrtek 11. února 2021

zranitelných skupin, starších osob a osob žijících v zanedbaných městských oblastech nebo v řídce obydlených a vydlážděných venkovských a odlehlých oblastech a na ostrovech; vzhledem k tomu, že výzkum nadace Eurofound ukazuje, že nerovnost v přístupu pracovníků k odborné přípravě vzrostla ⁽²⁷⁾;

- P. vzhledem k tomu, že množství času, který děti věnují vzdělávacím aktivitám, se během krize COVID-19 v některých zemích EU snížilo na polovinu; vzhledem k tomu, že uzavření vzdělávacích institucí a institucí odborné přípravy – byť dočasné – může mít významný dopad na účastníky vzdělávání a může nepříznivě ovlivnit výsledky učení a prohloubit stávající nerovnosti;
- Q. vzhledem k tomu, že na rozdíl od povinné školní docházky je vzdělávání dospělých dobrovolným závazkem přijatým z osobní nebo profesní motivace, což představuje pro poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy větší výzvu;
- R. vzhledem k tomu, že aktuální dovednosti lidem usnadňují setrvání na trhu práce a sociální začlenění, což je zásadní i pro duševní zdraví a život milionů našich občanů;
- S. vzhledem k tomu, že dovednosti se žádným způsobem neliší podle pohlaví, avšak mezi ženami a muži existují určité rozdíly, pokud jde o volbu povolání a profesní rozvoj;
- T. vzhledem k tomu, že politiky v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a dovedností jsou v pravomoci členských států; vzhledem k tomu, že EU hraje důležitou roli při podpoře, koordinaci a doplňování opatření členských států v těchto oblastech; vzhledem k tomu, že nové výzvy vyžadují mobilizaci evropských nástrojů a podpůrných politik v rámci Evropského prostoru vzdělávání; vzhledem k tomu, že při prohlubování dovedností mladých lidí hrají důležitou úlohu programy Unie, například Erasmus+, evropský systém záruk pro mladé lidi a Evropský sbor solidarity;
- U. vzhledem k tomu, že digitální technologie by však měly být vnímány jako nástroj pro poskytování kvalitního vzdělávání odborné přípravy; vzhledem k tomu, že v budoucnu bude větší potřeba digitálních dovedností (programování, logistika a robotika), což se týká nejen vzdělávacích kurzů v oblasti počítačových dovedností, ale také vzdělávacích programů obecně;
- V. vzhledem k tomu, že možnosti digitální odborné přípravy a rozvoje dovedností by měly být lépe prozkoumány a více podporovány, například pokud jde o školení na internetu pro zranitelné skupiny nebo zaměstnance malých a středních podniků vyžadující flexibilnější odbornou přípravu poskytovanou v úzké spolupráci s příslušnými regionálními orgány a institucemi;
- W. vzhledem k tomu, že míra účasti dětí mladších tří let na předškolním vzdělávání a péči v Evropě je v polovině zemí EU stále nižší než 33 % ⁽²⁸⁾;
- X. vzhledem k tomu, že podle nadace Eurofound by mělo být lépe prozkoumáno a strategicky řešeno, jaké důsledky má zavádění obchodních modelů využívajících digitální technologie, jako je práce prostřednictvím platform, na dovednosti, ať už se jedná o řešení nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a ztráty kvalifikace nebo prostřednictvím rozvoje dovedností, jako jsou průřezové a podnikatelské dovednosti;
- Y. vzhledem k tomu, že v roce 2019 dokončilo v EU 10,2 % osob ve věku 18–24 let maximálně nižší sekundární vzdělání a dalšího vzdělávání nebo odborné přípravy se neúčastnilo (osoby předčasně odcházející ze vzdělávání) ⁽²⁹⁾;
- Z. vzhledem k tomu, že i přes to, že je již dlouho uznávána důležitá úloha učení se práci pro využívání a rozvoj dovedností, ukazuje Evropský průzkum společností z roku 2019, že pouze menší část organizací důsledně propojuje postupy na pracovišti, které optimalizují využívání dovedností a podporují rozvoj dovedností;

⁽²⁷⁾ Jaký vliv na vaše pracoviště má místo vašeho narození, Eurofound (2019) https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef19004en.pdf

⁽²⁸⁾ „Klíčové údaje o vzdělávání a péči v raném dětství v Evropě“, Studie Eurydice 2019, s. 26.

⁽²⁹⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Early_leavers_from_education_and_training#Overview

Čtvrtek 11. února 2021

AA. vzhledem k tomu, že v roce 2017 tvořily ženy 72 % vyučujících v Evropě; vzhledem k tomu, že z učitelů pracujících v EU bylo 9 % mladší 30 let, zatímco 36 % bylo ve věku 50 let a více ⁽³⁰⁾,

1. vítá sdělení Komise nazvané „Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost“, které staví dovednosti do centra politické agendy EU a zajišťuje, aby se právo na kvalitní a inkluzivní odbornou přípravu a celoživotní učení pro všechny a ve všech oblastech a odvětvích zakotvené v první zásadě evropského pilíře sociálních práv stalo v celé Unii skutečností;

2. vítá 12 stěžejních opatření stanovených ve sdělení a rovněž kvantitativní cíle, jichž má být dosaženo do roku 2025; vyzývá Komisi a členské státy, aby zranitelným skupinám, včetně osob se zdravotním postižením, dospělých s nízkou kvalifikací, menšin (mj. Romů) i osob z přistěhovaleckého prostředí, zajistily širokou dostupnost získávání dovedností a prohlubování dovedností; vyzývá Komisi, aby provedla výzkum týkající se toho, jak toto právo uplatňovat, a zavedla mechanismus monitorování, který bude členské státy podporovat, aby zavedly národní akční programy a pravidelně předkládaly zprávy o tom, jak je toto právo dodržováno;

3. zdůrazňuje význam přístupu k odborné přípravě a změně kvalifikace pro pracovníky v odvětvích, která musí projít zásadními změnami s ohledem na ekologickou a digitální transformaci; zdůrazňuje, že kvalifikace a certifikované schopnosti přinášejí pracovníkům přidanou hodnotu, zlepšují jejich postavení na trhu práce a mohou být převedeny při přechodu na trhu práce; vyzývá k tomu, aby veřejná politika v oblasti dovedností byla zaměřena na uznávání, certifikaci a validaci kvalifikací a schopností;

4. zdůrazňuje, že dovednosti a celoživotní učení jsou zásadní pro udržitelný růst, produktivitu, investice a inovace, a jsou proto klíčovými faktory pro konkurenceschopnost podniků, zejména malých a středních; zdůrazňuje, že úzká spolupráce a výměna osvědčených postupů mezi všemi příslušnými činiteli zapojenými do rozvoje dovedností, a to i mezi sociálními partnery a všemi úrovněmi veřejné správy, jsou klíčové pro to, aby každý mohl získat dovednosti potřebné na trhu práce a celkově ve společnosti; zdůrazňuje v této souvislosti potřebu shromažďovat aktuální údaje, informace a prognózy týkající se potřeb v oblasti dovedností a poptávky po dovednostech na trhu práce, a to i na místní úrovni; podporuje zahájení paktu pro dovednosti, který má za úkol podpořit opatření společností k prohlubování dovedností a změně kvalifikace evropské pracovní síly; vyzývá k tomu, aby místní pakty pro dovednosti lépe oslovily osoby z odvětví nejvíce postižených krizí COVID-19 a pomohly jim se změnou jejich kvalifikace, aby zůstaly aktivní na trhu práce;

5. připomíná, že modernizace systémů odborného vzdělávání a přípravy je klíčová pro přípravu mladých lidí a dospělých na ekologickou a digitální transformaci, stejně jako pro to, aby si pracovníci z hlavní věkové skupiny i pracovníci staršího věku udržovali a rozvíjeli požadované dovednosti k zabezpečení zaměstnatelnosti a prodloužení pracovního života; dále připomíná, že tato modernizace je klíčová pro oživení po pandemii COVID-19; vítá návrh Komise na „doporučení Rady o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost“; zdůrazňuje, že programy odborného vzdělávání a přípravy musí být cílené, orientované na budoucnost, přístupné, propustné, vzájemně propojené na úrovni EU a zaměřené na účastníky, musí umožňovat flexibilní individuální cesty a musí účastníky odborného vzdělávání a přípravy vybavovat souborem dovedností, s nímž se stanou aktivními a demokratickými občany a bude se jim na trhu práce i ve společnosti dařit; připomíná, že modernizace programů odborného vzdělávání a přípravy musí jít ruku v ruce se zvyšováním jejich atraktivity tak, aby se pro ně rozhodlo více mladých lidí; zdůrazňuje důležitost osvědčených postupů týkajících se duálních systémů odborného vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy, jež by mohly přispět ke strukturálním změnám na trhu práce a vést k vyšší úrovni zaměstnanosti mladých lidí;

6. domnívá se, že důležitou úlohu může v tomto ohledu hrát učňovská příprava, neboť připravuje mladé lidi na pracovní místa s vysokou poptávkou, a může tak přispět k jejich udržitelné integraci na trhu práce; vyzývá Komisi a členské státy, aby využívaly zdroje EU na podporu odborného vzdělávání a přípravy a povzbuzovaly zaměstnavatele k vytváření programů stáží a učňovské přípravy pro studenty odborných škol a k tomu, aby pro ně v daných odvětvích pořádaly soutěže; vybízí společnosti, aby zajistily prohlubování dovedností a změnu kvalifikace svých pracovníků a zlepšily poskytování učňovské přípravy v souladu s rámcem kvality stáží a Evropským rámcem pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby přezkoumala stávající evropské nástroje, jako je rámec kvality stáží a Evropský rámec pro kvalitní

⁽³⁰⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20191004-1#:~:text=Among%20teachers%20working%20in%20the,were%20aged%2050%20or%20older.&text=In%20all%20EU%20Member%20States,in%202017%20were%20predominantly%20female>

Čtvrtek 11. února 2021

a efektivní učňovskou přípravu, a aby zavedla kritéria kvality nabídek, včetně zásady spravedlivé odměny pro stážisty, přístupu k sociální ochraně, udržitelnému zaměstnání a sociálním právům; zdůrazňuje, že tato kritéria by zajistila přechod učňů a stážistů na stabilní, kvalitní pracovní místa a pomohla zajistit genderově vyvážené příležitosti pro osoby napříč odvětvími, a rovněž dlouhodobé zabezpečení, sociální ochranu a rovné a důstojné pracovní podmínky a nepřispívají k vytváření nejistých pracovních míst;

7. připomíná, že odborné dovednosti jsou jednou z hnacích sil evropského hospodářství, a vyzývá ke sladění konvenčního vzdělávání a odborné přípravy a odborného vzdělávání a přípravy tam, kde by rozvoj dovedností v odborném vzdělávání a přípravě – ať už se jedná o hlavní zaměření nebo o doplňkovou část možností, které jsou dostupné pro studenty i dospělé – mohl posílit dostupné příležitosti pro uchazeče o zaměstnání, podpořit pracovní mobilitu a zlepšit odolnost trhu práce v krizových situacích;

8. doporučuje Komisi, aby členským státům poskytla doporučení pro sladění odborného vzdělávání a přípravy s agendou dovedností, a to s přihlédnutím k vnitrostátním kompetencím a zásadě subsidiarity a se zaměřením na zlepšení včasného profesního poradenství v rámci odborného vzdělávání a přípravy a na maximalizaci množství příležitostí, které mladí Evropané mají pro rozvoj svých dovedností; vítá v tomto ohledu informace, které na toto téma poskytly středisko Cedefop a nadace Eurofound;

9. zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité poskytovat aktivní podporu učitelům a školitelům prostřednictvím přijetí účinného balíčku politik s cílem zajistit, aby byli dobře připraveni a prohloubili si dovednosti pro digitální a ekologickou transformaci škol a vzdělávacích institucí; domnívá se, že odborové svazy musí být zapojeny do vymezení nezbytných dovedností a schopností, které mají učitelé a školitelé získat v rámci počátečního a průběžného profesního rozvoje v souvislosti s ekologickou a digitální transformací; domnívá se, že investice do veřejného vzdělávání je třeba značně navýšit a sociální dialog s odbory musí být klíčovým pilířem, který zaručí odpovídající platy, důchody a spravedlivé pracovní podmínky pro odborníky v odvětví vzdělávání a odborné přípravy;

10. zdůrazňuje, že je třeba za účasti sociálních partnerů zlepšit systém předvídaní dovedností, aby bylo možné lépe rozpoznat vznikající změny potřeb v oblasti dovedností, zajistit v případě potřeby obecné, odvětvové a profesní dovednosti a minimalizovat překážky a nerovnováhu v oblasti dovedností; v tomto ohledu vítá opatření navrhovaná Komisí ke zlepšení poznatků o dovednostech; zdůrazňuje, že využívání umělé inteligence a analýzy dat velkého objemu k získávání poznatků o dovednostech při vymezování nových pracovních profilů musí být pravidelně a systematicky monitorováno, aby se zabránilo zkrácením a přímé i nepřímé diskriminaci, a že by měla být zajištěna nápravná opatření; zdůrazňuje, že posílení poradenství pro volbu povolání od raného věku a zlepšení rovného přístupu k informacím a podpoře pro studenty i studující dospělé může pomoci k volbě vhodné vzdělávací a profesní cesty vedoucí k pracovním příležitostem, které odpovídají jejich zájmům, talentům a schopnostem, a omezit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi; zdůrazňuje význam spolupráce mezi službami zaměstnanosti a sociálními službami pro identifikaci a podporu osob, které v nedávné době ztratily zaměstnání nebo u nichž je riziko, že o zaměstnání přijdou; zdůrazňuje význam celoživotního poradenství v rámci Evropské agendy dovedností a potřebu zlepšit přístup ke kvalitnímu poradenství;

11. vítá doporučení členským státům posílit systémy včasného varování s cílem identifikovat mladé lidi, kteří jsou ohroženi zařazením do kategorie NEET (osoby, které nejsou zaměstnané, ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy; je přesvědčen, že preventivní opatření, jako jsou hodnocení dovedností, kariérní a profesní poradenství, které se zaměřují na pomoc osobám předčasně ukončujícím školní docházku nebo vzdělávání před tím, než se stanou nezaměstnanými, jsou-li náležitě prováděna, a poskytování inkluzivního a nediskriminačního všeobecného vzdělávání by v dlouhodobém horizontu mohly vést ke snížení počtu osob v kategorii NEET;

12. zdůrazňuje, že je třeba posílit úlohu sociálních partnerů tím, že se zajistí, aby politika v oblasti dovedností podporovala kolektivní smlouvy ohledně definování a regulace dovedností a další odborné přípravy, aby byly se sociálními partnery konzultovány potřeby kompetencí a aktualizovány osnovy systémů vzdělávání a odborné přípravy a aby byla společně se zástupci zaměstnanců koncipována profesní příprava na pracovišti s cílem přizpůsobit ji potřebám pracovní síly;

Čtvrtek 11. února 2021

13. vyzývá Komisi, aby do srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů začlenila v souladu s cíli a prováděním evropského pilíře sociálních práv ukazatel nedostatků v oblasti dovedností, který by mohl být užitečný pro tvůrce politik na vnitrostátní úrovni, aby mohli určit, kde je zapotřebí vyvinout větší úsilí, a aby mohli lépe koordinovat své úsilí na úrovni EU, pokud jde o sledování vývoje a pokroku v oblasti dovedností a motivování k vzestupné konvergenci mezi členskými státy;

14. je toho názoru, že vzájemné uznávání výsledků učení, diplomů, odborné přípravy, profesních kvalifikací a dovedností získaných v jiném členském státě je třeba zlepšit a že to pomůže překonat nedostatek v oblasti dovedností a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi; domnívá se, že to i umožní dospělým získat plnou kvalifikaci, podpoří to mobilitu, zlepší integraci pracovního trhu EU a jeho odolnosti a posílí konkurenceschopnost Evropy; zdůrazňuje, že je důležité řešit nedostatek dovedností a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi usnadněním mobility účastníků vzdělávání a přeshraničním uznáváním kvalifikací prostřednictvím lepšího využívání nástrojů, jako jsou Evropský rámec kvalifikací, životopis Europass, evropský systém přenosu kreditů (ECVET), Přehled dovedností EU, klasifikace ESCO nebo EURES; vítá sdělení Komise o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025;

15. zdůrazňuje, že mnoho občanů získává cenné dovednosti a zkušenosti mimo systém formálního vzdělávání nebo odborné přípravy, jako je tomu například v případě neformálních pečovatelských poskytovatelů péči osobám se zdravotním postižením nebo starším osobám; domnívá se, že tyto neformální dovednosti by měly být uznány, neboť mohou pomoci neformálním pečovatelským zvýšit jejich možnosti na trhu práce;

16. vyzývá k plnému provedení směrnice o odborných kvalifikacích, neboť stávající společný rámec odborné přípravy může zvýšit počet odborníků využívajících systém automatického uznávání, a podporuje její sladění s digitálním a celounijním pasem dovedností, který vytváří Evropská komise;

17. vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily své úsilí s cílem udržet zahraniční studenty po ukončení studia na univerzitách v EU; zdůrazňuje, že poskytnutí přístupu absolventům k mobilitě v rámci EU a k vízům pro uchazeče o zaměstnání by mohlo zvýšit přitažlivost EU jako celku;

18. vyzývá k odblokování stávajícího návrhu týkajícího se modré karty s cílem poskytnout evropským společnostem pravomoci nezbytné k tomu, aby mohly zůstat nebo se stát konkurenceschopnými;

19. konstatuje, že pandemie COVID-19 zdůraznila význam základních i pokročilých digitálních dovedností a odolných vzdělávacích systémů a jejich schopnosti přizpůsobit se osobním, dálkovým, on-line a hybridním výukovým metodám; dále konstatuje, že pandemie COVID-19 změnila poptávku po dovednostech na trhu práce, čímž zvětšila mezeru v digitálních dovednostech, a prohloubila již existující nerovnosti a nedostatky ve vzdělávání; zdůrazňuje, že je třeba, aby každý občan měl alespoň základní digitální dovednosti a vysoce kvalifikovaní odborníci byli vyškoleni a vybaveni pokročilými digitálními dovednostmi a inovativním a podnikavým uvažováním;

20. vyjadřuje politování nad tím, že přetrvávají rozdíly mezi ženami a muži v přístupu žen k rozvoji dovedností a účasti na trhu práce⁽³¹⁾; zdůrazňuje, že k hlavním výzvám, jimž ženy čelí, patří překážky ve vzdělávání a odborné přípravě v oborech STEM (věda, technologie, inženýrství a matematika), sociokulturní a ekonomická omezení, zejména ve venkovských a neformálních ekonomikách, a závažná neschopnost podporovat rovné příležitosti žen k volbě povolání, jimž často dominují muži; vyzývá Komisi, aby podněcovala mentorské sítě, a umožnila tak více příkladů žen v různých rolích s cílem motivovat ženy k tomu, aby se rozhodly pro alternativy k povoláním, jež jsou genderově stereotypní⁽³²⁾; vyzývá k tomu, aby se zabránilo stereotypům a upevňování genderových stereotypů prostřednictvím odborné přípravy, neboť je to spojeno se zaměstnatelností a vytváří začarovaný kruh, což vede k výrazné profesní segregaci; zdůrazňuje, že 90 % pracovních míst vyžaduje základní digitální dovednosti, a že ženy představují pouze 17 % osob v rámci kurzů a profesního uplatnění v oblasti informačních a komunikačních technologií (IKT) v EU⁽³³⁾ a pouze 36 % absolventů v oborech STEM⁽³⁴⁾, a to navzdory skutečnosti, že dívky v digitální gramotnosti překonávají chlapce⁽³⁵⁾;

⁽³¹⁾ Politická zpráva MOP, srpen 2020, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-ifp_skills/documents/publication/wcms_244380.pdf

⁽³²⁾ IKT pro práci: digitální dovednosti na pracovišti, Evropská komise, 2017.

⁽³³⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20180425-1>

⁽³⁴⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9540ffa1-4478-11e9-a8ed-01aa75ed71a1/language-en>

⁽³⁵⁾ Mezinárodní šetření počítačové a informační gramotnosti ICILS, 2018.

Čtvrtek 11. února 2021

21. zdůrazňuje význam vzdělávání a rozvoje dovedností pro řešení genderové předpojatosti a pro podporu rovnosti žen a mužů a vyzývá ke zvýšení úsilí na vnitrostátní i evropské úrovni s cílem odpoutat se od této genderové nevyváženosti a zajistit, aby ženy měly přístup ke kvalitnímu celoživotnímu vzdělávání a odborné přípravě, a to i po obdobích nepřítomnosti z důvodu poskytování péče; zdůrazňuje potřebu náborových a výběrových procesů zajišťujících rovnost žen a mužů v soukromém a veřejném sektoru, a zejména v odvětvích budoucnosti, jako jsou obory STEM nebo digitální odvětví, v nichž jsou ženy nedostatečně zastoupeny; v této souvislosti zdůrazňuje, že genderová diskriminace nepoškozuje pouze dotčeného jednotlivce, ale také společnost jako celek; připomíná, že musí být přijata opatření, aby dopad krize neprohloubil nerovnosti mezi ženami a muži a aby se zmírnil nepřiměřený a dlouhodobý dopad na práva žen, jejich příjmy a sociální ochranu a zabránilo se dalším nerovnostem a diskriminaci ve světě práce, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost trhu práce, na němž se otázka rovnosti žen a mužů výrazně projevuje, jakož i digitální a ekologické transformaci a nerovnému rozdělení neplacené domácí a pečovatelské práce;

22. zdůrazňuje, že rovné příležitosti pro všechny jsou klíčové, a vyzývá Komisi a členské státy, aby považovaly za svou prioritu překlenutí mezery v digitálních dovednostech tím, že zajistí, aby zranitelné regiony a chudí občané, stejně jako osoby ohrožené sociálním vyloučením, včetně osob se zdravotním postižením nebo osob pocházejících z etnických menšin, měli přístup k digitálnímu vzdělávání a odborné přípravě, minimálnímu požadovanému hardwaru a rozšířenému přístupu k internetu a digitální podpoře a dalším nástrojům technologického učení; zdůrazňuje, že těmto kategoriím musí být poskytnuta podpora, aby se zlepšily jejich digitální dovednosti, které potřebují, aby se jim dařilo, a aby se zabránilo prohlubování nerovností a zajistilo se, že nikdo nebude opomenut;

23. se zájmem poukazuje na příležitosti a výzvy, které přináší rozšiřování digitálních řešení, jako je práce na dálku, pro něž je rozvoj digitálních dovedností klíčový; připomíná význam evropského legislativního rámce, jehož cílem je regulace podmínek práce na dálku, a práva na odpojení v celé Unii a na zajištění důstojných pracovních podmínek v digitální ekonomice, jejímž motorem je získávání nových dovedností;

24. zdůrazňuje řadu příležitostí, které digitální práce přináší, ke zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců, a to i pro zaměstnance blízké věku odchodu do důchodu, a k zajištění většího začlenění osob se zdravotním postižením; vyjadřuje politování nad tím, že osoby se zdravotním postižením jsou na trhu práce i nadále znevýhodněny a že nedostatečný přístup ke vzdělání a odborné přípravě může být příliš často příčinou jejich vyloučení z trhu práce; vyzývá k tomu, aby Komise ve svých doporučeních členským státům věnovala zvláštní pozornost způsobům, jak zlepšit přístup osob se zdravotním postižením k získání digitálních dovedností nebo změně kvalifikace, a koordinovala toto doporučení s novými potřebami vznikající globální digitální ekonomiky;

25. konstatuje, že v souvislosti s nárůstem práce na dálku musí Komise a členské státy učinit dovednosti podporující tento nový způsob práce ústředním prvkem svých strategií; zdůrazňuje, že televzdělávání a teleškoly představují výzvu jak pro pedagogy, tak pro příjemce vzdělávání, a že dovednosti potřebné k poskytování televzdělávání a odborné přípravy školitelů a pedagogů jsou pro Evropu krátkodobou prioritou;

26. vyzývá Komisi, aby podpořila nabídku odborné přípravy pro pracovníky, kteří vykonávají krátkodobou práci nebo pobírají částečné dávky v nezaměstnanosti, a to i prostřednictvím systému SURE; vyzývá členské státy, aby dotčeným pracovníkům nabízely vhodná opatření v oblasti odborné přípravy

27. vyzývá zaměstnavatele, aby upravili postupy na pracovišti, které využívají dovednosti pracovníků a podporují rozvoj dovedností, a to tak, že se zaměří na vzdělávání nové generace manažerů v otázkách týkajících se zavádění organizačních postupů, jež posilují využívání a rozvoj dovedností, a také na podporu vlád členských států a sociálních partnerů při rozvoji sítí a podpůrných struktur pro organizace poskytující poradenství ohledně co nejvhodnější kombinace postupů na pracovišti s ohledem na jejich situaci;

28. vyzývá k usnadnění uznávání, potvrzování a přenositelnosti dosažených výsledků v oblasti neformálního a informálního učení, včetně těch, které byly vypracovány v rámci digitálně dostupných forem zaměstnání, jako je například práce prostřednictvím platform;

29. vyzývá k okamžitým a odvážným evropským vnitrostátním, regionálním a místním opatřením, mechanismům hodnocení a zdrojům k tomu, aby se digitální dovednosti staly jádrem politik v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a zároveň byla zachována vysoká úroveň čtecích a matematických dovedností účastníků vzdělávání, a aby tak mohlo dojít ke zpřístupnění digitálních dovedností, nástrojů informačních technologií a přístupu k internetu pro všechny, zlepšení digitálních dovedností učitelů a školitelů a vybavení škol, institucí odborné přípravy, poskytovatelů odborného vzdělávání

Čtvrtek 11. února 2021

a přípravy, organizací aktivních v oblasti vzdělávání dospělých a univerzit veřejnými a nezávislými on-line studijními platformami a dalšími technologiemi a digitálními infrastrukturami nezbytnými pro umožnění on-line a distančního a kombinovaného vzdělávání; v tomto ohledu zdůrazňuje význam seriózního přístupu k celoživotnímu učení; podporuje plánovaná opatření Komise stanovená v agendě dovedností a plánu digitálního vzdělávání 2021–2027 a vyzývá k posílení spolupráce mezi Komisí a členskými státy v této oblasti; zdůrazňuje význam pobídek pro rozvoj digitálního vzdělávacího obsahu a modulů hlavních osnov v souladu s potřebami trhu práce se zaměřením na digitální a ekologické dovednosti, mimo jiné prostřednictvím on-line vzdělávacích platform;

30. vyjadřuje politování nad tím, že v Evropě stále existují děti bez jakéhokoli přístupu ke vzdělání, jakož i žáci a studenti bez jakéhokoli nebo bez přiměřeného přístupu k digitálnímu vzdělávání, a to z důvodu nedostatku jakéhokoli nebo přiměřeného digitálního vybavení, softwaru nebo internetového připojení; opakuje, že je třeba zlepšit konektivitu na všech úrovních, zejména ve venkovských a odlehlých oblastech, kde často chybí, a zlepšit přístup k digitálnímu vybavení; poukazuje na špičkové evropské inovace v oblasti počítačů, tabletů a softwarových řešení určených pro vzdělávání;

31. zdůrazňuje, že důsledky pandemie COVID-19 skýtají jedinečnou příležitost k urychlení digitální a technologické revoluce v oblasti celoživotního učení, která může překonat fyzické překážky tam, kde je to možné, a výrazně zvýšit její dosah a dopad; vybízí členské státy a poskytovatele vzdělávání, aby rozšířili příležitosti k učení bez vazby na místo a umožnili studentům ve vzdálených a venkovských oblastech nebo v zahraničí přístup ke kurzům v celé EU bez omezení místem;

32. zdůrazňuje, že evropská a vnitrostátní opatření, včetně vzdělávacích programů a cílených investic by měla být vypracována a prováděna s cílem zajistit připravenost občanů a jejich přípravu na budoucí pracovní místa, která vyžadují digitální dovednosti, aby byl plně využit potenciál digitální transformace na trhu práce EU a aby bylo společností umožněno plně využít nových pracovních postupů, jako je práce na dálku;

33. poukazuje na to, že je třeba dále vyjasnit iniciativu týkající se Evropských univerzit a její ambice stanovovat normy pro vysokoškolské vzdělávání v EU; opakuje, že úspěšná spolupráce mezi univerzitami se vždy opírala o přístup zdola nahoru, akademickou nezávislost a excelenci, a že Boloňský proces je důležitým nástrojem spolupráce mezi univerzitami v EU i mimo ni;

34. konstatuje, že ekologická transformace je významnou hnací silou poptávky po pracovní síle ve všech odvětvích a může vytvořit miliony pracovních míst; připomíná, že úspěšný přechod na zelenou ekonomiku musí jít ruku v ruce s opatřeními na získávání a prohlubování dovedností a změnu kvalifikace, aby se rozvíjely dovednosti, znalosti a kompetence, které vyžaduje zelená ekonomika; v tomto ohledu vítá opatření Komise na podporu získávání dovedností pro ekologickou transformaci; požaduje rychlá opatření, díky nimž bude možné se v této oblasti vyhnout překážkám v oblasti dovedností a která umožní EU být i nadále globálním lídrem, pokud jde o zelenou ekonomiku; vybízí členské státy a regionální i místní orgány, aby do systémů odborné přípravy a vzdělávacích systémů zahrnuly udržitelný rozvoj a environmentální kompetence a dovednosti;

35. zdůrazňuje, že mobilita studentů a učitelů je jedním z hlavních nástrojů pro výměnu nápadů a osvědčených postupů a zvyšování kvality odborné přípravy v oblasti dovedností v celé Unii; trvá na tom, že tato mobilita musí být přístupná a inkluzivní; konstatuje, že zatímco fyzická mobilita by měla vždy hrát hlavní úlohu, virtuální učení bude stále důležitější jako doplněk a v mimořádných situacích i jako náhrada, jak dokládají opatření v rámci krize COVID-19;

36. konstatuje, že tvůrčí a umělecké dovednosti jsou pro hospodářství zásadní, a vyzývá k tomu, aby byl v rámci agendy dovedností zaveden horizontálnější přístup s cílem zahrnout tyto dovednosti do všech vzdělávacích programů;

37. zdůrazňuje, že provádění agendy dovedností vyžaduje odpovídající financování na evropské, vnitrostátní i místní úrovni; očekává, že víceletý finanční rámec pro období 2021–2027 a nástroj Next Generation EU zajistí významně vyšší zdroje pro rozvoj dovedností; připomíná, že hlavní odpovědnosti v oblasti prohlubování dovedností a změny kvalifikace jsou v rukou členských států a společností, a vyzývá proto členské státy, aby více investovaly do rozpočtů na rozvoj dovedností a vzdělávání, protože významné investice do lidského kapitálu jsou klíčové k zajištění udržitelné konkurenceschopnosti, sociální spravedlnosti a odolnosti;

38. podtrhuje důležitost programů a nástrojů, jako je Erasmus+, Horizont Evropa, Evropský sbor solidarity, Kreativní Evropa, program Digitální Evropa a záruka pro mladé lidi a záruka pro děti, pro podporu mladých lidí a dospělých při získávání nových kompetencí a kvalitních dovedností potřebných v digitální a zelené ekonomice a ve světě práce a pro poskytování příležitostí pro mobilitu ve vzdělávání; požaduje, aby Komise a členské státy potenciál těchto programů neustále zkoumaly s cílem podpořit trvalou korelaci dovedností s potřebami trhu práce;

Čtvrtek 11. února 2021

39. zdůrazňuje potenciální příležitosti, které nabízí program Erasmus+, zejména v oblasti vzdělávání dospělých, a potřebu posílit jeho rozpočet na období 2021- 2027;

40. vyzývá členské státy, aby ve svých plánech obnovy a odolnosti upřednostňovaly změnu kvalifikace a prohlubování dovedností; vyzývá členské státy, aby zajistily dostatečné financování Fondu pro spravedlivou transformaci a ESF+ a podporovaly integrované plány na místní úrovni, které by pomáhaly prohlubovat dovednosti a kvalifikace a změna kvalifikace, zejména u nejzranitelnějších skupin, včetně lidí ohrožených nezaměstnaností, zajišťovaly, aby se každý člověk ve zranitelných odvětvích mohl rekvalifikovat a rozvíjet nové dovednosti s cílem zůstat aktivní na trhu práce a těžit z ekologické a digitální transformace; poukazuje na potenciál individuálních vzdělávacích účtů, které jsou mechanismem financování, který je klíčem k provádění agendy dovedností jakožto kroku směrem k univerzálním právům na celoživotní učení;

41. zdůrazňuje, že odborné a profesní poradenství má zásadní význam pro podporu motivovaných a inteligentních rozhodnutí o profesní dráze a pro předcházení předčasnému ukončení vzdělávání a odborné přípravy a že podpora během studia a odborné přípravy je rovněž klíčem k úspěšnému vzdělávání a rozvoji dovedností; vybízí Komisi a členské státy, aby zajistily dostupnost takového poradenství pro mladé lidi, které zahrnuje rozvoj podnikatelských dovedností;

42. zdůrazňuje význam investic do formální a neformální odborné přípravy a celoživotního učení s cílem zajistit spravedlivou odbornou přípravu a transformace pracovní síly a podporu odborné přípravy a vzdělávání v rámci pracovní doby;

43. konstatuje, že hlavním zdrojem financování vzdělávání ze strany EU je Evropský sociální fond+, a zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby tyto prostředky zůstaly k dispozici pro tento účel, zejména v době krize;

44. vyzývá k tomu, aby byly zavedeny politiky placeného studijního volna v souladu s úmluvou MOP o placeném studijním volnu, které pracovníkům umožní účastnit se programů odborné přípravy během pracovní doby a bez osobních nákladů, a to s cílem podporovat celoživotní učení;

45. zdůrazňuje, že je třeba, aby systémy vzdělávání, informování, poradenství a motivačních strategií, jakož i celoživotního učení byly vysoce kvalitní a inkluzivní, flexibilní a přístupné všem s cílem podpořit konkurenceschopnost trhu práce, sociální začleňování a rovné příležitosti; vyzývá Komisi, a zejména členské státy, aby zajistily rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání a usnadnily přístup k vysoce kvalitním programům pro rozvoj dovedností dospělých studentů, včetně dospělých s nedostatečnou či nízkou kvalifikací, jakož i znevýhodněných skupin a zranitelných občanů, jako jsou osoby se zdravotním postižením, starší lidé, lidé bez domova, NEET a osoby přistěhovaleckého původu; zdůrazňuje, že je třeba zvyšovat povědomí o významu celoživotního rozvoje dovedností pro jednotlivce i z hospodářského a sociálního hlediska; vybízí k zapojení zúčastněných stran v oblasti vzdělávání, včetně sociálních služeb, občanské společnosti a poskytovatelů neformálního vzdělávání s cílem určit ty, kteří jsou nejvíce vzdáleni trhu práce, a oslovit je; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí inovativní místní řešení, která by znovu vyhodnotila, jak řešit nedostatky v oblasti dovedností a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi;

46. zdůrazňuje, že potenciál účastníků vzdělávání lze posílit prostřednictvím praxe, a v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité zvýšit vliv zaměstnavatelů na model systému odborného vzdělávání; zdůrazňuje, že zaměstnavatelé by měli hrát důležitou úlohu při poskytování příležitostí učitelům a školitelům, jakož i stáží v podnicích, a přispívat tak ke zvýšení odborné způsobilosti učitelů a školitelů; vyzývá k užší spolupráci mezi podniky a vzdělávacími subjekty na všech úrovních prostřednictvím programů stáží a učňovské přípravy ve společnostech pro učitele a účastníky odborného vzdělávání a přípravy;

47. zdůrazňuje, že je důležité oslovit lidi ve venkovských a odlehklých oblastech a více zpřístupnit a koncipovat možnosti prohlubování dovedností a změny kvalifikace pro osoby pracující v zemědělství, rybolovu, lesnictví a dalších pracovních místech v těchto regionech a poskytnout jim ekologické, digitální a veškeré další nezbytné dovednosti k lepšímu využití stávajících a budoucích příležitostí, které nabízí zelená a modrá ekonomika, a umožnit jim významně přispět k ochraně životního prostředí;

48. připomíná, že mimoškolní programy a neformální a informální učení, včetně dobrovolnických činností, jsou důležité pro poskytování přizpůsobitelných vzdělávacích příležitostí a nových dovedností a znalostí většině lidí, kteří jsou mimo dosah formálního vzdělávání;

Čtvrtek 11. února 2021

49. zdůrazňuje, že je třeba zvýšit přitažlivost povolání učitele a zacházet s vysokým sociálním statutem učitelů jako strategickou devizou pro opatření v jednotlivých zemích EU; zdůrazňuje, že Komise a členské státy by měly za prioritu považovat přilákání nejlepších kandidátů na učitelské povolání a rovněž prohlubování dovedností starších učitelů;

50. zdůrazňuje, že hlavní pravomoci pro rozšiřování dovedností a změně kvalifikace náleží členským státům; domnívá se, že aby bylo možné dosáhnout vzájemně úzce provázané ekologické a digitální transformace, existuje skutečná příležitost a přínos vytvoření celounijního jednotného kontaktního místa pro dovednosti souvisejících s pokročilými technologiemi, které by koordinovalo osvědčené postupy a prohlubování dovedností a změnu kvalifikace v oblasti související s pokročilými technologiemi vedené průmyslem a které by bylo založeno na údajích a zaměřeno na určování potřeb v oblasti dovedností v celé EU;

51. zdůrazňuje význam průřezových, mezilidských a mezikulturních dovedností – vedle digitálních a technických dovedností – při zajišťování všeobecného vzdělávání pro jednotlivce, při řešení současných a budoucích globálních výzev a při podpoře digitální a ekologické transformace, a to tak, aby byly inkluzivnější a spravedlivější;

52. bere na vědomí plánovaná opatření Komise na podporu dovedností pro život, zejména aktualizaci evropské agendy pro vzdělávání dospělých; vybízí Komisi, aby toto zaměření prohloubila tím, že začlení životní dovednosti do všech odvětví vzdělávání a odborné přípravy; zdůrazňuje, že životní dovednosti je třeba chápat i nad rámec potřeb trhu práce; zdůrazňuje, že všichni občané by měli mít přístup k dovednostem pro osobní rozvoj, aby měli v dnešní rychle se měnící společnosti pevnější pozici; připomíná, že je to obzvláště důležité pro podporu odolnosti občanů v době krize, kdy je třeba věnovat pozornost také dobrým životním podmínkám; vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly zvláštní pozornost rozvoji sociálních dovedností, jako jsou analytické dovednosti, emoční inteligence, vůdčí schopnosti, podnikatelské a finanční dovednosti, posílení postavení, týmová práce, komunikace, spolupráce, odpovědnost, přizpůsobivost, kreativita, inovativnost, kritické myšlení a jazykové dovednosti, které se pro aktivní občanství a svět práce po pandemii COVID-19 stanou ještě důležitějšími než doposud;

53. poukazuje na to, že ve stárnoucí společnosti je zásadní zajistit učení po celý život a zakotvit kulturu celoživotního učení od mládí až po vyšší věk; připomíná, že boj s nezaměstnaností mezi staršími lidmi v EU je i nadále důležitý; vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly větší pozornost starším pracovníkům a zajistily, aby se tyto pracovníci mohli účastnit na míru přizpůsobených programů prohlubování dovedností a změny kvalifikace, které jim umožní přizpůsobit se měnícím se potřebám v oblasti dovedností a zůstat tak déle aktivní na trhu práce, těžit se dobré kvality života a dostatečné úrovně nezávislosti; zdůrazňuje, že zvláštní pozornost by měla být věnována zlepšování digitálních dovedností a technologií, které mohou přinést nové metody a příležitosti pro vzdělávání dospělých a starších lidí, a rovněž zaručení přístupu k internetu a zlepšení digitální infrastruktury, zejména ve venkovských a odlehlých oblastech; v této souvislosti poukazuje na úlohu komunitních center, knihoven a individuálně uzpůsobených řešení dálkového vzdělávání, aby se celoživotní učení více zpřístupnilo starším lidem; zdůrazňuje, že starší generace jsou rovněž cenným zdrojem díky svým zkušenostem, jejichž předávání by mělo být podporováno v zájmu zvyšování dovedností mladších generací pracovníků;

54. zdůrazňuje, že je třeba zvýšit počet dětí mladších tří let v oblasti předškolního vzdělávání a péče a klást větší důraz na rozvoj dětí od prvních let života, na jejich dovednosti v oblasti zkoumání a na kreativní přístup k učení se o světě; poukazuje na to, že včasné zahájení předškolního vzdělávání má významný dopad na dosažení lepších výsledků v dalších fázích vzdělávání a že nerovnováha v účasti na předškolním vzdělávání a péči může přispět k různým příležitostem a vzdělávacím činnostem dostupným dětem od nejranější fáze rozvoje;

55. zdůrazňuje potřebu rychlého provedení opatření oznámených Komisí s cílem naplnit potřeby trhu práce v oblasti dovedností a přispět k rychlému oživení po krizi COVID-19; vyzývá Komisi, aby poskytla jasný harmonogram zamýšlených opatření;

56. zdůrazňuje, že je zapotřebí řešení, jejichž cílem je umožnit společnostem a soukromým zaměstnavatelům podněcovat a podporovat odbornou přípravu na pracovišti a studijní volno, a to i prostřednictvím posouzení možnosti poukazů na odborné vzdělávání nebo automatického uznávání dovedností získaných na pracovišti; připomíná strategický význam iniciativ jako například EuroSkills či WorldSkills, které jsou vzorovými příklady partnerství mezi podniky, vládami

Čtvrtek 11. února 2021

a regionálními a vzdělávacími orgány; vyzývá k podpoře dalšího rozvoje iniciativy EuroSkills prostřednictvím financování společných projektů, výměny zkušeností, budování potenciálu institucí poskytujících odbornou přípravu pro potřeby iniciativy EuroSkills a vytváření tříd EuroSkillsmaster, průmyslových táborů pro talentované mladé lidi a systému odborné přípravy pro školitele a odborníky z odvětví průmyslu;

57. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0052

Bezpečnost jaderné elektrárny Astravec (Bělorusko)**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o bezpečnosti jaderné elektrárny v běloruském Astravci (2021/2511(RSP))**

(2021/C 465/11)

Evropský parlament,

- s ohledem na závěry ze zasedání Evropské rady, které se konalo ve dnech 10.–11. prosince 2020,
 - s ohledem na otázku předloženou Komisi o bezpečnosti jaderné elektrárny v běloruském Astravci (O-000004/2021 – B9-0003/2021),
 - s ohledem na čl. 136 odst. 5 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na návrh usnesení Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku,
- A. vzhledem k tomu, že jaderná bezpečnost je pro Evropskou unii klíčovou prioritou, a to jak uvnitř, tak vně jejích vnějších hranic;
- B. vzhledem k tomu, že Skupina evropských dozorných orgánů pro jadernou bezpečnost (ENSREG) disponuje rozsáhlými odbornými znalostmi získanými při odborném posuzování jaderných elektráren uvnitř EU i za jejími hranicemi;
- C. vzhledem k tomu, že tým této skupiny provádějící odborná posuzování navštívil v březnu roku 2018 Bělorusko a jadernou elektrárnu Astravec poté, co proběhla nezbytná příprava, k níž patřilo mimo jiné obdržení odpovědí na jeho písemné otázky, a že v červenci roku 2018 zveřejnil svou závěrečnou zprávu;
- D. vzhledem k tomu, že skupina ENSREG vyzvala běloruské orgány k vypracování národního akčního plánu s cílem zajistit včasné provedení všech doporučení pro zlepšení bezpečnosti uvedených ve zprávě o odborném posouzení, jež by měla být v budoucnu podrobena nezávislému přezkumu, jako tomu je v případě všech členských států EU i třetích zemí, které jsou zapojeny do zátěžových testů;
- E. vzhledem k tomu, že Bělorusko zveřejnilo svůj národní akční plán v srpnu 2019, avšak s dalším odborným posouzením prováděným skupinou ENSREG souhlasilo až v červnu 2020 po opakovaných žádostech a značném tlaku ze strany EU vyvíjeném na vysoké úrovni;
- F. vzhledem k tomu, že momentálně probíhá další proces odborného posuzování a skupina ENSREG v nadcházejících měsících dokončí a zveřejní svá zjištění o bezpečnosti elektrárny, přičemž si klade za cíl, aby plénum ENSREG vydalo předběžnou zprávu a předalo ji Bělorusku ještě před zahájením komerční činnosti elektrárny, které běloruské orgány plánují na březen 2021;
- G. vzhledem k tomu, že elektrárna zahájila výrobu elektřiny dne 3. listopadu 2020 navzdory četným přetrvávajícím bezpečnostním problémům a aniž by byly předloženy důkazy o tom, v jaké míře byla uplatněna doporučení poskytnutá v rámci odborného posouzení, které EU provedla v roce 2018, a Mezinárodní agenturou pro atomovou energii (MAAE);
- H. vzhledem k tomu, že k fyzickému spuštění elektrárny došlo navzdory chybějící provozní licenci, neboť postup pro udělení licence byl v červenci roku 2020 změněn;
- I. vzhledem k tomu, že dne 3. listopadu 2020, kdy byla elektrárna Astravec připojena k elektrizační soustavě, došlo v návaznosti na společné rozhodnutí pobaltských států ze srpna 2020 ukončit obchodní výměnu s elektřinou z Běloruska, jakmile začne elektrárna Astravec vyrábět elektřinu, k zastavení obchodu s elektřinou mezi Běloruskem a EU;
1. vyjadřuje znepokojení nad polohou jaderné elektrárny Astravec, která se nachází 50 km od litevského Vilniusu a v těsné blízkosti dalších zemí EU, jako je Polsko, Lotyšsko a Estonsko;
 2. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že je tento projekt realizován navzdory protestům běloruských občanů, i nad pronásledováním a nezákonným zatýkáním členů běloruských nevládních organizací, kteří se snaží zvyšovat povědomí o stavbě elektrárny v Astravci;

Čtvrtek 11. února 2021

3. se znepokojením konstatuje, že elektrárna je geopolitickým projektem Běloruska a Ruska a že její stavba a budoucí provoz představují možnou hrozbu pro Evropskou unii a její členské státy, pokud jde o bezpečnost, zdraví a ochranu životního prostředí;
4. je i nadále znepokojen tím, že byla kvapně uvedena do provozu jaderná elektrárna, která nesplňuje nejprísnejší mezinárodní normy v oblasti životního prostředí a jaderné bezpečnosti, včetně doporučení agentury MAAE;
5. vyjadřuje hluboké politování nad přetrvávajícím nedostatkem transparentnosti a oficiálních informací, pokud jde o opakované nouzové odstavení reaktoru a selhání zařízení při uvádění elektrárny do provozu v roce 2020, včetně poruchy čtyř transformátorů napětí a selhání chladicích systémů, a to s ohledem na skutečnost, že je známo osm incidentů, k nimž došlo v průběhu stavby elektrárny, včetně dvou incidentů souvisejících s tlakovou nádobou reaktoru;
6. konstatuje, že při odborném posouzení, které EU provedla v roce 2018, byly odhaleny četné nedostatky a že byl údajně dosud uplatněn pouze omezený počet doporučení, která byla tehdy poskytnuta, přičemž jejich provedení musejí ověřit odborníci EU;
7. konstatuje, že množství a četnost bezpečnostních incidentů vyvolávají velké znepokojení nad nedostatečným zajištěním kvality a nedostatečným dohledem ve fázi návrhu, výroby a montáže jednotlivých komponentů elektrárny a nad nízkou úrovní její provozní bezpečnosti, což je nutné řádně řešit v rámci odborného posuzování prováděného ze strany EU;
8. naléhavě vyzývá Bělorusko, aby bez dalších odkladů zajistilo plné dodržování mezinárodních norem v oblasti jaderné bezpečnosti a ochrany životního prostředí a transparentní inkluzivní a konstruktivní spolupráci s mezinárodními orgány; vyzývá Bělorusko, aby přestalo se selektivním uplatňováním norem MAAE a doporučení uvedených v rámci odborného posouzení;
9. konstatuje, že normy jaderné bezpečnosti musejí mít nejvyšší prioritu nejen ve fázi plánování a výstavby jaderné elektrárny, ale také během jejího provozu a že na jejich dodržování musí neustále dohlížet nezávislý regulační orgán;
10. je znepokojen tím, že stávající regulační orgán v Bělorusku (Gosatomnadzor – oddělení pro jadernou a radiační bezpečnost na ministerstvu pro mimořádné situace) je pod neustálým politickým tlakem a není dostatečně formálně ani věcně nezávislý; zdůrazňuje proto, že transparentní a pečlivé odborné posuzování elektrárny má klíčový význam také ve fázi jejího provozu;
11. bere na vědomí rozhodnutí smluvních stran Úmluvy Evropské hospodářské komise OSN o posuzování vlivu na životní prostředí přesahujícího hranice států (úmluva z Espoo) ze dne 11. prosince 2020 týkající se způsobu, jakým Bělorusko dodržuje své povinnosti vyplývající z této úmluvy v souvislosti s jadernou elektrárnou v Astravci, a naléhavě vyzývá Bělorusko, aby zajistilo neomezené uplatňování úmluvy z Espoo;
12. zdůrazňuje, že je nutné vybudovat a provozovat systém včasného varování, který by měřil radiaci v zemích EU nacházejících se v blízkosti elektrárny;
13. naléhavě vyzývá běloruské orgány, aby při zátěžových testech plně spolupracovaly se skupinou ENSREG, mj. pokud jde o formální přezkum a bezodkladné provádění běloruského národního akčního plánu;
14. vyjadřuje politování nad tím, že pracovní cesta skupiny ENSREG do elektrárny Astravec za účelem provedení odborného posouzení, která se měla původně uskutečnit v prosinci 2020, musela být z organizačních důvodů na straně hostitele i kvůli pandemii onemocnění COVID-19 zrušena;
15. vítá první fázi stávajícího procesu odborného posuzování ze strany EU, která spočívá v návštěvě elektrárny na začátku února 2021; zdůrazňuje, že je důležité, aby byl proces odborného posouzení včas dokončen a aby došlo ke zveřejnění jeho závěrů, přičemž by Bělorusku měla být předána alespoň předběžná zpráva ještě před zahájením komerční činnosti elektrárny, které běloruské orgány plánují na březen 2021; konstatuje, že všechny bezpečnostní otázky jsou stejně důležité a musejí být řešeny před zahájením komerční činnosti elektrárny;
16. vyjadřuje hluboké politování nad uspěchaným zahájením komerční činnosti elektrárny v březnu 2021 a zdůrazňuje, že jaderná elektrárna nemůže zahájit komerční provoz, dokud nebudou uplatněna všechna bezpečnostní doporučení skupiny ENSREG; vybízí Komisi, aby úzce spolupracovala s běloruskými orgány na pozastavení procesu zahájení provozu, dokud nebudou plně provedena všechna doporučení Unie vznesená na základě zátěžových testů a uskutečněna všechna nezbytná zlepšení v oblasti bezpečnosti a dokud nebudou občané Běloruska i sousedních zemí řádně informováni o přijatých opatřeních;

Čtvrtek 11. února 2021

17. naléhavě vyzývá Komisi a skupinu ENSREG, aby pokračovaly v transparentním a pečlivém odborném posuzování elektrárny, trvaly na okamžitém provedení všech doporučení a zajistily účinné monitorování procesu jejich uplatňování, včetně pravidelných návštěv týmu provádějícího odborné posuzování v elektrárně Astravec, a to i v době provozu tohoto zařízení; v této souvislosti poukazuje na význam účinné spolupráce s Mezinárodní agenturou pro atomovou energii;
 18. poznamenává, že navzdory společné dohodě pobaltských zemí o ukončení obchodní výměny elektřiny s Běloruskem se elektřina z Běloruska stále může dostat na trh EU prostřednictvím ruské rozvodné sítě;
 19. připomíná závěry ze zasedání Evropské rady, které se konalo ve dnech 10.–11. prosince 2020, a podporuje snahu prověřit možná opatření, která by zabránila komerčnímu dovozu elektřiny z jaderných zařízení třetích zemí, jež nesplňují úroveň bezpečnosti uznávanou EU, včetně jaderné elektrárny v Astravci;
 20. vyzývá Komisi, aby vyhodnotila a navrhla opatření, jež by pozastavila obchod s elektřinou s Běloruskem takovým způsobem, který by byl v souladu s povinnostmi podle mezinárodního obchodního, energetického a jaderného práva, s cílem zajistit, aby se elektřina vyrobená v elektrárně Astravec nemohla dostat na trh EU s energií, dokud jsou Estonsko, Lotyšsko a Litva stále připojeny k síti BRELL;
 21. pokazuje na strategický význam urychlení synchronizace pobaltské elektrizační soustavy s evropskou kontinentální sítí a zdůrazňuje, že by budoucí provoz jaderné elektrárny Astravec neměl nijak brzdít desynchronizaci Estonska, Lotyšska a Litvy, pokud jde o síť BRELL, a že by Evropská unie měla pokračovat v zapojení těchto tří pobaltských států do elektrizační soustavy EU;
 22. vyjadřuje svou plnou solidaritu s běloruskými občany a s občany zemí EU, jichž se výstavba a provoz elektrárny Astravec přímo dotýkají, a vyzývá Evropskou unii a její orgány, aby se v této otázce mimořádného evropského významu dále angažovaly na vysoké úrovni;
 23. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, Radě a vládám a parlamentům členských států.
-

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0053

Humanitární a politická situace v Jemenu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o humanitární a politické situaci v Jemenu (2021/2539(RSP))

(2021/C 465/12)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Jemenu, zejména na usnesení ze dne 4. října 2018 ⁽¹⁾, ze dne 30. listopadu 2017 ⁽²⁾, dne 25. února 2016 ⁽³⁾ a ze dne 9. července 2015 ⁽⁴⁾ o situaci v Jemenu a na své usnesení ze dne 28. dubna 2016 o útocích na nemocnice a školy jako porušování mezinárodního humanitárního práva ⁽⁵⁾,
- s ohledem na prohlášení mluvčího Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) ze dne 8. února 2021 o posledních útocích skupiny Ansár Alláh,
- s ohledem na prohlášení mluvčího ESVČ ze dne 12. ledna 2021 k tomu, že Spojené státy označily skupinu Ansár Alláh za teroristickou organizaci,
- s ohledem na prohlášení mluvčího ESVČ ze dne 30. prosince 2020 o útoku v Adenu, ze dne 19. prosince 2020 o sestavování nové vlády, ze dne 17. října 2020 o propuštění zadržovaných osob, ze dne 28. září 2020 o výměně zajatců a ze dne 31. července 2020 o propuštění členů společenství Bahá'í,
- s ohledem na společné komuniké ohledně konfliktu v Jemenu, které dne 17. září 2020 vydalo Německo, Kuvajt, Švédsko, Spojené království, Spojené státy, Čína, Francie, Rusko a Evropská unie,
- s ohledem na prohlášení o vyhlášení příměří v Jemenu, které dne 9. dubna 2020 vydal místopředseda Komise, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,
- s ohledem na prohlášení, které dne 14. února 2020 a 24. září 2020 vydal komisař EU pro řešení krizí Janez Lenarčič společně s bývalým švédským ministrem pro mezinárodní rozvojovou spolupráci Peterem Erikssonem pod názvem „Valné shromáždění OSN: EU a Švédsko spojily síly s cílem zabránit hladomoru v Jemenu“,
- s ohledem na příslušné závěry Rady a Evropské rady týkající se Jemenu, zejména na závěry Rady ze dne 25. června 2018,
- s ohledem na závěrečnou zprávu o Jemenu, kterou dne 22. ledna 2021 vydala skupina odborníků OSN,
- s ohledem na příslušná prohlášení odborníků OSN o Jemenu, zejména na prohlášení ze dne 3. prosince 2020, v němž skupina předních mezinárodních a regionálních odborníků OSN předala informace Radě bezpečnosti OSN a naléhavě ji vyzvala k ukončení beztrestnosti, rozšíření sankcí a postoupení situace v Jemenu Mezinárodnímu trestnímu soudu, na prohlášení ze dne 12. listopadu 2020, v němž odborníci OSN varovali, že je nutné umožnit zásah technického týmu, který by zabránil úniku ropy ohrožujícímu Jemen, prohlášení ze dne 15. října 2020 o Spojených arabských emirátech, v němž odborníci OSN označili nucený návrat bývalých vězňů z Guantanamo do Jemenu za nezákonný a ohrožující životy, a prohlášení ze dne 23. dubna 2020, v němž odborníci OSN vyzvali k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění bahá'istů v Jemenu,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 11, 13.1.2020, s. 44.

⁽²⁾ Úř. věst. C 356, 4.10.2018, s. 104.

⁽³⁾ Úř. věst. C 35, 31.1.2018, s. 142.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 265, 11.8.2017, s. 93.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 66, 21.2.2018, s. 17.

Čtvrtek 11. února 2021

- s ohledem na zprávu vysoké komisařky OSN pro lidská práva ze dne 2. září 2020 o provádění technické pomoci poskytované národní vyšetřovací komisi a týkající se vyšetření porušování a zneužívání práv, kterých se údajně dopustily všechny strany konfliktu v Jemenu (A/HRC/45/57),
 - s ohledem na zprávu o dětech a ozbrojených konfliktech, kterou dne 23. prosince 2020 vydala zvláštní zástupkyně generálního tajemníka OSN pro otázky dětí a ozbrojených konfliktů,
 - s ohledem na třetí zprávu skupiny předních mezinárodních a regionálních odborníků OSN na Jemen ze dne 28. září 2020 o lidskoprávní situaci v Jemenu, včetně porušování a zneužívání práv od září 2014,
 - s ohledem na interaktivní dialog, který dne 29. září 2020 vedla Rada OSN pro lidská práva se skupinou předních mezinárodních a regionálních odborníků OSN na Jemen,
 - s ohledem na příslušné rezoluce Rady bezpečnosti OSN, zejména na rezoluci č. 2534 ze dne 14. července 2020, jež prodloužila mandát mise OSN na podporu dohody o Hudajdá (UNMHA) do 15. července 2021, a rezoluci č. 2511 ze dne 25. února 2020, která na rok obnovila režim sankcí proti Jemenu,
 - s ohledem na prohlášení o druhém výročí Stockholmské dohody, které dne 14. prosince 2020 vydal generální tajemník OSN,
 - s ohledem na obecné zásady EU na podporu dodržování mezinárodního humanitárního práva ⁽⁶⁾,
 - s ohledem na Stockholmskou dohodu ze dne 13. prosince 2018,
 - s ohledem na dohodu z Rijádu ze dne 5. listopadu 2019,
 - s ohledem na Ženevské úmluvy z roku 1949 a na dodatkové protokoly těchto úmluv,
 - s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že před deseti lety, v únoru 2011, vypukly masové protesty, později označované jako jemenská revoluce, které vedly k odchodu prezidenta Alího Abdalláha Sáliha a ukončily 33 let jeho diktatury; vzhledem k tomu, že toto povstání je odrazem hluboké touhy jemenského lidu po demokracii, svobodě, sociální spravedlnosti a lidské důstojnosti;
- B. vzhledem k tomu, že od počátku ozbrojeného konfliktu v březnu 2015 přišlo nejméně 133 000 osob o život a 3,6 milionu osob bylo vnitřně vysídleno; vzhledem k tomu, že cílem Stockholmské dohody podepsané v prosinci 2018 bylo vytvořit bezpečné humanitární koridory, provést výměny zajatců a dosáhnout příměří v oblasti Rudého moře; vzhledem k tomu, že dotčené strany od té doby porušily dohodu o příměří a bylo zabito více než 5 000 civilistů; vzhledem k tomu, že většina civilistů byla zabita při leteckých útocích koalice vedené Saúdskou Arábií;
- C. vzhledem k tomu, že analytici se obecně shodují na tom, že Jemen nedokázal pokračovat v inkluzivní politické cestě, a tak zůstal zablokován v rostoucím kmenovém a politickém napětí a ostré zástupné válce mezi hútijskými rebely podporovanými Íránem a Saúdskou Arábií, což vtahuje širší region přímo do složitého konfliktu; vzhledem k tomu, že Saúdská Arábie chápe hútijské rebely v Jemenu jako zástupce íránských sil, zatímco Írán odsoudil ofenzívu vedenou Saúdskou Arábií a vyzval k okamžitému ukončení leteckých útoků pod vedením Saúdské Arábie;

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 303, 15.12.2009, s. 12.

Čtvrtek 11. února 2021

- D. vzhledem k tomu, že v průběhu roku 2020 boje zesílily, zejména v oblastech Džauf, Ma'rib, Nihm, Taíž, Hudajdá, Bajdá a Abjan a v jejich okolí, a přímo je podporovaly a zaštiťovaly třetí státy, včetně koalice jemenské vlády vedené Saúdskou Arábií a Spojených arabských emirátů podporujících Jižní přechodnou radu, nicméně hnutí Hútiů podporované Íránem má stále pod kontrolou většinu severního a středního Jemenu, tedy 70 % jemenského obyvatelstva; vzhledem k tomu, že lidská práva a mezinárodní humanitární právo jsou i nadále ve velkém měřítku a závažným způsobem porušovány, aniž by pachatelé byli hnáni k odpovědnosti;
- E. vzhledem k tomu, že EU je znepokojena zprávami o obnovených útocích hnutí Hútiů v provinciích Ma'rib a Al Džauf i o opakovaných pokusech o přeshraniční útoky na území Saúdské Arábie; vzhledem k tomu, že obnovené vojenské akce a ofenzívy v této chvíli vážně ohrožují činnost zvláštního vyslance OSN Martina Griffithse i celkové snahy o ukončení války v Jemenu;
- F. vzhledem k tomu, že Rada pro lidská práva obnovila v září 2020 mandát skupiny předních mezinárodních a regionálních odborníků OSN na Jemen; vzhledem k tomu, že z poslední zprávy této skupiny odborníků ze září 2020 vyplývá, že všechny strany konfliktu i nadále v řadě případů porušují mezinárodní právo v oblasti lidských práv a mezinárodní humanitární právo a podnikají útoky, které by bylo možné považovat za válečné zločiny;
- G. vzhledem k tomu, že k ověřeným případům porušování lidských práv patří svěvolné zabíjení, násilná zmizení, svěvolné zadržování, genderově motivované násilí včetně sexuálního, mučení a další formy krutého, nelidského či ponižujícího zacházení, nábor a využívání dětí v konfliktu, upírání práva na spravedlivé soudní řízení a porušování základních svobod a hospodářských, sociálních a kulturních práv; vzhledem k tomu, že skutečnost, že hnutí Hútiů používá ve velké míře náslapné miny, představuje pro civilisty neustálé ohrožení a je jedním z faktorů vedoucích k vysídlování; vzhledem k tomu, že hnutí Hútiů, síly spřízněné s vládou, SAE a jemenské síly podporované Spojenými arabskými emiráty jsou přímo odpovědné za svěvolná zadržování a násilná zmizení;
- H. vzhledem k tomu, že Jemen a Spojené arabské emiráty podepsaly Římský statut Mezinárodního trestního soudu, avšak dosud jej neratifikovaly; vzhledem k tomu, že Saúdská Arábie Římský statut ani nepodepsala, ani neratifikovala; vzhledem k tomu, že mnohá ustanovení Římského statutu, včetně ustanovení o válečných zločinech, odrážejí mezinárodní obyčejové právo; vzhledem k tomu, že skupina předních odborníků na Jemen (UN GEE) vyzvala Radu bezpečnosti OSN, aby situaci v Jemenu postoupila Mezinárodnímu trestnímu soudu a rozšířila seznam osob, na něž se vztahují sankce Rady bezpečnosti;
- I. vzhledem k tomu, že dne 26. prosince 2020 složila přísahu nová 24členná jemenská vláda jmenovaná prezidentem Abd Rabúem Mansúrem Hádím na základě dohody z Rijádu, kterou zprostředkovala Saúdská Arábie; vzhledem k tomu, že nová jemenská vláda, založená na dohodě o rozdělení moci, zastupuje rovným dílem jak severní, tak jižní regiony země a zahrnuje také pět členů Jižní přechodné rady; vzhledem k tomu, že bohužel mezi jejími členy poprvé za více než 20 let nejsou žádné ženy; vzhledem k tomu, že mezi mezinárodně uznávanou vládou a Jižní přechodnou radou vyvstal nový spor ohledně jmenování soudců, což potvrzuje nestabilitu společné vlády; vzhledem k tomu, že byl rovněž obnoven vojenský konflikt mezi silami mezinárodně uznávané vlády (podporovanými koalicí vedenou Saúdskou Arábií) a hnutím Hútiů; vzhledem k tomu, že od počátku tohoto konfliktu byly ženy zcela vyloučeny z procesu vyjednávání, ačkoliv jsou zásadně důležité pro nalezení dlouhodobého řešení tohoto konfliktu;
- J. vzhledem k tomu, že tato válka způsobila nejhorší humanitární krizi na světě, neboť téměř 80 % obyvatelstva – více než 24 milionů osob – potřebuje humanitární pomoc, včetně více než 12 milionů dětí; vzhledem k tomu, že situace na místě se neustále zhoršuje a že 50 000 obyvatel Jemenu již žije na pokraji hladomoru; vzhledem k tomu, že podle nejnovější analýzy integrované klasifikace fází zabezpečování potravin týkající se Jemenu se více než polovina obyvatelstva, tj. 16,2 milionu z 30 milionů osob, bude potýkat s krizovým nedostatkem potravin a počet lidí na pokraji hladomoru by se mohl téměř ztrojnásobit; vzhledem k tomu, že dosud bylo poskytnuto pouze 56 % z 3,38 miliard USD potřebných na humanitární pomoc v roce 2020;
- K. vzhledem k tomu, že onemocnění COVID-19 a jeho socioekonomický dopad ještě více omezuje přístup ke zdravotní péči a zvyšuje riziko podvýživy; vzhledem k tomu, že v Jemenu došlo k epidemii cholery, která byla nejrozsáhlejší v moderní historii, s více než 1,1 milionu nahlášených případů;

Čtvrtek 11. února 2021

- L. vzhledem k tomu, že probíhající konflikt významně zbrzdil pokrok Jemenu při plnění cílů udržitelného rozvoje OSN, zejména cíle č. 1 (konec chudoby) a cíle č. 2 (konec hladu); vzhledem k tomu, že tento konflikt vrátil rozvoj Jemenu o více než dvě desetiletí zpátky; vzhledem k tomu, že dokud bude konflikt přetrvávat, bude tato země v plnění cílů udržitelného rozvoje stále více zaostávat;
- M. vzhledem k tomu, že na severu Jemenu již potřetí od roku 2019 probíhá palivová krize, která výrazně omezuje přístup civilních občanů k potravinám, vodě, zdravotní péči a základní dopravě; vzhledem k tomu, že tato krize způsobená lidmi je přímým důsledkem soupeření mezi hnutím Hútiů a jemenskou vládou uznávanou OSN o kontrolu nad palivou;
- N. vzhledem k tomu, že 2,1 milionu dětí trpí akutní podvýživou a téměř 358 000 dětí mladších pěti let trpí vážnou podvýživou; vzhledem k tomu, že v důsledku nedostatku financí je od dubna 2020 omezena potravinová pomoc a pokud nebudou zajištěny další finanční prostředky, pak bude zasaženo dalších 1,37 milionu osob; vzhledem k tomu, že budou-li programy pomoci pozastaveny, může 530 000 dětí mladších dvou let přijít o přístup ke službám zajišťujícím výživu;
- O. vzhledem k tomu, že situace žen se v důsledku konfliktu a nedávné pandemie COVID-19 zhoršila; vzhledem k tomu, že páchání genderově motivovaného a sexuálního násilí od počátku konfliktu exponenciálně vzrostlo; vzhledem k tomu, že již tak omezené možnosti řešení sexuálního a genderově motivovaného násilí v rámci systému trestního soudnictví zcela zanikly, takže se neprovádí žádná šetření v souvislosti s činy, jako jsou únosy a znásilňování žen nebo hrozby únosem či znásilněním; vzhledem k tomu, že v čele přibližně 30 % přesídlených domácností stojí ženy; vzhledem k tomu, že již nejsou dostupné léky na mnoho chronických onemocnění a že se Jemen řadí k zemím s nejvyšší mírou mateřské úmrtnosti; vzhledem k tomu, že se podvyživené, těhotné a kojící ženy mohou snáze nakazit cholerou a hrozí jim vyšší riziko krvácení, což výrazně zvyšuje riziko komplikací a úmrtí při porodu;
- P. vzhledem k tomu, že skupina GEE OSN zjistila, že se ozbrojené síly bezpečnostních pásů podporované Spojenými arabskými emiráty dopouštějí vůči zadržovaným osobám v několika zajišťovacích zařízeních, k nimž patří koaliční zařízení Bureiq a věznice Bir Ahmed, a vůči migrantům a marginalizovaným černošským africkým komunitám znásilňování a dalších forem sexuálního násilí a vůči osobám LGBTI výhrůžek a obtěžování; vzhledem k tomu, že proti hútijskému hnutí byla vznesena věrohodná obvinění, že používá znásilnění a mučení jako válečnou zbraň, zejména proti politicky angažovaným ženám a aktivistkám;
- Q. vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně vyzýval k celounijnímu zákazu vývozu, prodeje, modernizace a údržby jakéhokoli bezpečnostního vybavení pro členy koalice vedené Saúdskou Arábií, včetně Saúdské Arábie a SAE, kvůli závažným porušením mezinárodního humanitárního práva a právních předpisů v oblasti lidských práv, jichž se koalice dopustila v Jemenu; vzhledem k tomu, že některé členské státy zakázaly vývoz zbraní do zemí, které jsou členy koalice vedené Saúdskou Arábií, například Německo zakázalo vývoz zbraní do Saúdské Arábie a Itálie zakázala vývoz zbraní do Saúdské Arábie a SAE, a vzhledem k tomu, že další státy tento krok zvažují; vzhledem k tomu, že některé členské státy zbraně, které mohou být použity v Jemenu, do Saúdské Arábie a SAE i nadále vyvážejí, čímž porušují právně závazný společný postoj Rady 2008/944/SZBP o vývozu zbraní⁽⁷⁾;
- R. vzhledem k tomu, že Spojené státy zastavily prodej zbraní Saúdské Arábii a do ukončení přezkumu situace pozastavily přesun proudových letounů F-35 do SAE; vzhledem k tomu, že dne 4. února 2021 oznámil americký prezident Biden, že Spojené státy velmi brzy ukončí veškerou podporu ofenzivních operací ve válce v Jemenu a zastaví rovněž příslušný prodej zbraní, a jmenoval nového vyslance pro Jemen;
- S. vzhledem k tomu, že podle závěrečné zprávy skupiny odborníků OSN na Jemen ze dne 22. ledna 2021 existuje stále více důkazů o tom, že hútijskému hnutí dodávají značné množství zbraní a dílů jednotlivci nebo subjekty z Íránu; vzhledem k tomu, že hútijské hnutí nadále útočí na civilní cíle v Saúdské Arábii raketami a bezpilotními letouny;

(7) Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99.

Čtvrtek 11. února 2021

- T. vzhledem k tomu, že předchozí vláda Spojených států označila hnutí Ansár Alláh dne 19. ledna 2021 za teroristickou organizaci; vzhledem k tomu, že navzdory obecným povolením vydaným Spojenými státy je dopad tohoto označení na schopnost dovážet potraviny, pohonné hmoty a léky do země mimořádně znepokojivý; vzhledem k tomu, že dne 5. února 2021 nová vláda USA oznámila, že organizaci Ansár Alláh odstraní ze seznamu zahraničních teroristických organizací a výslovně označených světových teroristických organizací;
- U. vzhledem k tomu, že zhoršení politické a bezpečnostní situace v Jemenu vedlo k rozšíření a upevnění přítomnosti teroristických skupin v zemi, včetně Ansár aš-Šaría, známé rovněž jako al-Káida na Arabském poloostrově, a tzv. jemenské provincie Dá'íš, které i nadále kontrolují malé části území, jakož i vojenského křídla Hizballáhu, který je uveden na seznamu teroristických organizací vydaném EU;
- V. vzhledem k tomu, že bezpečný a demokratický Jemen s řádně fungující vládou má zásadní význam pro mezinárodní úsilí o porážku extremismu a ukončení násilí v regionu i za jeho hranicemi a pro zajištění míru a stability v samotném Jemenu;
- W. vzhledem k tomu, že ekonomika Jemenu klesla v letech 2015–2019 o 45 %; vzhledem k tomu, že jeho ekonomika, která byla slabá již před konfliktem, byla vážně zasažena a že statisíce rodin již nemají stálý zdroj příjmů; vzhledem k tomu, že Jemen dováží 90 % potravin prostřednictvím obchodního dovozu, které agentury poskytující pomoc nemohou nahradit, neboť humanitární agentury dávají potřebným lidem poukázky na potraviny nebo hotovost, aby mohli nakupovat na trzích; vzhledem k tomu, že přes město Hudajdá, jež je pod kontrolou Hútiů, a nedaleký přístav Salíf se do země dostává 70 % jemenského obchodního dovozu a pomoci, čímž je obyvatelům zajištěn přísun potravin, pohonných hmot a léků nezbytných k jejich přežití;
- X. vzhledem k tomu, že je široce doloženo ekonomické šmelinářství, kdy jsou hospodářské a finanční zdroje země odklány jak jemenskou vládou, tak hnutími, což má ničivý dopad na jemenský lid; vzhledem k tomu, že závěrečná zpráva skupiny odborníků OSN uvádí, že hnutí přeměrovalo v roce 2019 nejméně 1,8 miliardy USD, které byly určeny vládě na vyplácení mezd a poskytování základních služeb občanům; vzhledem k tomu, že tato zpráva rovněž upozorňuje, že se vláda dopouští praní peněz a korupce, což má nepříznivý dopad na přístup Jemenců k odpovídajícím dodávkám potravin a je v rozporu s právem na potraviny – příkladem je nelegální přeměrování 423 milionů USD ze saúdskoarabských finančních prostředků původně určených na nákup rýže a dalších komodit pro jemenský lid;
- Y. vzhledem k tomu, že mluvčí generálního tajemníka OSN zdůraznil, že je naléhavě nutné řešit humanitární a environmentální hrozbu, kterou představuje jeden milion barelů ropy unikající z ropného tankeru FSO Safer u přístavu Rás Ísá v Jemenu; vzhledem k tomu, že rychle se zhoršující stav tankeru představuje vážnou hrozbu rozsáhlého úniku ropy, který by měl katastrofální dopad na životní prostředí, zničil by biologickou rozmanitost a životní podmínky místních pobřežních komunit v Rudém moři; vzhledem k tomu, že navzdory bezprostřednímu riziku ekologické katastrofy byla dlouho očekávaná inspekce 44 let starého ropného tankeru odložena na březen 2021;
1. ostře odsuzuje neustávající násilí, které Jemen sužuje již od roku 2015 a které přivodilo nejhorší humanitární krizi na světě; připomíná, že konflikt v Jemenu nelze vyřešit vojenskou cestou a že krizi lze udržitelně vyřešit pouze prostřednictvím inkluzivního procesu jednání, jež povede a za nějž se bude zasazovat Jemen a do nějž budou zapojeny všechny sekce jemenské společnosti a všechny strany konfliktu; zdůrazňuje, že v zájmu zastavení války a zmírnění současné humanitární krize by se všechny strany měly v dobré víře zapojit do jednání vedoucích k realizovatelným politickým a bezpečnostním opatřením v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 2216 (2015), mechanismy společného provádění mise OSN na podporu dohody o Hudajdá a globálním příměřím, jak požaduje rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2532 (2020);
2. je zděšen zničující humanitární krizí, která zemi sužuje; vyzývá všechny strany, aby plnily své povinnosti a napomáhaly tomu, aby se do příslušných oblastí rychle a bez překážek dostala humanitární pomoc a další zásobování nezbytně nutné pro obyvatelstvo a aby byl v Jemenu i za hranicemi zajištěn ničím neomezený přístup ke zdravotnickým zařízením; je mimořádně znepokojen nejnovějším hodnocením integrované klasifikace fází zabezpečování potravin, podle něhož čelí 50 000 lidí v Jemenu situaci podobné hladomoru, přičemž jejich počet se podle očekávání do června 2021 ještě trojnásobí, a to i v případě, že bude zachována současná úroveň pomoci;

Čtvrtek 11. února 2021

3. vítá skutečnost, že EU poskytla Jemenu od roku 2015 příspěvek přesahující 1 miliardu EUR ve formě politické, rozvojové a humanitární pomoci; vítá její závazek, že v roce 2021 humanitární pomoc pro Jemen ztrojnásobí; je však znepokojen tím, že tento závazek nestačí k vyřešení rozsáhlých problémů, s nimiž se Jemen potýká; vyjadřuje politování nad skutečností, že mezera ve finančních prostředcích pro Jemen se v roce 2019 zvýšila na 50 %; připomíná, že rozsah a závažnost krize by měly být výchozím bodem pro jednání o rozpočtu; požaduje, aby EU v rámci plánování nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci uvolnila další zdroje určené na řešení situace v Jemenu; v obecnější rovině naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby nadále stály v čele mezinárodního úsilí o urychlené navýšení humanitární pomoci, mimo jiné splněním závazků, které přijaly na dárcovské konferenci o plánu týkajícím se humanitární pomoci Jemenu v červnu 2020;

4. zdůrazňuje skutečnost, že šíření onemocnění COVID-19 představuje další závažné problémy pro kolabující zdravotní infrastrukturu země, neboť zdravotní střediska nemají základní vybavení pro léčbu onemocnění COVID-19 a zdravotníci pracovníci nemají žádné ochranné prostředky a většinou nedostávají žádný plat, což vede k tomu, že se nehlásí do služby; vyzývá všechny mezinárodní dárce, aby rozšířili poskytování okamžité úlevy, která by pomohla udržet místní systém zdravotní péče a omezit současné šíření smrtících nákaz v Jemenu, mj. onemocnění COVID-19, malárie, cholery a horečky dengue; požaduje, aby EU a její členské státy v rámci svého úsilí o zajištění spravedlivého a celosvětového přístupu k očkovacím látkám proti onemocnění COVID-19, zejména mezi nejzranitelnějšími skupinami, zvýšily v Jemenu dostupnost očkování prostřednictvím nástroje COVAX, a to i v táborech pro vnitřně vysídlené osoby;

5. podporuje úsilí, které vyvíjí zvláštní vyslanec generálního tajemníka OSN pro Jemen Martin Griffiths s cílem pokročit v politickém procesu a dosáhnout okamžitého celostátního příměří; požaduje, aby byl zvláštnímu vyslanci umožněn plný a neomezený přístup do všech oblastí na území Jemenu; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele a všechny členské státy, aby panu Griffithsovi poskytovaly politickou podporu s cílem vyjednat inkluzivní smír; za tímto účelem vyzývá Radu pro zahraniční věci, aby přezkoumala a aktualizovala své nejnovější závěry o Jemenu ze dne 18. února 2019, aby odrážely současnou situaci v zemi; naléhavě vyzývá EU a všechny její členské státy, aby i nadále spolupracovaly se všemi stranami konfliktu a aby jako nezbytné kroky vedoucí ke zmírnění napětí a k politické dohodě prosazovaly provádění Stockholmské dohody a návrhu politického prohlášení OSN;

6. je přesvědčen, že jakékoli dlouhodobé řešení by mělo řešit hlubší příčiny nestability v zemi a splňovat legitimní požadavky a ambice jemenských obyvatel; opakuje, že podporuje veškeré mírové politické úsilí zaměřené na ochranu suverenity, nezávislosti a územní celistvosti Jemenu; odsuzuje zahraniční vměšování v Jemenu, včetně přítomnosti zahraničních jednotek a žoldnéřů na místě; požaduje okamžité stažení všech zahraničních sil s cílem usnadnit politický dialog mezi Jemenci;

7. vyzývá všechny strany konfliktu, aby plnily své závazky vyplývající z mezinárodního humanitárního práva a aby ukončily veškerá opatření, která zhoršují stávající humanitární krizi; vyzývá EU a její členské státy, aby co nejdůrazněji odsoudily hrubé porušování mezinárodního humanitárního práva, jehož se dopouštějí všechny strany konfliktu od konce roku 2014, včetně leteckých útoků koalice pod vedením Saúdské Arábie, které přivodily smrt tisícům civilních obětí, vyostřily nestabilitu země a byly zaměřeny na nevojenské cíle, jako jsou školy, vodní nádrže a svatby, a aby odsoudily hutijské útoky na saúdkoarabské cíle na jemenském území;

8. vyzývá Saúdskou Arábii, aby okamžitě ukončila blokádu lodí, které převážejí pohonné hmoty určené pro území pod kontrolou Hútiů; opakuje, že všechny strany musí bezpodmínečně přestat používat válečnou taktiku vyhladovění civilistů, neboť se jedná o porušení mezinárodního humanitárního práva v souladu s čl. 8 odst. 2 písm. b) bodem xxv) Římského statutu Mezinárodního trestního soudu; zdůrazňuje, že je důležité, aby obě strany na severu a jihu dosáhly dohody o používání pohonných hmot v zájmu zmírnění krize v hospodářství, zemědělství, vodohospodářství, zdravotnictví, energetice a dopravě, kterou ještě prohlubuje používání pohonných hmot jako zbraně hospodářské války;

9. odsuzuje nedávné útoky, jichž se dopustili příslušníci hnutí Hútiů v provinciích Ma'rib a Al Džauf, jakož i opakované pokusy o přeshraniční útoky na území Saúdské Arábie, které podkopávají celkové úsilí mezinárodního společenství o ukončení této zástupné války v Jemenu;

10. podporuje všechna opatření na budování důvěry se stranami konfliktu, zejména opatření, která mohou okamžitě zmírnit humanitární potřeby, jako je plné znovuotevření letišť v San'á, obnova vyplácení mezd, uplatňování mechanismů umožňujících nepřetržitý provoz námořních přístavů s cílem usnadnit dovoz pohonných hmot a potravin a snaha

Čtvrtek 11. února 2021

o poskytnutí zdrojů a pomoci Centrální bance Jemenu; vyzývá Evropskou unii a všechny členské státy, aby Jemenu poskytly balíček opatření na záchranu hospodářství, včetně devizových injekcí, který by pomohl stabilizovat hospodářství a jemenský rijsál a zabránil dalšímu růstu cen potravin, a dále devizové rezervy na podporu komerčního dovozu potravin a pohonných hmot a vyplacení mezd ve veřejné správě;

11. vyjadřuje politování nad tím, že v nové jemenské vládě nejsou poprvé po dvaceti letech zastoupeny ženy, a vyzývá jemenskou vládu, aby uskutečnila veškeré kroky nezbytné k zajištění rovného zastoupení, přítomnosti a účasti žen v politickém životě země;

12. zdůrazňuje, že vývozci zbraní se sídlem v EU, kteří zásobují strany konfliktu v Jemenu, nedodržují několik kritérií právně závazného společného postoje Rady 2008/944/SZBP o vývozu zbraní; v této souvislosti znovu žádá celounijní zákaz vývozu, prodeje, modernizace a údržby veškerého bezpečnostního vybavení členům koalice, včetně Saúdské Arábie a Spojených arabských emirátů, kvůli závažnému porušování mezinárodního humanitárního práva a právních předpisů v oblasti lidských práv, jichž se koalice dopustila v Jemenu;

13. bere na vědomí rozhodnutí některých členských států EU zakázat vývoz zbraní do Saúdské Arábie a Spojených arabských emirátů; zdůrazňuje, že vývoz zbraní zůstává ve vnitrostátní pravomoci členských států; vyzývá všechny členské státy EU, aby zastavily vývoz zbraní do všech států, které jsou členy koalice vedené Saúdskou Arábií; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby podal zprávu o stávající vojenské a bezpečnostní spolupráci členských států EU s členy koalice vedené Saúdskou Arábií; odsuzuje skutečnost, že různé osoby a subjekty v Íránu dodávají značné množství zbraní a komponentů hnutíjskému hnutí,

14. vítá skutečnost, že Spojené státy dočasně zastavily prodej zbraní Saúdské Arábii, které jsou používány v jemenském konfliktu, a prodej letounů F-35 v celkové hodnotě 23 miliard USD Spojeným arabským emirátům, a nedávné oznámení vlády USA o brzkém ukončení veškeré podpory ofenzivních operací ve válce v Jemenu, včetně dodávek přesně naváděných raketových střel a sdílení zpravodajských informací; vítá v tomto ohledu obnovený závazek USA k diplomatickému řešení konfliktu, potvrzený nedávným jmenováním zvláštního vyslance USA pro Jemen;

15. vyzývá všechny strany konfliktu v Jemenu, aby pro útoky raketami a bezpilotními letouny zavedly politiku přesného cílení, která by byla v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv a mezinárodním humanitárním právem; naléhavě vyzývá Radu, místopředsedu Komise, vysokého představitele a členské státy, aby znovu potvrdily postoj EU na základě mezinárodního práva a zajistily, aby členské státy zavedly záruky pro to, aby zpravodajská a komunikační infrastruktura a vojenské základny nebyly využívány k napomáhání mimosoudním popravám; opakovaně vyzývá, aby Rada přijala právně závazné rozhodnutí o používání bezpilotních letounů vybavených zbraněmi a dodržování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva;

16. je hluboce znepokojen pokračující přítomností zločineckých a teroristických skupin v Jemenu, včetně al-Káidy na Arabském poloostrově a ISIS/Dá'íš; žádá všechny strany konfliktu, aby proti těmto skupinám důrazně zakročily; odsuzuje všechny činy páchané jakýmkoli teroristickými organizacemi;

17. vítá skutečnost, že nová vláda USA rozhodla urychleně zrušit rozhodnutí předchozí vlády, která označila hnutí Hútiů, známé též jako Ansár Alláh, za zahraniční teroristickou organizaci a výslovně označenou světovou teroristickou organizaci;

18. vyzývá Radu, aby plně uplatňovala rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2216 (2015) a identifikovala osoby, které brání dodávkám humanitární pomoci a které plánují, řídí nebo páchají činy, jimiž porušují mezinárodní předpisy v oblasti lidských práv nebo mezinárodní humanitární právo, nebo skutky, které představují porušování lidských práv v Jemenu, a aby proti nim přijala cílená opatření; připomíná, že Výbor OSN pro sankce nenavrhł žádnou osobu v koalici k uvalení sankcí, a to navzdory informacím o opakovaných případech porušování práva koalicí, které shromáždila skupina předních odborníků OSN pro Jemen, která zajišťuje informace, jež mají pomáhat plnému uplatňování rezoluce Rady bezpečnosti OSN;

Čtvrtek 11. února 2021

19. důrazně vyzývá k ukončení všech forem sexuálního a genderově podmíněného násilí páchaného na ženách a dívkách, včetně zadržovaných žen a dívek; vyzývá v této souvislosti EU, aby zajistila zvláštní financování pro místní organizace vedené ženami a organizace hájící práva žen s cílem lépe oslovit ženy, dívky a oběti genderově podmíněného násilí, jakož i programy zaměřené na posílení odolnosti a ekonomického postavení žen;

20. opakuje, že je naprosto nezbytné chránit děti a zajistit, aby mohly plně požívat svá lidská práva; v této souvislosti vyzývá všechny strany konfliktu, aby upustily od rekrutování a využívání dětských vojáků v ozbrojeném konfliktu a aby zajistily demobilizaci a účinné odzbrojení chlapců a dívek, kteří byli naverbováni nebo jsou využíváni k nepřátelským akcím, a důrazně je žádá, aby propustily zajaté děti a spolupracovaly s OSN na zavedení účinných programů pro jejich rehabilitaci, fyzické a psychické zotavení a opětovné začlenění do společnosti;

21. vyzývá všechny strany, aby okamžitě zanechaly veškerých útoků na svobodu projevu, a to včetně zadržování, násilného mizení a zastrasování, a aby propustily všechny novináře a obránce lidských práv zadržované pouze za to, že uplatňovali svá lidská práva;

22. je hluboce znepokojen zprávami o případech odpírání svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení, včetně diskriminace, nezákonného zadržování a používání násilí, vyzývá k dodržování a ochraně práv svobody projevu a vyznání a odsuzuje diskriminaci na základě náboženské příslušnosti, zejména křesťanů, židů a dalších náboženských menšin a osob bez vyznání při rozdělování humanitární pomoci; požaduje neprodlené a bezpodmínečné propuštění stoupenců víry Bahá'í, kteří jsou v současnosti zadržováni za pokojné praktikování svého náboženství a obvinění z trestných činů, za něž jim hrozí trest smrti, a aby přestali být pronásledováni;

23. vyjadřuje politování nad poničením jemenského kulturního dědictví během leteckých útoků koalice vedených Saúdskou Arábií, mj. starého města San'á a historického města Zabíd, a nad ostřelováním Taízského národního muzea a rabováním rukopisů a památek z historické knihovny v Zábidu hnutíjským hnutím; zdůrazňuje, že všichni pachatelé těchto činů musí být pohnáni k odpovědnosti v souladu s Haagskou úmluvou z roku 1954 o ochraně kulturních statků za ozbrojeného konfliktu; žádá pozastavení hlasovacích práv Saúdské Arábie a Spojených arabských emirátů v řídicích orgánech UNESCO, dokud neproběhne nezávislé a nestranné vyšetřování odpovědnosti obou zemí za ničení kulturního dědictví; žádá generálního tajemníka OSN, aby předložil otázku ochrany všech kulturních památek, které ohrožuje konflikt v Jemenu, Radě bezpečnosti, která by měla přijmout v této věci rezoluci;

24. připomíná, že je třeba urychleně uskutečnit misi OSN s cílem posoudit stav a zajistit opravu ropného tankeru FSO Safer, který kotví u přístavu Hudajdá a mohl by způsobit závažnou ekologickou katastrofu a ohrozit biologickou rozmanitost a živobytí místních pobřežních komunit u Rudého moře; vyzývá EU, aby poskytla veškerou nezbytnou politickou, technickou a finanční podporu, aby mohl technický tým OSN co nejrychleji vstoupit na palubu ropného tankeru FSO Safer s cílem zabránit ropné skvrně, která by mohla být čtyřikrát větší než při bezprecedentním úniku ropy z tankeru Exxon Valdez na Aljašce v roce 1989;

25. vyzývá EU a členské státy, aby použily všechny dostupné nástroje k tomu, aby byly všechny osoby, které se dopustily závažného porušování lidských práv, pohnány k odpovědnosti; bere na vědomí, že při vyšetřování a stíhání pachatelů závažného porušování lidských práv v Jemenu je možné uplatňovat zásadu univerzální jurisdikce; vyzývá k zavedení globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv, aby mohly být uvaleny cílené sankce, jako je zákaz cestování a zmrazení majetku, na představitele všech stran konfliktu, které se podílejí na závažném porušování lidských práv v Jemenu, včetně Íránu, Saúdské Arábie a Spojených arabských emirátů; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele a členské státy EU, aby podpořili shromažďování důkazů pro účely budoucího trestního stíhání a aby zvážili zřízení nezávislé komise, která by na tento proces dohlížela; domnívá se, že by se obětem krutých zločinů a jejich rodinám mělo dostat pomoci s přístupem ke spravedlnosti;

26. vyzývá Radu pro lidská práva, aby se nadále zabývala stavem lidských práv v Jemenu a obnovovala mandát skupiny předních odborníků OSN pro Jemen a zajistila pro ni dostatečné zdroje, aby mohla účinně vykonávat svůj mandát, včetně shromažďování, uchovávání a analýzy informací týkajících se porušování práv a zločinů;

27. znovu opakuje, že je odhodlán bojovat proti beztrestnosti válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a hrubému porušování lidských práv ve světě, včetně Jemenu; je přesvědčen, že osoby odpovědné za tyto zločiny by měly být řádně stíhány a souzeny před soudem; vyzývá EU a členské státy, aby podnikly rozhodné kroky k tomu, aby Rada bezpečnosti OSN postoupila situaci v Jemenu Mezinárodnímu trestnímu soudu a rozšířila seznam osob, na něž se vztahují sankce Rady bezpečnosti;

Čtvrtek 11. února 2021

28. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi OSN, vysoké komisařce OSN pro lidská práva, generálnímu tajemníkovi Rady pro spolupráci v Zálivu, generálnímu tajemníkovi Ligy arabských států, vládě Jemenu, vládě Království Saúdské Arábie, vládě Spojených arabských emirátů a vládě Íránské islámské republiky.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0054

Situace v Myanmaru**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o situaci v Myanmaru (2021/2540(RSP))**

(2021/C 465/13)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Myanmaru a o situaci Rohingyů, zejména na usnesení přijatá dne 22. listopadu 2012 ⁽¹⁾, 20. dubna 2012 ⁽²⁾, 20. května 2010 ⁽³⁾, 25. listopadu 2010 ⁽⁴⁾, 7. července 2016 ⁽⁵⁾, 15. prosince 2016 ⁽⁶⁾, 14. září 2017 ⁽⁷⁾, 14. června 2018 ⁽⁸⁾, 13. září 2018 ⁽⁹⁾ a 19. září 2019 ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 26. února 2018 a 10. prosince 2018 o Myanmaru/Barmě,
- s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 23. dubna 2020 obnovit stávající restriktivní opatření vůči Myanmaru o dalších dvanáct měsíců,
- s ohledem na šestý dialog o lidských právech mezi Evropskou unií a Myanmarem, který se konal dne 14. října 2020 prostřednictvím videokonference,
- s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Myanmaru ze dne 1. února 2021,
- s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Myanmaru učiněné jménem Evropské unie dne 2. února 2021,
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka Rady bezpečnosti OSN o sexuálním násilí souvisejícím s konfliktem, která byla zveřejněna dne 23. března 2018 (S/2018/250),
- s ohledem na zprávy Rady OSN pro lidská práva o Myanmaru a o stavu lidských práv rohingyjských muslimů a dalších menšin,
- s ohledem na zprávu mise UNIFFM ze dne 22. srpna 2019 o sexuálním násilí a násilí na základě pohlaví v Myanmaru a o dopadu etnický podmíněných konfliktů na rovnost žen a mužů (A/HRC/42/CRP.4),
- s ohledem na zprávy zvláštního zástupce OSN o stavu lidských práv v Myanmaru, úřadu vysoké komisařky pro lidská práva a na zprávy kontrolního mechanismu MOP,
- s ohledem na rozhodnutí Mezinárodního soudního dvora ze dne 23. ledna 2020 o žádosti o přijetí prozatímních opatření, kterou podala Gambijská republika ve věci uplatňování Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidia (Gambie vs. Myanmar),
- s ohledem na Ženevské úmluvy z roku 1949 a na dodatkové protokoly těchto úmluv,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a na protokol k této úmluvě z roku 1967,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 419, 16.12.2015, s. 189.

⁽²⁾ Úř. věst. C 258 E, 7.9.2013, s. 79.

⁽³⁾ Úř. věst. C 161 E, 31.5.2011, s. 154.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 120.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 101, 16.3.2018, s. 134.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 238, 6.7.2018, s. 112.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 109.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 80.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 124.

⁽¹⁰⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0018.

Čtvrtek 11. února 2021

- s ohledem na Úmluvu OSN o zabránění a trestání zločinu genocidia z roku 1948,
 - s ohledem na článek 25 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech z roku 1966,
 - s ohledem na společné prohlášení diplomatických zastoupení v Myanmaru ze dne 29. ledna 2021 o podpoře demokratického přechodu Myanmaru a úsilí o podporu míru, lidských práv a rozvoje této země,
 - s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Myanmaru ze dne 1. února 2021,
 - s ohledem na prohlášení ministrů zahraničních věcí zemí G7 ze dne 3. února 2021, v němž odsuzují vojenský převrat v Myanmaru,
 - s ohledem na tiskové prohlášení Rady bezpečnosti OSN o Myanmaru ze dne 5. února 2021,
 - s ohledem na tiskové prohlášení generálního tajemníka OSN Antónia Guterrese ze dne 4. února 2021,
 - s ohledem na prohlášení předsedy Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN) ze dne 1. února 2021 o vývoji v Republice Myanmarový svaz,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
 - s ohledem na prohlášení zvláštního zpravodaje OSN pro Myanmar Toma Andrewse,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dne 1. února 2021 zatkla myanmarská armáda, nazývaná Tatmadaw, v jasném rozporu s myanmarskou ústavou prezidenta Wina Myina, státní poradkyni Aun Schan Su Ťij a přední členy vlády, převzala zákonodárnou, soudní a výkonnou mocí prostřednictvím státního převratu a vyhlásila výjimečný stav v délce jednoho roku;
- B. vzhledem k tomu, že v reakci na státní převrat vypukly v různých městech Myanmaru protesty; vzhledem k tomu, že dne 7. února 2021 v Rangúnu proti převratu pokojně demonstrovalo přibližně 100 000 lidí; vzhledem k tomu, že od 1. února 2021 bylo protiprávně zatčeno nebo umístěno do domácího vězení přibližně 164 politiků, vládních úředníků, představitelů občanské společnosti, mnichů a spisovatelů; vzhledem k tomu, že v reakci na pokračující protesty armáda dne 8. února vyhlásila v největších městech v zemi stanné právo, kdy nařídila noční zákaz vycházení a zakázala veškerá shromáždění více než pěti osob;
- C. vzhledem k tomu, že parlamentní volby, které se v Myanmaru konaly dne 8. listopadu 2020, vyhrála strana Národní liga za demokracii (NLD), která získala 396 ze 476 křesel (přibližně 83 % všech dostupných mandátů); vzhledem k tomu, že se jednalo o druhé zpochybněné volby po téměř 50 letech vojenské diktatury, přičemž Strana svazové soudržnosti a rozvoje (USDP) s podporou armádních sil Tatmadaw získala pouze 33 křesel; vzhledem k tomu, že Národní liga za demokracii dále posílila svůj volební výsledek oproti volbám v roce 2015, které byly prvními demokratickými volbami v Myanmaru od roku 1990, kdy NLD získala 360 křesel a USDP 41 křesel; vzhledem k tomu, že armáda odmítla uznat volby již v roce 1990, kdy NLD získala 392 ze 492 křesel;
- D. vzhledem k tomu, že volební účast ve všech demokratických volbách se soustavně pohybovala kolem 70 %, což svědčí o tom, že myanmarský lid podporuje demokracii;
- E. vzhledem k tomu, že nový parlament se měl poprvé sejít v den převratu; vzhledem k tomu, že vojenský převrat ignoruje demokraticky vyjádřenou vůli myanmarského lidu a je výrazem záměru armády Tatmadaw opětovně uchvátit absolutní moc v Myanmaru, jak tomu bylo během vojenské vlády, která oficiálně skončila v roce 2012, ale ve skutečnosti nikdy nekončila; vzhledem k tomu, že Tatmadaw uvedla, že po roce výjimečného stavu, který byl nyní zaveden, se budou konat nové volby, což znamená, že během tohoto období nebude fungovat parlament;
- F. vzhledem k tomu, že navzdory převratu dne 4. února 2021 složilo 70 zvolených poslanců poslaneckou přísahu a zavázalo se, že bude i nadále vykonávat funkci parlamentu a svůj mandát zástupců lidu;

Čtvrtek 11. února 2021

- G. vzhledem k tomu, že Tatmadaw, která si byla jasně vědoma nízké podpory obyvatelstva, odmítla výsledky voleb uznat a poukazovala na rozsáhlé podvody s hlasy voličů, aniž by předložila jakékoli důkazy; vzhledem k tomu, že myanmarská volební komise a volební pozorovatelé tvrzení Tatmadaw nepotvrdili; vzhledem k tomu, že armáda Tatmadaw a její politické křídlo USDP v posledních týdnech ve zvýšené míře upozorňovaly na údajné volební podvody a požádaly svazovou volební komisi Myanmaru, aby zasáhla; vzhledem k tomu, že armáda organizuje manifestace na svou podporu; vzhledem k tomu, že podle odhadů se přibližně 1,5 milionu voličů z etnických menšin v oblastech zasazených konflikty, z nichž většina patří k Rohingyům, nesmělo voleb zúčastnit; vzhledem k tomu, že podle myanmarského zákona o občanství jsou Rohingové považováni za „cizince“ nebo „zahraniční rezidenty“, čímž je jim upřeno státní občanství;
- H. vzhledem k tomu, že tento státní převrat představuje jasné porušení ústavy Myanmaru z roku 2008; vzhledem k tomu, že myanmarská ústava stanoví, že civilní vládu může fakticky ukončit pouze prezident; vzhledem k tomu, že vojenský převrat, k němuž došlo dne 1. února 2021, byl tudíž protiústavní, neboť prezident Win Myin byl nezákonně zatčen;
- I. vzhledem k tomu, že Tatmadaw jmenovala do funkce prozatímního prezidenta generála Myin Swea; vzhledem k tomu, že klíčové rozhodovací pravomoci pravděpodobně zůstanou veliteli armády, generálu Mìn Aun Hlainovi, který je na mezinárodních sankčních listinách kvůli své účasti na pronásledování muslimské menšiny;
- J. vzhledem k tomu, že od převratu Tatmadaw výrazně omezila prostor pro občanskou společnost a zavedla přísná omezení pro sdělovací prostředky, včetně úplných odstávek internetu a platform sociálních médií; vzhledem k tomu, že mezinárodní pozorovatelé obvinili Tatmadaw z používání falešných zpráv k manipulaci veřejného mínění o státním převratu; vzhledem k tomu, že byla zavedena celostátní omezení sociálních médií a že televize vysílá pouze na armádním kanálu Myawaddy;
- K. vzhledem k tomu, že se armáda pravidelně zbavuje svých politických rivalů a kritiků tím, že je obviní z nejasných zločinů; vzhledem k tomu, že státní poradkyně Aun Schan Su Ťij byla zatčena a později obviněna z ilegálního dovozu nejméně deseti příručních vysílaček; vzhledem k tomu, že svržený prezident Win Myin byl dne 1. února 2021 zadržen za porušení mimořádných opatření týkajících se koronaviru a je obviněn z toho, že se během volební kampaně v minulém roce pozdravil se svými stoupenci v plně obsazeném vozidle; vzhledem k tomu, že v případě, že budou uznáni vinnými, hrozí oběma trest v délce až tří let odnětí svobody; vzhledem k tomu, že záznam v rejstříku trestů by jim mohl bránit v návratu do veřejné funkce;
- L. vzhledem k tomu, že asi sto skupin se připojilo k hnutí občanské neposlušnosti, které mimo jiné vyzvalo ke stávkám ve zdravotnictví;
- M. vzhledem k tomu, že historie Myanmaru je poznamenána dlouhým bojem za demokracii i vojenským útlakem; vzhledem k tomu, že od nabytí nezávislosti na Velké Británii v roce 1948, zejména v průběhu dlouhého období 1962–2015, držela moc pevně ve svých rukou armáda, která potlačovala veškerý demokratický pokrok, včetně organizací občanské společnosti, omezovala lidská práva a věznila opoziční aktivisty, včetně laureátky Nobelovy ceny míru z roku 1991 Aun Schan Su Ťij, která byla po dlouhou dobu mezi lety 1989 až 2010 držena v domácím vězení;
- N. vzhledem k tomu, že stávající ústava vstoupila v platnost v roce 2008, a vzhledem k tomu, že lidskoprávní organizace vyjadřovaly znepokojení nad tím, že zaručuje 25 % křesel v parlamentu armádním silám Tatmadaw, čímž de facto dává armádě právo vetovat jakékoli další ústavní změny, pro něž je třeba 75 % hlasů; vzhledem k tomu, že podle ústavy má Tatmadaw plnou kontrolu nad bezpečnostními složkami, policií a ministerstvy vnitra, obrany a pohraničních záležitostí;
- O. vzhledem k tomu, že po řadě protestů a vnitřních bojů se země začala na počátku druhé dekády tohoto století postupně demokraticky otevírat, což vedlo k posílení občanských svobod, včetně pomalého demokratického pokroku, který byl patrný během všeobecných voleb v roce 2015, jakož i během řady doplňovacích voleb, jež z velké části vyhrála opoziční strana NLD;
- P. vzhledem k tomu, že kvůli této celkově křehké situaci se Myanmar, který měl od roku 2015 polodemokratickou a civilní vládu, i nadále nacházel ve stavu nestability a napětí, jelikož prodemokratické síly a Tatmadaw měly zásadně odlišné vize ohledně budoucí cesty země, a to navzdory tomu, že do značné míry sdílely názory na některé projekty hospodářského rozvoje a hospodářské reformy;

Čtvrtek 11. února 2021

- Q. vzhledem k tomu, že demokratické směřování Myanmaru, k němuž docházelo od roku 2010, bylo z velké části motivováno potřebou zemi hospodářsky rozvíjet, neboť kvůli vojenskému režimu a zoufalému stavu lidských práv na ni byly uvaleny přísné mezinárodní sankce; vzhledem k tomu, že v důsledku opatrných demokratických reforem byly některé mezinárodní sankce pomalu rušeny, což umožnilo hospodářský rozvoj a bylo přínosem pro velkou část myanmarského obyvatelstva; vzhledem k tomu, že převrat obnovuje stav před demokratizačními procesy a porušuje podmínky pro udělení preferencí v režimu „Vše kromě zbraní“ a pro rušení sankcí;
- R. vzhledem k tomu, že porušování lidských práv, zejména práv muslimské menšiny v Myanmaru, především Rohingyů, kterou myanmarská vláda neuznala za etnickou skupinu ve své zemi, pokračovalo i po demokratickém otevření země a tragicky vyvrcholilo hrůznými činy spáchanými v roce 2017, které OSN označila za etnické čistky, a vedlo k masivnímu exodu uprchlíků do sousedního Bangladéše; vzhledem k tomu, že rohingyjská menšina navzdory četným výzvám mezinárodního společenství je i dnes v Myanmaru stále pronásledována;
- S. vzhledem k tomu, že myanmarská vláda mezinárodní výzvy k zastavení etnické čistky Rohingyů a zlepšení jejich situace z velké části ignorovala; vzhledem k tomu, že v tomto důsledku Parlament v září 2019 nakonec vyloučil bývalou myanmarskou státní poradkyni a ministryni zahraničních věcí Aun Schan Su Ťij z komunity nositelů Sacharovovy ceny, která se udílí obráncům lidských práv, neboť proti těmto dobře zdokumentovaným případům porušování lidských práv nepodnikla žádné kroky; vzhledem k tomu, že od té doby byly za porušování lidských práv uvaleny mezinárodní sankce na armádu a mimo jiné na vrchního velitele a současnou hlavu státu – generála Min Aun Hlaina;
- T. vzhledem k tomu, že v Myanmaru žijí četné etnické skupiny, včetně národů Rohingyů, Karenů, Rakhinů, Šanů a Čjinů; vzhledem k tomu, že vnitřní konflikty vedly v posledních desetiletích k tragické smrti tisíců lidí; vzhledem k tomu, že nedávné střety v Karenském státě vedly k tomu, že jen od začátku prosince 2020 bylo vysídleno 4 000 osob; vzhledem k tomu, že v posledních letech se vojáci údajně dopustili závažného porušování lidských práv a ukrutností včetně znásilňování a válečných zločinů, což vedlo k tomu, že Mezinárodní trestní soud zahájil vyšetřování se zvláštním zřetelem na situaci rohingyjské menšiny; vzhledem k tomu, že mise IFFMM vyzvala k vyšetřování a stíhání generála Min Aun Hlaina pro genocidu na severu Arakanského státu i za zločiny proti lidskosti a válečné zločiny v Arakanském, Kačjinském a Šanském státě;
- U. vzhledem k tomu, že Mezinárodní soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 23. ledna 2020 v řízení týkajícím se Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidia a Rohingyů, které zahájila Gambie proti Myanmaru, stanovil přijetí předběžných opatření; vzhledem k tomu, že myanmarská vláda, jejíž obhajobu u Mezinárodního trestního soudu vedla Aun Schan Su Ťij, uvedla, že tvrzení o genocidě poskytují zavádějící a neúplný obraz o skutečné situaci; vzhledem k tomu, že myanmarská vláda přijala pouze několik opatření proti porušování lidských práv prostřednictvím několika prezidentských dekretů; vzhledem k tomu, že vláda ještě musí změnit nebo zrušit klíčové zákony, které usnadňují diskriminaci Rohingyů, včetně zákona o občanství z roku 1982;
- V. vzhledem k tomu, že EU soustavně vyzývá k tomu, aby byly osoby odpovědné za tyto činy pohnány k odpovědnosti, a že podpořila rezoluce přijaté Radou OSN pro lidská práva dne 27. září 2018 a třetím výborem Valného shromáždění OSN dne 16. listopadu 2018; vzhledem k tomu, že většina vysokých armádních velitelů, kteří na útoky proti Rohingyům dohlíželi, zůstává ve svých funkcích a podílela se na převratu; vzhledem k tomu, že Parlament při řadě příležitostí odsoudil porušování lidských práv a systematické a rozšířené útoky proti populaci Rohingyů;
- W. vzhledem k tomu, že Evropská unie od roku 2013 Myanmar politicky i finančně podporuje v přechodu k demokracii a vynaložila obrovské úsilí na prosazování míru, lidských práv a rozvoje této země; vzhledem k tomu, že coby mezinárodní svědek EU v říjnu 2015 podepsala celonárodní dohodu o příměří, čímž potvrdila svou klíčovou úlohu při podpoře mírového procesu; vzhledem k tomu, že EU mezi lety 2014 a 2020 vyčlenila 688 milionů EUR na rozvojovou podporu Myanmaru; vzhledem k tomu, že Myanmar využívá obchodních preferencí v rámci režimu „Vše kromě zbraní“, který umožňuje bezcelní a bezkvótový přístup na jednotný trh EU; vzhledem k tomu, že již v roce 2018 byl zahájen proces interakce se zaměřením na dodržování úmluv o lidských právech a pracovních práv, který byl režimem „Vše kromě zbraní“ zdokonalen;
- X. vzhledem k tomu, že Rada prodloužila dne 23. dubna 2020 restriktivní opatření vztahující se na Myanmar o jeden rok do 30. dubna 2021, což se týká zákazu vstupu na území Unie i zmrazení majetku 14 vedoucích činitelů armády, pohraniční stráže a policie v Myanmaru, kteří jsou odpovědní za porušování lidských práv populace Rohingyů

Čtvrtek 11. února 2021

- a obyvatel vesnic a civilních osob z řad etnických menšin v Arakanském, Kačjinském a Šanském státě; vzhledem k tomu, že nebyla uvalena žádná omezující opatření na generála Min Aun Hlaina nebo zástupce hlavního velitele generála Soe Wina;
- Y. vzhledem k tomu, že podle odhadů zůstává v Rakhinském státě okolo 600 000 Rohingyů, kteří neustále čelí diskriminačním opatřením a praktikám, systematickému porušování svých základních práv, svévolnému zatýkání, věznění v přeplněných táborech, omezování svobody pohybu a je jim výrazně omezen přístup ke vzdělávání a zdravotní péči;
- Z. vzhledem k tomu, že Mezinárodní měnový fond (MMF) týden před státním převratem převedl do Myanmaru 350 milionů USD v rámci mimořádného financování souvisejícího s koronavirovou krizí;
- AA. vzhledem k tomu, že armáda Tatmadaw a její generálové čelí rozsáhlým obviněním z korupce a jejich provázanost s ekonomikou Myanmaru je značná, neboť vlastní vlivné konglomeráty, kontrolují obchod země s drahocenným jadem a dřevem, spravují infrastrukturu, jako jsou přístavy a přehrady, ovládají bankovníctví, pojišťovnictví, nemocnice, tělocvičny a sdělovací prostředky; vzhledem k tomu, že vojenský převrat ohrozil přetrvávající mezinárodní angažovanost v oblasti investic, cestovního ruchu a financí;
- AB. vzhledem k tomu, že státní převrat se setkal s odsouzením, kritikou a obavami ze strany široké škály mezinárodních aktérů, jako jsou Spojené státy, Spojené království, Japonsko, Indie, Austrálie, Kanada; vzhledem k tomu, že předseda sdružení ASEAN vydal prohlášení, v němž vyzval k „dialogu, usmíření a návratu k normálnímu stavu“; vzhledem k tomu, že dne 5. února 2021 indonéský prezident Joko Widodo a malajský předseda vlády Muhyiddin Yassin vyzvali k uspořádání schůze ASEAN věnované této věci;
- AC. vzhledem k tomu, že generální tajemník OSN Guterres označil státní převrat za „absolutně nepřijatelný“; vzhledem k tomu, že Rada bezpečnosti OSN vydala tiskové prohlášení, v němž vyjádřila hluboké znepokojení nad vojenským převratem v Myanmaru a vyzvala k okamžitému propuštění zvolené čelné představitelky země Aun Schan Su Ťij a prezidenta Win Myina; vzhledem k tomu, že Čína a Rusko zabránily tomu, aby Rada bezpečnosti OSN přijala důraznější text; vzhledem k tomu, že dne 7. února 2021 zveřejnil zvláštní zpravodaj OSN pro Myanmar Tom Andrews prohlášení, v němž naléhavě vyzval Radu OSN pro lidská práva, ale i další zúčastněné strany, aby okamžitě svolaly zvláštní zasedání;
- AD. vzhledem k tomu, že třetí přípravný senát Mezinárodního trestního soudu dne 14. listopadu 2019 rozhodl povolit vyšetřování trestného činu deportace Rohingyů z Myanmaru do Bangladéše; vzhledem k tomu, že podle nejnovější zprávy mise UNIFFM ze dne 16. září 2019 jsou kroky myanmarské vlády i nadále součástí rozsáhlého a systematického útoku proti zbývající populaci Rohingyů v Rakhinském státě, který nabývá podoby perzekucí a dalších zločinů proti lidskosti;
1. vyjadřuje pochopení a podporu myanmarskému lidu v jeho pokojném a legitimním boji za demokracii, svobodu a lidská práva;
 2. důrazně odsuzuje vojenský převrat, který provedla armáda Tatmadaw pod vedením generála Min Aun Hlaina dne 1. února 2021, a tuto armádu vyzývá, aby plně respektovala výsledek demokratických voleb konaných v listopadu 2020 a aby ve snaze neohrozit veškerý demokratický pokrok dosažený v posledních letech okamžitě obnovila civilní vládu, ukončila výjimečný stav a umožnila všem zvoleným poslancům, aby se ujali svých mandátů s cílem obnovit ústavní pořádek a demokratické normy; vyzývá EU a její členské státy a mezinárodní společenství, aby neuznaly vojenské vedení Myanmaru, včetně generála Min Aun Hlaina, generála Soe Wina a úřadujícího prezidenta Myin Swea, a aby v souladu s tím jednaly;
 3. vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění prezidenta Win Myina, státní poradkyně Aun Schan Su Ťij a všech dalších osob, které byly nezákonně zatčeny pod záminkou zmanipulovaných voleb nebo podvodných výsledků voleb nebo jiných nepodložených obvinění; připomíná Tatmadaw, že tato obvinění dále oslabují její důvěryhodnost v očích obyvatel i mezinárodního společenství; zdůrazňuje, že myanmarská armáda musí vyjasnit, na jakém právním základě byly zatčené osoby zadrženy, a že musí rovněž zaručit, že budou plně respektována jejich práva, včetně ochrany před špatným zacházením, a že budou mít přístup k právníkům dle vlastního výběru a ke svým rodinám;

Čtvrtek 11. února 2021

4. odsuzuje v návaznosti na státní převrat tvrdý zákrok armádních sil Tatmadaw proti nezávislým aktivistům, sdělovacím prostředkům a organizacím občanské společnosti; vyzývá k okamžitému propuštění všech aktivistů z řad občanské společnosti, mnichů a novinářů, kteří byli zatčeni pouze za to, že vyjádřili svůj nesouhlas, a trvá na tom, že jejich právu na pokojný protest proti tomuto nelegitimnímu státnímu převratu nesmí být bráněno a že civilisté nesmí být žádným způsobem vystaveni jakékoli formě odvetných opatření;
5. vítá uspořádání druhých demokratických všeobecných voleb v Myanmaru dne 8. listopadu 2020 a vyzývá všechny zúčastněné strany, aby přísně respektovaly vůli myanmarského lidu; naléhavě vyzývá všechny strany, aby obnovily přechod Myanmaru k demokracii; trvá na tom, aby obě komory myanmarského parlamentu byly okamžitě svolány tak, aby byla umožněna jejich inaugurace a jmenování nejvyššího vedení země, včetně prezidenta, viceprezidentů a nové civilní vlády, a to plně transparentním a demokratickým způsobem; znovu připomíná nabídku místopředsedy Komise, vysokého představitele, v níž uvedl, že Evropská unie je připravena podpořit dialog se všemi klíčovými subjekty, které chtějí situaci řešit v dobré víře a obnovit v Myanmaru ústavní pořádek;
6. vyzývá Tatmadaw, aby respektovala výsledek všeobecných voleb ze dne 8. listopadu 2020, aby okamžitě ukončila výjimečný stav a předala moc zvoleným civilním orgánům; připomíná, že veškerá obvinění z volebních nesrovnalostí musí být podložena důkazy a musí být prošetřena řádnými demokratickými způsoby, přičemž musí být plně respektováno rozhodnutí legitimních orgánů; zastává názor, že současná svazová volební komise (UEC), kterou dne 3. února 2021 jmenovala Tatmadaw, je nelegitimní a nemůže potvrdit žádné minulé ani budoucí výsledky voleb; trvá na tom, že předchozí UEC musí být neprodleně znovu obnovena;
7. naléhavě vyzývá armádu a zákonně zvolenou myanmarskou vládu pod vedením prezidenta Win Myina, aby spolu s obyvateli Myanmaru zahájily svobodný a spravedlivý proces přípravy a uplatňování nové ústavy s cílem vybudovat skutečnou demokracii a stát, který usiluje o dobré životní podmínky a prosperitu všech lidí v Myanmaru a specificky zaručuje uznání a zastoupení všech etnických skupin v Myanmaru včetně Rohingyů a zajišťuje bezpečnost, svobodu, harmonii a mír pro všechny;
8. ostře kritizuje omezování občanských a lidských práv a omezování svobody projevu a shromažďování a v této souvislosti rovněž důrazně odsuzuje omezování svobody sdělovacích prostředků odpojováním internetu a omezováním a blokováním platforem sociálních médií, jako je Facebook a Twitter;
9. zdůrazňuje, že přerušení telefonních spojení představuje vedle probíhající pandemie COVID-19 další hrozbu pro obyvatelstvo, stejně jako probíhající vnitřní konflikt, do něhož jsou zapojeny ozbrojené skupiny a který ohrožuje civilní obyvatelstvo v několika částech země; zdůrazňuje proto, že musí být okamžitě obnoveny veškeré telefonní a internetové služby;
10. poukazuje na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele, v němž uvedl, že Evropská unie očekává, že bude vždy a za všech okolností zajištěna bezpečnost občanů Myanmaru i občanů členských států EU, a zváží všechny dostupné prostředky, jak zajistit vítězství demokracie;
11. vzdává poctu myanmarskému lidu, který strpěl dekády vojenské vlády, a navzdory tomu, že požíval pouze omezených demokratických svobod, nepolevuje v úsilí o demokratický Myanmar, a vyjadřuje mu uznání za obdivuhodnou účast ve volbách v roce 2020, která je jasným důkazem toho, že občané Myanmaru si přejí podílet se na demokratické správě své země;
12. opětovně vyjadřuje rozhodnou podporu občanské společnosti a obhájců demokracie v Myanmaru a vyzývá EU a její orgány, aby přes stávající a případně i trvalé omezení ze strany současné vojenské vlády pokračovaly v úsilí s důrazem na rozvoj občanské společnosti;
13. opětovně potvrzuje své hluboké přesvědčení, že pro dosažení udržitelného a skutečně inkluzivního hospodářského růstu a prosperity jsou zásadní demokracie, právní stát a respektování lidských práv;
14. opakuje, že Aun San Su Ťij, přestože dostatečně neodsoudila porušování lidských práv menšin v Myanmaru, zůstává i nadále symbolem myanmarského lidu, pokud jde o demokratické ambice a usilování o spravedlivější a demokratičtější budoucnost;
15. vyjadřuje své znepokojení nad rostoucím množstvím zfalšovaných a zmanipulovaných informací, které v Myanmaru šíří Tatmadaw, a považuje stále častější výskyt těchto falešných zpráv v Myanmaru za znepokojivý trend;

Čtvrtek 11. února 2021

16. připomíná, že Myanmar musí plnit své povinnosti a závazky týkající se demokratických zásad a lidských práv, které jsou nezbytnou součástí režimu „Vše kromě zbraní“; naléhavě vyzývá Komisi, aby zahájila šetření podle čl. 19 odst. 1 písm. a) nařízení o všeobecném systému preferencí s cílem pozastavit obchodní preference, které Myanmar a zvláště podniky vlastněné členy armády využívají v určitých odvětvích, a aby Parlament náležitě informovala; naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby zvýšily tlak na Tatmadaw a přijaly veškerá opatření, která mají k dispozici, s cílem zajistit návrat zvolených orgánů k moci; vyzývá Komisi, aby připravila postupná sankční opatření s cílem odpovídajícím způsobem reagovat na stávající porušování práv a na další takové jednání, aniž by byla vyloučena jakákoli možná opatření, včetně přípravy sankcí vůči osobám odpovědným za státní převrat, přičemž je zapotřebí zohlednit pozitivní účinky dříve udělených obchodních preferencí na občanskou společnost a civilní ekonomiku;

17. naléhavě vyzývá Komisi, aby vydala naléhavé pokyny pro podniky se sídlem v EU, které je upozorní na rizika vyplývající z obchodování s myanmarskou armádou pro lidská práva, reputaci a právní vztahy; důrazně vyzývá podniky se sídlem v EU, aby důkladně uplatňovaly náležitou péči v oblasti lidských práv a zajistily, aby neměly žádné vazby na myanmarské bezpečnostní síly či na jejich jednotlivé členy nebo subjekty, které jsou jimi vlastněny či ovládány, a aby přímo ani nepřímo nepřispívaly k zásahům armády proti demokracii a lidským právům; vyzývá podniky se sídlem v EU, včetně mateřských holdingů a dceřiných společností, aby naléhavě přehodnotily své obchodní vazby v Myanmaru a pozastavily veškeré vztahy se společnostmi spojenými s armádou; upozorňuje na probíhající přípravu právních předpisů v oblasti náležité péče podniků, které ukládají povinnost náležité péče v oblasti lidských práv unijním společností a společností působících na jednotném trhu, a zajišťují, aby společnosti, které se podílejí na porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva v Myanmaru nebo jsou s ním spojené, byly pohnány k odpovědnosti podle vnitrostátního práva;

18. vyzývá orgány EU a další mezinárodní finanční organizace, aby pečlivě kontrolovaly finanční činnost Tatmadaw a jejích členů a aby upřesnily, jaký druh vhodných opatření by bylo možné přijmout v případě, že se situace v Myanmaru nezlepší, nebo dokonce ještě zhorší;

19. vyzývá EU a členské státy, aby podporovaly mezinárodní koordinaci s cílem zabránit nezákonnému vývozu jakéhokoli nepovoleného zboží z Myanmaru, ze kterého má finanční prospěch zejména armáda, a aby ukončily produkci nelegálního zboží, zejména pokud jde o využívání přírodních zdrojů, jako je nezákonně vytěžené dřevo;

20. vyzývá Radu, aby přezkoumala a případně pozměnila zbrojní embargo EU vůči Myanmaru s cílem zajistit, aby se embargo vztahovalo na sledovací zařízení a výrobky dvojího užití, které mohou být armádou použity k potlačení práv a nesouhlasných postojů;

21. vyzývá EU, aby pokračovala v programech, které pomáhají občanům země, a aby v případě potřeby zintenzivnila podporu s ohledem na současnou krizi, včetně humanitární pomoci a iniciativ na podporu demokracie; oceňuje rozhodnutí Rakouska, Finska, Francie, Německa, Nizozemska a Polska ze dne 1. července 2020 pozastavit splácení dluhu Myanmaru ve výši 98 milionů USD za účelem pomoci této zemi zvládnout závažný dopad pandemie COVID-19; naléhavě vyzývá členské státy k zajištění toho, aby rozvojová pomoc nebyla poskytována prostřednictvím myanmarských vládních kanálů, které jsou nyní v rukou Tatmadaw;

22. domnívá se, že sdružení ASEAN může Myanmaru v případě potřeby zprostředkovat pomoc mezinárodního společenství, jako tomu bylo poté, co v roce 2008 zemi zasáhl cyklon Nargis; dále vybízí sdružení ASEAN, aby hrálo aktivní úlohu při mediaci v současné myanmarské krizi; je přesvědčen, že volební pozorovatelské mise mohou být pro sdružení ASEAN účinným nástrojem pro podporu demokratické konsolidace v jeho členských státech, neboť tyto mise zvyšují stupeň legitimacy volebního procesu;

23. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby navázal úzké spojení s obdobně smýšlejícími partnery, jako jsou Spojené státy, Spojené království, Japonsko, Indie, Austrálie, Kanada a zejména členové sdružení ASEAN, a aby s nimi úzce spolupracoval při racionalizaci postojů a iniciativ v zájmu úsilí o co nejrychlejší obnovení civilní vlády v Myanmaru;

24. žádá, aby byl mezinárodním humanitárním pozorovatelem, včetně zvláštního zástupce EU pro lidská práva, zvláštní zpravodajky OSN pro stav lidských práv v Myanmaru a zvláštních postupů Rady OSN pro lidská práva, umožněn okamžitý a neomezený přístup na celé území Myanmaru; vítá úzkou spolupráci mezi EU a OSN a dalšími mezinárodními organizacemi v otázce Myanmaru;

Čtvrtek 11. února 2021

25. vítá prohlášení Rady bezpečnosti OSN vyzývající k okamžitému propuštění všech zadržených osob; vyzývá Radu bezpečnosti OSN, aby co nejdříve přijala rezoluci, v níž odsoudí převrat provedený Tatmadaw a přistoupí k jasným, závazným a vymahatelným opatřením v případě, že bude armáda nadále porušovat demokratické procesy;
26. vyzývá EU a její členské státy, aby se na příštím zasedání Rady OSN pro lidská práva zasadily o přijetí usnesení o Myanmaru;
27. dále vyzývá Čínu a Rusko, aby se aktivně zapojily do mezinárodní diplomacie a dostály své odpovědnosti jako stálí členové Rady bezpečnosti OSN, a očekává, že obě země budou hrát při hodnocení situace v Myanmaru konstruktivní úlohu;
28. vyjadřuje uznání generálnímu tajemníkovi OSN Antóniu Guterresovi za jeho důrazné vyjádření k činnosti myanmarské armády a vítá prohlášení země předsedající sdružení ASEAN o „vývoji situace v Republice Myanmarský svaz“, které zdůraznilo význam „dodržování zásad demokracie, právního státu, řádné správy věcí veřejných, respektování a ochrany lidských práv a základních svobod“;
29. připomíná multietnickou povahu Myanmaru, naléhavě vyzývá Tatmadaw, aby plně respektovala nezczizitelná práva každé etnické skupiny, a zdůrazňuje, že Evropská unie bude i nadále pozorně sledovat činnost armádního velení ve vztahu k menšinám, zejména k Rohingyům, kteří již v minulosti pocítili kruté zacházení; vyjadřuje v této souvislosti svou vděčnost a respekt vůči bangladéšské vládě a bangladéšskému lidu, kteří uvítali přibližně milion rohingyjských uprchlíků z Myanmaru, jimž i nadále poskytují útočiště; zdůrazňuje, že Myanmar nese konečnou odpovědnost za tyto uprchlíky a musí zajistit jejich bezpečnou, humánní a spořádanou repatriaci a opětovné začlenění do společnosti v zemi; vyzývá k úplnému a neomezenému přístupu humanitární pomoci do Myanmaru;
30. opětovně a důrazně odsuzuje veškeré minulé i současné případy porušování lidských práv, jakož i systematické a rozsáhlé útoky, včetně vražd, obtěžování, znásilňování a ničení majetku, které podle zpráv mise UNIFFM a Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva nabývají rozměru genocidy, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, které na populaci Rohingyů páchají ozbrojené složky; upozorňuje na to, že Tatmadaw setrvale nerespektuje lidská práva zakotvená v mezinárodním právu ani mezinárodní humanitární právo;
31. vítá skutečnost, že Rada EU pro zahraniční věci opět zavedla a rozšířila sankce z roku 2018 vůči vojenským i civilním příslušníkům Tatmadaw, příslušníkům pohraniční stráže a policistům odpovědným za závažné porušování lidských práv populace Rohingyů, a očekává, že tyto osoby budou v rámci sankčního režimu trvale přezkoumávány;
32. opětovně vyjadřuje svou podporu rozhodnutí vrchní žalobkyně Mezinárodního trestního soudu zahájit předběžné vyšetřování trestných činů spáchaných proti příslušníkům etnické skupiny Rohingyů a všem vhodným iniciativám, které by přispěly k pohnání osob odpovědných za krutosti, včetně generála Min Aun Hlaina a generála Soe Wena, k odpovědnosti;
33. naléhavě vyzývá Radu, aby změnila mandát stávajícího systému omezujících opatření tak, aby zahrnoval narušování demokracie, a rozšířila cílené sankce na celé velení myanmarské armády, mimo jiné i na všechny osoby, které se do převratu zapojily, a na další právnické osoby přímo vlastněné jednotlivci zapojenými do převratu;
34. rozhodně vítá vůdčí iniciativu EU při zřizování Nezávislého vyšetřovacího mechanismu OSN pro Myanmar (IIMM), jehož cílem je shromažďovat, konsolidovat, uchovávat a analyzovat důkazy o těch nejzávažnějších mezinárodních trestných činech a případech porušení práv spáchaných v Myanmaru od roku 2011; naléhavě vyzývá Myanmar, aby spolupracoval s mezinárodním společenstvím na zajišťování odpovědnosti, a to i tím, že mechanismu IIMM umožní plný přístup do země; vyzývá EU, její členské státy i mezinárodní společenství k zajištění toho, aby měl mechanismus IIMM nezbytnou podporu, včetně podpory finanční, k plnění svého mandátu;
35. vyzývá místopředsedu Komise/vysokého představitele a členské státy, aby situaci v Myanmaru pozorně sledovali, a místopředsedu Komise/vysokého představitele žádá, aby pravidelně informoval parlamentní Výbor pro zahraniční věci v zájmu zajištění odpovídajícího parlamentního dialogu o této důležité a znepokojivé situaci;
36. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení legitimnímu prezidentovi a vládě Myanmaru, místopředsedovi Komise/vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států EU, vládám a parlamentům Spojených států, Spojeného království, Japonska, Indie, Austrálie, Kanady a, členských států sdružení ASEAN, generálnímu tajemníkovi sdružení ASEAN, mezivládní komisi sdružení ASEAN pro lidská práva, zvláštní zpravodajce OSN pro stav lidských práv v Myanmaru, vysokému komisaři OSN pro uprchlíky, Radě OSN pro lidská práva, parlamentu Myanmarského svazu (Pyidaungsu Hluttaw), jakož i prezidentovi, státní poradkyni a armádě Myanmaru.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0055

Rwanda, případ Paula Rusesabaginy**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o Rwandě – případ Paula Rusesabaginy (2021/2543(RSP))**

(2021/C 465/14)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Rwandě,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
- s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,
- s ohledem na Zásady a pokyny týkající se práva na spravedlivý proces a právní pomoc v Africe,
- s ohledem na Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, který Rwanda ratifikovala v roce 1975,
- s ohledem na minimální pravidla OSN týkající se zacházení s vězni (pravidla Nelsona Mandely) ve znění z roku 2015,
- s ohledem na Kampalskou deklaraci o podmínkách v afrických věznicích,
- s ohledem na dopisy Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR) ze dne 30. září 2020 vládám Rwandy a Spojených arabských emirátů (SAE) ve věci mandátů zvláštního zpravodaje pro mučení a jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, pracovní skupiny pro svévolné zadržování, pracovní skupiny pro nucené nebo nedobrovolné zmizení a zvláštního zpravodaje pro prosazování a ochranu lidských práv a základních svobod v rámci boje proti terorismu,
- s ohledem na dohodu z Cotonou,
- s ohledem na závěry všeobecného pravidelného přezkumu situace ve Rwandě vydané Radou OSN pro lidská práva dne 25. ledna 2021 v Ženevě,
- s ohledem na akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024,
- s ohledem na Vídeňskou úmluvu o konzulárních stycích z roku 1963,
- s ohledem na prohlášení organizace Human Rights Watch ze dne 10. září 2020 s názvem „Rwanda: nucené zmizení Paula Rusesabaginy“,
- s ohledem na prohlášení organizace Human Rights Watch ze dne 1. února 2021 s názvem „OSN: země upozorňuje na porušování práv ve Rwandě“,
- s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že přísné zákony Rwandy v oblasti sdělovacích prostředků, které byly přijaty v období po genocidě v roce 1994, mají pod vládou prezidenta Paula Kagameho nadále nepříznivý dopad na svobodu projevu; vzhledem k tomu, že vláda ve Rwandě zatýká, zadržuje a stíhá kritiky a vládní oponenty v politicky motivovaných procesech a opakovaně vyhrožuje osobám mimo zemi, přičemž již došlo k případům fyzického napadení a dokonce zabití;

Čtvrtek 11. února 2021

- B. vzhledem k tomu, že v globálním indexu svobody má Rwanda 22 bodů ze 100 ⁽¹⁾ a je klasifikována jako „nesvobodná země“; vzhledem k tomu, že represe ze strany Rwandy mimo její území jsou mimořádně rozsáhlé, pokud jde o taktiku, cíle a zeměpisný dosah, a zahrnují digitální hrozby, spywarové útoky, zastrašování a obtěžování rodinných příslušníků, kontroly mobility, vydávání osob a vraždy; vzhledem k tomu, že vláda od roku 2014 fyzicky cílila na Rwandany nejméně v sedmi zemích;
- C. vzhledem k tomu, že genocida Tutsiů ve Rwandě, která si vyžádala 800 000 až 1 milion obětí, jež byly krutým způsobem zavražděny jen proto, že byli příslušníky tutsijského etnika, a kterou doprovázel masakr Hutuů, kteří se proti tomuto vyhlazování postavili, má nadále dopad na tuto zemi i celý region;
- D. vzhledem k tomu, že genocida a občanská válka, která postihla Rwandu v roce 1994, má nadále negativní vliv na stabilitu celého regionu;
- E. vzhledem k tomu, že dne 31. srpna 2020 byl v Kigali zatčen obhájce lidských práv, belgický občan a obyvatel Spojených států Paul Rusesabagina na základě třinácti obvinění včetně financování terorismu, ozbrojené loupeže, únosu, žhářství, pokusu o vraždu, fyzického násilí a napadení; vzhledem k tomu, že čtyři z těchto obvinění byla zrušena a zbývající obvinění se týkají událostí, k nimž došlo v oblasti Nyaruguru v červnu 2018 a v oblasti Nyamagabe v prosinci 2018;
- F. vzhledem k tomu, že pan Rusesabagina byl ředitelem hotelu des Mille Collines v Kigali během genocidy v roce 1994, kde poskytl útočiště a ochranu 1 268 Tutsiům a umírněným Hutuům, kteří prchali před smrtí; vzhledem k tomu, že pan Rusesabagina je mezinárodně uznávaný lidskoprávní aktivista, jehož příběh byl převyprávěn ve filmu *Hotel Rwanda*; vzhledem k tomu, že za tyto záslužné činy mu byla v roce 2005 udělena Prezidentská medaile svobody;
- G. vzhledem k tomu, že v roce 2006 pan Rusesabagina založil politickou stranu PDR-Ihumure (Strana pro demokracii ve Rwandě) a v současné době předsedá Hnutí za demokratickou změnu (MRDC) – koalici, jejímž je PDR-Ihumure členem; vzhledem k tomu, že Národní osvobozenecká fronta (FLN), která je ozbrojeným křídlem PDR-Ihumure, se v roce 2018 přihlásila k sérii ozbrojených útoků;
- H. vzhledem k tomu, že dne 27. srpna 2020 byl pan Rusesabagina nuceně a za nejasných podmínek převezen z Dubaje do Kigali a znovu se objevil až 31. srpna 2020 v sídle Rwandského úřadu pro vyšetřování (RIB); vzhledem k tomu, že rwandský soud oznámil, že pan Rusesabagina byl zatčen na mezinárodním letišti v Kigali, což je v rozporu s dřívějším policejním prohlášením, v němž se uvádí, že byl zatčen na základě „mezinárodní spolupráce“; vzhledem k tomu, že orgány Spojených arabských emirátů jakoukoli účast na jeho předání a následném zatčení odmítají; vzhledem k tomu, že zákonné zadržování a předání podezřelého z jedné země do druhé za účelem trestního stíhání by mělo být prováděno prostřednictvím vydávacího řízení, na které dohlíží nezávislý soud;
- I. vzhledem k tomu, že panu Rusesabaginovi byl odepřen přístup k právnímu zástupci dle jeho volby; vzhledem k tomu, že mezinárodním právníkům, které si vybral pro svou obhajobu, jsou stále odpírána nezbytná oprávnění k jeho zastupování;
- J. vzhledem k tomu, že obžaloba pana Rusesabaginy, jeho spis a další dokumenty nezbytné pro přípravu jeho obhajoby byly dne 23. prosince 2020 zabaveny ředitelem věznice v Mageragere; vzhledem k tomu, že ředitel této věznice byl dne 8. února 2021 zatčen; vzhledem k tomu, že hlavní líčení s panem Rusesabaginou a 19 dalšími osobami obviněnými z vazeb na teroristické organizace bylo odloženo na 17. února 2021; vzhledem k tomu, že oficiálním důvodem tohoto odkladu je to, že rwandská vláda se nemůže setkat se svým právním zástupcem vzhledem k omezením souvisejícím s onemocněním COVID-19;
- K. vzhledem k tomu, že rodina pana Rusesabaginy má vážné obavy o jeho zdravotní stav, neboť prodělal rakovinu a užívá léky na předpis kvůli kardiovaskulárnímu onemocnění; vzhledem k tomu, že léky, které jeho rodina poslala diplomatickou cestou prostřednictvím Velvyslanectví Belgie ve Rwandě, nebyly panu Rusesabaginovi údajně nikdy podány; vzhledem k tomu, že mu je podáván lék předepsaný rwandským lékařem, aniž by věděl, jakou léčivou látku obsahuje;

⁽¹⁾ Jak uvádí Freedom House v přehledu „Svoboda ve světě 2020“.

Čtvrtek 11. února 2021

1. odsuzuje nucené zmizení a nezákonné vydání Paula Rusesabaginy a jeho zadržování v izolaci;
2. zdůrazňuje, že nucené zmizení pana Rusesabaginy ve dnech 27. až 31. srpna 2020 je porušením závazků Rwandy vyplývajících z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (články 6 a 9), Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (články 2 a 16) a Všeobecné deklarace lidských práv (článek 9);
3. připomíná, že vydání podezřelého do jiné země by mělo být provedeno výhradně prostřednictvím vydávacího řízení s nezávislým dohledem, aby byla zaručena zákonnost žádosti o vydání a aby bylo zajištěno, že budou v dožadujícím státě plně zaručena práva podezřelého na spravedlivý proces;
4. odsuzuje omezení základních práv a svobod ze strany rwandských orgánů a svévolné využívání vyšetřovací vazby k potlačování nesouhlasu, aniž by byly panu Rusesabaginovi poskytnuty minimální záruky spravedlivého procesu a byl mu umožněn pravidelný kontakt s rodinou;
5. vyzývá rwandské orgány, aby poskytly úplné a podložené informace o tom, jak byl pan Rusesabagina zadržen a převezen do Kigali; žádá nezávislé, transparentní a důvěryhodné mezinárodní vyšetření převozu a zatčení pana Rusesabaginy;
6. vyjadřuje hluboké znepokojení nad porušováním práv pana Rusesabaginy; naléhavě vyzývá rwandské orgány, aby panu Rusesabaginovi umožnily spravedlivé a veřejné slyšení před příslušným nezávislým a nestranným soudem uplatňujícím mezinárodní lidskoprávní normy; připomíná rwandské vládě, že je její povinností zaručit základní práva včetně přístupu ke spravedlnosti a práva na řádný proces, jak vyplývá z Africké charty a dalších mezinárodních a regionálních lidskoprávních nástrojů, mimo jiné Dohody z Cotonou, a zvláště článků 8 a 96 této dohody; vyzývá rwandské soudnictví, aby panu Rusesabaginovi urychleně zajistilo spravedlivé odvolací řízení, které bude splňovat normy stanovené rwandskými a mezinárodními právními předpisy;
7. žádá, aby byly panu Rusesabaginovi umožněny důvěrné konzultace s právním zástupcem dle jeho volby a pravidelný a bezpečný kontakt s rodinou; připomíná rwandským orgánům, že pan Rusesabagina má právo na plný přístup ke své obžalobě, spisu a dalším dokumentům, aby mohl napadnout zákonnost svého zatčení; připomíná právní zásadu presumpce nevinny;
8. vyjadřuje vážné obavy o zdravotní stav pana Rusesabaginy, zejména s ohledem na to, že případná nákaza onemocněním COVID-19 může vážně ohrozit jeho život; vyzývá rwandskou vládu, aby za všech okolností zaručila fyzickou integritu a duševní pohodu pana Rusesabaginy a umožnila mu užívat jeho obvyklé léky; vyzývá rwandskou vládu, aby v souladu s požadavkem belgické ministryně zahraničních věcí ze dne 4. února 2021 umožnila sledování jeho zdravotního stavu lékařem v Belgii; dále vyzývá rwandskou vládu, aby zajistila odpovídající zdravotní péči pro všechny vězně;
9. odsuzuje politicky motivované soudní procesy, soudní stíhání politických oponentů a předjímání výsledku soudních řízení; naléhavě vyzývá rwandské orgány, aby zajistily oddělení správních, legislativních a soudních pravomocí, a zejména nezávislost soudnictví; vyzývá Rwandu, aby otevřela svou politickou sféru a zlepšila dodržování lidských práv; očekává, že Rwanda provede doporučení všeobecného pravidelného přezkumu vydaná Radou pro lidská práva dne 25. ledna 2021 v Ženevě;
10. vyzývá rwandskou vládu, aby respektovala a plně podporovala právo protestovat, právo na svobodu projevu a právo na svobodu shromažďování a aby se nesnažila tato práva omezovat;
11. vyzývá rwandskou vládu, aby ratifikovala Mezinárodní úmluvu na ochranu všech osob před nuceným zmizením a Římský statut a stala se členským státem Mezinárodního trestního soudu; naléhavě vyzývá Rwandu, aby umožnila obnovení návštěv podvýboru OSN pro předcházení mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání; vyzývá rwandské orgány, aby urychleně přepracovaly své prohlášení, které umožňuje fyzickým osobám a nevládním organizacím předkládat stížnosti Africkému soudu pro lidská práva a práva národů, a aby toto prohlášení znovu uvedly v platnost;
12. vyzývá Evropskou unii, aby neprodleně přijala opatření s cílem zajistit vyšetření zákonnosti zatčení a soudního řízení s panem Rusesabaginou a s cílem zaručit jeho práva jako občana EU ve všech fázích tohoto procesu; vyzývá delegaci EU ve Rwandě a diplomatická zastoupení členských států, zejména Velvyslanectví Belgie ve Rwandě, aby sledovaly soudní proces s panem Rusesabaginou, navštívily pana Rusesabaginu ve vězení a upozorňovaly na jeho případ při jednáních s rwandskými orgány;

Čtvrtek 11. února 2021

13. vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost, Komisi a zvláštního zástupce EU pro lidská práva, aby posílili dialog s Rwandou na nejvyšší úrovni v oblasti lidských práv s cílem zajistit, aby tato země dodržovala své dvoustranné a mezinárodní závazky; zdůrazňuje, že v rámci mezinárodní rozvojové pomoci poskytované Rwandě je nutné klást mnohem větší důraz na otázky lidských práv, právního státu a transparentní a vstřícné správy věcí veřejných;

14. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Evropské komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, členským státům EU, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vysoké komisařce OSN pro lidská práva, generálnímu tajemníkovi OSN, orgánům Africké unie, Východoafrickému společenství, Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT-EU, Panafrickému parlamentu, obhájcem Paula Rusesabaginy a prezidentovi a parlamentu Rwandy.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0056

Situace v oblasti lidských práv v Kazachstánu**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o situaci v oblasti lidských práv v Kazachstánu (2021/2544(RSP))**

(2021/C 465/15)

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o situaci v oblasti lidských práv v Kazachstánu ⁽¹⁾ a na svá předchozí usnesení o Kazachstánu, včetně usnesení ze dne 18. dubna 2013 ⁽²⁾, 15. března 2012 ⁽³⁾ a 17. září 2009 ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na posílenou dohodu o partnerství a spolupráci (EPCA) mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na straně jedné a Republikou Kazachstán na straně druhé, která byla podepsána dne 21. prosince 2015 v Astaně a v plném rozsahu vstoupila v platnost dne 1. března 2020 poté, co ji ratifikovaly všechny členské státy,
 - s ohledem závěry Rady ze dne 17. června 2019 o nové strategii EU pro Střední Asii,
 - s ohledem na zprávu o Kazachstánu uvedené ve výroční zprávě EU o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2019,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a na Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
 - s ohledem na 17. zasedání Rady pro spolupráci EU-Kazachstán, které se konalo dne 20. ledna 2020, na 12. zasedání dialogu mezi EU a Kazachstánem o lidských právech, které se konalo ve dnech 26. a 27. listopadu 2020, a na 18. zasedání Výboru pro spolupráci EU-Kazachstán, které se konalo dne 25. září 2020,
 - s ohledem na všeobecný pravidelný přezkum Kazachstánu, který Rada OSN pro lidská práva provedla dne 12. března 2020,
 - s ohledem na Druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech,
 - s ohledem na prohlášení mluvčí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) ze dne 1. února 2021 o rostoucím tlaku na nevládní organizace v oblasti lidských práv působící v Kazachstánu, ze dne 11. ledna 2021 o parlamentních volbách v Kazachstánu a ze dne 7. ledna 2021 o opatřeních ke zrušení trestu smrti,
 - s ohledem na prohlášení Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) o jejích předběžných zjištěních a závěrech týkajících se voleb v Kazachstánu konaným dne 10. ledna 2021,
 - s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že v posledních týdnech bylo zaznamenáno znepokojivé zhoršení celkové situace v oblasti lidských práv a zásahy proti organizacím občanské společnosti v Kazachstánu, přičemž byla zavedena přísná omezení práva na svobodu projevu, pokojné shromažďování a sdružování; vzhledem k tomu, že organizace občanské společnosti a lidskoprávní organizace působící v Kazachstánu jsou vystaveny rostoucímu tlaku a postihům ze strany orgánů země, což brzdí reformní úsilí a omezuje zásadní práci občanské společnosti;
- B. vzhledem k tomu, že dne 21. prosince 2015 podepsala Evropská unie a Kazachstán posílenou dohodu o partnerství a spolupráci, která má vytvořit široký rámec pro prohloubený politický dialog, spolupráci v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí a v mnoha dalších oblastech; vzhledem k tomu, že tato dohoda klade velký důraz na demokracii, právní

⁽¹⁾ Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 83.⁽²⁾ Úř. věst. C 45, 5.2.2016, s. 85.⁽³⁾ Úř. věst. C 251 E, 31.8.2013, s. 93.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 224 E, 19.8.2010, s. 30.

Čtvrtek 11. února 2021

stát, lidská práva, základní svobody, udržitelný rozvoj a spolupráci s občanskou společností; vzhledem k tomu, že posílená dohoda o partnerství a spolupráci vstoupila v plném rozsahu v platnost dne 1. března 2020 poté, co ji ratifikovaly všechny členské státy;

- C. vzhledem k tomu, že nová strategie EU pro Střední Asii klade silný důraz na spolupráci EU se Střední Asií v oblasti ochrany a prosazování právního státu, lidských práv a základních svobod, včetně svobody sdružování a projevu, a na vytváření prostředí, které umožňuje fungování občanské společnosti a obránců lidských práv; vzhledem k tomu, že Evropská unie poskytuje Kazachstánu značnou pomoc v souvislosti s onemocněním COVID-19, naposledy prostřednictvím finanční podpory na přepravu více než 8000 kg zdravotnického materiálu Světové zdravotnické organizace (WHO) dne 29. ledna 2021;
- D. vzhledem k tomu, že ESVČ označila parlamentní volby v Kazachstánu ze dne 10. ledna 2021 za promarněnou příležitost prokázat účinné provádění politických reforem a jejich proces modernizace od posledních voleb, zatímco dlouhodobá doporučení Úřadu OBSE pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) týkající se několika otázek, zůstávají nevyřešená, a to včetně otázek týkajících se základních svobod, nestrannosti správy voleb, způsobilosti volit a kandidovat ve volbách, registrace voličů, sdělovacích prostředků a zveřejňování volebních výsledků; vzhledem k tomu, že podle předběžných zjištění OBSE/ODIHR a Parlamentního shromáždění OBSE právní rámec Kazachstánu dosud neumožňuje uspořádání voleb v souladu s mezinárodními standardy;
- E. vzhledem k tomu, že systémové nedostatky v souvislosti s dodržováním svobody sdružování, shromažďování a projevu nadále omezují politické prostředí a nedostatek skutečné politické soutěže a politických opozičních skupin, kdy od roku 2013 nebyly registrovány žádné nové strany, neposkytuje voličům žádnou skutečnou volbu; vzhledem k tomu, že demokratické volby jsou základním kamenem pro dosažení politických reforem a budování svobodné a otevřené společnosti;
- F. vzhledem k tomu, že dvě opoziční hnutí, Kőše Partijasy a Demokratická volba Kazachstánu, byla na základě tajných soudních rozhodnutí, která je označila za „extremistické“ organizace, zakázána bez práva na odvolání; vzhledem k tomu, že 17 vedoucích představitelů strany Kőše Partijasy bylo na základě článků 405 a 182 kazašského trestního zákoníku posláno do vyšetřovacích vazebních zařízení a hrozí jim dlouhý trest odnětí svobody; vzhledem k tomu, že vězni, kteří jsou obviněni z podpory Demokratické volby Kazachstánu, si stále odpykávají trest odnětí svobody; vzhledem k tomu, že 26 politických vězňů, včetně Almata Žumagulova, Aseta Abiševa, Kenžebeka Abiševa, Aschata Žeksebajeva, Qajrata Qlyševa, Jerbola Jeschožina, Abaje Begimbetova, Asel' Onlabekqyzyové, Jerkina Sabanšijeva, Žanata Žamalijeva, Diany Baimagambetovovové, Nojana Rachimžanova a Askara Qajyrbeka, se stalo obětí politického stíhání, neboť tato hnutí podporovali;
- G. vzhledem k tomu, že neregistrovaná opoziční Demokratická strana se těchto voleb nemohla zúčastnit, neboť orgány jí dne 22. února 2020 zabránily uspořádat její ustavující sjezd v Almaty; vzhledem k tomu, že bez takového sjezdu není možné, aby se strana zaregistrovala; vzhledem k tomu, že členové Demokratické strany čelili tlaku ze strany orgánů, neboť někteří byli zatčeni za údajné porušení správních předpisů a jiným bylo zabráněno, aby se na místo konání sjezdu dostavili;
- H. vzhledem k tomu, že během volební kampaně a v den voleb se kazašské orgány pokusily zpřísnit kontrolu cenzury na internetu opakovaným blokováním internetu a nucením občanů k tomu, aby si nainstalovali „národní bezpečnostní certifikát“, který umožňuje zachycování šifrovaného internetového provozu; vzhledem k tomu, že se zvyšuje kontrola státu nad internetem, včetně pokusů o omezení toku informací prostřednictvím cenzury a kontroly internetu a odpojování internetu a i nadále platného požadavku, aby si občané nainstalovali „národní bezpečnostní certifikát“, který umožňuje zachycování internetového provozu uživatelů internetu;
- I. vzhledem k tomu, že v průběhu kampaně docházelo k masovému zatýkání; vzhledem k tomu, že orgány v den voleb nezákonně zadržely 350 pokojných protestujících v 10 různých městech; vzhledem k tomu, že kazašské orgány běžně brání pořádání pokojných protestů kritických vůči vládní politice; vzhledem k tomu, že v zákoně o pokojném shromažďování a novele zákona o politických stranách a zákona o volbách, které byly přijaty v květnu 2020, nejsou dodržena základní práva občanů Kazachstánu;

Čtvrtek 11. února 2021

- J. vzhledem k tomu, že se ve zprávě omezené volební pozorovatelské mise ODIHR uvádí, že zatímco kazašské orgány bránily nezávislým pozorovatelům v činnosti a omezovaly ji, mohli provládní pozorovatelé volby nerušeně sledovat; vzhledem k tomu, že lidskoprávní nevládní organizace informovaly o tom, že značný počet nezávislých pozorovatelů parlamentních voleb, které se konaly dne 10. ledna 2021, byl vystaven zastrašování, správnímu zatýkání a ukládání pokut;
- K. vzhledem k tomu, že prostředí sdělovacích prostředků v Kazachstánu vévodí státem vlastněné nebo státem dotované sdělovací prostředky; vzhledem k tomu, že od ledna do července 2020 bylo fyzicky napadeno 7 novinářů a zadrženo 21 novinářů, blogerů a aktivistů, z nichž sedm právě během zpravodajství; vzhledem k tomu, že kazašské orgány v roce 2020 zahájily 38 případů trestního stíhání novinářů z údajného páchaní trestných činů, jako je šíření nepravdivých informací a podněcování k protestům; vzhledem k tomu, že v roce 2016 byla zakázána činnost všech hlavních celostátních opozičních deníků a že nezávislí novináři stále čelí pronásledování; vzhledem k tomu, že orgány podaly trestní oznámení proti šéfredaktorovi nezávislého deníku *Uralskaja Nedelja* Lukpanovi Achmedjarovi za to, že informoval o korupčním jednání místní elity, a že fyzicky napadaly a několikrát zadržely novinářku kazašské služby RFE/RL Saniju Tojkenovou za to, že informovala o pokojných shromážděních a parlamentních volbách v roce 2021;
- L. vzhledem k tomu, že od února do listopadu 2020 došlo poté, co byli za svou opoziční činnost neustále politicky pronásledováni, k vraždě pěti opozičních aktivistů nebo k jejich úmrtí za nevyjasněných okolností, jmenovitě blogera a oběti mučení Dulata Agadila, jeho 17letého syna Žanbolata Agadila, který byl klíčovým svědkem svévolného zatčení svého otce, Amanbike Chajrullaové, Serika Orazova a Garifully Jembergenova; vzhledem k tomu, že kazašské orgány nezajistily důkladné a transparentní vyšetřování jejich smrti; vzhledem k tomu, že je nanejvýš důležité dostat odpovědné osoby, které tyto zločiny nařídily a spáchaly, před soud a zajistit, aby přestaly pronásledovat aktivisty z řad občanské společnosti a rodinné příslušníky, kteří hledají pravdu týkající se obětí; vzhledem k tomu, že kazašské orgány ostře zakročily proti nejméně 200 aktivistům, kteří se účastnili vzpomínkové akce na počest Dulata Agadila nebo kteří organizovali finanční sbírku pro jeho rodinu a rodiny dalších politických vězňů; vzhledem k tomu, že z „extremismu“ bylo obviněno 57 z nich, včetně Dametkan Aspandijarovové, matky tří dětí, která je v současnosti v domácím vězení a které za organizování finanční sbírky na podporu rodiny Dulata Agadila hrozí podle obvinění z extremismu až 12 let odnětí svobody;
- M. vzhledem ke značnému rozšíření mučení a špatného zacházení s vězni v kazašských věznicích a k tomu, že organizace Koalice proti mučení nahlašuje každý rok nejméně 200 případů mučení; vzhledem k tomu, že se pachatelé těchto činů těší beztrestnosti, zatímco obráncyně lidských práv Jelena Semjonovová byla vedoucími vězeňských komplexů obviněna z toho, že na sociálních médiích informovala o používání mučení v rámci kazašského vězeňského systému;
- N. vzhledem k tomu, že navzdory výzvam zvláštní zpravodajky OSN⁽⁵⁾, Parlamentního shromáždění Rady Evropy a Evropské unie zneužívají kazašské orgány nejasně formulované, příliš široké zákony proti extremismu k pronásledování opozice a obránců lidských práv; vzhledem k tomu, že po schválení tohoto zákona došlo ode dne 22. října 2020, kdy státní orgány vyhlásily den voleb, ke zdvojnásobení počtu politicky motivovaných trestných činů, který tak dosáhl 99, přičemž jde zejména o obvinění z „extremismu“; vzhledem k tomu, že 69 z nich hrozí okamžité zatčení, jako v případě aktivistky Gulžipy Džaukerovové, a že 11 aktivistů bylo na základě vykonstruovaného obvinění z „extremismu“ odsouzeno k domácímu vězení;
- O. vzhledem k tomu, že nedávno dostalo vysokou pokutu několik nezávislých lidskoprávních nevládních organizací, včetně organizace ECHO, Erkindik qanaty (Křídla svobody), Kazašského mezinárodního úřadu pro problematiku lidských práv a právního státu a Mezinárodní právní iniciativy, kterým bylo na základě nejasných zákonných důvodů nařízeno, aby dne 25. ledna 2020 pozastavily až na tři měsíce svou činnost; vzhledem k tomu, že v rámci odpлаты za kontrolní činnost kazašské orgány pronásledují či dokonce trestně stíhají obránce lidských práv, včetně Šolpan Džanzakovové, Anny Šukejevové, Rajgul' Sadyrbajevové, Ajžan Ismakovové, Danijara Chajsenova, Altynaj Tuksikovové, Dany Žanajové, Nazym Serikpekovové, Almy Nuruševové, Abajbeka Sultanova, Zuchry Narimanovové, Ulbolsyn Turdijevové, Aliji Žakupovové, Rozy Musajevové a Barlyqa Mendygazijeva; vzhledem k tomu, že mezi říjnem a listopadem 2020 bylo nejméně 15 organizacím oznámeno, že tím, že údajně orgány řádně neinformovaly o finančních prostředcích získaných ze zahraničí, porušily článek 460-1 správního řádu;

(5) Zvláštní zpravodajka OSN pro podporu a ochranu lidských práv a základních svobod v rámci boje proti terorismu.

Čtvrtek 11. února 2021

- P. vzhledem k tomu, že v roce 2020 bylo za uplatňování svobody náboženského vyznání a přesvědčení odsouzeno 112 osob, tři dobročinné organizace a jedna komerční společnost;
- Q. vzhledem k tomu, že v Kazachstánu převládá mezi vládoucí elitou rozsáhlá korupce, jak dokládá umístění této země na 94. místě na indexu vnímání korupce organizace Transparency International a to, že brání uplatňování lidských práv, sociální spravedlnosti a sociálně-ekonomickému rozvoji;
- R. vzhledem k tomu, že uprostřed pandemie COVID-19 vláda zneužila pandemická omezení jako záminku k větším politickým represím vůči občanské společnosti, lidskoprávním aktivistům, opozičním hlasům a zdravotnickým pracovníkům, kteří kritizují vládu za to, že se jí nepodařilo šíření tohoto onemocnění zastavit;
- S. vzhledem k tomu, že dne 21. ledna 2021 byli dva etničtí Kazaši, Murager Alimuly a Qajša Aqanqyzyová, kteří utekli z Číny z obav před uvězněním v koncentračním táboře, následně zbiti a pobodáni neznámými útočníky, a že je proto nutné věnovat neustálému etnickému napětí v jižních regionech Kazachstánu dostatečnou pozornost; vzhledem k tomu, že v Kazachstánu i nadále dochází k etnickým střetům, zejména na jihu země, kde v únoru 2020 vedly potyčky mezi Kazachy a etnickými Dungany ke smrti 11 osob, desítkám zraněných a vyhnání více než 23 000 osob, převážně Dunganů, z domova;
- T. vzhledem k tomu, že kazašské orgány zneužily systém mezinárodní spolupráce v trestních věcech, včetně červených oznámení Interpolu a systému vzájemné právní pomoci v trestních věcech, k trestnímu stíhání politické běženkyně v Belgii, právničky a obrádkyně lidských práv Botagoz Džardemaliové, a k zabavení jejích dokumentů; vzhledem k tomu, že dne 29. září 2020 francouzský Národní soud pro problematiku azylu poskytl politický azyl zakladateli opozičního hnutí Demokratická volba Kazachstánu Muchtaru Abljazovovi, kterého kazašský soud odsoudil v nepřítomnosti k doživotnímu vězení, čímž porušil jeho právo na obhajobu, a že upozornil na systémovou politickou povahu kazašského represivního aparátu a jeho zneužívání v občanskoprávních a trestněprávních řízeních;
- U. vzhledem k tomu, že se kazašské orgány i nadále zaměřují na nezávislé odbory a odborářské aktivisty; vzhledem k tomu, že v roce 2020 byl novelizován zákon o odborech, přičemž z něj byl odstraněn požadavek na členství v odborech a na dvoustupňovou registraci; vzhledem k tomu, že nehledě na tuto novelizaci vedení města Šymkent ukončilo soudní řízení proti Průmyslovým odborům pracovníků v oblasti paliv a energetiky (ITUFEW), které se zakládalo na nepodložených obviněních či ustanoveních, která už neplatí nebo se na tyto odbory nevztahují;
- V. vzhledem k tomu, že rovnost mezi muži a ženami je v Kazachstánu i nadále problémem; vzhledem ke zprávám nevládních organizací o nedostatečném nahlašování případů násilí vůči ženám a o nízké míře trestního stíhání těchto případů i případů sexuálního obtěžování; vzhledem k tomu, že podle OSN vznikla v důsledku onemocnění COVID-19 nová překážka, která brání dívkám v získání rovného přístupu k informacím a vzdělávání; vzhledem k tomu, že oběti nemají dostatečnou ochranu a že pracovníci soudů, příslušníci policie a poskytovatelé služeb nejsou proškoleni v tom, jak zjišťovat případy násilí vůči ženám, jak jim zabránit a jak na ně reagovat;
- W. vzhledem k tomu, že osoby LGBTI v Kazachstánu stále čelí problémům v právní oblasti a diskriminaci; vzhledem k tomu, že v červnu 2020 přijal kazašský parlament diskriminační novelu zákona o zdraví, který upravuje zdravotní péči o transgenderové lidi; vzhledem k tomu, že postup při změně genderové identity je v Kazachstánu i nadále invazivní a ponižující;
1. naléhavě vyzývá vládu Kazachstánu, aby jednala v souladu se svými mezinárodními povinnostmi a dodržovala lidská práva a základní svobody, které jsou zakotveny v článku 1, 4, 5 a 235 posílené dohody o partnerství a spolupráci; vyzývá kazašské orgány, aby dodržovaly mezinárodní normy, pokud jde o dodržování právního rámce pro konání voleb, a řídily se doporučeními mise ODIHR LEOM, včetně doporučení týkajících se ústavně zaručených základních svobod, účasti na životě občanské společnosti, politického pluralismu, nestrannosti volební administrativy, možnosti volit a být volen, registrace voličů, sdělovacích prostředků a zveřejňování výsledků voleb;
2. vyzývá vládu Kazachstánu, aby stáhla politicky motivovaná obvinění a ukončila veškeré formy svévolného zadržování, odvetných opatření a pronásledování namířené proti aktivistům v oblasti lidských práv, náboženským organizacím, organizacím občanské společnosti, odborům, novinářům a opozičním politickým hnutím a aby umožnila občanům svobodně vyjadřovat své politické, náboženské a jiné názory; vyzývá kazašskou vládu, aby novelizovala zákon o pokojném shromažďování, tak aby byla tato svoboda zaručena;

Čtvrtek 11. února 2021

3. naléhavě vyzývá vládu Kazachstánu, aby okamžitě propustila všechny politické vězně, zejména Almata Žumagulova, Arona Atabeka, Nurgul Kaluovu, Saltanat Qusmanqyzyovou, Daryna Chasenova, Ulasbeka Achmetova, Kenžebeka Abiševa, Jeržana Jelšibajeva, Aseta Abiševa, Igora Čuprinu, Ruslana Ginatullina, Aschata Žeksebajeva, Qajrata Qlyševa, Jerbola Jeschožina, Abaje Begimbetova, Asef Onlabekqyzyovou, Jerkina Sabanšijeva, Žanata Žamalijeva, Dianu Bajmagambetovovou, Nojana Rachimžanova a Askara Qajyrbeka, a neprodleně zrušila veškerá opatření v rámci předběžného zadržení a domácího vězení a omezení svobody uvalená na aktivisty z řad občanské společnosti a opozice, uživatelů sociálních médií a pokojných demonstrantů; vyzývá vládu Kazachstánu, aby v souladu s doporučeními pracovní skupiny OSN pro svévolné zadržování a Výboru OSN pro lidská práva prošetřila případy bývalých politických vězňů a obětí mučení Iskandera Jerimbetova, Maxe Bokajeva a Muchtara Žakiševa a poskytla jim odškodnění;

4. vítá kroky, které přijala vláda Kazachstánu k ukončení politicky motivovaných případů vedených proti obráncům lidských práv Danijaru Chajsenovovi a Abajbeku Sultanovovi, je však znepokojen tím, že proti Abajbeku Sultanovovi bylo na základě vykonstruovaného obvinění z „extremismu“ zahájeno nové trestní stíhání; vyzývá vládu Kazachstánu, aby zrušila veškerá politicky motivovaná obvinění proti filantropovi Barlyqu Mendygazijevovi a ukončila politicky motivované pronásledování jeho rodinných příslušníků a bývalých spolupracovníků;

5. odsuzuje zneužívání protixtremistických zákonů proti podporovatelům pokojných opozičních hnutí Demokratická volba Kazachstánu (DCK) a Köše Partijasy (Strana ulice) a naléhavě vyzývá kazašské orgány, aby umožnily politickou pluralitu a politickou soutěž; naléhavě vyzývá vládu Kazachstánu, aby se řídila doporučeními Evropského parlamentu, zvláště zpravodajky OSN pro podporu a ochranu lidských práv a základních svobod v rámci boje proti terorismu a Parlamentního shromáždění Rady Evropy, v nichž se odsuzuje svévolné uplatňování zákonů proti extremismu;

6. vyzývá Kazachstán, aby uskutečnil reformy, jejichž cílem bude větší modernizace země a upevnění její demokracie a stability, aby zvýšil úsilí o zreformování politického systému země za účelem rozvoje parlamentarismu a systému více politických stran a zajistil větší zapojení občanské společnosti; konstatuje, že byla zřízena Nejvyšší rada pro reformy, a bere na vědomí skutečnost, že kazašské orgány ohlásily novou fázi reformem, které se týkají zejména prosazování práva, soudnictví a prvořadého důrazu na lidská práva; zdůrazňuje, že je důležité pokračovat v tomto procesu a mimoto provést i změny ve volebním zákoně a plně uplatňovat doporučení OBSE/ODIHR;

7. vyzývá kazašské orgány, aby přestaly používat trestní zákoník způsobem namířeným proti aktivistům, bloggerům, novinářům a dalším osobám v případech, kdy tito lidé uplatňují své právo na svobodu projevu;

8. vítá rozhodnutí kazašských orgánů, které bylo oznámeno dne 3. února 2021 a podle něhož mají být zrušeny pokuty a nevládním organizacím má být povoleno pokračovat v činnosti; vyzývá k tomu, aby byl zrušen tříletý zákaz činnosti aktivisty Makse Bokajeva a bylo mu povoleno pokračovat v jeho práci zásadního významu; vyzývá kazašské orgány, aby přestaly zneužívat systémy účetního výkaznictví k nátlaku na lidskoprávní skupiny, aby stáhly neodůvodněná obvinění ze správních deliktů vznesená vůči těmto skupinám za údajné porušování předpisů v oblasti výkaznictví, aby harmonizovaly právní předpisy a postupy týkající se vykazování zahraničních příjmů s mezinárodními standardy, a to včetně zrušení článků 460-1 a 460-2 zákona o správních deliktech, a aby místo toho chránily a umožňovaly důležitou práci občanské společnosti;

9. opět opakuje své pevné přesvědčení o tom, že perzekuce nezávislých nevládních organizací prostřednictvím bezdůvodných daňových kontrol a obtěžování obránců lidských práv a lidskoprávních hnutí, jako je Bostandyq Kz, Femina Virtute, Veritas, 405 a Elim-ai, a aktivistů občanské společnosti prostřednictvím zadržení na základě správních předpisů, pokut a trestních stíhání nejen brání snahám o reformy, o něž se orgány již pokoušejí, ale poškozuje také mezinárodní pověst Kazachstánu;

10. lituje znepokojivého stavu svobody médií v této zemi a vyzývá kazašskou vládu, aby zajistila svobodné a bezpečné prostředí pro nezávislé novináře;

11. naléhavě vybízí kazašskou vládu, aby nezávislým odborům umožnila registraci a fungování bez jakýchkoli zásahů a obtěžování v souladu s mezinárodními pracovními normami, jež Kazachstán ratifikoval; hluboce lituje šestiměsíčního pozastavení činnosti Průmyslových odborů pracovníků v oblasti paliv a energetiky (ITUFEW), o němž dne 5. února 2021

Čtvrtek 11. února 2021

rozhodl Specializovaný mezioblastní hospodářský soud v Šymkentu, jelikož se údajně nezaregistrovala v souladu se zákonem o odborech; vybízí vládu Kazachstánu, aby zákon o odborech smysluplně uplatňovala v jeho platném znění z května 2020;

12. se znepokojením si všímá nového návrhu zákona o charitativních organizacích, který organizacím občanské společnosti předepisuje dodatečná regulační opatření a přímo odporuje logice a osvědčeným postupům charitativní činnosti, a všímá si rovněž nedávné iniciativy, jejímž záměrem je vytvořit pod záštitou vlády sdružení dárcovských organizací, u něhož hrozí zneužití ke kontrole těchto organizací, jež by vedla k dalšímu omezení jejich nezávislosti a odpovědnosti za prováděnou činnost;

13. konstatuje, že od roku 2008, kdy Kazachstán ratifikoval Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, došlo v této zemi k významnému zlepšení zákonů týkajících se stíhání případů obchodování s lidmi a ochrany jeho obětí; potvrzuje však, že má-li Kazachstán odstranit obchodování s lidmi, musí vyřešit ještě několik problémů, jak pokud jde o podporu obětí, tak i pokud jde o stíhání osob, které je zneužívají;

14. vyzývá orgány, aby potíraly všechny formy násilí páchaného na ženách, a to včetně zajištění účinných a přístupných kanálů pro oznamování a ochranných opatření, která budou citlivá k potřebám obětí a zaručí důvěrnost; naléhavě vyzývá k ukončení beztrestnosti a k přijetí opatření, která zajistí odpovídající trestní sankce pro pachatele, včetně pachatelů domácího násilí; naléhavě vybízí kazašské orgány, aby kriminalizovaly domácí násilí jakožto samostatný delikt a zajistily trestní sankce pro jeho pachatele; vyzývá kazašské orgány, aby azylové domy a služby pro oběti domácího násilí považovaly za „základní služby“ a aby všem ženám a dívkám umožnily přístup k těmto domům a službám, a to i v době koronavirové krize; naléhavě vyzývá Kazachstán, aby podepsal a ratifikoval Istanbulskou úmluvu;

15. trvá na tom, že práva LGBTI komunity musí být plně dodržována; vyzývá kazašskou vládu, aby zaručila zásadu zákazu diskriminace komunity LGBTI, a to i tím, že ze zákona zakáže diskriminaci na základě genderové identity nebo sexuální orientace; vyzývá k pořádání náležitých školení pro pracovníky soudů a policie a poskytovatele služeb, díky nimž by bylo zajištěno, že se členům LGBTI komunity dostane náležité péče a ochrany;

16. naléhavě vybízí kazašskou vládu, aby zajistila bezpečnost etnických Kazachů a členů dalších menšinových skupin, kteří uprchli z čínských koncentračních táborů, a mimo jiné přiznala Muragerovi Alimulymu a Qajše Aqanqyzyové trvalý status uprchlíka a aby věnovala dostatečnou pozornost neustálému etnickému napětí v jižních regionech;

17. varuje kazašské orgány před zneužíváním mechanismů justiční spolupráce, např. systému červených oznámení používaného Interpolem a žádostí o vzájemnou právní pomoc, k pronásledování oponentů režimu v zahraničí a k získání přístupu k důvěrným informacím;

18. vítá skutečnost, že Kazachstán v rámci ratifikace druhého opčního protokolu k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech zrušil dne 2. ledna 2021 trest smrti za všechny trestné činy a stal se tak 88. smluvní stranou tohoto paktu; naléhavě vyzývá kazašskou vládu, aby splnila své sliby nulové tolerance mučení a zajistila úplné prošetření všech případů údajného mučení a vydání viníků spravedlnosti;

19. naléhavě vyzývá kazašskou vládu, aby z věznic vymýtila mučení a špatné zacházení, dodržovala práva vězňů a zajistila jim řádné životní podmínky a hygienické a bezpečné prostředí v souvislosti s řešením rizik, která s sebou nese onemocnění COVID-19;

20. vyzývá Kazachstán, aby zavedl náležité záruky ochrany osobních údajů, zpřísnil právní předpisy týkající se ochrany údajů, omezil používání technologií invazivního digitálního dohledu a zavedl regulační rámec, který v souladu s lidskými právy jasně zakáže svévolný a nezákonný digitální dohled, včetně rozpoznávání obličejů;

21. vyzývá EU a její členské státy, aby mimo jiné na summitech a jiných setkáních na vysoké úrovni, na mnohostranných fórech a prostřednictvím místních zástupců důrazně podporovaly občanskou společnost, přijaly další opatření za účelem podpory kazašské občanské společnosti prostřednictvím Komise, včetně rozšíření systémů finančních grantů na organizace občanské společnosti, které v Kazachstánu podporují lidská práva, demokratické hodnoty, právní stát a základní svobody, především na obránce lidských práv, a aby prohloubily mezilidské kontakty s občany Kazachstánu; zdůrazňuje, že účelem finanční pomoci poskytované Kazachstánu by měla být podpora občanské společnosti a obětí politického pronásledování, nikoli podpora autoritářského režimu;

Čtvrtek 11. února 2021

22. vyzývá delegaci EU v Kazachstánu, aby rozvinula své kontakty s místními členy občanské společnosti tak, že se s nimi bude pravidelně setkávat a jejich doporučení bude předkládat na oficiálních schůzkách s úředníky kazašské vlády;
23. naléhavě vybízí delegaci EU v Kazachstánu, aby sledovala pokračující porušování lidských práv a veřejně se vyslovila k otázce těchto porušování, aby svou přítomností na soudních procesech s kritiky vlády a obránci lidských práv a žádostmi o návštěvy ve vězení pomáhala obětem politického pronásledování a vězněným aktivistům a aby rychle a odhodlaně reagovala na jakékoli jednání, jež porušuje zásady právního státu, demokracii a lidská práva;
24. připomíná nedávno schválený globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv, který EU umožňuje zaměřit se na pachatele závažných porušení lidských práv na celém světě a díky němuž by se v případě Kazachstánu bylo možné zaměřit na jednotlivce, subjekty a orgány zapojené do rozšířeného a systematického porušování lidských práv nebo spojené s těmito případy; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a členské státy, aby zvážili uvalení cílených sankcí na jednotlivce odpovědné za porušování lidských práv;
25. požaduje, aby lidská práva byla pro EU při jejím působení ve Střední Asii na prvním místě; zdůrazňuje, že hlubší politické a ekonomické vztahy s EU, o nichž se hovoří v posílené dohodě o partnerství a spolupráci, musejí být založeny na společných hodnotách a musejí odpovídat aktivní a konkrétní angažovanosti Kazachstánu v uskutečňování demokratických reforem vyplývajících z jeho mezinárodních povinností a závazků;
26. vyzývá Komisi a místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby ve světle nedávných událostí a výsledku přezkumu obchodní politiky komplexním způsobem přezkoumali posílenou dohodu o partnerství a spolupráci;
27. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro Střední Asii, vládám a parlamentům členských států a prezidentovi, vládě a parlamentu Kazachstánu.
-

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0057

Politická situace v Ugandě

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o politické situaci v Ugandě (2021/2545(RSP))

(2021/C 465/16)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Ugandě,
- s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 20. ledna 2021, které jménem Evropské unie vydal k volbám v Ugandě,
- s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie ze dne 12. ledna 2021 o nadcházejících všeobecných volbách v Ugandě,
- s ohledem na připomínky velvyslance EU Attilia Pacificiho ze dne 12. ledna 2021 o zmrazení bankovních účtů nevládních organizací,
- s ohledem na společné místní prohlášení delegací Evropské unie v Ugandě a diplomatické mise Rakouska, Belgie, Dánska, Francie, Německa, Irska, Itálie, Nizozemska, Švédska, Islandu a Norska v Ugandě ze dne 26. listopadu 2020 o nedávných násilnostech souvisejících s volbami v Ugandě,
- s ohledem informační sdělení pro tisk o Ugandě, které dne 8. ledna 2021 vydal mluvčí vysoké komisařky OSN pro lidská práva,
- s ohledem na prohlášení odborníků OSN na lidská práva ze dne 29. prosince 2020 nazvané „Uganda: odborníci OSN jsou vážně znepokojeni zásahy v souvislosti s volbami“,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv ze dne 10. prosince 1948, jíž je Uganda signatářem,
- s ohledem na Mezinárodní úmluvu o občanských a politických právech ze dne 16. prosince 1966, kterou Uganda ratifikovala dne 21. června 1995,
- s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů ze dne 27. června 1981,
- s ohledem na Africkou chartu pro demokracii, volby a správu věcí veřejných ze dne 30. ledna 2007,
- s ohledem na Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ze dne 10. prosince 1984,
- s ohledem na Ústavu Ugandské republiky z roku 1995, která byla novelizována v roce 2005,
- s ohledem na Dohodu o partnerství mezi africkými, karibskými a tichomořskými státy na straně jedné a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsanou dne 23. června 2000 ⁽¹⁾ (dohoda z Cotonou), a zejména na čl. 8 odst. 4 této dohody týkající se nediskriminace,
- s ohledem na společnou strategii EU-Afrika,
- s ohledem na závěrečnou zprávu volební pozorovatelská mise EU do Ugandy ze dne 18. února 2016,
- s ohledem na společné místní prohlášení skupiny Partneri pro demokracii a správu věcí veřejných (PDG) ze dne 23. prosince 2020 o zatčení lidskoprávních aktivistů v Ugandě,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 3.

Čtvrtek 11. února 2021

- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a na cíle udržitelného rozvoje, které jsou její součástí,
 - s ohledem na národní orientační program pro Ugandu v rámci 11. Evropského rozvojového fondu,
 - s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že 14. ledna 2021 volili ugandští voliči prezidenta a poslance parlamentu, avšak tyto volby doprovázely podle dostupných zpráv rozsáhlé nesrovnalosti; vzhledem k tomu, že 16. ledna 2021 vyhlásila volební komise za vítěze voleb prezidenta Yoweriho Museveniho, který je ve funkci už 35 let – a následující funkční období bude už jeho šesté – a který získal 59 % hlasů, a tak porazil hlavního opozičního vůdce Roberta Kyagulanyiho Ssentamu, známého jako „Bobi Wine“, který získal 35 % hlasů; vzhledem k tomu, že výsledky voleb bylo obtížné ověřit, protože volební komise nepostupovala v souladu s předepsaným procesem sčítání hlasů;
- B. vzhledem k tomu, že přípravy na ugandské prezidentské volby v roce 2020 byly poznamenány násilím a že kandidáti opozice, organizace občanské společnosti, obránci lidských práv, volební odborníci a novináři byli při uplatňování svých legitimních práv vystaveni systematickému nátlaku a zastrašování; vzhledem k tomu, že volební proces vážně narušilo nadměrné používání síly ze strany donucovacích a bezpečnostních orgánů;
- C. vzhledem k tomu, že před volbami – od podzimu 2020 – zintenzivnily orgány represe namířené proti politické opozici, přičemž bezpečnostní orgány zatklly klíčové kandidáty opozice: Bobiho Wina, Patricka Oboiho Amuriata a generálporučíka Henryho Tumukundeho, narušovaly jejich volební shromáždění a omezovaly mediální pokrytí voleb;
- D. vzhledem k tomu, že prezidentský kandidát opoziční strany Fórum pro demokratickou změnu Patrick Oboi Amuriat byl před volbami několikrát zatčen, přičemž dne 9. listopadu 2020 byly davy během jedné z jeho kampaní rozptýleny slzným plynem a dne 6. ledna 2021 střílela na jeho konvoj policie;
- E. vzhledem k tomu, že rostoucí militarizace volební kampaně se projevila zejména ve dnech 18. a 19. listopadu 2020, kdy bezpečnostní síly zasahovaly proti demonstrantům, kteří požadovali propuštění tehdy zadržovaného kandidáta na prezidenta Bobiho Wina, což vedlo k tomu, že alespoň 54 demonstrantů v nejméně sedmi okresech v celé zemi zemřelo, stovky byly zatčeny a další zmizeli;
- F. vzhledem k tomu, že po volbách byl opoziční kandidát Bobi Wine de facto umístěn do domácího vězení a jeho dům obklopovaly po dobu 11 dnů bezpečnostní síly;
- G. vzhledem k tomu, že dne 1. února 2021 předložil Bobi Wine žalobu u ugandského vrchního soudu, v níž zpochybnil výsledky voleb a tvrdil, že došlo k rozsáhlým podvodům, včetně zapojení armády do vynášení volebních urn, vhazování hlasovacích lístků za občany a odrazování voličů od vstupu do volebních místností; vzhledem k tomu, že prezident Museveni čelil v souvislosti s posledními čtyřmi volbami napadení u vrchního soudu;
- H. vzhledem k tomu, že dne 7. ledna 2021 podal Bobi Wine žalobu u Mezinárodního trestního soudu, v níž obvinil prezidenta Museveniho a devět dalších vysokých úředníků z opakovaného porušování lidských práv;
- I. vzhledem k tomu, že mise mezinárodních pozorovatelů a volební mise odborníků nebyly během těchto voleb převážně přítomny, neboť je ugandské orgány neakreditovaly, a vzhledem k tomu, že orgány rovněž neprovedly doporučení dřívějších misí; vzhledem k tomu, že EU nabídla vyslání malého týmu volebních pozorovatelů, avšak nabídka byla odmítnuta; vzhledem k tomu, že USA zrušily sledování všeobecných voleb v Ugandě, protože většina jejich žádostí o akreditaci byla zamítnuta; vzhledem k tomu, že závěrečná zpráva volební pozorovatelské mise EU za rok 2016 obsahovala přibližně 30 doporučení a mj. zdůrazňovala, že je zapotřebí mít nezávislejší volební orgán a odstranit nadměrné používání síly ze strany bezpečnostních služeb, ale ugandské orgány neprovedly žádné z nich;
- J. vzhledem k tomu, že vláda před volbami omezila přístup k internetu a začala zavádět daň ze sociálních médií pro uživatele, kteří nakupují internetové údaje; vzhledem k tomu, že se objevily zprávy o tom, že byl před volbami blokován přístup k zprávám online a k platformám sociálních médií; vzhledem k tomu, že přístup k některým stránkám sociálních médií zůstává omezený;

Čtvrtek 11. února 2021

- K. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 byla rovněž využívána jako záminka k represím a nepřiměřeným omezením shromažďování a činností opozice; vzhledem k tomu, že Uganda oznámila přibližně 40 000 případů onemocnění COVID-19; vzhledem k tomu, že vysoká komisařka OSN pro lidská práva vyjádřila znepokojení nad tím, že opatření týkající se onemocnění COVID-19 byla zneužita k omezení politických svobod a politické účasti během volebního procesu; vzhledem k tomu, že dne 26. prosince 2020 pozastavila Uganda kampaň v oblastech, kde se opozice těšila obzvláštní popularitě, jako jsou Mbarara, Kabarole, Luwero, Kasese, Masaka, Wakiso, Jinja, Kalongo, Kazo, Kampala City a Tororo, a odvolávala se při tom na preventivní opatření v souvislosti s onemocněním COVID-19;
- L. vzhledem k tomu, že omezující opatření související s onemocněním COVID-19 se při několika příležitostech zaměřovala na konkrétní skupiny, což vedlo k přemíře násilí a svévolnému zatýkání bez přístupu k obhájci, jak dokládá policejní razie ze dne 29. března 2020 namířená proti nadaci Děti slunce, což je přístřeší pro mladé lidi bez domova, kteří se identifikují jako lesbické, gay, bisexuální nebo transsexuální osoby;
- M. vzhledem k tomu, že v listopadu 2020 Národní úřad pro nevládní organizace svévolně zastavil činnost nově vzniklé organizace občanské společnosti Národní volební hlídka Ugandy, zřízené občany za účelem sledování průběhu voleb; vzhledem k tomu, že ugandský orgán pro finanční zpravodajské informace zmrazil bankovní účty několika organizací občanské společnosti, včetně Ugandského národního fóra nevládních organizací a Ugandské sítě žen (UWONET), a odvolával se při tom na nepodložená obvinění z financování terorismu;
- N. vzhledem k tomu, že v posledních letech se ugandské orgány stále více zaměřují na organizace občanské společnosti, a zejména na ty, které se zabývají lidskými právy a volbami; vzhledem k tomu, že dne 23. prosince 2020 byl Nicholas Opiyo, přední právník v oblasti lidských práv a příjemce Sacharovova stipendia, zatčen spolu se třemi dalšími právníky – Herbertem Dakasim, Anthonym Odurem a Esomu Oburem – a členem Platformy národní jednoty Hamidem Tenywou, na základě obvinění z praní peněz a porušení ústavních záruk Ugandy; vzhledem k tomu, že Nicholas Opiyo byl dne 30. prosince 2020 propuštěn na kauci, ale stále čeká na soud; vzhledem k tomu, že Opiyo uvedená obvinění vehementně popírá a tvrdí, že finanční prostředky byly legálně použity na podporu lidskoprávní činnosti organizace Kapitola čtyři Uganda;
- O. vzhledem k tomu, že stovky podporovatelů Platformy národní jednoty byly během kampaně uneseny bezpečnostními agenty a nejasný počet z nich je stále násilně zadržován nebo pohřešován;
- P. vzhledem k tomu, že dne 2. ledna 2020 nařídil prezident Museveni v dopise ministerstvu financí pozastavení Nástroje pro demokratickou správu; vzhledem k tomu, že tento nástroj financuje většinu nevládních organizací v Ugandě a je podporován řadou členských států, mj. Rakouskem, Norskem, Nizozemskem, Švédskem, Dánskem a Irskem; vzhledem k tomu, že jeho účelem je posilovat demokratizaci, chránit lidská práva, zlepšovat přístup ke spravedlnosti a posilovat odpovědnost; vzhledem k tomu, že provádění důležitých programů financovaných z prostředků EU je výrazně ztíženo;
- Q. vzhledem k tomu, že v prosinci 2020 Sít lidských práv pro novináře – Uganda informovala o více než 100 případech porušení lidských práv novinářů, včetně policejního násilí, k nimž došlo zejména tehdy, když informovali o kampaních politických kandidátů; vzhledem k tomu, že dne 30. prosince 2020 policie uvedla, že o hlasování budou moci informovat pouze „certifikovaní novináři“; vzhledem k tomu, že na konci listopadu 2020 vyhostily orgány tři kanadské novináře; vzhledem k tomu, že Uganda se ve světovém indexu svobody tisku za rok 2020, který vypracovává organizace Reportéři bez hranic, umístila na 125. místě ze 180 zemí;
- R. vzhledem k tomu, že dne 12. prosince 2020 zmrazila vláda na základě obvinění z financování terorismu aktiva čtyř nevládních organizací, které se ve volebních kampaních snažily podněcovat účast žen a mládeže: UWONET, Národní fórum nevládních organizací, Mezinárodní mírové středisko žen a Aliance pro sledování financování voleb;
- S. vzhledem k tomu, že dne 11. ledna 2021 odsoudil Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva „zhoršující se situaci v oblasti lidských práv v Ugandě“ a informoval o četných případech porušování lidských práv, včetně práv na svobodu projevu, pokojné shromažďování a účast, svévolného odpírání života, svévolného zatýkání a zadržování a mučení;

Čtvrtek 11. února 2021

- T. vzhledem k tomu, že volební kampaň a prohlášení prezidenta Museveniho se nesou v duchu stále ostřejší protizápadní rétoriky;
- U. vzhledem k tomu, že Uganda má jednu z nejmladších a nejrychleji rostoucích populací na světě a že mnozí využili svého práva pokojně volit; vzhledem k tomu, že ugandská národní volební komise nezaregistrovala jeden milion mladých způsobilých voličů s odůvodněním, že postrádá materiální zdroje pro jejich registraci;
- V. vzhledem k tomu, že prostřednictvím 11. Evropského rozvojového fondu poskytuje EU Ugandě 578 milionů EUR na podporu prosazování řádné správy věcí veřejných, zlepšování infrastruktury, zajištění potravin a podporu zemědělství; vzhledem k tomu, že Uganda rovněž dostává 112,2 milionu EUR z nouzového svěrenského fondu EU pro Afriku;
- W. vzhledem k tomu, že bezpečnostní a rozvojová spolupráce mezi Ugandou a EU, USA a dalšími zeměmi probíhá v rámci Mírového sboru Africké unie v Somálsku (AMISOM);
- X. vzhledem k tomu, že Uganda obsadila v indexu lidského rozvoje OSN 159. příčku ze 189 a v indexu vnímání korupce organizace Transparency International se nachází na 137. místě ze 180 zemí;
- Y. vzhledem k tomu, že Uganda má jeden z nejtvrdších zákonů proti homosexualitě na světě, a vzhledem k tomu, že přetrvává diskriminace osob LGBTQ+ a násilí proti nim;
- Z. vzhledem k tomu, že bývalý vůdce milicí a dětský voják Dominic Ongwen z Ugandy byl Mezinárodním trestním soudem shledán vinným z válečných zločinů a zločinů proti lidskosti v přelomovém rozsudku ze dne 4. února 2021, v němž byl usvědčen z 61 jednotlivých obvinění, mj. z vraždy, znásilnění, sexuálního otroctví, únosu a mučení spáchaných ve funkci velitele Armády božího odporu (LRA), násilné sekty, která vedla krvavou násilnou kampaň v Ugandě a sousedních zemích od poloviny 80. let 20. století až do doby před několika lety;
- vyjadřuje politování nad tím, že volební proces nebyl demokratický a transparentní; odsuzuje nepřiměřené používání síly ze strany policie a ozbrojených sil v prezidentských volbách a jejich rostoucí zasahování do politického procesu; lituje, že bylo nezávislým místním i mezinárodním volebním pozorovatelům zakázáno dohlížet na volby, což znemožnilo, aby byly posuzovány podle mezinárodně uznávaných norem; zdůrazňuje zásadní význam svobodných a spravedlivých voleb, neboť ty jsou předpokladem udržitelného a dlouhodobého rozvoje; v tomto duchu chválí ugandský lid, zejména mladé obyvatelstvo, za odvahu a nadšení pro demokracii, kterou během této volební kampaně prokázal;
 - odsuzuje násilí namířené proti vedoucím představitelům politické opozice v Ugandě, jejich pokračující pronásledování a systematické zásahy proti nim, potlačování občanské společnosti, obránců lidských práv a sdělovacích prostředků a narušování platform sociálních médií a výpadky internetu;
 - vyzývá proto vládu, aby ukončila soustavné využívání smrtící a nadměrné síly ze strany bezpečnostních sil a aby přestala svévolně zatýkat a zadržovat opoziční politiky a stoupence, protestující, obránce lidských práv a novináře a útočit na ně;
 - vyzývá ugandskou vládu, aby zajistila spravedlnost a odpovědnost pro všechny oběti tím, že uskuteční nestranné, důkladné a nezávislé vyšetřování střelby a násilností spáchaných bezpečnostními silami, a zároveň vyzývá ugandské soudy, aby objektivně a nezávisle uplatňovaly stávající legislativní rámec a plně zohledňovaly dostupná fakta a důkazy; vyzývá ugandské orgány, aby okamžitě zahájily nezávislé vyšetřování tragických událostí, k nimž došlo ve dnech 18. a 19. listopadu 2020, kdy po zatčení Bobiho Winea rukou policie zbytečně zemřelo nejméně 54 lidí a stovky dalších byly zraněny, což uznal sám prezident Museveni, a aby pachatele pohnaly k odpovědnosti;
 - zdůrazňuje, že odvolání proti výsledkům voleb a jejich napadení jsou základním prvkem důvěryhodného volebního procesu; očekává, že veškerá napadení voleb a související stížnosti budou nezávisle a transparentně prošetřeny s využitím dostupných ústavních a zákonných právních prostředků;
 - vyzývá vládu, aby okamžitě a bezpodmínečně propustila všechny osoby zatčené a zadržované pouze kvůli účasti na pokojných politických shromážděních nebo kvůli uplatnění jejich práva na svobodu projevu a sdružování, včetně příjemce Sacharovova stipendia Evropského parlamentu za rok 2016 Nicholase Opiya, a aby byli zproštěni všech obvinění;

Čtvrtek 11. února 2021

připomíná ugandské vládě, aby dodržovala svobodu projevu a právo na pokojné a bezpečné sdružování, včetně volného pohybu všech politických aktérů a jejich podporovatelů, a odsuzuje současné zásahy proti občanské společnosti; vyzývá vládu, aby zajistila, že budou v plném rozsahu dodržena práva pana Opiya na řádné a spravedlivé soudní řízení;

7. připomíná ugandským orgánům, že mají povinnost zajišťovat, chránit a podporovat základní práva, včetně civilních a politických práv občanů země, spravedlivé zastoupení bez ohledu na etnický původ, svobodu projevu a svobodu shromažďování, a uznávat klíčovou úlohu, kterou v zemi hrají politická opozice, aktéři občanské společnosti, novináři a sdělovací prostředky; vyzývá orgány, aby zrušily veškerá omezení, která by mohla mít dopad na svobodu pokojného shromažďování, svobodu projevu nebo svobodu sdružování;

8. připomíná ugandské vládě význam svobody projevu a úlohu svobodných a pluralistických sdělovacích prostředků v demokratické společnosti; se znepokojením konstatuje, že novináři, kteří informovali o volbách, běžně čelili zastrašování a násilí; očekává, že ugandské orgány vytvoří prostředí, v němž budou novináři moci nerušeně vykonávat svou práci;

9. vyzývá ugandské orgány, aby zajistily bezpečný a neomezený přístup k internetu pro všechny, včetně přístupu k sociálním médiím a online platformám pro zasílání zpráv, jelikož opačné počínání představuje závažnou překážku pro svobodu informací, včetně svobody sdělovacích prostředků;

10. naléhavě ugandské orgány vyzývá, aby přestaly svévolně pozastavovat činnost občanské společnosti, zatýkat aktivisty občanské společnosti a zmrazovat jejich finanční aktiva; v tomto ohledu co nejdůrazněji odsuzuje snahy o omezení financování občanské společnosti, zejména příkaz prezidenta Museveniho, aby byl pozastaven Nástroj pro demokratickou správu v hodnotě mnoha milionů EUR, což je společný fond koordinovaný EU a vnitrostátními rozvojovými partnery na podporu skupin usilujících o podporu lidských práv, prohloubení demokracie a zlepšení odpovědnosti v Ugandě;

11. očekává, že ugandská vláda okamžitě přestane zneužívat pandemii onemocnění COVID-19 jako záminku k přijímání zákonů a politik, které jsou v rozporu s mezinárodním právem, a k odklonu od záruk v oblasti lidských práv, včetně neoprávněného omezování svobody pokojného shromažďování a svobody projevu, jež cílí zejména na osoby LGBTQ+; naléhavě vyzývá ugandské orgány, aby dodržovaly práva a důstojnost obyvatel země a aby své pravomoci přijímat nouzová opatření důsledně uplatňovaly pouze na ochranu veřejného zdraví;

12. důrazně kritizuje přísné ugandské zákony proti homosexualitě a vyzývá k tomu, aby byly bezodkladně zrevidovány a aby byla zároveň přijata strategie v boji proti diskriminaci a násilí namířeným proti osobám LGBTQ+;

13. vyzývá delegaci EU v Ugandě, aby nadále pečlivě sledovala situaci osob LGBTQ+ a aby aktivně podporovala místní organizace občanské společnosti, ochránce lidských práv a komunitu LGBTQ+;

14. trvá na tom, že EU je odhodlána a připravena spolupracovat s ugandskými orgány a pomáhat jim při přípravě velmi potřebných reforem v oblasti demokracie a správy věcí veřejných; zdůrazňuje však, že úspěch spolupráce do značné míry závisí na ochotě ugandské strany tyto reformy skutečně provádět; připomíná v této souvislosti, že systematické používání státní represe a násilí by mohlo mít zásadní dopad na budoucí vztah mezi EU a Ugandou; vyzývá EU, aby využívala politického vlivu, který jí poskytují programy rozvojové pomoci, a zejména programy rozpočtové podpory, s cílem posílit ochranu a podporu lidských práv v Ugandě;

15. trvá na tom, aby EU a ostatní mezinárodní aktéři zachovali a posílili svůj integrovaný a koordinovaný přístup k Ugandě, což zahrnuje podporu řádné správy věcí veřejných, demokracie a lidských práv i posilování soudního systému a právního státu, a naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby své obavy vyjadřovaly veřejnými a diplomatickými cestami; připomíná, že sankce proti jednotlivcům a organizacím odpovědným za porušování lidských práv v Ugandě musí být přijímány na úrovni EU v rámci nového unijního mechanismu sankcí v oblasti lidských práv, tzv. Magnitského zákona EU;

Čtvrtek 11. února 2021

16. doporučuje posílit dohled nad ugandským fiskálním řízením a transparentností; naléhavě vyzývá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost, aby i nadále prováděly systematický přezkum unijních programů rozpočtové podpory, pokud existuje riziko, že by ugandské orgány mohly tyto finanční prostředky přesměrovat na činnosti, jež by napomáhaly porušování lidských práv a byly by namířeny proti aktivistům;

17. vítá rozsudek v trestním řízení vedeném proti bývalému veliteli LRA Dominicu Ongwenovi, kterého Mezinárodní trestní soud uznal vinným z válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, a považuje jej za důležitý krok směrem ke spravedlnosti a odpovědnosti za hrůzné činy, jež LRA spáchala;

18. je i nadále znepokojen celkovou bezpečnostní situací v regionu a zdůrazňuje v této souvislosti významnou činnost mise AMISOM; zdůrazňuje, že jejích dlouhodobých cílů bude dosaženo pouze tehdy, pokud všichni zúčastnění půjdou příkladem, pokud jde o dodržování právního státu, základních práv a demokratických zásad;

19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, prezidentovi Ugandské republiky, předsedovi ugandského parlamentu a Africké unii a jejím institucím.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0058

25. výročí Pekingské deklarace a akční platformy: budoucí výzvy týkající se práv žen

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o 25. výročí Pekingské deklarace a akční platformy: budoucí výzvy týkající se práv žen (2021/2509(RSP))

(2021/C 465/17)

Evropský parlament,

- s ohledem na Pekingskou deklaraci a akční platformu ze dne 15. září 1995 a výsledky hodnotících konferencí,
- s ohledem na články 21 a 23 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, a zejména na jeho zásadu č. 2, 3, 9 a 15,
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, zásadu „neopomíjet nikoho“, a zejména na cíl č. 1, který usiluje o odstranění chudoby, cíl č. 3, který má zajistit, aby lidé mohli žít zdravě, cíl č. 5, jímž je dosažení genderové rovnosti a zlepšení životních podmínek žen, cíl č. 8, jímž je dosažení udržitelného a hospodářského růstu, a cíl č. 13, jímž je bezodkladně přijmout opatření k boji proti změně klimatu a jejím důsledkům,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) ze dne 18. prosince 1979,
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva), která vstoupila v platnost dne 1. srpna 2014,
- s ohledem na úmluvu Mezinárodní organizace práce (MOP) o stejném odměňování z roku 1951 (č. 100), úmluvu MOP o násilí a obtěžování z roku 2019 (č. 190) a úmluvu MOP o pracovnících v cizí domácnosti z roku 2013 (č. 189),
- s ohledem na dokument „Regional review of progress: regional synthesis“ (Regionální přezkum pokroku: shrnutí z regionů) ze dne 20. srpna 2019, který vypracovala Evropská hospodářská komise OSN,
- s ohledem na zprávu orgánu UN Women „Gender equality: Women's rights in review 25 years after Beijing“ (Rovnost pohlaví: bilance práv žen 25 let po podpisu Pekingské deklarace) ze dne 5. března 2020,
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN adresovanou Komisi OSN pro postavení žen nazvanou „Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly“ (Přezkum a hodnocení provádění Pekingské deklarace a akční platformy a výsledky 23. mimořádného zasedání Valného shromáždění), která byla předložena na 64. zasedání dne 13. prosince 2019,
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN adresovanou Komisi OSN pro postavení žen nazvanou „Women's full and effective participation in decision making in public life, as well as the elimination of violence, for achieving gender equality and the empowerment of women and girls“ (Plná a skutečná účast žen na rozhodovacích procesech ve veřejném životě a odstranění násilí v zájmu dosažení rovnosti mezi ženami a muži a posílení postavení žen a dívek), která byla předložena na 64. zasedání dne 21. prosince 2020,
- s ohledem na politickou zprávu generálního tajemníka OSN s názvem „The Impact of COVID-19 on Women“ (Dopad koronaviru na ženy) zveřejněnou dne 9. dubna 2020,
- s ohledem na zprávu UN Women nazvanou „From Insights to Action: Gender Equality in the Wake of COVID-19“ (Od porozumění k akci: rovnost pohlaví v důsledku COVID-19) zveřejněnou dne 2. září 2020,

Čtvrtek 11. února 2021

- s ohledem na zprávu EIGE nazvanou „Beijing + 25: the fifth review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States“ (Peking + 25: pátý přezkum provádění Pekingské akční platformy členskými státy EU), která byla zveřejněna dne 5. března 2020,
- s ohledem na studii EPRS nazvanou „Beijing Platform for Action, 25-year review and future priorities“ (Pekingská akční platforma: revize po 25 letech a budoucí priority) (EPRS, Evropský parlament, 2020),
- s ohledem na zprávu Populačního fondu OSN (UNFPA) nazvanou „Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage“ (Dopad pandemie COVID-19 na plánované rodičovství a odstranění násilí na základě pohlaví, mrzačení ženských pohlavních orgánů a sňatků dětí), která byla zveřejněna dne 27. dubna 2020,
- s ohledem na prohlášení UNFPA nazvané „Millions more cases of violence, child marriage, female genital mutilation, unintended pregnancy expected due to the COVID-19 pandemic“ (V důsledku pandemie COVID-19 se očekávají další miliony případů násilí, sňatků dětí, mrzačení ženských pohlavních orgánů a neplánovaných těhotenství) zveřejněné dne 28. dubna 2020,
- s ohledem na závěry Rady ze dnů 9.–10. prosince 2019 s názvem „Ekonomiky založené na genderové rovnosti v EU: další postup“,
- s ohledem na společné sdělení Evropské komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 25. listopadu 2020 o akčním plánu EU pro rovnost žen a mužů (GAP III),
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. února 2020 o prioritách EU pro 64. zasedání Komise OSN pro postavení žen ⁽¹⁾,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. ledna 2021 o strategii EU pro rovnost žen a mužů ⁽²⁾ a strategii Evropské komise pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. ledna 2021 o genderové perspektivě během krize způsobené pandemií COVID-19 a po jejím skončení ⁽³⁾,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 26. listopadu 2020 o *de facto* zrušení práva na umělé přerušování těhotenství v Polsku ⁽⁴⁾,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 30. ledna 2020 o rozdílech v odměňování žen a mužů ⁽⁵⁾,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. října 2020 o rovnosti žen a mužů v zahraniční a bezpečnostní politice EU ⁽⁶⁾,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o nutnosti sestavit Radu ve složení pro rovnost pohlaví ⁽⁷⁾,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. února 2019 o odmítavých reakcích vůči ženským právům a rovnosti žen a mužů v EU ⁽⁸⁾,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. března 2012 o ženách v politickém rozhodovacím procesu – kvalita a rovnost ⁽⁹⁾,
- s ohledem na víceletý finanční rámec EU na období 2021–2027 a jeho horizontální prioritu týkající se uplatňování genderového hlediska,
- s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0039.

⁽²⁾ Přijaté texty, P9_TA(2021)0025.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2021)0024.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0336.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0025.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0286.

⁽⁷⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0379.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 449, 23.12.2020, s. 102.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 251 E, 31.8.2013, s. 11.

Čtvrtek 11. února 2021

- A. vzhledem k tomu, že 168 vlád z celého světa, včetně Evropské unie a jejích členských států, se na čtvrté světové konferenci o ženách v Pekingu v roce 1995 zavázaly k tomu, že budou usilovat o genderovou rovnost a posílení postavení všech žen a dívek;
- B. vzhledem k tomu, že Pekingská deklarace a akční platforma přijaté na této konferenci tvoří nejkomplexnější celosvětovou agendu na podporu genderové rovnosti a jsou považovány za mezinárodní „Listinu práv“ pro ženy, která vymezuje práva žen jako lidská práva a formuluje vizi rovnocenných práv, svobod a příležitostí pro všechny ženy na světě, přičemž tuto listinu v roce 2015 opětovně potvrdila Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 stanovením cílů a konkrétních opatření v celé řadě otázek týkajících se žen a dívek;
- C. vzhledem k tomu, že od přijetí Pekingské platformy v roce 1995 došlo ke zlepšení situace žen a dívek, tempo pokroku je však nepřijatelně pomalé a hrozí, že se tento těžce vydobytý posun začne ztrácet;
- D. vzhledem k tomu, že z důvodu pandemie COVID-19 bylo Fórum generací pro rovnost odloženo na první polovinu roku 2021;
- E. vzhledem k tomu, že uplynulo 25 let od konání Mezinárodní konference o populaci a rozvoji (ICPD) v Káhiře, kde 179 vlád přijalo akční program ICPD, přičemž v souladu s Pekingskou akční platformou vyhlásily globální závazek v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv (SRHR);
- F. vzhledem k tomu, že Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen vstoupila v platnost před více než 40 lety a že ačkoli ji členské státy EU ratifikovaly, tempo pokroku v oblasti rovnosti mezi ženami a muži je podle institutu EIGE pomalé;
- G. vzhledem k tomu, že Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí, která je nejkomplexnějším nástrojem pro boj proti násilí vůči ženám v Evropě, byla otevřena k podpisu před 10 lety, doposud ji však neratifikovaly všechny členské státy EU a ani EU k ní zatím nepřistoupila;
- H. vzhledem k tomu, že na rok 2021 připadá 10. výročí Instanbulské úmluvy Rady Evropy;
- I. vzhledem k tomu, že aby mohlo být dosaženo pokroku v oblasti genderové rovnosti, je nezbytné odstranit škodlivé struktury a stereotypy, které udržují nerovnosti; vzhledem k tomu, že podpora rovnosti žen a mužů je přínosem nejen pro společnost jako celek, ale je cílem sama o sobě;
- J. vzhledem k tomu, že nerovnosti mezi ženami a muži jsou přítomné ve všech aspektech trhu práce, včetně zaměstnanosti, mezd, důchodů, rozdělení pečovatelských povinností, nedostatečného přístupu k sociálním službám a sociální ochraně, čím dál častějších případů nejistého zaměstnání a vyššího rizika chudoby pro ženy;
- K. vzhledem k tomu, že se ukázalo, že finanční krize a její dozvuky mají škodlivý dopad na ženy, ženská práva a genderovou rovnost a že je tento dopad dlouhodobý; vzhledem k tomu, že hospodářská opatření přijatá v období po koronavirové krizi musí zohlednit genderový rozměr a sociální rovnost;
- L. vzhledem k tomu, že dopad koronavirové krize je genderově podmíněný a že její důsledky mají jasnou genderovou perspektivu, neboť postihly ženy a muže na celém světě různě a prohloubily již existující nerovnosti; vzhledem k tomu, že koronavirová krize neúměrně více postihuje ženy, zatímco opatření v reakci na tuto krizi genderové hledisko zpravidla nezohledňují; vzhledem k tomu, že tyto dopady sahají od znepokojivého nárůstu násilí a obtěžování na základě pohlaví a neplacených a nerovnoměrně rozdělených pečovatelských a domácích povinností přes omezený přístup k sexuální a reprodukční zdravotní péči a souvisejícím právům až po obrovské hospodářské a pracovní dopady na ženy, a to zejména na zdravotnické pracovnice a pečovatelky;
- M. vzhledem k tomu, že pandemie měla mimořádný vliv na odvětví a zaměstnání, ve kterých převládají ženy (tj. zdravotní péče, pečovatelské a záchranné služby, sociální práce, vzdělávání, maloobchodní prodej, pokladní, uklízečky apod.), a neformální ekonomiku; vzhledem k tomu, že ženy pracující v odvětví zdravotnictví jsou potenciálně více ohroženy nákazou než muži, neboť představují 76 % zdravotnických pracovníků v EU ⁽¹⁰⁾;

⁽¹⁰⁾ EIGE, Databáze genderových statistik, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>

Čtvrtek 11. února 2021

- N. vzhledem k tomu, že ženy nejsou stejně zapojeny jako muži, pokud jde o rozhodování, a to z důvodu stávajícího tzv. skleněného stropu; vzhledem k tomu, že ve většině členských států EU se zatím nepodařilo dosáhnout rovného rozdělení pravomocí mezi ženami a muži ve vládních kabinetech, parlamentech, veřejné správě, pracovních skupinách pro COVID-19 ani ve správních radách podniků;
- O. vzhledem k tomu, že ženy čelí různým vzájemně se prolínajícím nerovnostem a diskriminaci, které mimo jiné souvisejí s jejich rasou, etnickým nebo sociálním původem, sexuální orientací, genderovou identitou a jejím vyjádřením, náboženstvím nebo vírou, postavením rezidenta či zdravotním postižením, je třeba usilovat o řešení všech forem diskriminace, aby bylo dosaženo genderové rovnosti pro všechny ženy; vzhledem k tomu, že politiky EU musí posílit svůj meziodvětvový přístup s cílem řešit institucionální, strukturální a historický rozměr diskriminace; vzhledem k tomu, že uplatňování průřezové analýzy nám nejen umožňuje porozumět strukturálním překážkám, ale také nabízí důkazy pro vytvoření referenčních hodnot a cestu ke strategickým a účinným politikám proti systémové diskriminaci, vyloučení a sociálním nerovnostem;
- P. vzhledem k tomu, že u žen je větší pravděpodobnost, že budou čelit nezaměstnanosti, a že ženy mají nejisté postavení v zaměstnání (např. na základě pracovních smluv), což vytváří nejistotu zaměstnání; vzhledem k tomu, že většina pracovníků v odvětví péče jsou ženy (76 %) ⁽¹¹⁾ a že tyto ženy často pracují za nejistých podmínek a za nejistou mzdu; vzhledem k tomu, že služeb v sociálním odvětví využívají většinou ženy, které jsou většinou také poskytovateli těchto služeb, a proto jakýkoli nedostatek při zajišťování takových služeb ženám brání se v plné míře zapojit do trhu práce, což v sociálním odvětví způsobuje netečnost v otázce rovnosti žen a mužů při plánování, sestavování rozpočtu a zajišťování služeb;
- Q. vzhledem k tomu, že rozdíl v odměňování žen a mužů stále činí 14 % v Evropě ⁽¹²⁾ a 20 % celosvětově ⁽¹³⁾ a že rozdíl ve výši důchodů žen a mužů v některých členských státech EU dosahuje až 40 %; vzhledem k tomu, že rozdíl v odměňování žen a mužů vede k rozdílu ve výši důchodů, který sám o sobě zvyšuje riziko chudoby a vyloučení, zejména mezi staršími ženami a ženami žijícími v jednočlenné domácnosti; vzhledem k tomu, že mzdové rozdíly a nejistota mají přímý vliv na budoucí výši důchodů;
- R. vzhledem k tomu, že nerovná dělba neplacené práce a domácích prací výrazně omezuje zapojení žen do hospodářského života; vzhledem k tomu, že naši společnost během koronavirové krize držela nad vodou neplacená péče žen a že pečovatelské povinnosti brání 7,7 milionu evropských žen v účasti na trhu práce v porovnání s 450 000 mužů ⁽¹⁴⁾; vzhledem k tomu, že typické rysy zaměstnání žen, které vyplývají z neplacené péče (tj. práce na částečný úvazek), jsou významným faktorem v rozdílném odměňování žen a mužů; vzhledem k tomu, že povinností spojených s dlouhodobou neformální péčí se alespoň několik dnů v týdnu nebo každodenně ujímá více žen než mužů a že ženy poskytují 62 % veškeré dlouhodobé neformální péče v EU ⁽¹⁵⁾;
- S. vzhledem k tomu, že 35 % žen na celém světě zažívá fyzické nebo sexuální násilí od svého partnera nebo se stalo obětí sexuálního násilí od muže, s nímž nejsou v partnerském svazku; vzhledem k tomu, že během koronavirové pandemie dramaticky vzrostlo partnerské násilí a OSN hovoří o „stínové pandemii“ a že členské státy EU, které jsou členy Světové zdravotnické organizace, uvádějí, že počet tísňových volání žen po útoku jejich partnera se zvýšil o 60 % ⁽¹⁶⁾;

⁽¹¹⁾ EIGE, Pracovníci v první linii <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>

⁽¹²⁾ EIGE, Hodnocení Pekingské akční platformy http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sdg_05_20&lang=en

⁽¹³⁾ MOP, Pochopit rozdíly v odměňování žen a mužů https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_dialogue/-act_emp/documents/publication/wcms_735949.pdf

⁽¹⁴⁾ Studie Evropského institutu pro rovnost žen a mužů (EIGE) „Gender inequalities in care and consequences for the labour market“ (Genderová nerovnost v péči a její důsledky pro trh práce)

⁽¹⁵⁾ Index EIGE pro rovnost žen a mužů 2019 <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2019-report/informal-care-older-people-people-disabilities-and-long-term-care-services>

⁽¹⁶⁾ British Medical Journal, „Covid-19: EU states report 60 % rise in emergency calls about domestic violence“ (Covid-19: členské státy EU hlásí nárůst tísňových volání v důsledku domácího násilí o 60 %), 11. května 2020, dostupné na: <https://www.bmj.com/content/369/bmj.m1872>. Zpráva generálního tajemníka OSN z července 2020 „Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women and girls“ (Intenzivnější úsilí o odstranění všech forem násilí páchaného na ženách a dívkách): <https://undocs.org/en/A/75/274>

Čtvrtek 11. února 2021

- T. vzhledem k tomu, že na ženy tíživěji doléhají důsledky změny klimatu ⁽¹⁷⁾; vzhledem k tomu, že ačkoli se otázkou klimatu zabírají zřejmě více ženy než muži, zůstávají ženy nedostatečně zastoupeny v pozicích, v nichž se rozhoduje o opatřeních boje proti změně klimatu, a celosvětově představují pouze 32 % pracovní síly ve výrobě energie z obnovitelných zdrojů ⁽¹⁸⁾;
- U. vzhledem k tomu, že ve všech oblastech digitálních technologií, zejména v odvětví inovativních technologií, jako jsou umělá inteligence a kybernetická bezpečnost, jsou ženy a muži zastoupeny nerovnoměrně; vzhledem k tomu, že genderové a kulturní stereotypy a nedostatečná známost a propagace úspěšných žen zmenšují příležitosti dívek a žen ke studiu a volbě profesní dráhy v oborech STEM;
- V. vzhledem k tomu, že v některých členských státech viditelně sílí nevole řešit rovnost pohlaví a že hrozí, že se tato otázka propadne v pracovních programech členských států na nižší příčky důležitosti;
1. s politováním konstatuje, že na setkání na vysoké úrovni, které se konalo dne 1. října 2020 během zasedání Generálního shromáždění OSN u příležitosti výročí Pekingské deklarace a které bylo věnováno tématu, jak rychleji dosáhnout rovnosti pohlaví a posílit postavení žen a dívek, se světoví vůdci ze 100 zemí shodli na tom, že celkový pokrok v otázce ženských práv ani zdaleka neodpovídá závazkům přijatým v Pekingské úmluvě v roce 1995;
 2. upozorňuje na zprávu orgánu UN Women „Rovnost pohlaví: bilance práv žen 25 let po podpisu Pekingské úmluvy“ ⁽¹⁹⁾, v níž se uvádí, že posilování rovnosti pohlaví *de facto* stagnuje a že těžce získané výdobytky na celém světě oslabují;
 3. se znepokojením konstatuje, že pátá revize Pekingské akční platformy, kterou v roce 2020 zveřejnil institut EIGE, upozornila na to, že žádný členský stát nesplnil cíle stanovené v Pekingské úmluvě v roce 1995; vyjadřuje politování nad tím, že index rovnosti žen a mužů institutu EIGE za rok 2020 doložil, že posilování rovného postavení žen a mužů stagnuje a že navzdory vynaloženému úsilí a některým dílčím výsledkům zůstává nerovné postavení a platové rozdíly mezi muži a ženami v celé EU realitou ve všech oblastech, na něž se zaměřuje Pekingská akční platforma;
 4. upozorňuje na skutečnost, že sociální a ekonomické dopady koronavirové krize mnohem tvrději doléhají na ženy a dívky, prohlubují již dřívější nerovné postavení žen a mužů a hrozí zvrátit dosavadní pokrok; v této souvislosti zdůrazňuje, že podle odhadů UN Women ⁽²⁰⁾ se v důsledku pandemie ocitne dalších 47 milionů žen a dívek na celém světě pod hranici chudoby, čímž se jejich celkový počet vyšplhá na 435 milionů, že současně exponenciálně narůstá genderově motivované násilí a že ženy ztrácejí zaměstnání a živobytí rychleji, neboť pracují v odvětvích těžce zasažených krizí;
 5. uznává, že do funkcí s rozhodovacími pravomocemi je voleno nebo jmenováno více žen, ale vyjadřuje politování nad tím, že změny postupují pomalu a že parita byla dosažena jen v několika členských státech EU;
 6. připomíná své stanovisko ze dne 17. prosince 2020 a vyzývá Radu, aby ustavila Radu pro rovnost žen a mužů s cílem zavést společná konkrétní opatření k řešení problematiky práv žen a rovnosti pohlaví a aby zajistila projednávání otázek rovnosti pohlaví na nejvyšší politické úrovni;

⁽¹⁷⁾ EIGE, „Area K – Women and the environment: climate change is gendered“ (Oblast K – Ženy a životní prostředí: změna klimatu má genderový rozměr), 5. března 2020, dostupné na: <https://eige.europa.eu/publications/beijing-25-policy-brief-area-k-women-and-environment>

⁽¹⁸⁾ Informační sdělení EPRS, „Beijing Platform for Action, 25 year review and future priorities“ (Pekingská akční platforma, revize po 25 letech a budoucí priority), 27. února 2020, dostupné na: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194)

⁽¹⁹⁾ Zpráva UN „Gender equality: Women's rights in review 25 years after Beijing“ <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/03/womens-rights-in-review>

⁽²⁰⁾ Zpráva UN Women „Gender equality in the wake of COVID-19“ (Rovnost pohlaví po pandemii COVID-19) <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/09/gender-equality-in-the-wake-of-covid-19>

Čtvrtek 11. února 2021

7. vyjadřuje politování nad tím, že genderová problematika není systematicky zohledňována ve všech oblastech politik a všech finančních programech EU; vítá, že ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027 bylo začleňování genderového hlediska stanoveno za horizontální prioritu; vyzývá Komisi, aby zajistila, aby se ze systematického začleňování genderového hlediska stala klíčová strategie, jež podpoří dosažení rovného postavení žen a mužů, aby uplatňovala zásady, postupy a plány genderového rozpočtování ve spolupráci s odporníky na genderové rozpočtování tak, aby bylo veřejné financování přínosné pro ženy a muže rovným dílem na všech úrovních sestavování rozpočtu a aby ve všech oblastech byla zohledňována ženská perspektiva a aby byly vyčleněny zvláštní prostředky na řešení různých faktorů nerovnosti, jako je např. násilí páchané na ženách a dívkách, a to i při přidělování prostředků v rámci programu Občané, rovnost, práva a hodnoty, které jsou vyčleněné na prosazování rovnosti pohlaví;

8. vyzývá Komisi a členské státy, aby podle 12 oblastí vymezených Pekingskou akční platformou vypracovaly a prováděly konkrétní plány a balíčky opatření, které by se měly týkat zejména témat ženy a bída, ženy a ekonomika, moc a rozhodování, ženy a násilí, ženy a životní prostředí a ženy a zdraví, s cílem posílit práva žen a program rovnosti pohlaví v kontextu blížícího se Fóra generací pro rovnost; dále je vyzývá, aby na tyto plány a opatření poskytly adekvátní finanční prostředky

9. vyjadřuje politování nad tím, že v posledních letech sílí v některých zemích zpátečnické tendence, pokud jde o zpochybňování Isterské úmluvy, oslabování práv v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a zpochybňování tělesné autonomie a kontroly plodnosti; rozhodně odsuzuje rozhodnutí Ústavního soudu Polska, které *de facto* zakazuje potraty a vedlo k okleštění práv polských žen v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a k neoprávněnému a nadměrnému omezování přístupu k potratům;

10. připomíná, že práva žen jsou lidskými právy a že na čtvrté světové konferenci o ženách bylo vyhlášeno, že jsou nezczitelnou, nedílnou a nedělitelnou součástí univerzálních lidských práv;

11. naléhá na Komisi a členské státy, aby sledovaly a zlepšily sběr porovnatelných údajů rozdělených podle věku, rasového a etnického původu a pohlaví s cílem zkvalitnit kvantitativní analýzy a vytváření a provádění politik EU tak, aby lépe zahrnovaly genderové průřezové hledisko; poukazuje na význam institutu EIGE jako poskytovatele spolehlivých a adekvátních údajů rozčleněných podle pohlaví, neboť se o ně opírají legislativní analýzy a rozhodovací procesy, a zdůrazňuje, že je důležité zajistit a rozšířit financování a kapacity institutu EIGE; dále naléhavě vyzývá institut EIGE a všechny ostatní příslušné instituce a subjekty EU, aby vypracovaly a začaly používat nové ukazatele, jako je chudoba pracujících, nedostatek volného času nebo hodnota pečovatelské práce;

12. připomíná, že v Evropské unii žije 46 milionů žen a dívek se zdravotním postižením a že polovina všech zdravotně postižených žen v produktivním věku není ekonomicky aktivní; zdůrazňuje, že ženy se zdravotním postižením čelí specifickým problémům, a připomíná, že ve všech členských státech tyto ženy žijí ve velmi vážné hmotné nouzi; znovu proto potvrzuje, že do připravované strategie pro rovnost osob se zdravotním postižením 2021 je nutné důsledněji začlenit genderové hledisko;

13. vyzývá Komisi a apeluje na všechny členské státy EU, aby schválily a uplatňovaly směrnici proti diskriminaci a aby v celé EU zaručily vymýcení vícenásobných forem diskriminace a diskriminace z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám;

Ženy a chudoba

14. upozorňuje na to, že pohlaví zůstává významným faktorem ve schématech chudoby v EU a že ačkoli míra vyloučení a rozdílů v chudobě podle pohlaví jsou v jednotlivých zemích velmi odlišné, chudoba ohrožuje 23,3 % žen v porovnání s 21,6 % mužů⁽²¹⁾; zdůrazňuje, že tato rizika se významně zvyšují s věkem a v kombinaci se složením domácnosti, rasovým nebo etnickým původem, zdravotním postižením a statutem zaměstnání; dále zdůrazňuje, že rozdíly v platech, důchodech a péči podle pohlaví jsou významnými faktory ve feminizaci chudoby;

15. vyzývá Komisi a členské státy, aby řešily feminizaci chudoby ve všech jejích formách, včetně chudoby ve vysokém věku, zejména tím, že budou zohledňovat otázku pohlaví v adekvátních důchodových nárocích a přístupu k nim s cílem odstranit rozdíl ve výši důchodů žen a mužů; dále je vyzývá, aby zlepšovaly pracovní podmínky v odvětvích a povoláních,

⁽²¹⁾ V roce 2014 žilo v EU více než 122 milionů osob v domácnostech, které jsou považovány za chudé, tj. za ohrožené chudobou nebo sociálním vyloučením. Těchto 122 milionů osob tvořily z 53 % ženy a ze 47 % muži. Zpráva institutu EIGE „Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU“ (Chudoba, pohlaví a kombinující se nerovnosti v EU), 2016 <https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-intersecting-inequalities-in-the-eu>

Čtvrtek 11. února 2021

v nichž výrazně převažují ženy; zdůrazňuje, že je důležité řešit společenské, ekonomické a kulturní nedoceňování převážně ženských profesí a bojovat proti takovým stereotypům a proti nadměrnému zastoupení žen v atypických formách zaměstnání;

16. zdůrazňuje, že souběžně s odstraňováním nerovných důchodů a obecně se zajištěním a zvyšováním důchodů je naprosto nezbytné, aby systémy sociálního zabezpečení zůstaly ve veřejné sféře a opíraly se o zásady solidarity a přerozdělování a aby bylo vynakládáno maximální úsilí na odstranění nejistých a neregulovaných forem zaměstnávání;

17. vyzývá Komisi, aby předložila strategii pro potírání chudoby, která by řešila feminizaci chudoby a kladla zvláštní důraz na domácnosti matek samoživitelek; dále vyzývá členské státy, aby zaváděly zvláštní sociální opatření pro odstranění rizika sociálního vyloučení a chudoby, pokud jde o přístup k cenově rozumnému bydlení, dopravě a energii;

18. naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly zvláštní opatření k boji proti riziku chudoby ve stáří, a žádá Komisi, aby do svých rámců pro politiku hospodářského růstu a sociální politiku zahrнула genderový rozměr; vítá, že mechanismus pro sledování plnění evropského pilíře sociálních práv používá ukazatele rozdělené podle pohlaví; zdůrazňuje, že je třeba začleňovat genderové hledisko pomocí meziodvětvového přístupu v souladu se zásadami 2 a 3 tohoto pilíře, a žádá, aby byl evropský pilíř sociálních práv lépe koordinován a evropským semestrem; vyzývá Komisi, aby vypracovala ukazatel rovnosti pohlaví a zahrнула jej do evropského semestru, aby bylo možné sledovat vliv makroekonomických politik a ekologické a digitální transformace na postavení mužů a žen;

19. naléhá na Komisi a členské státy, aby v opatřeních na podporu oživení po skončení pandemie kladly důraz na ženy, aby tak zvrátily devaluaci výsledků dosažených při snižování rozdílů mezi muži a ženami ohroženými chudobou, k níž dochází v důsledku koronavirové krize;

Ženy a životní prostředí

20. vítá, že akční plán pro rovnost žen a mužů III i strategie Unie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 uznávají, že změna klimatu má genderový rozměr; zdůrazňuje, že rovnost pohlaví má pro zvládnutí klimatické krize zásadní význam;

21. zdůrazňuje, že ženy jsou silnými hybatelkami změn; vyzývá EU a členské státy, aby na všech úrovních společnosti řešily nerovné zastoupení mužů a žen na pozicích, v nichž se rozhoduje o klimatických opatřeních;

22. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly a prosazovaly cíle a ukazatele zohledňující rovnost pohlaví a aby při plánování, uplatňování, sledování a hodnocení politik, programů a projektů týkajících se změny klimatu shromažďovaly údaje rozčleněné podle pohlaví a aby ve všech státních institucích vytvořily kontaktní místa pro otázky genderu a změny klimatu;

Ženy a hospodářství, ženy a moc a rozhodování

23. zdůrazňuje význam plného začlenění žen na rovnoprávném základě s muži do všech oblastí společnosti a hospodářství a aktivní podpory vyváženého zastoupení žen a mužů na všech úrovních rozhodování; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby v Evropské radě odblokovala směrnici o ženách v řídicích a dozorčích orgánech;

24. vyzývá EU, aby stanovila cíle, akční plány, harmonogramy a dočasná zvláštní opatření k dosažení rovnosti žen a mužů a k jejich vyváženému zastoupení na všech výkonných, legislativních a správních pozicích;

25. zdůrazňuje, že plné začlenění žen do pracovního trhu a podpora podnikání žen jsou klíčovými faktory k dosažení dlouhodobého, inkluzivního hospodářského růstu, odstraňování nerovností a posílení ekonomické nezávislosti žen;

26. vyzývá EU, aby zvýšila úsilí o odstranění rozdílů v odměňování žen a mužů a prosazovala zásadu rovného odměňování přijetím právních předpisů, jež zvýší transparentnost odměňování, včetně povinných opatření pro všechny společnosti; vyjadřuje politování nad tím, že Komise dosud nepředložila avizovaný návrh závazných opatření v oblasti transparentnosti odměňování;

Čtvrtek 11. února 2021

27. vítá závazek Komise, že bude sledovat provedení směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem ve vnitrostátních právních předpisech do roku 2022 a zajistí její plné uplatňování členskými státy po konzultaci s organizacemi pro práva žen a organizacemi občanské společnosti; rovněž vybízí členské státy, aby se neomezovaly pouze na minimální normy této směrnice; vnímá zahrnutí dlouhodobé péče o rodinné příslušníky se zdravotním postižením a starší osoby do ustanovení o rodičovství jako pozitivní první krok a žádá Komisi, aby zvážila další rozšíření těchto ustanovení, aby se zabránilo ztrátě pracovních sil, zejména z řad žen;

28. zdůrazňuje, že změny pracovních podmínek, jako je práce z domova, mají dopad na možnost odpojit se od pracovních povinností a zvyšují pracovní zátěž, přičemž ženy jsou vzhledem ke své převládající nebo tradiční úloze v péči o domácnost a rodinu dotčeny mnohem více než muži;

29. vyzývá Komisi, aby předložila návrh, který bude založen na uceleném a celoživotním pojetí péče a který bude zohledňovat potřeby jak pečovateli, tak příjemců péče, a aby stanovila minimální normy a pokyny pro kvalitu péče během celého života, včetně péče o děti, starší osoby a osoby s dlouhodobými potřebami;

30. vyzývá Komisi, aby prozkoumala účast žen na trhu práce a zajistila smysluplnou účast žen v klíčových rozhodovacích orgánech a při navrhování genderově vyvážených opatření pro obnovu a hospodářské oživení v rámci VFR a plánu na podporu oživení Next Generation EU; konstatuje, že krize COVID-19 má dopad na ženy zejména na trhu práce, což dokládá zvýšení míry jejich nezaměstnanosti; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby přijala konkrétní opatření k řešení rozdílů v zaměstnanosti žen a mužů prostřednictvím cíleného rozdělení prostředků v rámci facility na podporu oživení a odolnosti, přičemž členské státy EU doloží konkrétní kroky k řešení nezaměstnanosti žen, chudoby žen a nárůstu případů násilí na ženách a dívkách jakožto překážek bránících ženám v plném zapojení do všech oblastí života, včetně zaměstnanosti;

31. zdůrazňuje, že je třeba zajistit právo žen pracujících v domácnostech na důstojné pracovní podmínky a stejnou sociální ochranu zajištěním ratifikace a provádění Úmluvy MOP č. 189 o důstojné práci pro pracovníky v cizí domácnosti;

32. se znepokojením konstatuje, že ženy tvoří pouze 18 % ⁽²²⁾ z 8 milionů odborníků v oblasti IKT v EU a že hrozí jejich další vyloučení z digitální agendy EU; naléhavě vyzývá Komisi, aby posílila politiku na podporu větší účasti žen ve studijních programech a na pracovních pozicích v oborech STEM a zdůrazňuje, že je nezbytné, aby byly ženy začleňovány do nově vznikajících hospodářských oblastí důležitých pro udržitelný rozvoj, včetně odvětví IKT, digitalizace a umělé inteligence, a aby v nich byly zastoupeny v odpovídající míře;

33. vyzývá evropské orgány, aby zavedly závazná opatření, jako jsou kvóty pro zajištění rovného zastoupení žen a mužů ve volených orgánech, a vyzývá členské státy, aby zajistily vyvážené zastoupení žen a mužů v Evropském parlamentu i ve vnitrostátních parlamentech; vyzývá rovněž k vypracování strategií, které zaručí smysluplné zastoupení žen z různých prostředí v rozhodovacích funkcích evropských orgánů;

Ženy a násilí: vymýcení genderově podmíněného násilí

34. vítá závazek Komise v rámci strategie pro rovnost žen a mužů bojovat proti genderově podmíněnému násilí a opakuje výzvu, aby EU dokončila ratifikaci Istanbulské úmluvy na základě širokého přistoupení a aby prosazovala její ratifikaci a provádění všemi členskými státy; vyzývá členské státy, aby vzaly v úvahu doporučení expertní skupiny GREVIO a zlepšily právní předpisy tak, aby více odpovídaly ustanovením Istanbulské úmluvy, s cílem zajistit jejich řádné provádění a prosazování;

35. vítá iniciativu pro rozšíření oblastí trestné činnosti tak, aby zahrnovaly konkrétní formy genderově podmíněného násilí v souladu s čl. 83 odst. 1 SFEU, a vyzývá Komisi, aby poté předložila návrh ucelené směrnice EU zaměřené na oběti s cílem předcházet všem formám genderově podmíněného násilí; připomíná, že tato nová legislativní opatření by v každém případě měla být doplňkem k ratifikaci Istanbulské úmluvy;

36. vyzývá EU, aby bezodkladně řešila nárůst genderově podmíněného násilí během pandemie COVID-19; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby vypracovala protokol Evropské unie pro genderově podmíněné násilí v době krize a aby do něj začlenila služby ochrany obětí, např. linky pomoci, bezpečné ubytování a zdravotní služby, jako „nezbytné služby“

⁽²²⁾ Srovnávací přehled Komise „Ženy v digitální oblasti“ za rok 2020.

Čtvrtek 11. února 2021

poskytované členskými státy, s cílem předcházet genderově podmíněnému násilí a podporovat oběti domácího násilí během mimořádných situací, jako je pandemie COVID-19; se znepokojením konstatuje, že nejsou k dispozici údaje o násilí páchaném na ženách a dívkách, které by zachycovaly nárůst počtu případů během pandemie COVID-19;

37. zdůrazňuje úlohu vzdělání a vyzývá k boji proti genderovým stereotypům, které vytvářejí podmínky pro genderově podmíněné násilí; vyzývá EU, aby zajistila, aby všechny veřejné orgány EU zavedly a dodržovaly kodexy chování, které zajistí nulovou toleranci vůči násilí, diskriminaci a zneužívání, a interní mechanismy podávání zpráv a podávání stížností;

38. zdůrazňuje, že je třeba sbírat a organizovat údaje rozčleněné podle pohlaví a věku o všech formách genderově podmíněného násilí v členských státech; vítá oznámení nového celounijního průzkumu agentury FRA o výskytu a dynamice všech forem násilí na ženách;

39. vyzývá členské státy a Komisi, aby přijaly konkrétní opatření k vymýcení kybernetického násilí, včetně obtěžování na internetu, kybernetické šikany a misogynních nenávistných projevů, které neúměrně postihuje ženy a dívky, a aby konkrétně řešily nárůst těchto forem genderově podmíněného násilí během pandemie COVID-19; vyzývá Komisi, aby navrhla příslušné právní předpisy a veškerá další možná opatření s cílem vymýtit nenávistné projevy a obtěžování na internetu;

40. vyzývá členské státy, aby neprodleně ratifikovaly a uplatňovaly nedávno přijatou úmluvu MOP č. 190 o odstranění násilí a obtěžování ve světě práce;

41. vyzývá členské státy, aby účinně prováděly směrnici 2011/36/EU⁽²³⁾ o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí a aby přijaly zvláštní opatření k řešení násilí páchaného na ženách a nerovnosti mezi ženami a muži jako základních příčin obchodování s lidmi; vyzývá Komisi, aby po důkladném posouzení dopadů provedla revizi této směrnice s cílem zlepšit opatření pro prevenci a stíhání všech forem obchodování s lidmi, zejména za účelem sexuálního vykořisťování, které je nejrozšířenější a nejčastěji hlášenou formou obchodování s lidmi a jemuž čelí 92 % žen a dívek, které se staly obětmi obchodování s lidmi v Evropě; dále Komisi vyzývá, aby tuto směrnici pozměnila s cílem zajistit, aby členské státy výslovně kriminalizovaly vědomé využívání všech služeb poskytovaných oběťmi obchodování s lidmi;

Ženy a zdraví

42. připomíná, že všeobecný přístup ke zdravotní péči je lidským právem, které lze zaručit pouze prostřednictvím systému, jenž je univerzální a přístupný všem bez ohledu na sociální a ekonomické postavení; vyzývá EU a její členské státy, aby zajistily adekvátní poskytování zdravotní péče a zaručily rovný přístup;

43. vyzývá členské státy, aby investovaly do stabilních a odolných systémů veřejné zdravotní péče a zajistily, aby zaměstnanci zdravotnických služeb, z nichž většinu tvoří ženy, které zastávají méně placené pozice, byli spravedlivě odměňováni a měli důstojné pracovní podmínky;

44. vyzývá k všeobecnému respektování sexuálního a reprodukčního zdraví a práv a přístupu k nim, jak bylo dohodnuto v akčním programu Mezinárodní konference o populaci a rozvoji a v Pekingské akční platformě;

45. zdůrazňuje, že přístup k plánovanému rodičovství, službám v oblasti zdraví matek a k bezpečnému a legálnímu umělému přerušení těhotenství představuje důležitý prvek pro zaručení práv žen a záchranu jejich životů;

46. vyzývá členské státy, aby mladým lidem zajistily komplexní sexuální výchovu a vzdělávání v oblasti vztahů a přístup ke zdravotní péči v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, včetně antikoncepce, plánování rodičovství a bezpečného a legálního umělého přerušení těhotenství;

47. konstatuje, že je důležité lépe zohledňovat aspekty rovnosti žen a mužů při lékařské diagnostice a plánování léčby, aby byla zajištěna řádná a kvalitní léčba pro všechny; zdůrazňuje, že nemoci žen a jejich příčiny stále nejsou v odpovídající míře diagnostikovány, léčeny a zkoumány;

⁽²³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV (Úř. věst. L 101, 15.4.2011, s. 1).

Čtvrtek 11. února 2021

Na cestě k Fóru generací pro rovnost

48. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily úsilí při provádění Agendy 2030 a při naplňování všech cílů udržitelného rozvoje, zejména cíle č. 3 a č. 5, a zajistily tak, aby žádná žena či dívka nebyla vystavena diskriminaci, násilí nebo vyloučení a aby všechny ženy a dívky měly přístup ke zdraví, potravinám, vzdělání a zaměstnání;
49. připomíná důležitost závazku EU k naplňování závěrů Pekingské akční platformy a hodnotících konferencí a vyzývá Komisi a členské státy, aby dodržovaly své zastřešující závazky v oblasti rovnosti žen a mužů a zlepšení postavení žen;
50. vítá účast a společné vedení členských států a Komise v akčních koalicích;
51. zdůrazňuje význam ambiciózního výsledku budoucího Fóra generací pro rovnost, mimo jiné přijetím souboru ambiciózních závazků a opatření zaměřených na budoucnost a vyčleněním dostatečných prostředků na jejich provádění ze strany Komise a členských států, a to i v rámci akčních koalic;
52. vyzývá všechny členské státy a Komisi, aby dokončily každoroční monitorování a podávání zpráv za jednotlivé země v rámci zprávy akční koalice o pokroku;
53. naléhavě vyzývá EU, aby zajistila plné zapojení Parlamentu a jeho Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví do rozhodování o postoji EU na Fóru generací pro rovnost;

o

o o

54. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.
-

Úterý 9. února 2021

II

(Sdělení)

SPOLEČNÁ PROHLÁŠENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2021)0030

Žádost, aby byl Álvaro Amaro zbaven imunity**Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 9. února 2021 o žádosti, aby byl Álvaro Amaro zbaven imunity (2019/2150(IMM))**

(2021/C 465/18)

Evropský parlament,

- s ohledem na žádost, aby byl Álvaro Amaro zbaven imunity, kterou dne 17. října 2019 předložil Tribunal Judicial da Comarca da Guarda, Juízo Local Criminal da Guarda – Juiz 2 (druhý soudce místního trestního soudu okresního soudu v Guardě) a která byla oznámena na plenárním zasedání dne 13. listopadu 2019,
- poté, co Álvaro Amaro dostal možnost vyjádřit se, v souladu s čl. 9 odst. 6 jednacího řádu,
- s ohledem na články 8 a 9 protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie a na čl. 6 odst. 2 aktu ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách,
- s ohledem na rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. října 2008, 19. března 2010, 6. září 2011, 17. ledna 2013 a 19. prosince 2019 ⁽¹⁾,
- s ohledem na čl. 157 odst. 2 a 3 Ústavy Portugalské republiky a na článek 11 zákona 7/93 ze dne 1. března 1993 o statusu poslanců parlamentu Portugalské republiky,
- s ohledem na čl. 5 odst. 2, čl. 6 odst. 1 a článek 9 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A9-0009/2021),

A. vzhledem k tomu, že příslušný soudce soudu okresu Guarda předložil žádost, aby byl Álvaro Amaro zbaven poslanecké imunity v souvislosti s obviněním z trestného činu korupce podle článku 11 zákona č. 34/87 ze dne 16. července 1987 ve znění zákona č. 41/2010 ze dne 3. září 2010 (v jednočinném souběhu s trestným činem střetu zájmů podle čl. 23 odst. 1 a trestným činem zpronevěry podle čl. 20 odst. 1 téhož zákona) a ve vícečinném souběhu s trestným činem podvodu při získání podpory nebo grantu podle čl. 36 odst. 1 písm. a) a c), čl. 36 odst. 2, čl. 36 odst. 5 písm. a) a b) a čl. 36 odst. 8 písm. b) legislativního nařízení č. 28/84 ze dne 20. ledna 1984;

⁽¹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. října 2008, Marra/De Gregorio a Clemente, C 200/07 a C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; rozsudek Tribunálu ze dne 19. března 2010, Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; rozsudek Soudního dvora ze dne 6. září 2011, Patriciello, C 163/10, ECLI: EU:C:2011:543; rozsudek Tribunálu ze dne 17. ledna 2013, Gollnisch/Parlament, T-346/11 a T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; rozsudek Soudního dvora ze dne 19. prosince 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Úterý 9. února 2021

- B. vzhledem k tomu, že Álvaro Amaro byl od roku 2013 starostou města Guarda, následně byl do této funkce znovu zvolen v roce 2017 a vykonával ji až do 11. dubna 2019; že při plnění těchto úkolů byl odpovědný za politické a správní řízení obce Guarda; že předmětem šetření je přednostní zacházení, které v rámci zadávacího řízení obec Guarda poskytla počátkem roku 2014 družstvu a divadelnímu souboru při pořádání výročního karnevalu v tomto roce;
- C. vzhledem k tomu, že Álvaro Amaro byl v květnu 2019 zvolen do Evropského parlamentu;
- D. vzhledem k tomu, že údajný trestný čin se netýká názorů nebo hlasování Álara Amara při výkonu jeho funkce v souladu s článkem 8 protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie;
- E. vzhledem k tomu, že článek 9 protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie stanoví, že členové Evropského parlamentu požívají na území členských států imunit přiznávaných poslancům příslušného vnitrostátního parlamentu;
- F. vzhledem k tomu, že rozhodnutí o případném zbavení imunity přísluší v daném případě pouze Parlamentu; že Parlament může přiměřeně zohlednit postoj poslance při rozhodování, zda jej zbaví imunity, či nikoli⁽²⁾; že Álvaro Amaro uvedl během svého slyšení, že je nakloněn tomu, aby byl zbaven poslanecké imunity;
- G. vzhledem k tomu, že účelem poslanecké imunity je chránit Parlament a jeho poslance před soudními řízeními týkajícími se činností vykonávaných v rámci parlamentního mandátu, které od něj nelze oddělit;
- H. vzhledem k tomu, že trestné činy, z nichž je Álvaro Amaro obviněn, se odehrály před jeho zvolením do Evropského parlamentu;
- I. vzhledem k tomu, že v této věci Parlament nemohl prokázat existenci *fumus persecutionis*, tedy skutečností naznačujících, že dotčené soudní řízení bylo zahájeno s úmyslem poškodit politickou činnost poslance, a tedy Evropského parlamentu;
- J. vzhledem k tomu, že na jedné straně Evropský parlament nelze považovat za soud a na straně druhé poslanec nemůže být v rámci řízení o zbavení imunity považován za „obžalovaného“⁽³⁾;
1. rozhodl, že se Álvaro Amaro zbavuje imunity;
 2. pověřuje svého předsedu, aby ihned předal toto rozhodnutí a zprávu příslušného výboru portugalským orgánům a Álaru Amarovi.

⁽²⁾ Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. října 2008, Mote v. Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440, bod 28.

⁽³⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 30. dubna 2019, Briois v. Evropský parlament, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

Úterý 9. února 2021

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2021)0031

Evropská centrální banka: jmenování místopředsedy Rady dohledu**Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 9. února 2021 o návrhu Evropské centrální banky na jmenování místopředsedy Rady dohledu Evropské centrální banky (N9-0080/2020 – C9-0425/2020 – 2020/0910(NLE))**

(Souhlas)

(2021/C 465/19)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Evropské centrální banky ze dne 18. prosince 2020 na jmenování místopředsedy Rady dohledu Evropské centrální banky (C9-0425/2020),
 - s ohledem na čl. 26 odst. 3 nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi ⁽¹⁾,
 - s ohledem na Interinstitucionální dohodu mezi Evropským parlamentem a Evropskou centrální bankou o praktických podmínkách uplatňování demokratické odpovědnosti a dohledu nad plněním úkolů, které jsou ECB svěřeny v rámci jednotného mechanismu dohledu ⁽²⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o genderové vyváženosti při navrhování kandidátů v oblasti hospodářských a měnových záležitostí EU ⁽³⁾,
 - s ohledem na své rozhodnutí ze dne 24. listopadu 2020 o doporučení Rady ke jmenování člena Výkonné rady Evropské centrální banky ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na článek 131 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A9-0007/2021),
- A. vzhledem k tomu, že čl. 26 odst. 3 nařízení (EU) č. 1024/2013 stanoví, že Evropská centrální banka (ECB) předloží Parlamentu ke schválení návrh na jmenování místopředsedy Rady dohledu;
- B. vzhledem k tomu, že místopředseda Rady dohledu musí být vybrán z členů Výkonné rady ECB;
- C. vzhledem k tomu, že čl. 26 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 stanoví, že při jmenování členů Rady dohledu podle uvedeného nařízení se dodržují zásady rovného zastoupení žen a mužů, zkušenosti a kvalifikace;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 287, 29.10.2013, s. 63.⁽²⁾ Úř. věst. L 320, 30.11.2013, s. 1.⁽³⁾ Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 105.⁽⁴⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0311.

Úterý 9. února 2021

- D. vzhledem k tomu, že dne 10. prosince 2020 ⁽⁵⁾ Evropská rada jmenovala Franka Eldersona členem Výkonné rady ECB na osmileté funkční období od 15. prosince 2020 v souladu s čl. 283 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie;
- E. vzhledem k tomu, že ECB dopisem ze dne 18. prosince 2020 předložila Parlamentu návrh na jmenování Franka Eldersona místopředsedou Rady dohledu na pětileté funkční období;
- F. vzhledem k tomu, že Hospodářský a měnový výbor Parlamentu poté přistoupil k hodnocení kvalifikace navrženého kandidáta, zejména s ohledem na požadavky stanovené v čl. 26 odst. 2 a 3 nařízení Rady (EU) č. 1024/2013;
- G. vzhledem k tomu, že výbor dne 25. ledna 2021 uspořádal slyšení s navrženým kandidátem, na němž kandidát pronesl úvodní prohlášení a poté odpovídal na otázky členů výboru;
- H. vzhledem k tomu, že všechny unijní i vnitrostátní orgány by měly zavést konkrétní opatření k zajištění vyváženého zastoupení žen a mužů;
- I. vzhledem k tomu, že Výkonná rada ECB se v současné době skládá ze čtyř mužů a dvou žen, z nichž jedna je předsedkyní;
1. uděluje souhlas s jmenováním Franka Eldersona místopředsedou Rady dohledu Evropské centrální banky;
 2. pověřuje svého předsedu, aby předal toto rozhodnutí Radě, Komisi, Evropské centrální bance, jakož i vládám členských států.
-

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 420, 14.12.2020, s. 22.

Úterý 9. února 2021

P9_TA(2021)0032

Kontrola nabývání a držení zbraní *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. února 2021 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění) (COM(2020)0048 – C9-0017/2020 – 2020/0029(COD))

(Řádný legislativní postup – kodifikace)

(2021/C 465/20)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2020)0048),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 114 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0017/2020),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 10. června 2020 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 20. prosince 1994 o zrychlené pracovní metodě pro úřední kodifikaci právních předpisů ⁽²⁾,
 - s ohledem na články 109 a 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A9-0010/2021),
- A. vzhledem k tomu, že poradní skupina složená z právních služeb Evropského parlamentu, Rady a Komise došla jednomyslně k závěru, že návrh je prostou kodifikací stávajících znění bez jakékoli změny jejich věcného obsahu;
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2020)0029

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 9. února 2021 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění)

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, směrnici (EU) 2021/555.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 311, 18.9.2020, s. 52.

⁽²⁾ Úř. věst. C 102, 4.4.1996, s. 2.

Úterý 9. února 2021

P9_TA(2021)0034

Nevyslovení námitky vůči aktu v přenesené pravomoci: unijní podpora na rozvoj venkova v roce 2021

Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku vůči nařízení Komise v přenesené pravomoci ze dne 19. ledna 2021, kterým se mění příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, pokud jde o výši unijní podpory na rozvoj venkova v roce 2021 (C(2021)00188 – 2021/2517(DEA))

(2021/C 465/21)

Evropský parlament,

- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (C(2021)00188),
 - s ohledem na dopis Komise ze dne 22. ledna 2021, v němž žádá Evropský parlament, aby uvedl, že nevysloví námitku k nařízení v přenesené pravomoci,
 - s ohledem na dopis Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova předsedovi Konference předsedů výborů ze dne 2. února 2021,
 - s ohledem na článek 290 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ⁽¹⁾ a zejména na čl. 58 odst. 7 a čl. 83 odst. 5 uvedeného nařízení,
 - s ohledem na čl. 111 odst. 6 jednacího řádu,
 - s ohledem na doporučení k rozhodnutí Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,
 - s ohledem na to, že nebyly vysloveny žádné námitky ve lhůtě stanovené v čl. 111 odst. 6 třetí a čtvrté odrážce jednacího řádu, která uplynula dne 9. února 2021,
- A. vzhledem k tomu, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ⁽²⁾ (nařízení o přechodných ustanoveních), kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, do něhož byly vloženy vnitrostátní přiděly na rok 2021 a 2022, vstoupilo v platnost až dne 29. prosince 2020;
- B. vzhledem k tomu, že stanovené přiděly bude nutné poté, co členské státy informují Komisi o výši omezení plateb přesahující 150 000 EUR a o tom, jak uplatňují možnost flexibilního využití jednotlivých pilířů, upravit;
- C. vzhledem k tomu, že v předchozích letech byly tyto informace poskytovány v srpnu a Komise přijímala akt v přenesené pravomoci, kterým tyto přiděly upravila, na podzim, že to však nebylo v roce 2020 vzhledem k pozdnímu přijetí nařízení o přechodných ustanoveních možné;
- D. vzhledem k tomu, že aby mohly členské státy a Komise zahájit realizaci programů v oblasti rozvoje venkova v roce 2021, je nanejvýš důležité, aby nařízení v přenesené pravomoci vstoupilo v platnost co nejdříve;
1. prohlašuje, že nevysloví námitku vůči nařízení v přenesené pravomoci;
 2. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ze dne 23. prosince 2020, kterým se stanovují určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022 (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 1).

Úterý 9. února 2021

P9_TA(2021)0035

Nevyslovení námitky vůči aktu v přenesené pravomoci: podpora odvětví ovoce a zeleniny a odvětví vína v souvislosti s pandemií COVID-19

Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku vůči nařízení Komise v přenesené pravomoci ze dne 27. ledna 2021, kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2020/884, kterým se s ohledem na rok 2020 v souvislosti s pandemií COVID-19 stanoví odchylky od nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/891, pokud jde o odvětví ovoce a zeleniny, a od nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149, pokud jde o odvětví vína, a kterým se mění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149 (C(2021)00371 – 2021/2530(DEA))

(2021/C 465/22)

Evropský parlament,

- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (C(2021)00371),
 - s ohledem na dopis Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova předsedovi Konference předsedů výborů ze dne 2. února 2021,
 - s ohledem na článek 290 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ⁽¹⁾ a zejména na čl. 62 odst. 1, čl. 64 odst. 6 a čl. 64 odst. 5 uvedeného nařízení,,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ⁽²⁾ a zejména na čl. 53 písm. b) a h) a čl. 227 odst. 5 uvedeného nařízení,
 - s ohledem na čl. 111 odst. 6 jednacího řádu,
 - s ohledem na doporučení k rozhodnutí Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,
 - s ohledem na to, že ve lhůtě stanovené v čl. 111 odst. 6 třetí a čtvrté odrážce jednacího řádu, která uplynula dne 9. února 2021, nebyla vyslovena žádná námitka,
- A. vzhledem k mimořádně závažnému narušení trhu a akumulaci obtížných okolností v odvětví vína, což má svůj původ v uložení cel na dovoz vín z Unie ze strany Spojených států v říjnu 2019 a v současné době pokračuje poklesem v důsledku stávajících omezujících opatření přijatých v reakci na celosvětovou pandemii COVID-19, se všechny členské státy a zemědělci ve všech členských státech potýkají s mimořádnými obtížemi, pokud jde o plánování, uplatňování a provádění podpůrných programů v odvětví vína uvedených v člancích 39 až 54 nařízení (EU) č. 1308/2013;
- B. vzhledem k této bezprecedentní souhře okolností, přijala Komise dne 4. května 2020 ustanovení na základě nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/884 ⁽³⁾, která poskytují flexibilitu a umožňují odchylky od nařízení v přenesené pravomoci použitelných v odvětví vína;
- C. vzhledem k tomu, že navzdory užitečnosti těchto opatření se však odvětví vína nepodařilo obnovit rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou a v důsledku probíhající pandemie onemocnění COVID-19 se neočekává, že by ji v krátkodobém až střednědobém horizontu znovu nabyl;

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 485/2008 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 549).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671).

⁽³⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/884 ze dne 4. května 2020, kterým se s ohledem na rok 2020 v souvislosti s pandemií COVID-19 stanoví odchylky od nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/891, pokud jde o odvětví ovoce a zeleniny, a nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149, pokud jde o odvětví vína (Úř. věst. L 205, 29.6.2020, s. 1).

Úterý 9. února 2021

- D. vzhledem k tomu, že jelikož pandemie COVID-19 bude po značnou část rozpočtového roku 2021 pravděpodobně pokračovat, navrhla Komise prodloužit uplatňování opatření stanovených v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2020/884 na rozpočtový rok 2021;
- E. vzhledem k tomu, že rychlé uplatnění této pokračující flexibility a pokračujících odchylek má zásadní význam pro jejich účinnost a účelnost při řešení problémů s fungováním režimů podpory pro odvětví vína, pro předcházení dalším hospodářským ztrátám a pro řešení situace na trhu a narušení fungování dodavatelského řetězce v odvětví vína;
1. prohlašuje, že nevysloví námitku vůči nařízení v přenesené pravomoci;
 2. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě a Komisi.
-

Úterý 9. února 2021

P9_TA(2021)0036

Nevyslovení námitky vůči aktu v přenesené pravomoci: změna regulačních technických norem, pokud jde o lhůtu, od kdy se začnou uplatňovat některé postupy řízení rizik za účelem výměny kolaterálu

Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku vůči nařízení Komise v přenesené pravomoci ze dne 21. prosince 2020, kterým se mění technické normy stanovené v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251, pokud jde o lhůtu, od kdy se začnou uplatňovat některé postupy řízení rizik za účelem výměny kolaterálu (C(2020)9147 – 2020/2942(DEA))

(2021/C 465/23)

Evropský parlament,

- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (C(2020)9147),
 - s ohledem na dopis Komise ze dne 21. prosince 2020, kterým Komise žádá Evropský parlament, aby uvedl, že nevysloví námitku proti nařízení v přenesené pravomoci,
 - s ohledem na dopis Hospodářského a měnového výboru předsedovi Konference předsedů výborů ze dne 26. ledna 2021,
 - s ohledem na článek 290 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ⁽¹⁾, a zejména na čl. 11 odst. 15 tohoto rozhodnutí,
 - s ohledem na čl. 111 odst. 6 jednacího řádu,
 - s ohledem na doporučení k rozhodnutí Hospodářského a měnového výboru,
 - s ohledem na to, že nebyly vysloveny žádné námitky ve lhůtě stanovené v čl. 111 odst. 6 třetí a čtvrté odrážce jednacího řádu, která uplynula dne 9. února 2021,
- A. vzhledem k tomu, že čl. 11 odst. 3 nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR) zavedl povinnost mít postupy řízení rizik vyžadující včasnou, přesnou a vhodně oddělenou výměnu kolaterálu („maržové požadavky“) pro finanční protistrany účastnící se OTC derivátových smluv, jejichž clearing neprovádí ústřední protistrana, i pro nefinanční protistrany uvedené v čl. 10 odst. 2 nařízení o infrastruktuře evropských trhů; vzhledem k tomu, že nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 ⁽²⁾ tyto postupy dále upřesňuje a stanoví odložené datum použitelnosti dvoustranných maržových požadavků na OTC derivátové smlouvy, u nichž se neprovádí centrální clearing a které byly uzavřeny mezi určitými protistranami, s cílem zajistit, aby takové smlouvy dočasně nepodléhaly tomuto požadavku;
- B. vzhledem k tomu, že uplatňování těchto dvoustranných maržových požadavků na OTC derivátové smlouvy uvnitř skupiny, u nichž se neprovádí centrální clearing, by proto mělo být dále odloženo, aby se zamezilo nechtěnému škodlivému hospodářskému dopadu, který by skončení platnosti této výjimky mělo na protistrany usazené v Unii; vzhledem k tomu, že změny obsažené v tomto nařízení v přenesené pravomoci přinášejí tuto zásadní úlevu protistranám usazeným v Unii; vzhledem k tomu, že změny nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 představují omezené úpravy stávajícího regulačního rámce;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 ze dne 4. října 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů, pokud jde o regulační technické normy pro techniky zmírňování rizika u OTC derivátových smluv, jejichž clearing neprovádí ústřední protistrana (Úř. věst. L 340, 15.12.2016, s. 9).

Úterý 9. února 2021

- C. vzhledem k tomu, že toto nařízení v přenesené pravomoci by mělo vstoupit v platnost co nejdříve, aby zajistilo připravenost Unie a posílilo zájmy protistran usazených v Unii, jelikož právo Unie přestalo ve Spojeném království platit poté, co dne 31. prosince 2020 skončilo přechodné období;
1. prohlašuje, že nevysloví námitku vůči nařízení v přenesené pravomoci;
 2. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě a Komisi.
-

Úterý 9. února 2021

P9_TA(2021)0037

Nevyslovení námitky vůči aktu v přenesené pravomoci: změna regulačních technických norem, pokud jde o den, kdy u určitých druhů smluv nabývá účinnosti povinnost clearingů

Rozhodnutí Evropského parlamentu nevyslovit námitku k nařízení Komise v přenesené pravomoci ze dne 21. prosince 2020, kterým se mění regulační technické normy stanovené v nařízeních v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, (EU) 2016/592 a (EU) 2016/1178, pokud jde o den, kdy u určitých druhů smluv nabývá účinnosti povinnost clearingů (C(2020)9148 – 2020/2943(DEA))

(2021/C 465/24)

Evropský parlament,

- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (C(2020)9148),
- s ohledem na dopis Komise ze dne 21. prosince 2020, kterým Komise žádá Evropský parlament, aby uvedl, že nevysloví námitky k nařízení v přenesené pravomoci,
- s ohledem na dopis Hospodářského a měnového výboru ze dne 26. ledna 2021 adresovaný předsedovi Konference předsedů výborů,
- s ohledem na článek 290 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (EMIR) ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 tohoto nařízení,
- s ohledem na čl. 111 odst. 6 jednacího řádu,
- s ohledem na doporučení k rozhodnutí Hospodářského a měnového výboru,
- s ohledem na to, že ve lhůtě stanovené v čl. 111 odst. 6 třetí a čtvrté odrážce jednacího řádu, která uplynula dne 9. února 2021, nebyla vyslovena žádná námitka,

A. vzhledem k tomu, že nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR) stanoví povinnosti clearingů; vzhledem k tomu, že nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 ⁽²⁾, (EU) 2016/592 ⁽³⁾ a (EU) 2016/1178 ⁽⁴⁾ stanoví mimo jiné data, kdy povinnost clearingů nabývá účinnosti u smluv týkajících se kategorií OTC derivátů stanovených v přílohách uvedených nařízení;

B. vzhledem k tomu, že změny obsažené v tomto nařízení v přenesené pravomoci přinášejí zásadní úlevu protistranám usazeným v Unii, které se rozhodnou provést novici svých smluv z protistran ve Spojeném království na protistrany usazené a povolené v některém členském státě, neboť tím předejdou situaci, kdy by nové smlouvy vyplývající z těchto novací mohly podléhat povinnosti clearingů nebo požadavkům na výměnu kolaterálu, které neplatily v době, kdy byly uzavřeny původní smlouvy; vzhledem k tomu, že tohoto cíle je dosaženo tím, že se prodlouží stávající výjimky plánované v nařízeních v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, (EU) 2016/592 a (EU) 2016/1178 o pevně stanovenou dobu dvanácti měsíců od vstupu tohoto nařízení v přenesené pravomoci v platnost; vzhledem k tomu, že změny nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, (EU) 2016/592 a (EU) 2016/1178 představují omezené úpravy stávajícího regulačního rámce;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 ze dne 6. srpna 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012, pokud jde o regulační technické normy pro povinnost clearingů (Úř. věst. L 314, 1.12.2015, s. 13).

⁽³⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/592 ze dne 1. března 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012, pokud jde o regulační technické normy pro povinnost clearingů (Úř. věst. L 103, 19.4.2016, s. 5).

⁽⁴⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1178 ze dne 10. června 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012, pokud jde o regulační technické normy pro povinnost clearingů (Úř. věst. L 195, 20.7.2016, s. 3).

Úterý 9. února 2021

- C. vzhledem k tomu, že toto nařízení v přenesené pravomoci by mělo vstoupit v platnost co nejdříve, aby zajistilo připravenost Unie a posílilo zájmy protistran usazených v Unii, jelikož právo Unie přestalo ve Spojeném království platit poté, co dne 31. prosince 2020 skončilo přechodné období;
1. prohlašuje, že nevysloví námitku vůči nařízení v přenesené pravomoci;
 2. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě a Komisi.
-

Středa 10. února 2021

P9_TA(2021)0038

Zřízení Nástroje pro oživení a odolnost *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti (COM(2020)0408 – C9-0150/2020 – 2020/0104(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2021/C 465/25)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2020)0408),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a třetí odst. čl. 175 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0150/2020),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 16. července 2020 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 14. října 2020 ⁽²⁾,
 - s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 22. prosince 2020 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na společná jednání Rozpočtového výboru a Hospodářského a měnového výboru podle článku 58 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro rozpočtovou kontrolu a Výboru pro regionální rozvoj,
 - s ohledem na postoj ve formě pozměňovacích návrhů Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,
 - s ohledem na dopis Výboru pro ústavní záležitosti,
 - s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru a Hospodářského a měnového výboru (A9-0214/2020),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. schvaluje společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise, které je přílohou tohoto usnesení;
 3. schvaluje společné prohlášení Evropského parlamentu a Komise, které je přílohou tohoto usnesení;
 4. bere na vědomí prohlášení Komise, které je přílohou tohoto usnesení;
 5. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 6. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 364, 28.10.2020, s. 132.

⁽²⁾ Úř. věst. C 440, 18.12.2020, s. 160.

Středa 10. února 2021

P9_TC1-COD(2020)0104

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 10. února 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, nařízení (EU) 2021/241.)

Středa 10. února 2021

PŘÍLOHA K LEGISLATIVNÍMU USNESENÍ

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU, RADY A KOMISE O STANOVENÍ POŽADAVKŮ NA PODÁVÁNÍ ZPRÁV S CÍLEM UMOŽNIT VYDÁVÁNÍ DLUHOPISŮ PŘÍSPÍVAJÍCÍCH K ENVIRONMENTÁLNÍM CÍLŮM PLÁNU NEXT GENERATION EU

Komise připomíná sdílenou politickou ambici Zelené dohody pro Evropu. V tomto kontextu vyzdvihuje svůj záměr získat alespoň 30 % prostředků, které mají být vypůjčeny na kapitálových trzích pro potřeby plánu Next Generation EU, vydáváním dluhopisů přispívajících k plnění environmentálních cílů.

Tři orgány se shodly na tom, že důkladně prozkoumají případné zavedení pravidel, která by členským státům ukládala podávání zpráv, aby se zajistila dostupnost informací pro účely hodnocení toho, jak prostředky zapůjčené na kapitálových trzích přispívají k plnění environmentálních cílů. Komise bude usilovat o předložení příslušného legislativního návrhu během prvního čtvrtletí roku 2021.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A KOMISE O SBĚRU ÚDAJŮ PRO ÚČINNÉ KONTROLY A AUDITY

Evropský parlament a Komise připomínají, že je třeba zajistit účinné kontroly a audity, aby se zabránilo dvojímu financování a aby se v souvislosti s opatřeními podporovanými Nástrojem pro oživení a odolnost zajistilo předcházení podvodům, korupci a střetům zájmů, jejich odhalování a náprava. Oba orgány se domnívají, že je naprosto nezbytné, aby členské státy shromažďovaly a zaznamenávaly údaje o konečných příjemcích finančních prostředků Unie ve standardním a interoperabilním elektronickém formátu a používaly jednotný nástroj pro vytěžování údajů poskytnutý Komisí.

DODATEČNÉ PROHLÁŠENÍ KOMISE O SBĚRU ÚDAJŮ PRO ÚČINNÉ KONTROLY A AUDITY

Evropská komise připomíná své jednostranné prohlášení v této věci podle nařízení o společných ustanoveních, které se použije obdobně na článek 22 nařízení, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost.

PROHLÁŠENÍ KOMISE O METODICE PRO SLEDOVÁNÍ KLIMATU

Komise se domnívá, že má-li se zajistit konzistentnost, měla by být do nařízení o společných ustanoveních zahrnuta metodika uvedená v příloze VI nařízení, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0046

Trhy finančních nástrojů *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/65/EU, pokud jde o požadavky na informace, řízení produktů a limity pozic s cílem napomoci oživení po pandemii COVID-19 (COM(2020)0280 – C9-0210/2020 – 2020/0152(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2021/C 465/26)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2020)0280),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 53 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0210/2020),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 29. října 2020 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 16. prosince 2020 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A9-0208/2020),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2020)0152

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 11. února 2021 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterou se mění směrnice 2014/65/EU, pokud jde o požadavky na informace, řízení produktů a limity pozic, a směrnice 2013/36/EU a (EU) 2019/878, pokud jde o použití těchto směrnic v případě investičních podniků, s cílem napomoci oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, směrnici (EU) 2021/338.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 10, 11.1.2021, s. 30.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0047

Prospekt EU pro oživení a cílené změny pro finanční zprostředkovatele s cílem napomoci oživení po pandemii COVID-19 *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1129, pokud jde o prospekt EU pro oživení a cílené změny pro finanční zprostředkovatele, s cílem napomoci oživení po pandemii COVID-19 (COM(2020)0281 – C9-0206/2020 – 2020/0155(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2021/C 465/27)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Parlamentu a Radě (COM(2020)0281),
- s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0206/2020),
- s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 29. října 2020 ⁽¹⁾,
- s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 16. prosince 2020 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
- s ohledem na stanovisko Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů,
- s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A9-0228/2020),
- 1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
- 2. bere na vědomí prohlášení Komise, které je přílohou tohoto usnesení;
- 3. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
- 4. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2020)0155

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 11. února 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se mění nařízení (EU) 2017/1129, pokud jde o unijní prospekt pro oživení a cílené změny pro finanční zprostředkovatele, a směrnice 2004/109/ES, pokud jde o používání jednotného elektronického formátu pro podávání zpráv v souvislosti s výročními finančními zprávami, s cílem podpořit oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, směrnici (EU) 2021/337.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 10, 11.1.2021, s. 30.

Čtvrtek 11. února 2021

PŘÍLOHA K LEGISLATIVNÍMU USNESENÍ

Prohlášení Komise

Komise bere na vědomí skutečnost, že politická dohoda o jejím návrhu na změnu nařízení o prospektu, jejímž cílem je zřídit unijní prospekt pro oživení, obsahuje ustanovení o změně směrnice o transparentnosti, kterým se odkládá platnost požadavku na to, aby byly účetní závěrky vypracovávány v jednotném elektronickém formátu pro podávání zpráv (ESEF). Tento odklad nebyl součástí původního návrhu Komise. Podle názoru Komise není odklad zavedení požadavku na používání ESEF v souladu s unijní zásadou zlepšování právní úpravy a s právem legislativní iniciativy, která přísluší Komisi. Neměl by proto představovat precedens. Protože odklad ESEF nepředstavuje významnou změnu a je motivován obtížnými podmínkami, s nimiž se potýkají společnosti v důsledku pandemie COVID-19, nebude Komise stát v cestě jeho přijetí.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0048

Využívání letištních časů na letištích Unie: dočasná úleva ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 95/93 s ohledem na dočasnou úlevu od pravidel využívání letištních časů na letištích Společenství z důvodu pandemie COVID-19 (COM(2020)0818 – C9-0420/2020 – 2020/0358(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2021/C 465/28)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2020)0818),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 100 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0420/2020),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 27. ledna 2021 ⁽¹⁾,
 - po konzultaci s Výborem regionů,
 - s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 27. ledna 2021 zavázal schválit postoj Parlamentu podle čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na články 59 a 163 jednacího řádu,
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2020)0358

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 11. února 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 95/93 s ohledem na dočasnou úlevu od pravidel využívání letištních časů na letištích Unie z důvodu krize způsobené onemocněním COVID-19

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, nařízení (EU) 2021/250.)

⁽¹⁾ Dosud nezveřejněné v Úředním věstníku.

Čtvrtek 11. února 2021

P9_TA(2021)0049

Dočasná opatření týkající se platnosti některých osvědčení a licencí (Omnibus II) *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví zvláštní a dočasná opatření s ohledem na rozšíření onemocnění COVID-19, jež se týkají obnovení či prodloužení některých osvědčení, licencí a povolení a odkladu některých pravidelných kontrol a pravidelného školení podle určitých částí právních předpisů v oblasti dopravy, a to na referenční období navazující na období uvedená v nařízení (EU) 2020/698 (COM(2021)0025 – C9-0004/2021 – 2021/0012(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2021/C 465/29)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2021)0025),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2, článek 91 a čl. 100 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0004/2021),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 27. ledna 2021 ⁽¹⁾,
 - po konzultaci s Výborem regionů,
 - s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 3. února 2021 zavázal schválit postoj Parlamentu podle čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na články 59 a 163 jednacího řádu,
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2021)0012

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 11. února 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se stanoví zvláštní a dočasná opatření s ohledem na přetrvávání krize způsobené onemocněním COVID-19, jež se týkají obnovení či prodloužení některých osvědčení, licencí a povolení, odkladu některých pravidelných kontrol a pravidelného školení podle určitých částí právních předpisů v oblasti dopravy a prodloužení některých období uvedených v nařízení (EU) 2020/698

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, nařízení (EU) 2021/267.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 123, 9.4.2021, s. 37.

